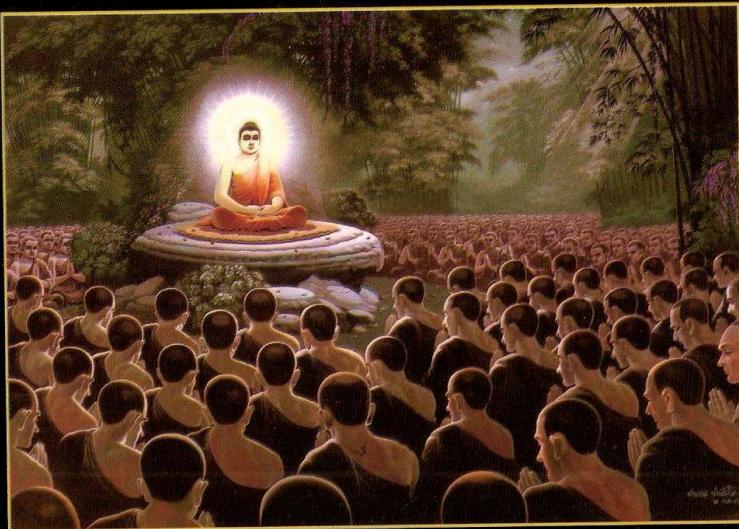

ជីវ ប្រវត្តិកុឡសារ៉ក ៩០-៩១

ព្រឹត្តិក្រាងអនីតិ ចហានាព័ត៌ម ភាគ ៤

ប្រមូលរៀបរៀងដោយ
ខ្សែព្រះករុណា
អាណាពាណ យោង សុខាន

ក

អាមេរិកថា

សៀវភៅករដីរប្រវត្តិទោះអស់តិចបាសាកែ ៥០ រប កាត ៧ នេះ
មានខ្លួនសារជាប្រវត្តិរួចរាល់ក្នុងការសាកែ នាសមីយ៉ាទូទាត់កាល ដែលហេរាក
បានទទួលបានការសាកែ នាសមីយ៉ាទូទាត់កាល ហើយមានការស្វែងរក នាសមីយ៉ា
នោះ វិចមានចំនួនជាមួកដូចមួយដូចមួយទោះសាសនា ឬបានរឿកចារម្រឹះ
រួចរាល់ ដល់ពុទ្ធបិស៊ិទេនិកនឹងសមីយ៉ានោះដែរ ។

ក្នុងសមីយ៉ានោះ ពុទ្ធបិស៊ិទេនឹងប្រើប្រាស់ស្ថាប់តិចក្នុង
ប្រាកាទអស្សារ្យទោះចេរ៖ ចំនួនអស់នោះ ធោយថា អ្នកខ្លះ បានស្ថាប់
ព្រះជមិរបស់ហេរាក អ្នកខ្លះ បានធ្វើធម្មសាកញ្ញា អ្នកខ្លះ កិច្ចាប្រគេន
ចំណាត់បិណ្ឌបានដល់ហេរាកជាជីម ។ បើទេ តុល្យរៀនេះ ព្រះនាមរបស់
ព្រះចេរ៖ ឬ ពុទ្ធបិស៊ិទេនាសមីយ៉ានោះ ស្មើរតែកំណើនស្ថាប់អស់ទាំង
ហើយ ធោយសារហេរាតុល្យ សៀវភៅករនេះនឹងបានជាទន្លឹមជីនយ៍ ឬដល់
ពុទ្ធបិស៊ិទេ បានស្ថាប់ច្បាស់ទូទៅព្រះនាម ត្បូនាទី ចិរិយា អង្គរស្រួល
វិត្តបងិបតិ និងការសរម្បែន្ត ព្រះជមិរួចរាល់ របស់ព្រះចេរ៖ ចំនួនអស់នោះ
ដែលមានសម្រួលទុកនៅក្នុង ឥឡូវចេនាទា និងក្នុង ឥឡូវធម៌ទាន ជាជីម

ព្រោះថា ព្រះពួនសាសនាដែលរួមរើនចម្លើង ក៏អាស្របយមានអ្នកចងចាំ បានបត្តិតាម និងចេះសម្លានព្រះដម្ធ ឲ្យដល់អ្នកដើរបានស្ថាប់មិនមែនធោយប្រាការដែលទេ ដូចេះ ព្រះចេរះ ពំនិកអស់នោះជាសកិភាពបញ្ចក់ថា ព្រះពួនសាសនា ដែលរួមរើនចម្លើងនៅក្នុងសម្រាយនោះ ក៏ធោយសារណាកដន៍ដែរ ទីបុគ្គលិកព្រះករុណា អាជ្ញាកាត ទាំប្រើប្រាស់ស្រីរកក្នុងច្បាប់មកចងក្រុង ទុកជាតិដល់ពួនបិសិទ្ធផ្លូវក្នុងសម្រាយនោះ ។

សៀវភៅនេះ ខ្ញុំមិនអាចធាក់ការសារបានប៉ុណ្ណោះ ព្រោះថា មានសេចក្តីពីសារណ៍ករ ហើយអ្នកសិក្សាត្រូវការការការសារបានប៉ុណ្ណោះ ចុរាទាមរកម៉ែលក្នុង ឥឡូវព្រៃនៃក្រុងធន និង ឈ្មោះនៅ ក្នុងចំណុចដែលលើកទីនៅ មកនីមួយៗ ប៉ុះ ព្រោះគ្រប់ចំណុចដែលលើកទីនៅមកនោះ ស្តីពីបានប្រាប់ពី ឥឡូវ ប្រចាំរាជ ជាមុលដ្ឋានរបស់ហើយ ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះ នឹងបានជាប្រយោជន៍ ចំពោះបុគ្គលិកក្នុងព្រោះបានប៉ុណ្ណោះ ហើយនឹងបានប្រើប្រាស់ក្នុងព្រះពួនចំនេះ ហើយមិនត្រូវក្រោមនៅ ក៏ប្រសិទ្ធភាពអត់ដន៍ដែរ ខ្ញុំនឹងសព្វប្រើប្រាស់ ទាំប្រើប្រាស់អស់ពីកម្មាធិកាយ កម្មាធិកាយ ចិត្ត ពិនិត្យដោយដ្ឋានតំបន់ប្រើប្រាស់ នោះបីយ៉ាងនោះក៏ធោយ ក៏គឺជេ

គ

នវមានទុសមិនាន ដួនធាយចេះមិនដល់ ដួនធាយការក្របក្រាំង ជាពិសសនោះ គីអគ្គកវិវឌ្ឍ ដូចខោះ យើងខ្ញុំ សូមសង្ក្រមនូវរោលីហាកអ្នកជាបណ្ឌិត ជាសប្បរស ដូយកែលម្ម ឲ្យដល់យើងខ្ញុំដែន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជាតិ សាសនា របស់យើងទាំងអស់ត្រា ។

សូមអស់មិត្តអ្នកអាណ ពានទទួលទូរការចេះដើរ ជាកេរីមតិកជ្លាប់ខ្លួន ដើម្បីបានជាកិច្ចប្រតិបត្តិ ប្រចាំនាទីបន្ទីសូវយប្រហារបន្ទីនវិភាគសរីរិលស ពានចូលដល់អចលនបទ ប្រុសនិបទ គីព្រះនិញន ។

ចំពោះបុណ្យមួលទនេះ និងបុណ្យកុសលដើម្ចាច់ ទីត ដូចជាបុណ្យថ្នាក់ការសម្រេចព្រះជមិ នៅក្នុងកម្ពុជាបុណ្យដៃខ្លួន ទៅតាមទេត្ត ក្រុង ជាប្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅ ដោយខ្ញុំព្រះករុណា អាត្រាកាត ពានសម្រេចព្រះជមិនូវកំនើនឯករាជ្យ កំពើនឹងតែបានទុកជាក់ប្រាក់ប្រាក់ព្រះជមិនូវកំនើនទនោះវិញ គ្រប់ៗ កំនើន ដោយសរុបប្រាក់នៅក្នុង ៣.៨ ២៥៥០ ល្អកំឡុង ១៥.៥៥៥០០ រៀល និង ល្អកំឡុង ៦៥៥ ឬល្អរោសមួលរាយធមិត ។ នៅបុណ្យកុសលមួយផ្លូវការទីបុណ្យ ដែលខ្ញុំព្រះករុណា អាត្រាកាត ពានទៅប្រាក់យបន្ត់នៅពុទ្ធសាននោះ នៅ

យ

ក្នុង ស្រែសេតុល្យា ដែលមានពុលិសំខាន់របស់ប្រជាជាទិន ៦៥ នាក់ ក្នុងនៅ៖
កំមាន ព្រះសង្គម ១០ ព្រះអគ្គិភ័យ ដែលមានលោកក្រុម អគ្គបាលិត
ធម្ងាបារ មួន សាមុទ្ធសារ ជាប្រធានក្នុងការដឹកនាំគណៈដម្គុយរាជ្យនៅ៖
ដោយទៅ ថ្វាយចំណែក ៤១ កំឡើល បានការខបត្តមួយការអំពីខបាសក
ឲ្យយើរ សុខុមារ និងខបាសិក ឬធម្មជាតិក្នុង ៧.៩ ២៥៥០ ។

នៅមានបុណ្យកុសលានក្នុង ៧.៩ ២៥៥១ ដែករាជសម្រាប់នៅក្នុង ៧.៩
ព្រះជមិ ធម្មជាតិក្នុង ៧.៩ ២៥៥០ ដែរ ដោយសរបច្បាក់នៅក្នុង ៧.៩
២៥៥១ ព្រាក់ខ្សោយ ១៥.៥៣១០០០ រៀល និង ព្រាក់ឲ្យយើរ ៤៥ ឲ្យយើរ ។
នៅបុណ្យកុសលម្មយ៉ែដែកទីតាំងបាន តីបុណ្យកុសល ដែលខ្លួន
អាជ្ញាកាត បានទៅថ្វាយបន្ទីនៅពីពីស្តីនៅនៅ នៅក្នុង ស្រែសេតុល្យា
ដែលមានលោកក្រុម អគ្គបាលិតធម្ងាបារ មួន សាមុទ្ធសារ ជាប្រធានក្នុងការ
ដឹកនាំគណៈដម្គុយរាជ្យនៅ៖ ដែលមានពុលិសំខាន់របស់ប្រជាជាទិន ១២១ នាក់
ក្នុងនៅ៖ កំមាន ព្រះសង្គម ៤ ព្រះអគ្គិភ័យ ដោយទៅថ្វាយបន្ទីបាន ១៩
កំឡើល បានការខបត្តមួយការអំពី ខបាសក ឲ្យយើរ សុខុមារ និងខបាសក
សោម នៅ៖ ខបាសិក និង ពិភាក្សាតិក្នុង ៧.៩ ២៥៥១ ។

៤

ហេតុធ្លោះ ដោយបុណ្យកុសលនេះ ខ្លួនព្រះករណា សូមខ្ចិស
មហាកុសលទាំងអស់នេះ ដូចចំពោះនៅម្ខាមប្រស ឬ នូវ (ស្អាប់)
និងនៅម្ខាមស្រី ឯម្ធិ ឬ ឈាយ (ស្អាប់) ម៉ោងទីតី ព្រាតិការនៅក្នុង
សង្គរវិធី ជាតិសេសនោះ សូមលើកមហាកុសលទាំងអស់នេះ ដូច
ចំពោះនៅក្រុងអគ្គបណ្ឌិតដម្ពាលារី ឬ នូវ ឬ នៅក្រុងម្ពាលារី
នៅ ឬ នៅក្រុង និងនៅក្រុងម្ពាលារី នៅ ឬ នៅក្នុង សូមទូទាត់
ចំណោកបុណ្យកុសលនេះ ស្រីនិងអាត្រាកាត់ដែរ ឬ នៅក្នុង ឬ នៅក្នុង
កីសុម្រមិត្តអគ្គកំពុងតែកាន់ស្រីវិកានេះអាន ឬ នៅក្នុង ឬ នៅក្នុង
នៃជម្លាននេះគ្រប់ ន្ទា សូមអនុមាត់នៅចំណោកនៃបុណ្យកុសល
នេះឬ នៅក្នុង ស្រីនិងខ្លួនព្រះករណា អាត្រាកាត់ដែរ ។

ម៉ោងទីតី ដោយអំណាចបុណ្យកុសលទាំងអស់នេះ កីសុម្រ
ឬ នៅក្នុងជាមុនិស្សីយ៍ កីនិភាគអស់ទៅនៅកាសវិកិលស នាកាលជាប
អាត្រាកំបីនានៅឯើយ៍ សូមឬប្រព័ន្ធដឹងសារឯកសារ រឿងប្រមិន ។

អាសម្ភារៈគ្រប់ក្នុង ថ្ងៃ ១៨ កេត ខែការាមាន ព.ស ២៥៥២

ដោយខ្សែត្រោះកុណាណាព្យាការ ឬ នូវជំនាញ

លេខាងអូរឃើញដែលបានបង្ហាញ

សាមណែរ អូម សុជាន នៅអាសម្រោះគន្លកិដិ

លោកគ្រួចម្នាចារ តាំ អូរ នៅបាត់ដំបន

ឧបាសក ជិម ជិនិត នៅបាត់ដំបន

ឧបាសក អូម កូរយ៉ា នៅបាត់ដំបន

ឧបាសក វីម សុវមុជ នៅបាត់ដំបន

ឧបាសក សន ម៉ារី នៅបាត់ដំបន

ន

បាតិកាយេវ៉ា

ល.រ	ទំព័រ
១ ព្រះនាមអស់តិចហាស្រក ៩០	៨
២ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះឧបស្ពរោគ្រា	៩
៣ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះនទូកគ្រា	១៩
៤ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះហេមកគ្រា	៣៣
៥ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះតាមទេយ្យគ្រា	៤៧
៦ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះកប្បរគ្រា	៦៣
៧ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះដុកណុកណុកគ្រា	៧៧
៨ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះកទ្ទាក្រុងគ្រា	៨៩
៩ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះខទេយ្យគ្រា	៩៥
១០ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះនាលស្រកគ្រា	១០៧
១១ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះបិន្ទិយគ្រា	១១៦
១២ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះនាគិតគ្រា	១៣១
១៣ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះនាលកគ្រា	១៤១
១៤ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះបុណ្យគ្រា	១៤៦
១៥ ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះមយិយគ្រា	២០៦

ឯ

ប្រព័ន្ធឌ្ឋានអស់តិចបាននាក់ក ៤០ គ្រប់

ព្រះមហាឨាម ៤០ រប មានព្រះអញ្ញាកោណ្ឌូនេះ ព្រះសារីបុត្រ
ព្រះមហាយោត្តក្រុងជាដើម សុខសិទ្ធិតែជាមហាសារីកដែលមានជំនាញ
ជកទេស ដែលគ្មានអ្នកដៃទីប្រជុំចាន ធាលីរោងជា ឯកជន៖ គំរូ
ដល់ ភាពជាកំពុលរបស់ក្នុងយុរបាន ដូចជាប្រព័ន្ធឌ្ឋានអញ្ញាកោណ្ឌូនេះ ជា
កំពុលដៃផ្ទុកភាពជាអ្នកចានបសមុនគេ និងចានត្រាស់ដើរព្រះជមិមុនគេ
ព្រះសារីបុត្រ ជាកំពុលដៃផ្ទុកភាព ជាអ្នកមានបញ្ញាក្រុងសារីកណាតីម
ចាន ព្រះមហាយោត្តក្រុងជាកំពុលដៃផ្ទុកភាពប្រចិត គ្មានសារីកណាស៊ីម
ជួមចានដែរ យ៉ាងនៅជាដើម ។

ដូច្នេះ មហាសារីករបស់ព្រះបរមគ្រឿនយើងមាន ៤០ រប ដូច
មានព្រះនាមរបស់លោកភាពក្រោមនេះ គំរូ ៩

១- ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌូនេះ ២- ព្រះសារីបុត្រ

៣- ព្រះយោត្តក្រុង

៤- ព្រះកសុុប៊ែ

៥- ព្រះអនុរោទ

៦- ព្រះកុុយកាទិត្យិគោជាយបុត្រ

លយ

៤- ព្រះបរិញ្ញាណកកចិយៈ	៥- ព្រះបិណ្ឌាបាការច្បាច់
៦- ព្រះបុណ្យមន្ត្រីបុត្រ	៧០- ព្រះមហាកច្បាយនេះ
៧១- ព្រះចិន្ទបន្ទុក៖	៧២- ព្រះមហាបន្ទុក៖
៧៣- ព្រះសុភុតិ	៧៤- ព្រះវរ៉តោទិរនិយៈ
៧៥- ព្រះកញ្ញាថៃតេះ	៧៦- ព្រះសារណាកោបិវិសេះ
៧៧- ព្រះសារណាកុដិកណ្តាលេ	៧៨- ព្រះសីរិស៊ី
៧៩- ព្រះវគ្គបិ	៧០- ព្រះរហូល
៧១១- ព្រះនង្វាបាល	៧២- ព្រះកុណ្ឌធាន
៧៣- ព្រះវត្ថិសេះ	៧៤- ព្រះឧបាសននៃនិនិមបុត្រ
៧៥- ព្រះទព្វមល្មបុត្រ	៧៦- ព្រះបិលិទ្ធរថែះ
៧៧- ព្រះពោហិយទារូចិយៈ	៧៨- ព្រះកុមារកសុយបេះ
៧៩- ព្រះមហាកោដ្ឋិតេ	៧០- ព្រះអាគនិទ្ទេ
៧១១- ព្រះឧរ៉រោលកសុយបេះ	៧២- ព្រះកាទ្យទាយី
៧៣- ព្រះពោកុលេះ	៧៤- ព្រះសារកិតេះ
៧៥- ព្រះឧធាលិបិ	៧៦- ព្រះនិនិមកេះ

៤

៣៧- ព្រះនទ្ទេសក្បែះ	៣៨- ព្រះមហាកប្បៈ
៣៩- ព្រះសាកតាំ	៤០- ព្រះរាជៈ
៤១- ព្រះមាយរាជ	៤២- ព្រះមហាផ្ទៃម
៤៣- ព្រះអស្សីដី	៤៤- ព្រះយស់
៤៥- ព្រះវិមាល	៤៥- ព្រះសុពុលោ
៤៧- ព្រះបុណ្ណាចិន	៤៧- ព្រះគរម្បតិ
៤៨- ព្រះនទិកសុខប៊ែន	៤៨- ព្រះគម្យាកសុខប៊ែន
៥១- ព្រះកញ្ញា	៥២- ព្រះកិច្ចិលេស៊ែន
៥៣- ព្រះមហាបុន្ម	៥៤- ព្រះអជីត់
៥៥- ព្រះពិស្សូមនៅពួយ	៥៥- ព្រះបុណ្ណកៈ
៥៧- ព្រះមត្តិក្រុង	៥៧- ព្រះនានាតកៈ
៥៨- ព្រះឧបស៊ែន	៥៨- ព្រះនទ្ទេកត្រូវ
៥៩- ព្រះរោមកំរើន	៥៩- ព្រះតាមទួយរ
៥១០- ព្រះកប្បៈ	៥១០- ព្រះជុកុណ្យី
៥១៥- ព្រះកត្តារុដ	៥១៥- ព្រះឧទយនោត្រូវ

၆။

၁၇- ပြေးလှေဆာပါး	၁၈- ပြေးပဲနှီယံး
၁၉- ပြေးအကိုယ်	၂၀- ပြေးအကျက်
၂၁- ပြေးပူဂ္ဂာ	၂၂- ပြေးအမယ်ယံး
၂၃- ပြေးယေးဆာန်	၂၄- ပြေးဆက်ယံး
၂၅- ပြေးဆာပါး	၂၆- ပြေးခွာယံး
၂၇- ပြေးခွာဘာဂါး	၂၈- ပြေးဆန္ဒကြုံမာက်
၂၉- ပြေးရပျော်	၃၀- ပြေးကွိုယံး ၅

នីតិវប្បធម៌រដ្ឋសំណង់ខ្លះអចលិនត្រូវ

“ លោកសញ្ញា៖ចូលនៅក្នុងចំណោមប្រជាធិថកសារកិច្ចដៃ ”

ព្រះឧបសិរីត្រា លោកជាអ្នកទ្រព្រះនៅក្នុងគុណភាព ផ្លូវការនឹង
អស់កួមិ ជាប្រះអរហត្ថសារក ដែលមានសមត្ថភាពល្អ ហើយក៏
ធានសម្រាជ់ចូលនៅក្នុងចំណោមព្រះអស់តិចបាសាកិច្ចដៃដែរ បាន
ដល់សារកិច្ចប្រស់ព្រះពុទ្ធដាម្ពាស់ ៨០ រូប លោកកើតមានភាពម្មាក់
នៅក្នុងចំណោមមាណាព ដែលមានកិត្តិយសដីឡើងខ្លួន ១៦ នាក់
ដែលជាកួនសិស្សរបស់អាចារពេរីត្រាបុណ្យ ថែមទាំងជាអ្នកបាន
រៀនចប់មន្ត្រីជួយ នៅក្នុងសម្ងាក់របស់អាចារពេរី ការបែងប្រ
លោកចូលមកបសជាកិត្តិកនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ក៏បានជាកម្មាន់
ដីសំខាន់ ក្នុងការប្រកាសព្រះជម្រើនយោនព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យដល់
មហាផន្លំជាប្រចិនបានយល់ដឹង ឲ្យបានទទួលប្រយោជន៍ និងសេចក្តី
សុខអស់ការបែងប្រឈរ ។

ជីវប្រវត្តិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះឧបសិរីត្រា មានសម្រាប់

ជ្រាកដនៃក្នុង អដ្ឋកចាបមព្យាជាតិកា ដែលជាអដ្ឋកចាបអជិប្បាយ
សេចក្តីបាបក្នុង គម្ពុទុកទិកាយ សុតាមិធាត នៃ ធាកយនវគ្គ និង
ក្នុង គម្ពុទុកទិកាយ ចូលទិន្នន័យ តែក្នុងទីនេះ និងសុមទាំយកតែ
សាច់រឿនពីព្រះបាបី ដូចមានសេចក្តីបាប ៖

ព្រះខបសីវេះ ជាប្រព្រៃរបស់ព្រោហ្មុណីម្ភាក់ នៅក្នុងក្រុងសារតី
កាលបច្ចេនវិយជិនក្នុងរឿនហើយ ធានចូលទៅថ្មីយាយទនជាសិស្ស
របស់អាចារិករៀព្រោហ្មុណី ដើម្បីសំការសិក្សាសិល្បៈរីដ្ឋា ។ កាល
ដែលខបសីមាណាព ស្ថីត្រួចពិត្យជាកុនសិស្ស របស់អាចារិ
ករៀព្រោហ្មុណីនោះ ពីព្រះអាចារិករៀព្រោហ្មុណី ជាមួកចេះជិន
សព្វត្រប់ក្នុងរីដ្ឋាក្រោះទៅទៀត និងមានលក្ខណៈពិសេសរបស់មហាបុរស
ព្រការ តាំងជាទ្រេ: រាជបុរាណិករបស់ព្រះបានបេសនទិកាសប
ទៀតដែន ។ កាលជាជាន់ក្រាយមក អាចារិករៀព្រោហ្មុណីកំមាន
ការនឹវិយណាយនៅក្នុងភាពជាយករែស ទីប្រាបទូលាយព្រះបាន
បេសនទិកាសបានបេសនទិកាសប កំណានតាំងអាស្រមនៅក្រោរឡាន នៃ
សូន្យគោរកវី ដែលជាទ្រេ: ដែននៃដែនអស្សុក: និងដែនមួលធម្មក: តាំង
ចិត្តបំពេញផ្តុស និងជាតិរាជារិក បានបានឯនមន្តល់ដ្ឋីន ដល់កុន

សិស្សទាំងឡាយ ។

ឧបសម្ព័ន្ធបាន ព្រមដោយមានភាពដែលជាកួនសិស្សដោយ
និងកួនសិស្សបរស់ខ្លួន ក៏ដូចនៅត្រាបេញប្រស ទៅតាមអាជារពារី
ដន្លែដែរ ។ កាលអាជារពារីប្រាបូណុក៍ ចូលទៅតាំងអាស្រមនៅទី
កំនែននោះ ក្នុងក្រុង និងបរិរោណាទាំងនោះ ក៏សម្រសប្រាយរួមរៀន
ទ្វីន និងអាជារពារីប្រាបូណុក៍វិញ ក៏ដូចទូលាអំណាយអំពីពួក
អ្នកស្រកទាំងនោះ ហើយទីបានយកទៅបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរៀន
កណ្ដាប់ថ្មី ។ ថ្មីមួយ អាជារពារីប្រាបូណុក៍ដូចបរិច្ឆេទទាននូចហើយ
ក៏ត្រឡប់មកការអាស្រមវិញ គ្រាល់នេះ មានប្រាបូណុក៍បាស់ដៃម្នាក់
មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយផ្តល់ ដើរដ្ឋឹកក្នុងវា ចូលទៅរកអាជារ
ពារីប្រាបូណុក៍ ហើយក៏ឱ្យយកសុំទ្រព្យ ៥០០ គល់បណ្តោះ ។
ចំណែកអាជារពារីប្រាបូណុក៍ កាលបរិច្ឆេទយិញប្រាបូណុក៍នោះមក
ហើយ ក៏អាចឈើញឲ្យអង្គយកឱ្យអាសន់ នូចក៏ដូចប្រាស់យកស្ថារ
សុខុទ្ធតឹក ហើយទីយប្រាប់ថា យើងអស់ទ្រព្យហើយ ពីព្រោះយើង
ដូចបរិច្ឆេទទានទីប៉ែរិច្ឆេទដែរ ។ ពេលនោះ ប្រាបូណុក៍នោះក៏ឱ្យ
ទ្វីន ទីបគិតក៏ក្នុងជាប្រចាំរៀនដូចកបុព្ទាត់កំរាយក៏ហើយទ្វីនថា ប៉ែអ្នក

មិនឲ្យធ្វើដល់យើងទេ រយៈពេល ពី ថ្ងៃទី៣ ក្រោមបរបស់ហេក
ត្រូវបែកជា ពី ភាគ ឬ អាមារូរីត្រាបុណ្យ ឯនស្តាប់ឲ្យពាក្យ
របស់ត្រាបុណ្យចាស់នោះហើយ កីឡយុទ្ធបាប រហូតដល់បានរោគមិន
ឯន សម្រាត់មិនលក់ ផ្ទើឲ្យការិយស្ថាំនស្ថម ឬ

គ្រាល់ មានទៅតាមយអន្ត ជាមួកមានបំណងលួកនឹងហេតុ
ទាំងនោះ ទីបច្ចុបាយទៅរកអាមារូរីត្រាបុណ្យ ហើយពោលជាស់
តេវិនឲ្យមានសតិថា ត្រាបុណ្យចាស់ដកនោះ ជាមួកពោលកុហក
ទ្វាកបពោញពេតទៅតី តេមិនដើរថា អើជាក្រុល អើជាគមិ ដែលជាបេតុ
ផ្ទើឲ្យក្រុលបែកជា ពី ភាគនោះទេ ឬ ពោលនោះ អាមារូរី
ត្រីវិរិះគិតថា ទៅតាមនេះគឺនឹងដើរក្នុងរៀននេះហើយ ទីបស្ថរឡើន
ថា អើជាក្រុល អើដែលជាគមិ ទាំងឲ្យក្រុលជាប់ឆ្លាក់ចុះ ?

បំជាប់នោះ ទៅតាក់នៅឲ្យថា សូមវិឱ្យឯកមិនដើរថា អើជាក្រុល
អើជាគមិ ដែលជាបេតុផ្ទើឲ្យក្រុលជាប់ឆ្លាក់ចុះដូច្នាដែរ តែក្នុងរៀន
នេះមានតែព្រះហេកវិទ្យាទេ ទ្វេជាប្រះរាជធម្មរបស់សក្រការណ នៃ
រាជរដ្ឋបស់ព្រះបានទីការណ ព្រះអន្តប្រាកដជាប្រាបក្នុងរៀននេះ
ហើយ តែត្រូវនេះ ព្រះពុទ្ធអន្តទ្វេជាផ្លាប់នៅក្នុងរាជរដ្ឋរៀនព្រះ

ធានបារេសនទិភ័យសល នៅក្នុងក្រុងសារតូចិនិភ័យ ឬ អាមារិយារី
ធានឈុដ្ឋុដ្ឋាមេរី កំណែនចិត្តរិករាយឡើងវិញ កំណែនសាយកាល
កំតុទុកតាំងនៅ៖ ទីបានហោកុនសិស្ស ដែលសម្រេចមនុមកប្រាប់
ឲ្យដឹងថា តួន្ទូរនេះ ព្រះសម្បទ្វីជាអ្នកតួន្ទីខ្លួនសំបុត្រ ជាន់សព្វ
សត្វតាំងពី តួន្ទូរសេចខ្សោយតួន្ទី ហើយក្នុងលោក ឯកអគ្គរាជ
សុខដំណឹងឲ្យដឹងការពិតមីល ឬ ពួកកុនសិស្សតាំងនៅ៖ ស្អាក
អាមារិយារីត្រូវបានដឹងថា បពិត្រលោកអាមារី ឯកឧត្តមិនិងដឹងថា ព្រះ
ពួនុដោយខ្ចាយយ៉ាងណាមី ? អាមារិយារីត្រូវបានដឹងថា កំណែនពេល
ពន្លឺលំមាណាពាណិជ្ជនោះ ឲ្យមើលបាននៅក្នុងតម្លៃបញ្ហាបានរហូត
សារស្តី ឯកអគ្គនិងដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ មានលក្ខណៈប្រកប
ដោយមហាផុរីសលក្ខណៈ៖ ៣២ ប្រការ តាមដែលមានពេលទីក
នៅក្នុងមនុតាំងនូវបាយយ៉ាងជាក់ប្រាស់ហើយ ឬ បើព្រះអន្ត់នៅត្រប់
គ្រឿងដី៖ ព្រះអន្ត់និងបានជាស្អែចចកពេតិ ជាអ្នកឈ្មោះសត្រូវក្នុងទិស
តាំងពី ឲ្យដឹងត្រប់គ្រឿងប្រកបដោយធមិ មិនប្រើការដ្ឋាន និងអារុណ ឬ
បើព្រះអន្ត់បេញ្ញាត់ប្រុសវិញ និងបានសម្រេចជាប្រើប្រាស់ ព្រះសម្បាសម្បទ្វី
ឲ្យដឹងជាសាស្ត្រាសក្នុងលោក ឬ បុរីនិមួយឡើត បើបានដឹងចុរួរឲ្យនិក

ទូលស្ថុរបញ្ញាជាយចិត្ត ៣ ១ ព្រះអង្គត្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ញានេះ
ជាយព្រះរាជាណ្សោទេ តាមដែលចិត្តនឹកគិតទូលស្ថុរហើយនោះ ឬ
ពេលដែលអាចរាយពារីព្រោយឯណ៍ ពេលព្រាប់វិធីយ៉ាងនេះ ដូចខ្លះ
ហើយ ទីបចនីបញ្ញាឆ្សែមាណាពាណិជ្ជ ១៦ នាក់នោះ ដែលធានបែញ្ញា
ទៅសីបដំណឹងរកព្រះរហាកនាថ កាលប៊ីយីញ្ចាប់ហើយ ចុរអ្នកទាំង
អស់គ្មានស្ថុរបញ្ញានេះដួន ឬ

ឧបសីវមាណាព ជាមាណាពម្នាក់ ក្នុងចំណោមមាណាព ១៦
នាក់នោះ បានធ្វើដំណឹងទៅសីបដំណឹងរកព្រះមានព្រះភាគ រហូត
ទៅដែលបានសារកប់បាន នៃដែនមគ្គោះ និងបានជាអ្នកក្រោបទូល
ស្ថុរបញ្ញាជាប់ដាប់ទី ៦ កាលបុរាណសីវមានទូលបានពាណិជ្ជហើយ
ទីបក្រាបទូលស្ថុរបញ្ញាខ្លឹះដូចខ្លះប៉ា :-

(ឧបសីវមាណាពដីមានអាយុ ទូលស្ថុរប៉ា) បពិត្រព្រះអង្គ
ជាសក្រពន្យី ឱ្យព្រះអង្គម្នាក់ដួន មិនអាស្រែយ (ធមិ បុប្ផិល)
ទីបមិនអាបន្ទិនិយៈដីជាន បពិត្រព្រះអង្គមានលក្ខណ៍ឲ្យ សូមព្រះ
អង្គសម្រេចនូវអារម្មណ៍ គិតិស្សូយៈ ដែលទាំងទីប្រះអង្គអាស្រែយ
ហើយនូវឯមិនិយៈនេះ ឬ

(ព្រះមានព្រះភាគច្បន់ដោះស្រាយថា ម្នាវជ្រាបសីរ៍) អ្នកចូរមានសតិសម្បីនឹងអាកិញ្ញញាយពន្លេរក អាស្រែយដោយហិរញ្ញថា មិនមានទៅ ហើយនឹងខិយេះចុះ អ្នកចូរលប់ភាមទាំងធ្លាយ ពីរបាកសេចក្តីសវន្យ័យចេញ ចូរពិចារណាចម្លិ ជាទីអស់ទោនីតណ្ឌា ទាំងយប់ ទាំងចៀប់ចុះ ។

(ឧបសីវមានកាតីមានអាយុ ទូលស្អារថា) អ្នកណាប្រាសពាកតប្រែក ក្នុងភាមទាំងធ្លាយទាំងពីរ លប់បន្ថែមរាល់ដែល អាស្រែយអាកិញ្ញញាយពន្លេរក ចុះបិត្តសិប់ក្នុងសញ្ញានិមាតុដីប្រាសីរ អ្នកនៅទីនេះមិនសាបសុទ្ធ ស្តិតនៅក្នុងអាកិញ្ញញាយពន្លេនេះនៅពីនេះដែរប្រើ ?

(ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាវជ្រាបសីរ៍) អ្នកណាប្រាសពាកតប្រែកក្នុងភាមទាំងធ្លាយទាំងពីរ លប់រាល់ដែល អាស្រែយអាកិញ្ញញាយពន្លេរក ចុះបិត្តសិប់ក្នុងសញ្ញានិមាតុដីប្រាសីរ បុគ្គលូនៅទីនេះ ជាអ្នកមិនសាបសុទ្ធ គប្បៃស្តិតនៅក្នុងអាកិញ្ញញាយពន្លេរកពីនេះ ។

បពិត្រព្រះអនុមានចក្ខុដីរឿង បើអ្នកនៅទីនេះជាអ្នកមិនសាបសុទ្ធ គប្បៃស្តិតនៅក្នុងអាកិញ្ញញាយពន្លេរកនៅទីនេះ អស់ប្រជុំនៅថ្មីជាប្រើ

អ្នកទោះជាមួយមានចិត្តចុះសិប់ ត្រូវកំណើនយកនឹងក្នុងការប្រើប្រាស់បុគ្គលមានសាកាតដូចខ្លោះ តប្បីយ្យាតទៅប្រឈម ?

(ព្រះមានព្រះការ ទ្រឹនផែះស្រាយថា ម្នាល់ឧបសរី៖)
អណ្តាត់ក្នុងផែប្រព្រឹងកម្មាំនូវបែបកំរែមនរបត់ទៅ មិនដល់ខ្លួនការរកប៉ារី (ថាទៅក្នុងទីណាណទេ) យ៉ាងណាមិញ្ញា មិនឱ្យប្រសិទ្ធភាព ហើយបាកទាមការយករៀមនរបត់ទៅ មិនដល់ខ្លួនការរកប៉ារី (ថាទៅក្នុងទីណាណ) យ៉ាងទោះដែរ ។

បុគ្គលទោះរបត់ទៅ រៀបនូវមាន បុច្ចាវ ឥឡូវមានមោះខ្លះ ដោយការតាំងទៅទៀត សូមព្រះមុនីសម្រេចនូវសេចក្តីទោះដល់ខ្លួនព្រះអន្តោះប៉ារី ដើម្បីទោះព្រះអន្តោះជាកំរែមនរប៉ះហើយ ។

(ព្រះមានព្រះការ ទ្រឹនផែះស្រាយថា ម្នាល់ឧបសរី៖)
បុគ្គលផែប្ររបត់ទៅហើយ និងប្រមាណការពុំធានទេ ពួកជនពោលចំពោះបុគ្គលទោះ ព្រះកិលេសណា កិលេសទោះរបស់បុគ្គលទោះ មិនមានទេ ការបិទមិទាំងទ្វាយ ផែបុគ្គលទោះកម្មាត់អស់ហើយ សូមវិគ្គនីនៃពាក្យតាំងអស់ កើបុគ្គលទោះកម្មាត់អស់ហើយ ។

ក្នុងការបចបាំនព្រះគារ ផែបាត់ព្រះពុទ្ធផ្សាស់ត្រាស់តប

បញ្ជាញនោះហើយ ដម្លបក្ខុ ធានដល់ ត្រូវក គឺបញ្ចប់ដែលយើព្យាគមិទ្ធិ
តាមសេចក្តីពិត ធានកែតាថ្វីនដល់មនុស្ស និងទេរតាតាប្រឹន ដោយ
ពិចារណាយើព្យាបា សការជមិណានីមួយមានការកែតាថ្វីនជាចម្លៃតា
សការជមិទ្ធិៗ កំមានការរលប់ទៅវិញ្ញាចម្លៃតាដែរ មានាពទាំង
អស់ដែលជាបរិភេរបស់ខបស៊ីមាណាព ដោយការធានអប់រំសន្នា
ធានមិចកុងបគ្គានីនិងខបស៊ីៗនោះ កំមានបិត្តរបដុតស្រឡេង៖បាកអាស៊ី
ទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានការប្រកាន់មំតាមទេរីត ឬ ព្រមគ្គានីនិងការ
ធានសម្របជាព្រះអរហត្ថនោះ បរិភាពទាំងអស់របស់តាបស វិលប
មានសែវកម្មជាថែម និងពុកមាត់ពុកបង្ហាញ កំធានបាត់ទៅមួយរំពេច
កុងពេលនោះនេះ ឬ ខបស៊ីមាណាព កាលមានការ៖ជាកិក្ខុហើយ
ធានពោលទ្វីនថា បពិត្រព្រះណាកនាថ ព្រះអន្តជាសហស្សា របស់
ខ្ញុំព្រះអន្ត ចំណែកខ្ញុំព្រះអន្តវិញ្ញ ជាសារករបស់ព្រះអន្ត ឬ កាល
ព្រះមានព្រះភាគត្រាសំតបសោឡើសបញ្ចប់ហើយ ខបស៊ីមាណាព
ព្រមដោយមាណាព ១៤ នាក់ទៀត និងបរិភេរទាំងអស់ ធានក្រាប
ទូលសូមបញ្ជាទបសម្រោះ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាស្ត្រនោះ ព្រះភគរ
កំប្លែងត្រាសំអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ជាទបសម្រោះទាកិក្ខុ ដោយវិធីនិងហិកិក្ខុ

ឧបសម្រាងទាំង ៤

ព្រះឧបសម្រាងទៅរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅព្រះអារហន្ធហើយ លោកកំពុង
ពេលតាំងរាជការដែលបានចូលរួមជាប្រធានបាល តាមដែលមានសម្រេច
ជាការដន្តូរក្នុង គម្ពុជាជាតិកាយ អប់រំ ដូចមានសេចក្តីថា :-

មានកំមួយរហូតដល់អនោម៖ នៅដីទីនេះត្រូវបាន អាស្រម
របស់ខ្លួនដើរហើយ បណ្តុះសាយ ខ្លួនបានកសាងលីហើយដែរ ។
មានសុខមួយ មានកំពីនៃកបណ្តុះ គ្នាដាច់ទីកកាយនៃបឹត្ត តែងបញ្ជី
ទៅក្នុងទីនោះ មានរយុទ្ធឌីនិងខ្សោយបានជាប្រើប្រាស់ ដូចនៃតាមកំពីនៃ ជាបំជាប់ ។ ឯងត្រូវស្ថាត ត្រូវក្បែរ ត្រូវក្រាយ ត្រូវសណ្តាយ ត្រូវឯនិន
(មានក្នុងកំពីនៃទោះ) ទីកសុវត្ថិភាពដែលត្រូវបានដោយត្រូវ និងអណ្តិភាគ
ក្នុងបញ្ហាជាតិក្នុងការបានទោះ ។ ក្នុងទីនោះ មានតិចចរ្តឹក មានផ្ទាក់រីក
ដើមអសោកមានផ្ទាត់បញ្ជី ទាំងក្រុចបញ្ជី និងក្រុចក្នា ទោរាជាការនៃ
អាស្រមរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងទីនោះ មានដើមខែនក្នុងក្នុង និងត្រូម្ភីរត
មានផ្ទាក់រីក ដើមកំនុះ ដើមស្រប់ និងដើមបម្បាក្តាបានប្រើប្រាស់ មានផ្ទាក់រីក
ក្នុងទីនោះដែរ ។ ដើមអន្តែង ដើមរំដូល ដើមបម្បាក់ ដើមផ្ទាក់និង
ដើមចេកទី មានផ្ទាក់រីក ពួករួមីទាំងទោះ សុខតែមានផ្ទាក់រីកហើយ

នៅជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ ។ ដើមរាជព្រ័ក្ស ដើមប្រឡង ដើមយុត្តា
និនដើមប្រយោជន៍ ស្តីកដីដែរដាសដាយរក្សាតាស អស់កន្លែងយាជនីជី
វិញ ។ ដើមមាតករព្រ័ក្ស មួននៃប្រឡង លើក្រឹតិន អន្តាល និន
តាលកដូចព្រ័ក្ស ជាប្រើប្រាស់នៅទៅ សុខតែជាមួយ មានជ្រាវក ឬស្អាត
ក្រកញ្ចប់កដាប្រើប្រាស់ សុខតែជាស្អាត មានជ្រាវក ក្រករអាស្រមរបស់ខ្ញុំ
នៅ បណ្តាលើមានជ្រាវកចាំនួយនៅ ពួកលើប្រើប្រាស់ សុខតែណូរ ឬ
ដើមសមៗ កន្លែកក្រោម ស្តាយ ព្រឹន និនសមៗពិកទេក ផ្សាយក្នុងនៅ
ជីវិញអាស្រមខ្ញុំ ។ ដើមពុទ្ធតា ដើមកកខ្លួន ដើមពេញ ដើមម៉ាក
ប្រាន ទន្ទាប់ ទួយឱ្យ ស្រគាល់ ពន្ល ។ ដើមខ្លួនសម្រាប់ ខ្លួនក្នុង
បេក ដើមចំន កំមានកន្លែងនៅទៅ ដើមម៉ាក និនដើមគុយ កំមានប្រើប្រាស់
កន្លែងនៅទៅដែរ ។ ដើមគុលុលន អាលកព្រ័ក្ស និនសរណៀណុកក្រោម សុខ
តែជាមួយមានដែរ នៅជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ តិចនៅទៅទៅ មានដែរ
សារម៉ារដាប្រើប្រាស់ អរដព្រ័ក្ស ពេញដាយដែរ ដើមមិលក្នុំព្រ័ក្ស
ដើមខ្លួនដាប្រើប្រាស់ ឧប់ដែរ ឬឧប់ដែរ ដើមលើក្រកអំពីនេះដាប្រើប្រាស់
សុខតែជាមួយមានដែរ ជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ ឬ សុម្រីលើមានជ្រាវ
ប្រើប្រាស់ គឺដើមកក្រោម ដើមកុម្ភ និនដើមពុទ្ធផ្លាត មានជ្រាវក នៅជិត

អាស្រមរបស់ខ្លួន ឬ អាលកត្រូវ និងតាមកត្រូវ មាននៅដីត
អាស្រមរបស់ខ្លួន មានជាតស្រែដំឡើយ នៅដីតអាស្រមរបស់ខ្លួន ឬ ស្រែ
នៅខាងក្រោម មានទឹកត្រជាក់ មានកំពង់ល្អ គ្មានទីរករកយ៉ាន
ចិត្ត មានទាំងឈូកក្រហម និងខ្សែលជាប្រឹន ហាយចម្លោះដាយ
ឈូកស នៅក្នុងស្រែនៅខាងក្រោម ទាំងដែរជាសរដាយព្រលិតសាយកាយ
ដោយក្នុងផ្សេងៗ ដើមឈូកកំពុងបាបីផ្លូវ (ក្រពុង) ពួកដើមកោសរ
ជាទៀត កំពុងរីក ផ្លាយក និងផ្លាកណិករជាប្រឹន មានត្របកផ្លា
សំយុទ្ធប៻ះក្រាម មានទឹកហូរចញ្ញអំពីក្រោមឈូក ផ្លូវមួយចិកយុទ្ធប៻ះ
មានទឹកហូរចញ្ញអំពីមីមឈូក ឆ្លាត់ដូចទឹកដោះស្រស់ និងទឹក
ដោះប៊ា ផ្លាកមុទ ស្វាយក្រអូប ផ្លានយិតាព្រឹកជាប្រឹន ប្រកប
ដោយក្នុងផ្សេងៗ រំមន្ត្រាកដដោយក្នុងនោះដើរីញ ឬ ផ្លានស្រែ
មានដើមការកោតជាប្រឹន មានផ្លាក ដើមកុណាបមានផ្លាប្ប ឈូកស
មានក្នុងក្រអូប ឬ ក្រពី ក្រពា ជាសត្វបាប់គេសី កំពើតនៅក្នុង
ស្រែនៅខាងក្រោម ឬ សម្រាប់ផ្លាន ជាសត្វបារិត កំមានប្រឹន ក្នុងស្រែនៅខាងក្រោម ឬ
មានត្រីស្ថាត ត្រី ក្បែក ត្រីក្រាល់ ត្រីសណ្តាយ និងត្រីតិន ដីដោរ-
ជាសរដាយត្រី និងអាណភីក ដោយកន្លែងដែលធ្លាប់អាស្រែយនៅ ឬ

ព្រោច ប្រើក ខេះក កែកទីក ត្រដៃវិច បាក្រពាក ចង្វិលវិធ
ព្រហិត ឬ មានពួកសុគ្រកន្លែង លលក ខេះន ជាសត្វហើរដីប្រឹន
តែងបចក កូនសេក ភាព ត្រាយ ជាប្រឹន ឬ ពួកម្រឿត តី
កាសនិយម្រឿត និនិតិលកម្រឿត សិហ៍ ឧប់ ឧដិបន ឧយុ
តែងត្រ វាត្រី ចុលទៅអាស្រែយនិន ស្រែវនោះ ឬ ពួកស្រា ពួកកួន
កំប្រាកដជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ ឱ្យស្រដីទីកនោកនឹងស្រែវនោះ ហើយ
បារិកាតដ្ឋែរឱ្យឈើទាំងឡាយ ឬ ឱ្យដីទីកក្រុម នៅកនឹងអាស្រមរបស់
ខ្ញុំ មានម្រឿតត្រាយ ឬក ប្រឹស និនិតិកសត្វមានរបត្ថបុ ឬ តែង
មានពន្លិដ្ឋនៃរៀន នៅជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ ពួកសត្វហង្ស ក្រុល
ក្រាក និនិតារ៉ា ជាសត្វមានប្រាយោដន តែងអាស្រែយនោកក្រុំ
អាស្រមរបស់ខ្ញុំដែរ ឬ កួនទីនេះ មានឆ្នា ខេះនស្រាក កេវិកន ជាប្រឹន
និនិចិសាប អសុរ កុមណា និនិអារក្ស ជាប្រឹន ឬ ពួកគ្រួល
នាក និនិពួកតសិមានអានុកាតប្រឹន មានចិត្តសុប់តម្លប់មាំ នៅជិត
អាស្រមរបស់ខ្ញុំ ឬ ពួកតសិទាំងអស់ ទ្រទ្រដីនឹកនីទីក ស្មូក
សំពត់ស្មូក ពេញជាយករោះគីដ្ឋិនសក នៅជិតអាស្រមរបស់ខ្ញុំ ឬ
ពួកតសិទាំងនោះ ក្រឡកម៉ូលប្រមាណាមយដ្ឋានីម ជាបុគិលមាន

ឯក្រារ មានកិរិយាប្រព័ន្ធសុប័ណ្ណប្រក្រតី ជាមួកគ្រឹកអរគាមាន តាមបាន នៅដីតាមសមរបស់ខ្លួន ឬ ពួកតសិទ្ធិនៅទោះ រហាស់ សំពតសំបកលើ ដណ្ឌលបំពុំវិស្សរក្តា ជាមួកវិនិច្ឆ័ន់ដោយកម្មាធង របស់ខ្លួន ឡើពួកដោកាស ក្នុងការបានទោះ ឬ ពួកតសិទ្ធិនៅទោះ នៅ មកនូវទីក្នុង រួមឱ្យ និងឧសញ្ញាលើប្រកបដោយទីនេះ នៅជាគល នៃសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ពួកតសិទ្ធិនៅទោះ ការឈរកសុករហាបជាតិ នៅក្នុងកណ្ឌាលវ៉ាត្រ ដូចជាជីវិតប្រសីរី ប្រុងចាត់កែសររកដសិរី មិន មានសេចក្តីពីកសិត្វទីរីយៈ ឬ ពួកតសិទ្ធិនៅទោះ ឡើការអមរគាយានទីប ុះនៅការបុរិច្ឆេទហទួលិប ឬ ឡើការខ្លាងក្រុងទីប ដោយមិនអីពីនិង សំពតកម្មលរបស់ខ្លួន ឬ ពួកតសិទ្ធិនៅទោះ នៅយកបិណ្ឌបាត់ពីទីប នៅៗ មកធានជាមួយគ្នា ការបើចិត្តកតសិទ្ធិអស់ មានតេដែរដែរ និងខ្លួនសំបុរិច្ឆេទ ប្រកបដោយតាទិកុណាថៀសចេញឡើហើយ នៃព្រក់ហាន់ទូ កន្លែងពេទ្យទីនេះ ដោយសំឡែងនៃសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការបានទោះ ឬ បានព្រៃអត្ថមានព្រាយាយម៉ា ពួកសិស្សរបស់ខ្លួន៖ នៅទោះ ប្រាកដបែបនេះ សុទ្ធដែងជាមួកមានតប់ដីខ្លួនសំបុរិច្ឆេទ ឬ មានពួកសិស្សទីនេះ បោម កែមហើយ នៅក្នុងការស្រែរបស់ខ្លួន ឬ ពួកសិស្សទីនេះ ដែលមក

ប្រជុំឆ្នាំ ជាមួកគ្រោកអរដាយកុសលកម្ពុជាបស់ខ្លួន មានទីនេះទីនេះ
ហើយ ជាមួកមានសេចក្តីប្រាប់ ចំពោះកុសលកម្ពុជាបស់ខ្លួន មាន
សៀល មានប្រាប់បានសៀល ជាមួកឈ្មាសវិវ ក្នុងអប្បមព្យាពំនៃទ្វាយ
ធ្វើឲ្យខ្ញុំរករាយ ។ ព្រះសម្បទ ព្រះនាមបទុមុត្តរ៖ ព្រះអង្គជាបច្ចាស់
ត្រូវបានក ត្រូវបានលួនគ្រឹងបុជា ជាមួកដឹកនាំសត្វបានក មាន
ព្យាយាម មានប្រាប់បានសៀល ជាមួកប្រាប់ ប្រជីថ្មីបច្ចាស់នូវសម្បយ
សេចយានធម្មលមកជិត ព្រះសម្បទ ប្រជីកាន់បានត្រូវ សេចចូលមក
ដើម្បីកិត្តា ។ (ខ្ញុំបានយើង) នូវព្រះសម្បទ ព្រះនាមបទុមុត្តរ៖
មានព្យាយាមដំ ប្រជីសេចចូលមកហើយ ក៏ក្រាលកម្មាលស្អោះ
ហើយកេរិយាណាយជាយត្តារោយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តរំកើប មិនអាចតាំងទៅ
បាន ក៏ទិន្នន័យព្រះសម្បទឲ្យគ្នា ហើយឡើងក្នុងយោងនាប់ ការឃើញកន្លែ
ខ្លួនក្រស្សា ។ ខ្ញុំបានបេះយកផ្លូវខ្លួនបុន្ទាន់ មានក្នុងក្រអូប ជាថី
វិករាយនៅទេវតា ហើយលើកលីនាបំចូលទៅប្រាយព្រះលាកទាយក ។
បុះខ្ញុំប្រាយផ្លូវខ្លួន ចំពោះព្រះពុទ្ធរបាយការ ហាបន្ទូវខ្លួនក្រស្សា ខ្ញុំមាន
ចិត្តដែលប្រាយបានប្រាយបានប្រាយ បានប្រាយបានប្រាយ ព្រះពុទ្ធដឹប្រស់រោង ព្រះ
សម្បទ ព្រះនាមបទុមុត្តរ៖ ព្រះអង្គជាបច្ចាស់ នូវត្រូវបានក ត្រូវ

ទទួលទូរគ្រឹងបុជា ទ្រនីតនីភូនកណ្តាលពុកតសី ហើយត្រាស់
គារាណំនេនេះបាន ។

បុគល់រាយបានឡើងខ្លួន ឪមក្រស្មា និងអាសន់ ដល់បាត់តាត់
និងសរសើរបុគល់នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ថាប់ តបាតតិនិជសម៉ែន
ដូចតាមទេនេះ បុគល់នេះការលាងកុងស្រុកកី កុងត្រកី កុងញ្ចកកី
កុងគុហាកី កោដននិងកីតានីវិន ព្រោះដីនិត្តរបស់បុគល់នេះ នេះ
នេះបីទីកែតកុងទេរិលាក ប្រមូលស្សុលាក និងនៅតសប់សុល័
ធោយកោដនដៃន ធោយសំពត់ដៃន នេះនេះ បីអាម៉ូលាងទៅកាន់
កំណើតឯក ទោះជាទេរិតា ប្រជាមនុស្ស និងជាមួកមានកោត់ មិន
រាក់បញ្ចាប់ញ្ញោះ ។ និងត្រកអារកុងទេរិលាក អស់ ៣ ម៉ឺនកប្បរ
និងបានជាស្អែចចក្រពី ១.០០០ ដុន ។ និងបានសោយកដ្ឋាន
ស្អែចទេរិតា ៧១ ដុន និងបានសោយប្រទេសកដីដីជួលូលាយ កប់
បានមួយអស់ដីយកប្បរ កនិងទៅមួយដែនកប្បរ និងមានព្រះសាស្ត្រា
ព្រះនាមគាតម កែតកុងត្រកូលប្រោះបានខ្លួនការការដ ត្រាស់ដីនិត្ត
លាក នេះនេះ និងបានទទួលមរតិក កុងដមិរបស់ព្រះពុទ្ធដោះ ជាប
ខ្លួនដែលដីនិមិត្តហើយ មាននាមបាន ខបសីវិះ និងបានជាសារក

នឹងព្រះសាស្ត្រ នរោះនេះ និងមិនមានអាសវេះ ព្រះកំណត់ដីនអាសវេះ

ចាំនួយ ។

ហាកដែលត្រូវបានដោយល្អ ខ្ញុំបានហើយ ព្រះខ្ញុំបានដួច
និងព្រះហាកនាយក ។ វិធាន ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ ដោយលំដាប់
សាសនារបស់ព្រះពួន ខ្ញុំបានធ្វើចរហើយ ។ ខ្ញុំ (កាលពេល) កុង
ស្រុកកី កុងត្រូវកី កុងញ្ចរកកី កុងគុបាកី កោដនរមិនកែតាមីន
ដល់ខ្ញុំ ព្រះដីនីនូវសេចក្តីព្រះនៃរបស់ខ្ញុំ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំ
បានដុតបំផ្តាល្យហើយ កតាចាំនួយ ខ្ញុំបានគាត់រំលើនិច្ចលាកហើយ
ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវេះ ដូចជាជីវិតប្រសើរកាត់ផ្ទាត់នូវទីនីន ។ និ
ហូ ! ដីណែរដែលខ្ញុំមក កុងសម្ងាត់នឹងព្រះពួនរបស់ខ្ញុំ លើរាល់ប័ណ្ណ់
វិធាន ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ ដោយលំដាប់ ចាំនីសាសនារបស់ព្រះ
សម្បទ ខ្ញុំកិច្ចបានធ្វើហើយ ។ បានសម្បទ ៤ វិមាក្តី ៥ និងអកិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ហើយ ចាំនីសាសនា របស់ព្រះពួន
ខ្ញុំកិច្ចប្រតិបត្តិហើយ ។

ម្មយកទៀត ការសន្យាបុណ្យបានមីរបស់ព្រះខបស់ត្រូវ ដែល
បានធ្វើរមជាមួយនិងអាបារយព្រះ និងមាណាពីនិងតានេះ តាម

នីវប្បន្ន ពុទ្ធសាស្ត្រ កែវ ៣០-

ដែលធាន់ពាណិជ្ជកម្មហើយ នៅក្នុងជីវប្បតីរបស់ព្រះអធិតត្តរ ឬ
ព្រះខបសីរត្តរ លោកទ្រព្រៃន់អាយុសង្ការ មកដល់កាល
ដែលមក្ខាន់ហើយ លោកតីបានរំលត់ខ្លួនបរិនិញ្ញានទៅបោន្ន ឬ
ការបរិនិញ្ញានរបស់លោក មិនយើងមានសម្រាប់ក្នុងគម្ពុ
ណាប់ លោកបរិនិញ្ញានក្នុងទីណា បុរកនៅនឹងណានីមយក្សីយ ឬ

(ជីវប្បតីរបស់ព្រះខបសីរត្តរ ចប់)

នឹងប្រព័ន្ធនឹមួយនៅក្នុងផ្ទះលលូកផ្លែ

“ លោកស្រីប៉ុណ្ណោះចូលរៀបចំណោមរួមអស់ពិមហាសារកដុំដោយ ”

ព្រះនន្យកត្តា ជាព្រះអរិយមហាថ្រេរៈ ដែលជាអ្នកគ្រប់នឹង
អរិយគុណ តីព្រះអរហត្ថបត្រ លោកកើតុនបាត់បូលនៅក្នុងចំណោម
ព្រះអស់ពិមហាសារក ដែលជាបុគ្គលបានសន្យបុណ្យចារម្ភីរបមក
ហើយ លោកកើតុនសិស្សរបស់អាមារូរីត្របញ្ជី ជាអ្នករៀន
បច្ចុប្បន្នត្រូវបានបន្ទាត់ត្រូវបានបន្ទាត់ និងជាអ្នកនាំបញ្ជាមកក្រាបខ្លួន
ស្ថ្រព្រះលោកនាម ដើម្បីពិសោធន៍ការពិតថា ព្រះអ្នកជាព្រះពុទ្ធឌែន
ប្បីមិនមែន ។

ជីវប្រវត្តិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិ របស់ព្រះនន្យកត្តា មានសម្រេច
ប្រាកដនៅក្នុង អដ្ឋកបាបរម្យត្រជាតិកា ដែលជាអដ្ឋកបាបរម្យប្រាយ
សេចក្តីនៃព្រះបាលីក្នុង គម្ពីរទុកនិកាយ សុតិនិបាត នៃ ពុកយន-
រគ និងក្នុង គម្ពីរទុកនិកាយ ចូលរួមទូស តែក្នុងទីនេះនិងសុមនាំ
យកសារចំរើនពីព្រះបាលីមក ដូចមានសេចក្តីបាន ៖

គួនស្រុក និងបរិរាជការណ៍នៅ៖ កែសម្បសុប្បាយរួនរៀនទេវីន នឹង
អាមារូរីន្ទោ កំពុងទួលអំណោយអំពើពួកអូកស្រុកទាំងនេះ
ហើយកំពុងយកទៅបរិច្ឆេតទាន ជាប្រចាំរៀនភល់ឆ្នាំ ។ ថ្មីមួយ
អាមារូរីដានបរិច្ឆេតទាននេះហើយ កំព្យូចបំការនៃអាសមរិញ្ញ
គ្រាល់ មានត្រាបុណ្យណ៍ថាសំដូរម្នាក់ មានខែប្រធ្លាក់ស្រែមកដោយ
ផ្ទូល ដើរដើរត្រូវបានទៅរកអាមារូរី ហើយកំពិយាយសំឡែង
៥០០ កម្មបណ្តោះ ។ ចំណែកអាមារូរីត្រាបុណ្យណ៍ កាលបរិច្ឆេទ
យើត្រាបុណ្យណ៍នោះមកហើយ កំអាថ៊ីន្ទូរឈីអនុយាយលីអាសន់ របៀប
កំពុងប្រាស់យសាកសុរសុទុក ហើយនឹងយប្បាប់ថា យើងអស់
ទេរីហើយ ពីព្រោះយើងបានបរិច្ឆេតទានទិប់ទិរចំនួរ ។ ពេល
នេះ ត្រាបុណ្យណ៍នោះកំវិនទេវីន ទិប់គិតកំគើនជាប្រើប្រាកបពេញតំ
កំមកកំហែនទេវីនថា បើអូកមិនឲ្យប្រាស់យើងទេ រយៈពេល ពី
ថ្មីទៀត ក្បាលបរបស់អូកត្រូវបែកជា ពី ភាគ ។ អាមារូរីដាន
ស្អាប់ឯពាក្យរបស់ត្រាបុណ្យណ៍ថាសំនោះហើយ កំកំយុទ្ធបាប់ រហូតដល់
បរិភាគមិនបាន សម្រាប់មិនលក់ ដើម្បីឲ្យការិយស្តីជស្តីម ។
គ្រាល់ មានទីរតាមឃើមយអនុ ជាមុកមានបំណងលួកនៅក្នុងហេតុ

ទាំងនេះ ទីបច្ចុបាយទៅរកអាមារពារីព្រាប្លុណុក ហើយពោលជាស់
ត្រីនូវមានសតិថា ព្រាប្លុណុកាស់ដកនោះ ជាមួកពោលកុហក
ធ្ងាកបញ្ញាតទេទៅ គេមិនដឹងថា អើដាក្រុល អើដាចមិ ដែលជា
ហេតុផ្ទើម្រោគ្រុលហើយ ព័ត៌មាននេះ ការពារីនៃ ឬ ត្រានេះ អាមារពារី
ត្រីវិវិតិថា ទេវតានេះគឺនឹងដឹង ក្នុងរៀនីនេះហើយ ទីបស្ថានីនេះ
ថា អើដាក្រុល អើដែលជាចមិ នាំម្រោគ្រុលជាប់ឆ្នាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទេវតាក់នើយថា សូមវិឱ្យឯកមិនដឹងថា អើដាក្រុល
អើដាចមិ ដែលជាហេតុផ្ទើម្រោគ្រុលជាប់ឆ្នាក់ចុះដូចត្រូវដោយ តែក្នុងរៀនី
នេះ មានតែព្រះលោកវិទ្យានេះ ឡើងជាព្រះរាជីនិរសរបស់សក្បែកជន៍
កដវិន្យរបស់ព្រះបានឱ្យការការ ព្រះអនុប្រាកដជាប្រាបក្នុងរៀនីនេះ
ហើយ តែត្រូវរៀនេះ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីនិងប្រជាប់ទៅក្នុងកដរៀនី នៃ
ព្រះបានឱ្យការការ ក្នុងក្រុងសារត្រីនិងឈរោះ ឬ អាមារពារី
ព្រាប្លុណុកានុញ្ញជាមួក ហើយ កំមានចិត្តរីករាយនីនិង កំពុង
រសាយការពាក់ពុកទុកទាំងនេះ ទីបានហេរិកនសិស្សដែលសរម្យ
មនុមកប្រាប់ឲ្យដឹងថា ត្រូវរៀនេះ ព្រះសម្បទ្រឹងជាមួកនិងតុលាសំដើរ
ជាន់សព្វសព្វទាំងពីរ ត្រូវរៀនិងប្រព័ន្ធដីនីហើយក្នុងលោក ពួក

អ្នកចូរទៅសៀបដំណើន ឲ្យធានដីនម៉ែល ។ ពួកគឺនឹងសិស្សទាំងនោះ
ស្អាតារាយពារីត្រាប្បុណ្ឌថា បពិត្រលោកអាតារាយ ពួកខ្ញុំនឹងដីនម៉ែល
ព្រះពុទ្ធដោយខាយយ៉ានិភាពទៅ ។ អាតារាយពារីត្រាប្បុណ្ឌក៏ពាន
ពោលពន្លឺលម្អាតាពទាំងនោះ ឲ្យម៉ែលទៅនៅក្នុងតម្រាប់ក្នុងណា-
ព្រករណ៍សាស្ត្រ ពួកអ្នកនឹងដីនម៉ែល ព្រះកគរ មានលក្ខណៈប្រកប
ដោយមហាថ្មីសលក្ខណៈ៖ ៣៦ ប្រការ តាមដែលមានពោលទុក
ក្នុងមនុស្សនឹងឆ្លាយយ៉ានិភាពកំច្បាស់ហើយ ។ បើព្រះអន្ត់នៅត្រប់ត្រជ
ដូច ព្រះអន្ត់នឹងធានជាស្ថុបច្ចេកទេតិ ជាមួកឃើញ៖ស្រួលក្នុងទិសទាំង
ពីនិង ទ្រីត្រប់ត្រជប្រកបដោយជមិនប្រើអាជ្ញា និងអារុជ ។ បើ
ព្រះអន្ត់បេញទៅបានសរិញ នឹងធានសម្រេចជាទ្រះសម្ងាត់សម្ងាត់ ទ្រី
ជាសាស្ត្រាជកក្នុងលោក ។ បើក្នុងមួយទៀត បើចង់ដីន ចូរនិកទូល
សុវត្ថិភាពបញ្ចប់ ៣ ១ ព្រះអន្ត់ប្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ចប់នោះ
ដោយព្រះរាជាណ់ស្រទន់ តាមដែលបិត្តិកគិតទូលសុវត្ថិភាពសុវត្ថិភាព ។
ពោលដែលអាតារាយពារីត្រាប្បុណ្ឌ ពោលប្រជប់វិធីនេះ ដូច្នេះហើយ
ទីបចនបញ្ចប់ឲ្យម្អាតាពទាំង ១៦ នាក់នោះ ដែលធានបេញទៅ
សៀបម៉ែលដំណើនរកព្រះលោកនាម កាលបរិច្ឆេទ ចូរសុរ

ទូរបច្ចាណេនេះដឹង ។

នួយកមាណណែន ជាមាណណែនម្នាក់ ក្នុងចំណោមមាណណែន ១៦
ឆាក់នោះ ពុនធីដំណើរទៅសុបុមិលដំណើនិត្យមានព្រះភាគច រហូត
ថែរដល់បាសាមាណកចេចតិយ នៃដែនមគគេ និងបានជាអ្នកក្រាបទូលាយ
សុរបច្បាប់ជាប់ជាប់ទី ៧ កាលននួយ ពុនធីលូបពុនធទាត់បើយ
ទីបក្រាបទូលាយសុរបច្បាប់ឡើងប៉ា :-

(នួយកមាណណែនដីមានអាយុ ទូលាស្ថាប៉ា) ជនទាំងឡាយ
តែនឹងពោលប៉ា ពួកមុនី រៀមនុមាននៅក្នុងរោក ដំណើរនោះតិយៗន
ឬណា ជនទាំងនោះ ហេរបុគ្គលដែលប្រកបដោយព្រាណប៉ា មុនី ឬ
ហេរបុគ្គលដែលប្រកបដោយការចិត្តមជីត បាតាមុនី ?

(ព្រះមានព្រះភាគច្រើនដោះស្រាយប៉ា ម្នាវននួយ) ពួក
ជនអ្នកឈ្មាមស៊ីរ ក្នុងរោកនេះ មិនហេរប៉ា មុនី ព្រះភារយើង
ព្រះភារស្អាប់ ព្រះភារដីន ឬព្រះសីរ និនិរត្ត តែមួយឱ្យ នៅ
ជនទាំងឡាយឬណា ពួកខ្លួនឯងប្រាសហកមារសនា ជាអ្នកមិនតានតីន
មិនមានសេចក្តីប្រាប់ តប៉ាតតបេរជនទាំងនោះប៉ា មុនី ។

(និនិកមានការពិនិត្យអាយុទូលាស្ត្ររថា) សមណាព្យាយុណ៍
ពួកខ្លះទាំងនេះ តែនឹងពោលសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះអារម្មណ៍ដែល
យើង្វាទ់ ដែលស្អាប់ខ្លះ ពោលសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះសិលវត្ថុខ្លះ
ពោលសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះវិធីប្រើប្រាស់យ៉ាងខ្លះ ឬ (ព្រះសម្បទ្ធ)
អ្នកទិន្នន័យ ពួកសមណាព្យាយុណ៍ទាំងនេះ ការបើប្រព័ន្ធតីនីតិត្ត
ដែលយើង្វាទា ជាប្រើប្រាស់បរិសុទ្ធនោះ តើបានឡើងជាតិ និនិជកាតាន
ដែរប្រឈម បាតិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអនុសមស្បរព្រះអនុស សូមព្រះ
អនុសម៉ែនប្រាប់សេចក្តីនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអនុ ?

(ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រួស់ជោះស្រាយថា ម្នាក់នៅទីកែ)
សមណាព្យាយុណ៍ទាំងឡាយពួកខ្លះទាំងនេះពោលថា សេចក្តីបរិសុទ្ធ
ព្រោះអារម្មណ៍ដែលយើង្វាទ់ និនិអារម្មណ៍ដែលស្អាប់ខ្លះ ពោលថា
សេចក្តីបរិសុទ្ធព្រោះសិលវ និនិវត្ថុខ្លះ ពោលថាសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះ
វិធីជាប្រើប្រាស់យ៉ាងខ្លះ សមណាព្យាយុណ៍ទាំងនេះ រ៉ែមនប្រព័ន្ធដោ
ក្នុងនីតិត្ត ដែលយើង្វាទាដាប្រើប្រាស់បរិសុទ្ធនោះ ក៏ពិតម៉ែនហើយ បើតែនឹង
ពោលថាគាត់ពោលថា សមណាព្យាយុណ៍ទាំងនេះ មិនបានឡើងជុំគាតិ
និនិជកាតានឡើយ ឬ

(និទ្ទេកមាណាពដីមានអាយុទូលាស្សរទ្វិតថា) សមណាព្យាប្បុណ្ឌ
ទាំងឡាយ ពួកខ្លះទាំងនេះពោលថា សេចក្តីបិរិសុទ្ធរោចារោម្បុណ្ឌ
ដែលយើញ និនអារម្បុណ្ឌដែលស្មាប់ខ្លះ ពោលថា សេចក្តីបិរិសុទ្ធរោចារោម្បុណ្ឌ
សិល និនវត្ថុខ្លះ ពោលថា សេចក្តីបិរិសុទ្ធរោចារោម្បុណ្ឌ វិធីជាប្រើប្រាស់
យ៉ាវនេះ បពិត្រព្រះអន្ត ជាព្រះលេកទាយក ហើយព្រះអន្តត្រាស់ថា
សមណាព្យាប្បុណ្ឌទាំងនេះ ឆ្លងឱយៈមិនធានទេ បពិត្រព្រះអន្ត
ទិន្នន័យ ការបើចិត្តផ្ទះ ពេះរណាកួនីទៅលេក បុមទុស្សលេក
ទីបច្ចនឹងផុតជាតិ និនដកទៅធាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ឱ្យព្រះ
អន្ត សុមទូលាស្សរព្រះអន្ត សុមព្រះអន្តសម្រេចបានបៃសេចក្តីនោះ
ដល់ឱ្យព្រះអន្ត ?

(ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រីដោះស្រាយថា ម្នាក់នេះកែះ)
ពបាតតមិនធានពោលថា ពួកសមណាព្យាប្បុណ្ឌទាំងអស់ ត្រូវជាតិ
ដកគ្របសុទ្ធផែទេ ពបាតពោលថា ពួកសមណាព្យាប្បុណ្ឌណា កួនី
លេកនេះបានអារម្បុណ្ឌដែលបានយើញ ធានូ ធានប៉ែប់ និន
សិលវត្ថុ លេប៊ិនិងជាប្រើប្រាស់ទាំងអស់ចេញ បុពួកសមណាព្យាប្បុណ្ឌ
ណា កំណត់ដីនូវតណ្ហា មិនមានអាសវ់ ពួកជននោះនៅ រោង៖

ថា នូវផ្តុតខិយេ:បាន ឬ

អ្នែត្រោះអនុញ្ញូតកអរចំពោះព្រោះវាទោនៅ: របស់ព្រោះអនុញ្ញូកវិស្វ័យ
រកគុណភ័ជំ បាតិត្រព្រោះគោតម ព្រោះនិញ្ញនដៃលមិនមានខបដិ វិសែ
ព្រោះអនុញ្ញូនសម្រេចឱ្យលើហើយ ព្រោះអនុញ្ញូលើបាន កាលពួកនេះ
សមណកព្រោះបុរាណិកិត្យឯកសារ អារម្មណវិសែលទីនឹងបានយើង ឯណែនាំ ឯណែន
ប៊ែនប់ និងសិលវត្ថុ លេបនិងជាប្រើប្រាស់ ទាំងអស់ចេញ មុ
ពុកដែនណា កំណត់ជីវិនីទីនូវឯកសារ មិនមានអាសវ់: ទីបាតបាតតត
ពោលបាន ដនទាំនោនោ: នូវផ្តុតខិយេ:បាន ឬ

កុនុវពោលវិសែបច្ចុប់នូវព្រោះគាត់ វិសែជាប្រោះពុទ្ធផ្លាស់ត្រាស់
តបបញ្ញា របស់ព្រោះមានព្រោះការគោនោ: ធម្មបញ្ញី ឯណែនដល់ ក្រុក គី
បញ្ញា វិសែបានយើង ធម្មចិត្តកាមសេចក្តីពិត ឯណែនកែតាមទ្រឹនដល់
ទេវតា និងមនុស្សជាប្រើប្រាស់ ដោយពិចារណាយើងបាន សការជមិ
ណាគនឹមួយ មានការកែតាមទ្រឹនជាជម្យតា សការជមិនោះ កែមានការ
របត់ទៅវិញជាជម្យតាដែរ ព្រមទាំងមានភាពវិសែជាបរិភេរ របស់
នីនុក: វិសែមានការអប់រំរាសនាតារមី នូមឆ្លាត់មួយនិងនីនុក:នោនោ:៖
មក កែមានបិត្តរបជុំតស្រឡែះបាកអាសវត្ថិលសទាំងឡាយ ដោយ

មិនមានការប្រកាន់មាត់ទៅឡើង ឬ ព្រមដ្ឋានឱ្យការធានសម្របជា
ព្រះអរហត្ថលោក បរិការរបស់តាមស ដែលមានស្សែកខ្លាត់ដើម និង
ពុកមាត់ ពុកចន្ទក់ធាត់ទៅ មួយរំពោគកុងពេលលោកនេះឯង កំព្យូរកដ
ឡើងមកវិញ ជាសំព័ត៌កាសារៈមួយរំពោគនេះឯង ឬ នឹងកេវាបេតែ
មានការ៖ជាកិត្យហើយ កំពុងពេលវើឡើងថា បពិត្រព្រះសយមុ ព្រះ
អង្គជាសាស្ត្រារបស់អង្គ ចំណោកអុំព្រះអង្គវិញ ជាសារេករបស់
ព្រះអង្គ ឬ កាលព្រះសម្រាប់ ឡើងត្រាសំពាល់សំបុត្រានេះបច្ចុប្បន្ន ហើយ
នឹងកេវាបេតែ ព្រមដោយមាណាព ១៥ នាក់ឡើង និងបរិភេទជំនួយ
អស់ នាំឆ្លាក្រាបទូលសុមបញ្ញដ្ឋាខបសម្បទា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
នេះ ព្រះមុនីឡើងត្រាសំអនុញ្ញាត ការបញ្ញដ្ឋាខបសម្បទា ដោយវិធី
ជាកិត្យខបសម្បទា ឬ

ព្រះនឹងកេវាបេតែ ក្រោយពីធានសម្របជាផ្រះអរហត្ថលោក ហើយ
ធានពេលតាំងកាលអំពីដើរប្រវត្តិរបស់ទីនេរកទុក តាមដែលមាន
សម្រេចនៅក្នុង គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ អបទាន ដូចមានសេចក្តីថា :-

ក្នុងកពមុន ឱ្យកើតជាព្រាណម្រ៉ឺត នៅក្នុងត្រជំ កំពុងស្សែង
រកម្រ៉ឺតប្រីស ស្រាប់តិចធានដូចប្រព្រះសយមុ ឬ គ្រាល់នេះ ព្រះសយមុ

សម្បទ ព្រះនាមអនុរោទ ប្រជើយដែលមាន ព្រះអនុជាម្ពកប្រាប្រឈម ប្រជើយ
ប្រាប្រាណូវទីផ្សេប់ស្ថាត់ សេចយានចូលទៅក្នុងវេត្ត ឬ ខ្លួយករណី
៤ កំណាត់ មកបញ្ចូរទុកក្នុងទីជាត ៤ ធ្វើឡាកំដើរិចិត្រយ៉ាងណូ ប្រក់
ដោយផ្តាយការណ៍ឡាយ ឬ ខ្លួយកំណើរហូរ កំប្រាយបន្ទីព្រះ
សយម គ្រៀនធនឹមុនក្នុងទីនោះ ហើយចូលទៅការណ៍ស ឬ កាល
ខ្លួយបៀវតិនធនូស ខ្លួយមានព្យាជិកិត្រឡើង ខ្លួយករឹងឡាបុព្យកម្ម
ហើយធ្វើមរណការបក្សទីនោះ ឬ ខ្លួយបានដោយបុព្យកម្ម បានទៅ
កិត្តិក្នុងស្ថានតុសិត វិមានជាកិការនៃមាស កិត្រឡើងតាមសេចក្តី
ប្រាប្រា ក្នុងទីនោះ ខ្លួយជាដាននូវរាយការណ៍ ដែលទិន្នន័យសេះម្បយ
ពាន់ ជាយានទិញ ខ្លួយនឹងការណ៍យាននោះ ហើយទៅតាមសេចក្តី
ប្រាប្រា ឬ កាលបរិច្ឆេទ ដែលបុព្យកម្មទាំងអំពីទីនោះមក ខ្លួយកំពុង
ទេវតា បាកំបិទបាំនុំ អស់ទិម្បយរយាយជនដីវិញ ឬ នោះ ដែក
ហើយដំណោកដោយរសកន៍ ដែលគេចិនបានប្រក់ហើយ គ្រាន់តែក្រាល
ដោយផ្តាសារ ស្រាប់តែផ្តាយក្នុង ផ្តាក់ចុះមកគំពិការស មកបិទបាំនុំ
អស់ការបានចិញ្ញ ឬ កាលបៀបណើក្នុងកំពុងឡាប់ព្រេរ កាលកម្មោ
ថ្មីកំពុងក្រោ កម្មោថ្មីតែក្រោដែលខ្លួយ នោះជាដែលនៃការឡើបាកំ ឬ

ខ្ញុំបានកន្លងដុតទូតិំ អាមេរិកឆ្លាយ ខ្ញុំបានចិត្តហើយ កម្ពុជា
បាកំភី ទីបាតលំនេរីកី តតមានដល់ខ្លួយ ឬ ខ្ញុំអធិដ្ឋានទឹក
សម្បទូ ឲ្យរាជធានីដែនដី ហើយឆ្លងខ្លួនវិញកែប្រ ព្រះអំពើដែលខ្លួន
បានធ្វើឱ្យហើយនៅ៖ នេះជាដែលវិនិច្ឆ័យជា ឬ ខ្ញុំធ្វើឱ្យធ្វើអាកាស
ហើយទៅកាន់ពីអាកាសបាន ឱ្យហើយ ! អំពើដែលខ្លួនធ្វើឱ្យហើយ នេះ
ជាដែលវិនិច្ឆ័យជា ឬ ខ្ញុំដឹងទន្លេរបស់ខ្លួន និងសត្វដោទៃ ដែលអាស្សែយ
នៅក្នុងកាលមុន ទិញបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានដម្រៈហើយ អាសវ់ទាំងឆ្លាយ
របស់ខ្លួន អស់របីនេះហើយ នេះជាដែលវិនិច្ឆ័យជា ឬ ជាតិវានមុខ
ខ្ញុំបានលេបដីហើយ ខ្ញុំបានជាទីរសវិនព្រះពុទ្ធ ជាមួកទូលេបមតិក
ក្នុងព្រះសុទ្ធមូ នេះជាដែលវិនិច្ឆ័យជា ឬ ខ្ញុំបានឆ្លាំងព្រះសុគត្ត ព្រះ
នាមគោតម ជាសក្រែប្រែសីរី ឲ្យរាជ្យសារណាល ជាមួកទូលេបមតិក
ជមិ ជាមួកទូលេបមតិកក្នុងជមិ នេះជាដែលវិនិច្ឆ័យជា ឬ ខ្ញុំបានបារម្ភ
ព្រះសម្បទូ ព្រះនាមគោតម ជាសក្រែប្រែសីរី ហើយបានក្រាប
ទូលេបស្ថុរដ្ឋរ ដែលគប្បីទៅកាន់ត្រីយ តីព្រះនិញ្ញាន ចំពោះព្រះមុនី ឬ
ព្រះពុទ្ធដែលខ្លួនអាកាសទាហ័រើយ ទ្រួតសម្រេចខ្លួនវិបទ តីព្រះនិញ្ញាន ជា
គុណភាពដីលីត្រាងបារាំង ឬ ឱ្យបុំបានស្ថាប់ជមិ របស់ព្រះពុទ្ធនៅ៖

ហើយ កំពុងលុនរការអស់ទៅនៅអាសវេះ ឬ ឱ្យហើយ ! អំពើលូ ខ្លួន
ធានធ្វើហើយ ខ្លួនរបស្ថ្បៈបាកដាតិហើយ មានអាសវេះទាំងពីរ
អស់រលិនហើយ ត្រូវនេះ កពចិនមានទេត្រូវយ៉ា ឬ កិលស
ទាំងឡាយ ខ្លួនធុរតបំផ្លាញហើយ កពទាំងពីរ ខ្លួនគាសរៀលិន
ថាលាមហើយ ខ្លួនជាអុកមិនមានអាសវេះ ឯចជាជីវិតប្រសិរិភាពត្រូវ
នូវទីនឹង ឬ ឱ្យហើយ ! ដំណើរដែលខ្លួនមកកុងសម្ងាត់នៃព្រះពុទ្ធរបស់
លុណាស់ហើយ វិជ្ជ ៣ ខ្លួនដល់តាមលំដាប់ហើយ សាសនាបស់
ព្រះពុទ្ធផ្លូវបានធ្វើបានហើយ ឬ បានសម្រិត ៤ វិមាន ៥ និង
អភិរឿ ៦ នេះ ខ្លួនធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនាបស់
ព្រះពុទ្ធផ្លូវបានប្រតិបត្តិហើយ ឬ

រីនរបស់ព្រះនេនកត្រនេះ ជារីនដែលបន្ទាញល្អយើង្វាត់
ការធ្វើសេចក្តីលូ ចំពោះនេនរបស់លោក ឬ ចំណែករីនដែលធ្វើ
សេចក្តីលូ ជាមួយនឹងអាមារយោរីព្រោយឯណ៍ និងមាណាពន្លេនេះ
មានសំខ្លួនយ៉ាងជាកំច្បាស់ហើយ ក្នុងជីវិប្រវត្តិរបស់ព្រះអធិតត្រា
ម៉ែលាកអូក ប្រាប្រាបន្លឹងជីនសេចក្តីពិសារនោះ ចូរទៅម៉ឺននៅក្នុង
ទីនោះចុះ ឬ

មួយទៅទៃ ដែលបានក្រសួងពេទ្យកែវ ដែលមិនធានគោលទុកសម្បូរដាយត្រជ់ តែបណ្តុមនឹងសន្តិជាទានបោ នេះជាតុនាថីរបស់ព្រះអរហន្ឍទាំងឡាយ ដែលធានសម្រេចនូវវិធានជីវិត អ្នកមានបរិញ្ញាដែករាជសាសនា គិត្ធាល់ ៣ បានឈើសម្រិច ៤ និងអកិញ្ញា ៦ ប្រការដូចនេះ លោកក៍មិនជាអ្នករួមឲ្យតែសេចក្តីសុខុទ្ធនាមេន ដោយមានបំណងប្រចាំថ្ងៃប្រយោជន៍ ឲ្យដល់សង្គមដាការសំខាន់ជាន់ ដោយការយកតាមគោលការណ៍ ដែលព្រះមហាផ្ទៃ៖ ទ្រជ់ត្រាសំអប់រំបោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រាច់ទៅតាមដនបទ និងការដកនឹងផ្សែនទៀត ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់ដនប្រើនឹងជនបុរី ។

ព្រះនន្យកទ្វារ លោកប្រធោន់អាយុសង្ការ មកដល់ការដែលដីសមគ្គរបាយ លោកក៍ពានរំលត់ខ្លួនបរិទេញទៅលោក ។
ការបរិទេញនបស់លោក មិនយើង្ហាមសម្រេចនូកកិច្ចកម្មឈរបាន លោកបរិទេញកួនខិណ្ឌទិន្នន័យ ប្រកើតនឹងណាកិច្ចយកិច្ចិយ ។

(ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះនន្យកទ្វារ ចប់)

*****

នីតប្រពតតិរបស់ព្រះលោកអ្នក

“ លោកសញ្ញា៖ចូលនៅក្នុងចំណោមប្រជាមុនីតិមហាសារកិនដៀង ”

ព្រះបោមកត្តា ជាព្រះអរិយសារក លោកធានសម្រេចដល់
នូវដែនខែបារមសុខ នៅក្នុងសម្រែបប័ណ្ណិកាល លោកក៏ជាអ្នក
សម្រាជ់ចូលនៅក្នុងចំណោម ព្រះអសិតិមហាសារកិនយុរបាយនៃជាន់
បុរីនុទន្លឹនលោកមកបុស លោកក៏ធានជាសិស្សរបស់អាចារួញរើ
ដែលជាអ្នករៀនចប់វិជ្ជាក្រោះទៅឡើង ក្នុងលទ្ធផលសំសាសនាប្រាបូណ្ឌក៏ តើ
ជាអ្នកដែលមានភាពិត្តិយសដឹងចំខ្លួន ដែលអាចារួញរើប្រាបូណ្ឌក៏ ឬ
ទាំងរបញ្ជាមកក្រាបទូលសុរព្រះសម្រេច ដោយឯមជាមួយនឹងមាណាព
១៤ នាក់ទី៣ ។

ជីវប្រវត្តិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះបោមកត្តា តាមដែលមាន
សម្រេចប្រាកដនៅក្នុង គម្ពីរអង្គកបាបរមត្តជាតិកា ដែលជាអង្គកបា
អធិប្រាយសេចក្តីនៃព្រះបាបីក្នុង គម្ពីរទុកនិកាយ សុត្តនិបាត នៃ
បាកយនវត្ថុ និងក្នុង គម្ពីរទុកនិកាយ ចូលទិន្នន័យ តែក្នុងទីនេះនឹង

សូមលើកយកពេតសាប់រឹងកុន្តព្រះពាណិមក ដូចមានសេចក្តីថា :-

ព្រះហេមកៈ ជាបុត្របស់ព្រោះបុណ្យក្នុងព្រះពាណិមក នៅកុន្តក្រុងសារតី កាលលើកចាប់ម៉ែនរយដំដើរកីឡូវិញ ហើយ ពាណិច្ចលាងថ្មាយខ្ពស់ ធ្វើជាកុន្តសិស្សបស់អាមេរិករីព្រោះបុណ្យក្នុងព្រះពាណិមក ដើម្បីសូមការសិក្សាសិស្ស វិធាន ឬ កាលដែលលើកមានការ ស្ថីគ្របិត្តព្រមដើរកុន្តសិស្សបស់អាមេរិករីព្រោះបុណ្យក្នុងព្រះពាណិមក នៅកីឡាសាស្ត្រ ជាតិសេសនោះ កុន្តរាយការ របស់អាមេរិករីមានលក្ខណៈពិសេសរបស់មហាចុរោស ៣ ប្រការ និងជាប្រះរដ្ឋបុរាណិត របស់ព្រះពាណិច្ចបេសនទិកាសុលទេរតិតនឹង ឬ កាលជាជាន់ក្រាយមក អាមេរិករីមានការនៅឯណាយ កុន្តកាតជាយករាស ទីប្រាបទូលាងប្រះពាណិច្ចបេសនទិកាសុលទេរតិតនឹងកុន្តបេងបេងបេច្ចាទីបុស ក៏ពាណិច្ចតាំងអាស្រមនោះក្បែរឡើងសូន្យតោដាក់វិនិយោបាយ ជាប្រព័ន្ធដែនដែនអស្សុកៈ និងដែនមួលូឡូកៈ តាំងចិត្តបំពេញផ្តុស និងជាតិការប្រព័ន្ធដែនដែនអស្សុកៈ និងកុន្តសិស្សបស់ខ្ពស់ ក៏ពាណិច្ចតាំងកុន្តបេងបេងបេច្ចាទីបុស នៅពេមអាមេរិករី

កាលជាជាន់ក្រាយមក ព្រមជាយករាសដែលជាកុន្តសិស្សបស់ខ្ពស់ និងកុន្តសិស្សបស់ខ្ពស់ ក៏ពាណិច្ចតាំងកុន្តបេងបេងបេច្ចាទីបុស នៅពេមអាមេរិករី

ដែលដែរ ឬ កាលអាមារូរិក ចូលទៅតាំងអាស្រមនៅទីកន្លែងនៅ៖
គួរស្រក និងបរិរោណចាំនេះនៅ៖ ក៏សម្បូរសប្បាយរួមទ្រឹមទ្រឹង និង
អាមារូរិក ចោរបុណ្យ ក៏ធានទូលាមំណោយអំពើពួកអ្នកស្រក
ចាំនេះ ហើយក៏ធានយកទៅបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរួមកណ្តាប់ ឬ
ថ្មីមួយ អាមារូរិក ចោរបុណ្យ ក៏ធានបរិច្ឆេទទានរបៀប ក៏ត្រឡប់
មកការអាស្រមនៅ គ្រាន់ មានចោរបុណ្យបាស់ដែរម្នាក់ មានខ្លួន
ប្រឡាក់ស្រមកដោយផ្ទូល ដើរដើរ ចូលទៅរកអាមារូរិក
ហើយកិនិយាយសុំទ្រព្យ ៥០០ គបាយឈរ៖ ឬ ចំណែកអាមារូ
រូរិក ចោរបុណ្យ កាលបីធានយើពុទ្ធវោរិកនៃហើយ ក៏អាចពិនិត្យ
ឲ្យអនុយាល័យអាសន៍ រួចក៏ធានប្រាស់យសាកស្ថុសុខុំ ហើយ
ថ្មីយក្រាប់ថា យើនអសប់ទ្រព្យហើយ ពីព្រះយើនធានបរិច្ឆេទទាន
ទីប៉ែត្រចែរ ឬ ពេលនៅ៖ ចោរបុណ្យនេះក៏ទ្រឹមទ្រឹង ទីបតិតក៏ក្នុង
ជាប្រើប្រាកបរញ្ជាត គំរាគកំហែងទ្រឹងថា បើអ្នកមិនឲ្យទ្រព្យដល់
យើនទេ រយៈពេល ៧ ត្រូវទិន្នន័យ ក្នាលបរបស់អ្នកនិងត្រូវបែកជា
៧ ភាគ ឬ អាមារូរិក ចោរបុណ្យ ធានស្ថាប់ឲ្យក្រុរបស់ចោរបុណ្យ
បាស់នៅ៖ហើយ ក៏កំយុទ្ធប័ណ្ណ រហូតដល់បរិភាគមិនធាន សម្រាន

មិនលក់ ដើម្បីរកឃើញកាយស្ថាដែនស្ថម ឬ

គ្រាល់នោះ មានទីតាំងយអន្ត ជាមួយមានបំណងលក្ខន៍ហេតុ
ទាំងនោះ ទីបច្ចុបាយទៅរកអាមេរិករីព្រៃប្លុណី ហើយពេលជាសំ
តីវិញ្ញាមានសតិថា ព្រៃប្លុណីចាស់ដកនោះ ជាមួយពេលហុក
ឡាកប់ពេញតទៅ គេមិនដឹងថា អើជាក្រុម អើជាចម្លើ ដែលជាបេតុ
ដើម្បីរក្សាប់បេកជា និងការពេញនៅទីនេះ ឬ ពេលនោះ អាមេរិករី
ត្រីវិវិតិថា ទីតាំងនេះគឺជីនិត្យដឹងក្នុងរៀននេះហើយ ទីបស្ថានីជីន
ថា អើជាក្រុម អើដែលជាចម្លើ នាំឲ្យក្រុមជាប់ឆ្លាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទីតាំងនេះបាន សម្រួលិកមិនដឹងថា អើជាក្រុម
អើជាចម្លើ ដែលជាបេតុដើម្បីរក្សាប់ជាប់ឆ្លាក់ចុះដូចត្រូវដោយ តែក្នុងរៀន
នេះ មានតែព្រះហេតុវិទ្យានេះ ត្រីជាព្រះរាជីរបាលសំសក្រារដែល
រាជរដ្ឋបាលសំព្រះបាទឱ្យការការ ព្រះអន្តុងប្រាកដជាប្រាបក្នុងរៀននេះ
ហើយ តែត្រូវនេះ ព្រះពុទ្ធអន្តុងត្រីជីប្រជាប់នៅក្នុងរាជរដ្ឋនេះ
ព្រះបាទបាលសំព្រះបាទឱ្យការការ ក្នុងក្រុងសារត្រីនៅក្នុងរាជរដ្ឋនេះ ឬ អាមេរិករី
ជានូដ្ឋុះហើយ កំមានចិត្តរីករាយដើម្បីនិញ្ញ កំបានរំសាយភាព
រីកចិត្តទាំងនោះ ទីបានបេតុសិស្សដែលសម្រេចមនុមកប្រាប់

ឲ្យដឹងថា ពួកវានេះ ព្រះសម្បទ្រធិនជាមួកទីនេះបំផុតជានសញ្ញសត្វ
ទាំងពីរ ពួកវាស្ថបខប្បតីឡើងហើយនៅក្នុងរោក ពួកអូកបារទៅ
សុំបង់ណីនូច្ងានដឹងការពិតម៉ែល ឬ ពួកគុនសិស្សទាំងនេះ សូរ
អាមារពារីថា បាតិត្ររោកអាមារ ពួកខ្លួនឯងដឹងថា ព្រះពួនដោយ
ឧធាយយ៉ានុវត្ត ឬ អាមារពារីក្នឺច្ងានពោលពន្យល់មាណាពទាំង
នេះ ឲ្យម៉ែលទៅនៅក្នុងតម្រូវកុណាព្យាករណីសាស្ត្រ ពួកអូកនឹង
ដឹងថា ព្រះភគរ មានលក្ខណៈប្រកបដោយមហាចុរិសលក្ខណៈ ៣២
ប្រការ តាមដែលមានពោលទុកគុនមន្ទុទាំងឡាយ យ៉ានុជាកំប្បរស៊
ហើយ ឬ បើព្រះអង្គនៅត្រប់ត្រង់ដូច ព្រះអង្គនឹងច្ងានជាស្ថបច្ចរពតិ
ជាមួកយុទ្ធស្រីស្រីទីនេះទាំងនេះ ទ្រង់ត្រប់ត្រង់ប្រកបដោយជមិ
មិនប្រើអាជ្ញា និងអារុជ ឬ បើព្រះអង្គបេញទៅប្រើប្រាស់ នឹងច្ងាន
សរម្របជាប្រព័ន្ធសម្រាប់ប្រព័ន្ធដូចជាសម្បូរសាយ ឬ បុរីនៃ
មួយទៀត បើចង់ដឹងប្រចុរឡើងកទូលសូរបញ្ចាក់ដោយចិត្ត ៣ ១ ព្រះអង្គ
ប្រាកដជាព្រាស់បបញ្ចាក់នេះជាយប្រព័ន្ធដូចជាសម្បូរសាយ ឬ បុរីនៃ
និកគិតទូលសូរស្មរនោះជន ឬ ពោលដែលអាមារពារីប្រាប់ឱ្យជាប្រព័ន្ធ ១៦ នាក់

នៅ៖ ដែលបានចេញទៅស្តីបមីលដិជ្ជរក្សាងោកនាម កាល
មីយីឡូហើយ ចូរស្ថាបញ្ជានេះដ៏ខ្ពស់ ។

ហេមកមាណាព ជាមាណាពម្លាក់ គួរចំណោមមាណាព ១៦
នាក់នៅ៖ បានធ្វើដំណើរទៅស្តីបមីលដិជ្ជរក្សាងោក រហូត
ទៅដល់បានការបច្ចិយ នៃដែនមគ្គ៻ះ និងបានជាអ្នកក្របខ្ពស់
ស្ថាបញ្ជាដាប់ដាប់ទី ៤ កាលហេមក៖ បានទូលាបទាញពាណិជ្ជកម្ម
ទីបក្របខ្ពស់ស្ថាបញ្ជាទ្វីនៅថា ៖

(ហេមកមាណាពដើមានអាយុ ទូលាស្ថ្ទេរថា) គួរហេកពី
ដើម មុនសាសនាឌែនព្រះគោតម អាម្ចរទាំងឡាយ បានពាល់
យ៉ាវជាកំប្លាស់ថា ពាក្យនោះឆ្លាប់មានមកហើយយ៉ាវនេះ ពាក្យ
នៅ៖ និងមានតែទៅ ពាក្យទាំងអស់នោះ ជាទាក្យមិនជាកំប្លាស់ ពាក្យ
ទាំងអស់នោះ ជាថ្មីប្រមិន្តនៃសហភ័ព្ធីត្រីរ៍៖ (ឧប្បៈអនុមិនទាន់
ពេញចិត្តគួរពាក្យនោះទ្វីយោ) បពិត្រព្រះអនុជាត្រៃះមុនី សូមព្រះ
អនុសរំមិនមិសម្រាប់ដកបេញទូវតណ្ហា ដែលនាំឲ្យឧប្បៈអនុជីន
ប្លាស់ មានសត្វនៃតណ្ហាដែលដ្ឋាយទៅផ្សេងៗ ដល់ឧប្បៈអនុ ?
(ព្រះមានព្រះការទ្រន់ដោះស្រាយថា) ម្នាក់ហេមក៖ ដន

ទាំងឡាយណា ដីនច្បាស់នូវព្រះនិញ្ញាន ជាទីបាទាបនីនូវនគន៍ភាគ៖
ជាតុណាចាតមិនច្បាត ដែលធានយើញ្ញ ធានស្អាប់ ធានប៉ែនល័
ហើយចំពោះរួមជាទីស្រប្បាយ (ដែលគេដីនច្បាស់ហើយ) ជាមួក^១
មានសតិ របត់កិលេសកុន្លឹមបច្ចុប្បន្នហើយ ជនអូកមានសតិស្អប់
កិលេសទាំងនៅ៖ ហើយវាទា នូវតណ្ហាដែលដ្ឋាយមានជាមួក កុន្លឹម
ហេរកធានហើយ ។

កុន្លឹមពេលដែលបច្ចុប្បន្ននូវព្រះគាត់ ដែលជាប្រះពុទ្ធវម្យសំត្រាស់
តបបញ្ញារបស់ព្រះមានបុណ្យរនោះ ធម្មចុក ធម្មដល់ កុក គីបញ្ញា
ដែលធានយើញ្ញធិទោតមសេចក្តីពិត ធម្មកើតឡើងដល់ទោត និង
មនុស្សជាប្រើប្រាស់ ដោយពិចារណាយើញ្ញថា សការជមិនការិម្បយមាន
ការកើតឡើងជាមួត សការជមិទាំងនៅ៖ កីមានការរបត់វិញ្ញ ជាមួត
ជាមួត ព្រមទាំងមានរាល់ ដែលជាបរិភេរបស់ហេរក៖ ដោយ
អំណុចការអប់រំរាល់ជាប្រើប្រាស់កុក ហើយ ដូច្នេះ កីដ្ឋីលូបិត្តរបស់
កុកគេរបៀបដូច្នេះបាកកាសកុកិលេសទាំងឡាយ ដោយអស់នូវការ
ប្រកាណ់ម៉ាតទៅឡើតហើយ ។ ព្រមជាមួយន្តានិងការធានសម្រេចជាប្រាក់
ព្រះអរហត្ថនោះ បរិភាគរបស់តាបស ដែលមានស្សាក្សាត់ដើម និង

ពុកមាត់ពុកចង្វារ ក៏ដាត់ឡើមយំរំពេចពេលនោះនៅ ក៏ប្រាកដឡើងនៃសំព័កសារៈវិញ ហើយក៏ពេលបានឡើងថា បពិត្យប្រាប់លាកនាយក ព្រះអង្គភាសាស្តារបស់ខ្លួន ចំណែកខ្លួនព្រះអង្គវិញ ជាសារករបស់ព្រះអង្គ ឬ កាលព្រះសម្រួល ឡើងត្រាស់បានឡើងសបញ្ញានេះ ចប់ហើយ ហេមកមាណណាព្រមដោយមាណណាទ ១៥ នាក់ឡើត និងបរិការទាំងអស់ បានទាំងប្រាបដូល សូមបញ្ជាមុខបសម្បោទនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ព្រះពុទ្ធអង្គក៏ឡើងត្រាស់អនុញ្ញាតក្នុងការបញ្ជាមុខបសម្បោទ ដោយវិធីជាបិកិច្ចុខបសម្បោទ ឬ

ព្រះហេមកន្លោ ក្រាយអំពីលោកបានសម្របជាប្រះព្រះអរបណីហើយ លោកបានពេលអំពីដីវប្បធម៌បស់ខ្លួនលោកទុក តាមដែលមានសម្រួលនៅក្នុង គម្រោងទុកនិកាយ អបទាន ដួចមានសេចក្តីថា ៖

កាលនោះ ខ្លួនជាតាបសរឈ្មោះអនោម៖ បានធ្វើអាស្រមបណ្តុះបណ្តាលដីវិចិត្រលូ នៅអេបនិនបុន្តែន្ត្រកក្នុង ខ្លួននោះ បានសម្របនូវគកម្ម ខ្លួនដែលនឹងការសម្រប ក្នុងកម្មាធិរបស់ខ្លួន ជាមួកក្នុងការបានក្នុងការពេនដែលជាសមណេះ ជាមួកមានព្រាយមានជុំតបំផ្តាក់លោសមានប្រាក្តាតាស់ ជាមួកប្រាក្តែ ជាមួកក្រែកក្រុងលទ្ធផលបស់ខ្លួន រាន់

រៀបចំរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល មួយទៅត ជាមួកគាំទេនវេបដៃនដី
និងអាកាសធាន រៀបចំរៀបចំខ្លួនយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ ខ្លួនបានសេចក្តី
សេរក មិនមានការប្រើប្រាស់ប្រដៃន មានអាបារតិច មិនមានសេចក្តី
ប្រាប់ជាមួកព្រៃកអារ ដោយហាក និងអណ្ឌាក មានយាយ ព្រៃកអារ
គ្នា ជាមួកប្រាប់ ឬ កាលទោះ ពេះសម្រាប់ ពេះនាមបិយទេស្សី
ជាមួកប្រាប់ដីប្រាសី ប្រកបដោយក្រុណា ពេះអន្តោប្រាប់ដីម្បៃបម្បៃ
ទូរសព្ទទំនួរយ ទ្រនឹងផ្សាយពេះទីយក្រុណា ឬ ពេះមហាមុទិន
ពេះនាមបិយទេស្សី ទ្រនឹងរួមឱ្យប្រាប់ដីលក្ខណៈល្អប្រចាំឆ្នាំ ពេះអន្តោ
ជាមួកប្រាប់ ជាមួកមូលិនីភ័ទ សេចយានិទ្ធភនប្រកាស ១.០០០ ឬ
ពេះអន្តោមានប្រាប់ប្រាស់ស្រី សេចយានិទ្ធភនប្រកាសនៃអាស្រម
របស់ខ្លួន ពេះជីនស្រី ខ្លួនដែលយើង ទំនិនឆ្លាប់បានល អំពី
សម្ងាត់អូកណាមួយ ក្នុងកាលមុនទៀត ឬ ខ្លួនសុបិនិមិត្តកែត
ទីនេះ លក្ខណៈទំនួរយ នានប្រកាសលូហិយ ខ្លួនជាមួកសិតិនវេ
ហេបដៃនដី និងអាកាស ឲ្យាសរៀបចំបទនៃនកុត្រប្រក្ស ឬ នូវនាន់
នានស្ថាប់ដីរបស់ពេះពុទ្ធបិយ កែត្រាំនិងបិត្តល្អប្រជែង៖ប្រាកុនពេះពុទ្ធ
ខ្លួន ឬ អូកណាមួយ តិនិកយើងពុទ្ធដានិច្ច ឬ កាលខ្លួនកំពុង

នីកយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ដ្ឋានឱកជលបំផុះរ ឬកំពុងតេនីក
ព្រះពុទ្ធបាតិក៏កែតមាន ដល់ខ្លួន ក្នុងឧណាងេនោះ ឬ ព្រះមហាមុនី
ទ្រនីស្ថបច្ចុលមករកខ្លួន អស់កាលមនុទ្រូត កាលបរិព្រះអនុស្ថបច្ចុល
មកជលបំហើយ ឬតតស្ថាប់ថា នូវជាប្រពៃណ៍ពុទ្ធដាម្បកប្រាប់ប្រសិរី
ឡើយ ឬ ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមបិយទស្សន៍ ប្រកបដោយករណា
ទ្រនីអនុគ្រោះខ្លួន ឯធនញ្ចាំនីខ្លួនឲ្យស្ថាប់ព្រះអនុថា ពបាតតត ជាប្រពៃណ៍ពុទ្ធ
ក្នុងលោក ពមពំនិទន់នៅលោក ឬ ឬធនស្ថាប់ច្បាស់ នូវព្រះសម្បទ្ធ
ព្រះនាមបិយទស្សន៍ ជាមហាមុនី ហើយក៏ញ្ចាំនីបិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យប្រែប្រែ
ក្របទូលពាក្យនេះថា ពួកជនពំនិទអស់ តែនឹងអនុយាបីតាំងកី លើ
បាបីនីកី លើតាំងវិនីកី ព្រះអនុមានសេចក្តីអាណាពិតអាស្សរ ដល់
សត្វពំនិពុន សូមគិតឱ្យអាសន់ដីរឿនរៀន ឬ ឬធននិមិត្តតាំងជាបី
វិការ៖នៅក្រោះតាំងពុន ជាអាសន់ដែលខ្លួនិមិត្តជាបីប្រុទ្ទិ ថ្មាយព្រះ
មហាមុនី ព្រះនាមបិយទស្សន៍ ក្នុងឧណាងេនោះ ឬ កាលព្រះអនុគង់
លើតាំងក៏កែវិនីកីដោយប្រុទ្ទិ ឬធនប្រាយដោត្រីនិមិត្តកម ក្នុង
ឧណាងេនោះ ឬ ព្រះមហាមុនី ទ្រនីញ្ចាំនីសេចក្តីរករាយឲ្យកែតជលខ្លួន
ហើយទ្រនីសោយ (ដើត្រីនិនោះ) គ្រានោះ ឬញ្ចាំនីបិត្តឲ្យប្រែប្រែ

ហើយច្បាយបង្កេត់ព្រះសាស្ត្រ ។ ចំណោកព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាម
បិយទស្សន៍ ព្រះអគ្គប្រជុំដុតកុងលោក ប្រជុំរដាននេះ ត្រូវ
តាមលោកសារនេះកែវ ហើយត្រាស់តារាទាំងនេះថា

បុគ្គលូណា ឯកច្បាយពាណិករោនកែវ និងផ្លូវតិវិធី ឯក
សល់តារាតត កុងកាលនោះ តារាតតនិងសរសើរបុគ្គលូនោះ អ្នក
ទាំងឡាយ ចូរស្វាប់តារាតនិងសម្រេច ដូចតាមនេះ ។

បុគ្គលូនេះ និងត្រួតកសរកុងទេរលោក អស់ ៧៧ កប្ប និង
ឯកច្បាយសេត្រប្រព័ន្ធឌី អស់ ៧៤ ដន្ត ។ និងឯកច្បាយព្រះព្រៃសាយ
ទេរកដ្ឋី អស់ ៧២ ដន្ត និងឯកច្បាយប្រទេសកដីជំទុលាយ
កប់ឯកច្បាយអស់យុរិកប្ប ។ បុគ្គលូនោះ និងឯកច្បាយប្រទេសកដីជំទុលាយ
វិការ៖ ឯកច្បាយជាមាស ជាផ្លូវការ៖ នៅតួជាទីតាប់ចិត្ត ជាផ្លូវការ៖ នៅកែវទីមេ ជាផ្លូវការ៖ នៅកែវជាប្រើប្រាស់ នៅបុញ្ញកម្មឯកច្បាយតាក់តែនិងលូហើយ ។ បល្ឃិន
ទាំងឡាយជាប្រើប្រាស់ បានរោមបុគ្គលូនោះ អ្នកប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម
នោះ សូមវិភាគដើរទៅ ដើរមក សព្វទូ កាល ។ ដូចមានកំពុល
ព្រោសាទ និងទីសម្រាប់ដេក មានតម្លៃប្រើប្រាស់ និងកែវតុកុងនោះ
នោះ ព្រោះដីនិងបិត្តរបស់បុគ្គលូនេះ ។ ដីវិនិ ៦០ ពាន់ នៃបាត់សិតិ

ស្ថានធោយក្រឹនអលន្តារទាំងពួន ជាជីវិប្រសើរ មានខែវិដ្ឋាន
មាស ប្រកបធោយក្រឹនតាក់ពេនក្បាល ជាកិរាជនៃមាស ឬ ជីវិ
ទាំងនេះ ដែលពួកប្បុមានដែកាន់លីពេនស្ថានក្រប់ និងការឃ្លាញីន
ជីវិហើយ និងបារម្យិបុគ្គលនេះ នេះជាដែលនៃការច្បាយតាំងជាកិរាជ
នៃកែវ ឬ សេវា ៦០ ពាណិជ្ជកម្ម ប្រធាប់ធោយក្រឹនអលន្តារទាំងពួន
ជាមានជានេយ្យ អំពីកំណើត ជាសេវាសិទ្ធិ ជាពាយនេះជីវិត ឬ
សេវាទាំងនេះ ដែលនាយសារមី មានដែកាន់ផ្ទុ និងខែវិដ្ឋានជីវិ
ហើយ និងបារម្យិបុគ្គលនេះ នេះជាដែលនៃការច្បាយតាំងជាកិរាជនៃ
កែវ ឬ រដ្ឋាភិបាល ៦០ ពាណិជ្ជកម្ម ប្រធាប់ធោយក្រឹនប្រធាប់គ្រប់
យ៉ាង បិទបាច់នៃជាយស្សក្នុងបាន ឡាតាំ ដែលគេប្រធាប់ហើយ
ហើយទីនេះជីវិត មានពួកទាយសារមី មានដែកាន់ផ្ទុ និងខែវិដ្ឋានជីវិ
ហើយ និងបានការិយាល័យបុគ្គលនេះជានិច្ច នេះជាដែលនៃការច្បាយតាំង
ជាកិរាជនៃកែវ ឬ ពួកមេគោមានទិកជោះ ៦០ ពាណិជ្ជកម្ម ឬ ពួកគោះ និង
ពួកគោខសកេដ្ឋីប្រសើរ និងព្យារំនូនទាំងឡាយឲ្យកែវ នេះជាដែល
នៃការច្បាយតាំង ជាកិរាជនៃកែវ ឬ ពួកស្តី ១៦ ពាណិជ្ជកម្ម សិតស្ថាន
ធោយក្រឹនប្រធាប់គ្រប់យ៉ាង មានសំពាត់ និងក្រឹនអាករណ៍ជី

វិចិត្រ ពាក់គេវម្ភកា កែវមណី និងកណ្តាល ពំនិមានមុខទូលាយ
មានមុខស្រស់ស្រាយ មានទ្រឹកសាយ ពំនិមានបានៗរៀប និង
ថាមរោមបុគ្គលនេះជានិច្ច នេះជាដល់ការថ្វាយពំនិង ជាថីការ៖ នៃ
កែវ ក្នុងកប្បែន ១.៨០០ និងមានព្រះពុទ្ធប្រជាមានៈតាមបាន
បញ្ចក្ខុ ឬដីកម្មាត់បន្ទើ នូវនឹងឱ្យអនុការ ត្រូវដឹងក្នុងលោក ឬ
បុគ្គលនេះ មានសេចក្តីផ្តល់ខ្សោយ និងប្រសិរីព្រះអាស្រែយការយើង
នូវព្រះពុទ្ធអនុនោះ ឯធនញ្ចាំងព្រះសាស្ត្រល្អព្រោកអរ និងវិករយក្នុង
សាសនា ឬ បុគ្គលនេះ ឯធនស្ថាប់ធិរបស់ព្រះពុទ្ធអនុនោះហើយ
និងដុតបំជ្ញាលនូវកិលេសពំនិងឡាយ កំណត់ដឹងនូវអាសវេះទំនួន
ជាបុគ្គលមិនមានអាសវេះ និងបានឱ្យឲ្យ ឬ

សេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្លួនរួចរាល់ ជាទិន្នន័យកន្លែងដី
ដីក្រុមបាករយាត់ ខ្លួនប្រាប់ប្រាប់ខ្លួនរួចរាល់ ជាទិន្នន័យកន្លែងដី
នេះជាការឱ្យកាយ ឬនិងក្រុមបាករយាត់ កំណត់ដីបំជ្ញាលរបស់ខ្លួន ក្នុងសាសនា ឬ
កំពុងប្រព្រឹត្តិត្រូវ ខ្លួនមានអាសវេះទំនួន អសវេរបីនិងហើយ តុល្យរៀប
នេះ កំណត់ដីមិនមានឡើតឡើយ កិលេសពំនិងឡាយ ខ្លួនដុតបំជ្ញាល
ហើយ កំណត់ដីអស់ ខ្លួនគាសរៀបីនិងបាលហើយ ខ្លួនជាបុគ្គល

មិនមានអាសវេះ ដូចជាំរីប្រសើរ កាត់ផ្ទាប់ខ្លួនទីនេះ ឬខ្មែរ ! ដំណើរ
ដែលខ្ញុំមក ក្នុងសម្ងាត់ព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ លាងាស់ហ្វុំ និង ព ខ្ញុំ
ដល់តាមលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធដុំបានធ្វើរបាយើយ ឬ
បានសម្បិទា ៤ និមួយ ៥ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឡើដាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធដុំក្នុងប្រព័ន្ធបានហើយ ឬ

ម្អាយទៀត ដីរប្រវត្តិរបស់ព្រះហេមកត្តរ ដែលកៅតាមីនិ
ត្រវិនិន័យពុទ្ធកាលវិនិព្ទេសម្ងាស់មួយសម្រាប់នោះហើយ ហេកបានធ្វើ
បុណ្យកុសល្យមជាមួយនឹងអាមេរិករី និងមាណាពដីនោះ ដូច
មានសម្រេចប្រាកដនៅក្នុង អដ្ឋកថាបរមត្តដោតិកា ដែលជាអដ្ឋកថា
អធិប្បាយសេចក្តីព្រះបាបីនៅក្នុង គម្ពីរឯទេកនិកាយ សុត្រិបាត នៃ
ពាកយនៅត្រូវ នោះ ដូចបានទាំងកោះល្អបាយើយ ក្នុងដីរប្រវត្តិរបស់
ព្រះអធិតត្តរ ហើយកសិក្សាបាននូវសេចក្តីពិសារ ចូរឡាយឱ្យបាន
នៅក្នុងទីនោះចុះ ឬ

ព្រះហេមកត្តរ ហេកប្រើប្រាស់អាយុសធ្វើរ មកដល់កាលដី
សម្រាប់ហើយ ហេកកុំបានរំលែកទីនេះបានឡាយឱ្យបាន ៥១២

(ដីរប្រវត្តិរបស់ព្រះហេមកត្តរ ចម្លៀ)

នឹងប្រព័ន្ធឌីបស់ព្រះនោធូយ្យដ្ឋាន

“ លោកសញ្ញាឃូលនៅក្នុងចំណោមប្រជាមុន អស់គឺជាការរៀបចំប្រព័ន្ធឌីបស់ព្រះនោធូយ្យដ្ឋាន ”

ពេលនោធូយ្យដ្ឋាន ជាអ្នកដែលប្រព័ន្ធឌីបស់ព្រះនោធូយ្យដ្ឋាន ដោយ
បានសម្រេចដល់ខ្លួនព្រមទាំង ជាប្រព័ន្ធឌីបស់មួយរប នៅក្នុង
គណៈសោច្ចសន្ត្រ និងបានទទួលបានការរៀបចំសម្រាប់ព្រះនោធូយ្យដ្ឋាន
ក្នុងចំណោមព្រះអស់គឺជាបាសរៀក ដែលជាសារ៍កើតចំបស់ព្រះពុទ្ធផែន
រប និងបានជាកម្មាធិសំណើនៅក្នុងការបានការងារជាប្រកាសព្រះសាសនា
មុននឹងលោកចុងក្រោមក្រុមជាតិក្នុងនៅក្នុងក្រុងការបានការងារជាក្នុងសិស្សរបស់
អាជារពារីព្រោហ្មណី ដែលមានចំណោមដឹងលួយ ក្នុងមន្ទីរពេជ្ជន្តរាយ
ដែលមាននៅក្នុងលួយប្រជាមុនព្រោហ្មណី ពេជ្ជន្ទនៃលោកកំមានបរិភ័យដែល
ជាក្នុងសិស្សរបុណ្ណោះជាប្រជាមុន ១.០០០ នាក់ ថែមពេជ្ជន្ទនៃជាក្នុងលួយ
ប្រជាមុនជាក្នុងដំឡើង ឬនៅក្នុងក្រុងការងារជាប្រកាសព្រះសាសនា ឱ

ជីវប្រវត្តិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះនោធូយ្យដ្ឋាន តាមដែល
បានសម្រេចប្រជាមុន ក្នុងការងារជាប្រកាសព្រះសាសនា ដែលជាអង្គភាព

អធិប្បាយសេចក្តីព្រះបាលីនៅក្នុង គម្ពីរទុកទិកាយ សុត្វិធាត នៃ
បាកយនវត្ថុ និងនៅក្នុង គម្ពីរទុកទិកាយ ចូលរួមទៀត តែក្នុងទីនេះ
និងសូមលើកយកតែសាប់រៀនពីព្រះបាលីមក ដូចមានសេចក្តីប៉ា ៖

ព្រះតាមទឹយ្យត្រា ជាបុត្របស់ព្រោហ្មណ៍ម្នាក់ នៅក្នុងក្រុង
សារតី កាលលេហកចម្រិនរីយដំដីនកីឡូនីហើយ នានចូលនៅថ្ងៃយ
ទនធ្វើជាកុនសិស្សរបស់អាចារពារីព្រោហ្មណ៍ ដើម្បីសូមការសិក្សា
សិល្បៈវិធាន ឬ កាលដែលតាមទឹយ្យមានការ ស្ថិតិថតព្រមធ្វើជាកុន
សិស្សរបស់អាចារពារីនៅ ពីព្រះអាចារពារី ជាមុកចេះដីន
សញ្ញត្រប់ក្នុងវិធានវិត្រន់ទៅ ជាតិសេសនោះ ក្នុងរួមកាយរបស់អាចារ
ពារីព្រោហ្មណ៍ មានលក្ខណៈពីសេសរបស់មហាចុរោស ៣ ប្រការ
និងជាតិព្រះរាជបុរាណភិត របស់ព្រះពុទ្ធបេសនទិកាសបានទិតជន ឬ

កាលជាទាន់ក្រាយមក អាចារពារីកំមានការនឹងយុណីយ
នៅក្នុងការជាយកកស ទិប្រកាបទូលបារព្រះបាលបេសនទិកាសបាល
បេញ្ញាទៅបុរាណ កំណានតាំងអាស្រមនៅក្រោរឡាត្រង់នៃសូន្ទតោដាករី ដែល
ជាតិដែននៃដែនអស្សុក៖ និងដែនមួលូទ្ទក៖ តាំងបិតិបំពេញផ្តុស និង
ជាតិណាតារ នានបាន្តិនមនុស្សនៅ ដល់កុនសិស្សទាំងនាយ ឬ

តោទឹងយរមាណាព ព្រមដោយមាណាពដែលជាកួនសិស្សដែល
និងកួនសិស្សរបស់ខ្លួន ក៏ធានទាំងអចល្បប្រស ទៅតាមអាមារយោរកវីរ
ដែរ ឬ កាលអាមារយោរក ចូលរទោះតាំងអាស្របមនោទីកន្លែងនៅ៖ ក្នុង
ស្រុក និងបារិរណាទាំងនៅ៖ ក៏សម្បរសប្បាយរួមគ្រឿនឡើង វិន
អាមារយោរកវីរប្រាបេណុកវិញ ក៏ធានទូលអំណោយអំពីពុកអ្នកស្រុក
តាំងនៅ៖ ហើយក៏ធានយកទៅបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរៀនកណ្តាលំ ឬ
ថ្មីមួយ អាមារយោរកវីរប្រាបេណុក ធានបរិច្ឆេទទានរបៀប ក៏ត្រឡប់
មកការអាស្របមនៃខ្លួនវិញ ត្រានៅ៖ មានប្រាបេណុកចាស់ដកម្លាក់
មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយផ្តុល់ ដើរដឹងឡើងវិញ ចូលរទោរកអាមារ
យោរក ហើយក៏និយាយសំខ្លោយ ៥០០ កបាបណា៖ ឬ ចំណែក
អាមារយោរកវីរប្រាបេណុក កាលបីធានយើឡើងប្រាបេណុកនៅ៖ហើយ ក៏
អាចឲ្យឈ្មោះបីអាសន៍ ឬ ចុចក៏ធានប្រាបេណុកសិរសុទ្ធដូរ
ហើយធាននៅឯណាបាប់ចាំ យើងអស់ប្រព័ន្ធបើយ ពីព្រះយើងធាន
បរិច្ឆេទទានទីប៉ែត្រប៉ែរ ឬ ពេលនៅ៖ ប្រាបេណុកនៅ៖ក៏វិនឡើង
ទីបច្ចុប្បន្នជាប្រើប្រាស់បាន គឺមកកំហែនឡើងចាំ ហើយអ្នកមិន
ឲ្យប្រព័ន្ធដែលយើងទី រយៈពេល ៣ ថ្ងៃទី៣ ក្នុងរបស់អ្នកត្រូវ

បែកជា ពី ភាគ ឬ អាចារពារីព្រាប្រុណា ឬនស្នាប់ពួរក្របស់
ព្រាប្រុណាបាស់នោះហើយ កីកឃើម រហូតដល់បរិភាគមិនធាន
សម្រានមិនលក់ ធ្វើឲ្យការិយស្តាប់នូម ឬ

គ្រាល់ មានទីតាមឃើមយអនុ ជាមួកមានបំណងលក្ខន៍ហេតុ
ចំនួននោះ ទីបច្ចុប្បន្នរកអាចារពារីព្រាប្រុណា ហើយពេលជាស់
ត្រីនឲ្យមានសតិថា ព្រាប្រុណាបាស់ដកនោះ ជាមួកពេលកុហក
ធ្លាកបាយុពលទេទី តែមិនដឹងថា អូជាក្បាល អូជាចម្លើ ដែលជាបេតុ
ធ្វើឲ្យក្បាលបែកជា ពី ភាគនោះទេ ឬ ពេលនោះ អាចារពារី
ព្រាប្រុណាប្រើប្រាស់គឺតិចប៉ុណ្ណោះ ទេវតានេះគឺនឹងដឹងក្នុងរៀននោះហើយ ទីប
ស្ថារឡើងថា អូជាក្បាល អូដែលជាចម្លើ នាំឲ្យក្បាលជាប់ឆ្នាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទេវតាក៏ធ្វើយថា សុម្រឿនីកិច្ចិនដឹងថា អូជាក្បាល
អូជាចម្លើ ដែលជាបេតុធ្វើឲ្យក្បាលជាប់ឆ្នាក់ចុះដូចត្រូវដែរ តែ
ក្នុងរៀននេះ មានព័ត៌ម្រៈហេតុនាយកទេ ឡើងជាព័ត៌ម្រៈរាជីរសរបស់
សក្រកដ នៃការឱ្យរបស់ព្រះបាទឱ្យកាកកដ ព្រះអនុប្រាកដជាប្រាប
ក្នុងរៀននោះហើយ តែតង្ក្រៀរនេះ ព្រះពុទ្ធមនុប្រើប្រាស់ត្រូវបានក្នុង
រាជរាជនៃព្រះបាទឱ្យរបស់ព្រះបាទឱ្យកាកកដ នៅក្នុងក្រុងសារត្រួងលោក៖ ឬ

អាមារពារីកាលបានឲ្យដូចខាងក្រោម ហើយ កើមានចិត្តរីករាយឡើងវិញ កើត
បានសាយកាត់កិត្តិទួរទាំងនេះ ទិបាទបានហេកុនសិស្ស ដែល
សម្រេចមនុមកប្រាប់ឲ្យដីនៅ ត្បូរនេះ ពេះសម្រួល ឡើងជាមួកទៅដំ
ឈឺសំបុត្រជាតិសព្វសត្វទាំងពីរ ត្បូរស្ថាបន្ទៃខ្សោតិឡើងហើយ
គុណលោក ពួកអួកចុរាប់សុបដិជនិត្យការពិតមេីល ឬ ពួកគឺ
សិស្សទាំងនេះ ស្ថរអាមារពារីត្រាប្រើប្រាស់បាន ហត្ថត្រលោកអាមារ
ពួកខ្ញុំនិងដីនៅ ពេះពួល ដោយទាមយកឯកសារណានៅ ? អាមារពារី
ត្រាប្រើប្រាស់គឺបានពេលពន្លាប់មាណាពាណាទាំងនេះ ឲ្យមិនទាក់ទង
ព្រមាលកូណាពរករណ៍សាស្ត្រ ពួកអួកនិងដីនៅ ពេះកគរ មាន
លក្ខណៈប្រកបដោយមហាមុសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែល
មានពេលទុកគុណមនុបានទាំងឡាយយ៉ាងជាក់ប្រាស់ហើយ ឬ បើព្រះអង្គ
នៅត្រប់ត្រង់ ពេះអង្គនិងបានជាស្ថាបន្ទៃប្រព័ន្ធឌី ជាមួកឲ្យបានសត្រូវ
គុណនិសពាណាទាំងពីរ ឡើងត្រប់ត្រងប្រកបដោយធិនិត្យប្រើប្រាស់ និង
អាក្សំ ឬ បើព្រះអង្គចេញទៅថ្មីសរិញ នឹងបានសម្រេចជាព្រះសម្រួល
ឡើងជាសាស្ត្រជាកគុណលោក ឬ បុរីនេមយកទៀត បើបង់ដីនៅ ចុរូរីនិក
ទូលស្ថរបញ្ចាក់ដោយចិត្ត ៣ ១ ព្រះអង្គប្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ចាក់នេះ

ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមដែលចិត្តនឹងកតិថ្នូលស្ថាយ ឬ ពេលដែល
អាមារពារីត្រាបុណ្យកំពើនៅប្រាប់វិធីនេះ ដូចខ្លះហើយ ទីបច្ចនបញ្ញា
ឲ្យមានាពាណិជ្ជ ១៦ នាក់នោះ ដែលធានចេញទៅសុបីមីលដំណឹង
រកព្រះរាជាណាចក្រ កាលបរិច្ឆេទហើយ ចូរស្វែនបញ្ញានេះដឹងចុះ ឬ

តោទីយ្យមានាព ជាមានាពម្នាក់ ក្នុងចំណោមមានាព
១៦ នាក់នោះ ធានធ្វើដំណើរទៅសុបីមីលដំណឹងព្រះមានព្រះរាជ
រហូតទៅដែលបានសារណកចេតិយ នៃដែនមគ្គោះ និងធានជាមួកក្រាប
ទូលស្ថាយបញ្ញាដាចល់ដាប់ទី ៥ កាលតោទីយ្យ: ធានទូលស្ថាយបញ្ញាត្រានូយ៉ាត
ហើយ ទីបក្រាបទូលស្ថាយបញ្ញាទ្វីនូវប៉ា :-

(តោទីយ្យមានាពដីមានអាយុ ទូលស្ថាយប៉ា) កាមារម្នាក់
ទាំងឡាយ មិនមាននៅក្នុងបុគ្គលិក ពណ្ឌរបស់បុគ្គលិកមិន
មាន ទាំងបុគ្គលិក ពន្លឺសេចក្តីសន្យូយ៉ាង វិមានុជមិ (ការ
របៀប) របស់បុគ្គលិកនោះ តើដូចមែន ?

(ព្រះមានព្រះរាជ ទ្រួតដោះស្រាយប៉ា ម្នាបតោទីយ្យ:)
កាមារម្នាក់ទាំងឡាយ មិនមាននៅក្នុងបុគ្គលិក ពណ្ឌរបស់បុគ្គលិក
មិនមាន ទាំងបុគ្គលិក ពន្លឺសេចក្តីសន្យូយ៉ាង វិមានុជមិ

របស់បុគ្គលូនោះ មិនមែនទៅជាយ៉ាងដៃទៀត ។

(បុគ្គលូនោះ នឹងត្រូវព្យាយាមដើម្បីធ្វើឱ្យទូរបង្កើតទៅក្រោម អំពីនេះទៀតមិនមានទេ) បុគ្គលូនោះ ជាអ្នកប្រាសបាកសេចក្តី ដ្ឋាន្តា ប្រាកបដោយសេចក្តីដ្ឋាន្តា ជាបុគ្គលូនោះដ្ឋាន្តា ប្រាកបដោយសេចក្តីដ្ឋាន្តា ជាអ្នកប្រាកបដោយសេចក្តីដ្ឋាន្តា បានបញ្ជាប់ចិត្តបានបញ្ជាប់ចិត្ត អនុគម្រោងស្ថាប់បានខ្លួនខ្លួន ដោយប្រាការដូចមេបែប បានបញ្ជាប់ចិត្តបានបញ្ជាប់ចិត្ត យើងធិនិជាយជីវិ៍ សូមច្បោះអនុ ត្រាស់ប្រាប់ខ្លួនខ្លួន ?

(ច្បោះអនុឡើងដោះស្រាយថា) បុគ្គលូនោះប្រាសបាកសេចក្តី ដ្ឋាន្តា ទាំងជាអ្នកប្រាកបដោយសេចក្តីដ្ឋាន្តាក់ទេ ជាអ្នកមានបញ្ហា ទាំងជាអ្នកប្រាកបដោយសេចក្តីដ្ឋាន្តាក់ទេ ម្នាក់បញ្ហាទៀត ម្នាក់បញ្ហាទៀត អ្នក ចូរដើរបុគ្គលូនោះ ហើយម៉ឺនិងជាមកកន្លែង មិនជាប់នៅក្នុង កាមកព យ៉ាងនេះចែះ ។

កាលបច្ចេក្តីច្បោះគាត់ ដែលជាឌ្រោះពុទ្ធផ្សាស់ ត្រាស់គប់បញ្ហាបស់ច្បោះមានដោគនោះ ធម្មបុគ្គលូ បានដែល ក្នុង គីបញ្ហា ដែលយើងបានដើរបានដោយមិនធាមសេចក្តីពីពី បានកើតឡើងដែលទៀត

និងមនុស្សដោយច្រើន ដោយពិចារណាយើញ្ញា សការដែលឱ្យការិះមួយ
មានការកើតឡើងដោដម្បតា សការដែលឱ្យនៅ កំមានការរលក់ឡើង
ដោដម្បតាដើរ ។ ព្រមដោយមាណាពដែលដាបីក្រោរ របស់តោនឈរ
មាណាព ដោយអំណាចបុណ្យបារម្មដែលបានសន្យាប្រមកហើយ ដូច
គ្មានធនតោនឈរមាណាព ចិត្តកើតឡើងបច្ចុប្បន្នស្រឡេខាកអាសវកិលស
ទាំងឡាយ ដោយការមិនមាននូវសហក្រឹតប្រការទាំងឡាន ។

ព្រមគ្មានធនការបានសម្រេចដោ ព្រះអរហត្ថនោះ បីការរបស់
តាបស ដែលមានស្អែកភាពដើម និងពុកមាត់ ពុកបន្ទាក់បាត់ឡើ
មួយរំពោគកើនពេលនោះនេះ កំប្លាកដឡើងនូវសំពាត់កាសរោះមកវិញ
កាលមានការដោកិកហើយ កំក្រាបបន្ទីខ្លួនឡើងបាន បពិត្រព្រះមុន
ព្រះអង្គដោសាក្សារបសវិញព្រះអង្គ ចំណែកវិញព្រះអង្គវិញ ដោសាក្ស
របស់ព្រះអង្គ ។ កាលព្រះសម្ងាត់ឡើង ត្រាស់ពាសាទ្វូសបញ្ញា
នោះចប់ហើយ តោនឈរមាណាព ព្រមដោយមាណាព ១៥ នាក់
ឡើង និងបីការទាំងអស់ បានក្រាបូលសូមបញ្ជាគុបសម្បទា ក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ព្រះអង្គកំឡើងត្រាស់អនុញ្ញាត ក្នុងការបញ្ជាគុ
ខបសម្បទា ដោយវិធីជបិកិកឱ្យបសម្បទា ។

ពោះតារិយ្យរត្តា ក្រាយពីបានសម្រចជាប្រព័ន្ធគរបាលហើយ
ហេកកិច្ចនៅលាបតាំងកាលអំពីដីរបស់ខ្លួនដឹងទុក តាមដែល
បានសម្រួលនៅក្នុង គម្រោចឡើងទិញយក អបទាន ដូចមានសេចក្តីថា :-

ត្រានោះ ក្នុងកេរិបតម្លៃបុរីដែលខ្ពស់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើងឱ្យបាន
ដោសេចក្រោម បរិបណ្តិ៍ដោយព្យាយាម នៅត្រប់ត្រង់បី ឬ កាល
ព្រះរាជាណាចក្រនោះ ធ្វើសប្រហែលហើយ ពួកជនជាសត្រា នៅក្នុង
ដែលខ្ពស់ និងគុណិត បង្កត្តាទ្រឹះ លុកស្រីដែនក្នុងកាលនោះ ឬ
កាលអ្នកបច្ចន្តត្រាមបោះឆ្នោតខ្លួនហើយ ព្រះរាជាណាចក្រនៃឲ្យប្រជំនួយរាជ
ប្រព្រាប់ គំនៈព្រៃនៃអាមាត្រ និងការបង្រៀនបាន ឲ្យសង្គត់សង្គិន
សត្រា ក្នុងកាលនោះ ឬ ពលដី ពលសេះ ពលពាករត្រីនៅក្រោមក្រោះ
ពលការទំនួរ និងរចនាផ្លាយ សុខពេជ្រាមក្រោម មកប្រជំនួយ
ក្នុងកាលនោះ ឬ ពួកអ្នកត្រូវ ពួកអ្នកខ្ចោនប្រកេស ពួកអ្នកដឹងទិញ
ពួកអ្នកដើរកម្រិចទាំងអស់ សុខពេជ្រាមការពិនិត្យស្រាមជំនួយ
មកប្រជំនួយ ក្នុងកាលនោះ ឬ ពួកបុរស មានជាក្នុងវេង មានដឹង
និងខែលក្នុងដែលទាំងអស់ សុខពេជ្រាមការពិនិត្យស្រាមជំនួយ មកប្រជំនួយ
ក្នុងកាលនោះ ឬ ពួកដីដីប្រសីរី មានអាយុ ៦០ ឆ្នាំ

មានខែដឹកនាំ និងគ្រឿងប្រជាប័ណ្ណវិការ៖ នៅមាស សុច្ចតែជាជីវិចិះ
ប្រជុំ ៣ អាមេរិក ទំនើសមកប្រជុំតាតុកិនិទេនោះ ឬ ក្រមយុទ្ធដាចិការ
ទំនួរាយ ដែលមានការនិរត្តូរបើយោ ជាមួកអតិថិជ្ជតំបែនៗត្រជាក់
ក្រោម និងការបានឱ្យបានដឹងទូរសព្ទមក មកប្រជុំតាតុកិនិភាគលោនោះ ឬ សំឡើង
សំឡើង សំឡើងស្អារ ជាសំឡើងលានៗពីទីនេះ ពីការធានទំនើសអស់នោះ
វិករាយដោយសំឡើងនោះ មកប្រជុំតាតុកិនិភាគលោនោះ ឬ ពីការធានទំនើស
អស់ បាក់ដឹងលាងដោយចូរក កំបិតចែរស្អែក ដូច និងលំពេន តែស្ថិត
ក្រោម មកប្រជុំតាតុកិនិភាគលោនោះ ឬ កាលនោះ ទុកបិទិនិជ្ជ ជាស្អារ
ឃើញសារ្យាម ដែលគេមិនដឹងបាបីឃើញៗពាក់គ្រឿងគ្រោះ ពានយកដែក
ស្រួលបាក់ស្តី ៦០ ពាន់ ឲ្យកំស្តី ឬ ពីកម្មុសូប្រានស្រួលក
កន្លែកនិងបាក់ ឱ្យបុរិ ! ស្អារនេះ មិនប្រកបដោយធិទ កាលបូរិស្អារ
នេះ ទៅនេះកិនិនរក កាលណាង កាលនោះ យើងទីបនិនមានទីបំផុត
នៅទីនេះ ឬ កាលនោះ ទុកបិទិនិជ្ជ ស្រាប់តែយើង ស្តីនរក
ទុកបិទិនិជ្ជ ទំនួរាយ ពីកនិរយបាលទំនើសនោះ គំរាយទុកបិទិនិជ្ជ
ដោយដែកស្រួល ឬ ទុកបិទិនិជ្ជ ប្រយោជន៍អ្នដោយការឈុរ ពាណាន៖ និង
ពាណ ដែលអញ្ចប់មានបើយោ រាជ្យ និងពាណទំនើសនោះ មិនអាច

ទ្រព្យីនអញ្ចប់នាមើយ មានពេតញ្ញាំងអញ្ចល់តក់សុពតសព្វោ កាល ។
ប្រាយាជនអ្នីដាយកួនប្រព័ន្ធ និងការឈរទាំងអស់របស់អញ្ច ហើងច្បាប់
អាត្រាមញ្ញត្តូរតុប្រស និងជំនួយសម្រាប់ទៅកាន់ (ព្រះនិញ្ញាន) ។
ខ្ញុំតតអាមេរៃការបណ្តុះបណ្តុះកដី ៦០ ពាន់ ដែលប្រជាប់
ដាយក្រឹងអលន្តារគ្រប់យ៉ាង ជាជីវិតប្រសិរី មានខ្សោយដ្ឋានមាស
ដែលពួកបុរាណមានដែកនាំលីតនៃស្ថានក្របី និងការឈរទ្រព្យីនជីវិតហើយ
ក្នុងទិសមារកុមិ ខ្ញុំក្រោយសព្វោ ដាយកម្ពុជារបស់ខ្លួន ហើយចេញ
ទៅកាន់ផ្លូវ ឬ ខ្ញុំបានបាននូវសេវា ៦០ ពាន់ ដែលប្រជាប់ដាយ
ក្រឹងអលន្តារទាំងពួន នូវសេវាគារឈរយកអំពីកំណើត និងសេវ់
សិន្ទុ ជាពាណនេះដែលវិន ដែលពួកទាយសារី មានដឹកនាំដែល និង
ពាករក្រឹងក្រោះទ្រព្យីនជីវិតហើយ ទាំងអស់នោះ ហើយចេញទៅកាន់
ផ្លូវ ឬ ខ្ញុំបានបានបន្ថែមនូវរាជចំណួន ៦០ ពាន់ ដែលប្រជាប់ដាយ
ក្រឹងអលន្តារគ្រប់យ៉ាង ដែលប្រកបបិទទាំង ដាយក្សោយក្នុងបន្ទី
និងខ្លាចំ មានទីតាំងដែលការឈរទ្រព្យីន ទាំងអស់នោះ ហើយចេញទៅកាន់
ផ្លូវ ឬ ខ្ញុំបានបន្ថែមឡាតាំង ដែលមានទីក្រោះ ៦០ ពាន់ និងក្រឹង
សម្រាប់ប្រកាសនៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅកាន់ផ្លូវ ឬ ខ្ញុំបានបន្ថែម

ស្រី ៦០ ពាណ់ ដែលសូតស្អានដោយគ្រឹះអបអ្នករត្រប់យ៉ាន មាន
សំពត់ និងគ្រឹះអាករណ៍ដីវិចិត្រ ពាក់កែវមណី និងកណ្តាល មាន
មុខទូលាយ មានមុខស្រស់ស្រាយ មានត្រួតការសាយ មានចាប់ដើម្បី
មួលរៀវ កំពុងគន់កំពុងឡាចំនួនទោះ ហើយចូលទៅការជ័យ ឬ ទី
ចេញចាកនគរបៀយ ចូលទៅការត្រូវបាយពាណ់ សាន្តអាស្រមមួយ
ទីបន្ទានស្តីធនកាត់រសី ឬ ទីផ្ទើបណ្តាលសាយ ឬបាបីយដ្ឋីកែវិនក្នុង
ខ្ពស់មានព្យាយាមប្រាញេហ៊ីយ មានចិត្តបញ្ហាទៅហើយ ក្នុងអាស្រម ឬ
កាលវីរមីនិងយាននៅក្នុងមណ្ឌលប័ណ្ណ ទីបតល់លូយីក្នុងដូចស្វាត់
ក្នុង ឬ ឬមិនមានសេចក្តីតែសុតទីឱ្យឱ្យ ឬ ឬមិនដែលដូចប្រទេសកំយ ដែល
គឺទីឱ្យឱ្យ ឬ ព្រះសម្បទ ព្រះនាមសុមេដ ជាមួកប្រាប់ ដែល
ប្រសិរ ប្រកបដោយករុណា ទ្រឹះវិនក្រឹះដោយពន្លឹះ គីឡាយការិត
ទីឱ្យឱ្យក្នុងលោក ក្នុងឧណា៖នោះនេះ ឬ យករួមយមានប្រព័ន្ធិប្រឹះ នៅ
ជិតអាស្រមរបស់ខ្លួន កាលព្រះពុទ្ធដីប្រសិរ កែតទីឱ្យឱ្យហើយ កំ
ប្រាប់ឱ្យឱ្យក្នុងកាលនោះថា ព្រះពុទ្ធប្រះនាមសុមេដ មានបញ្ហាប័ណ្ណ
កែតទីឱ្យឱ្យហើយក្នុងលោក ទ្រឹះព្រំនិងប្រជុំជនទាំង អស់ឯក្រុងទីឱ្យឱ្យ
ទ្រឹះមុខជាបម្រិនអូកដែរ ឬ ឬមានសេចក្តីស្រប់ ស្រួលកែតទីឱ្យឱ្យ ក្នុង

ឧណភេនោះ ព្រោះពួរក្បាយក្បាយនោះ ខ្ញុំគិតថា ព្រះពុទ្ធបាន ព្រះពុទ្ធបាន ហើយរៀបចំនូវអាស្រម ឬ ខ្ញុំស្ថាបនឹងសម្រាប់ដុតកៅនិង រៀបចំ ក្រាលកម្មាល រួចចោរយបង្កើតអាស្រមហើយចោរអំពីព្រៃដំ ឬ ខ្ញុំការពិនិត្យ យកខ្លួនខ្លួន អំពីព្រៃដំនោះ ហើយចោរអំពីស្រុកមួយ ចូលរាជការនៃស្រុកមួយ ចោរពីបុរីមួយ ចូលរាជការពីបុរីមួយ និងរកព្រះពុទ្ធដារទៅធ្វើប្រសិរីជាន់ទៅតាម ហើយចូលគាល់ព្រះកគរ ឬ

សម្រេចនោះជន ព្រះមានព្រះការ ព្រះនាមសុមេដ ជាបោក នាយក ទ្រនិត់កំពុងប្រកាសនូវសច្ច័េទ ៥ ព្រឹងប្រជុំដួនដីប្រើននាក់ឲ្យ ត្រាស់ដឹង ឬ ខ្ញុំដួនអណ្ឌលិប្រណាមួយហើយក្រាល ចោរយបង្កើតព្រះសម្រាប់ ហើយពេលនូវគារបាទាទាំងនេះថា កាលបែងផ្ទាល់មីន់កំពុងវិក កិននោះ កិនដឹង ថ្មីយាទោនពេតកុងទិន្នន័យ កាលបែងផ្ទាល់មីន់ ផ្ទាល់ខ្លួន ផ្ទាល់មីន់ ផ្ទាល់ការរកត និងផ្ទាក់ខ្លួនកំពុងវិក កិនកិនថ្មីយាទោនពេតកុងទិន្នន័យ ឬណែនាំ ឬរូប បពិត្រព្រះអន្ត់ជាមហាផ្លូវបុរស ព្រះអន្ត់ពេនិជ្ជជ្មាយដោយកិន គិតិកុណាគមិ សញ្ញាធិសទិ ឬ ខ្ញុំព្រះអន្ត់ចោរចាកក្រោមពាណិជ្ជ មកកុងទិន្នន័យ ព្រះព្រះអន្ត់កិនព្រះអន្ត់ បពិត្រព្រះអន្ត់ជាមហាផ្លូវបុរស ឡើង ប្រសិរីបំផុតកុងទិន្នន័យ ហើយសារប្រើប្រាស់ ខ្ញុំព្រះអន្ត់សុមបុជាប់ពោះ

ព្រះអង្គ ឬ ខ្ញុំធានលប់ហាបព្រះសុមេដ ជាលោកទាយក ដោយខ្លួច
បន្ទុនិត្តប្រសើរ រួមហើយញ្ចាំនិត្តបិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យដោះបោ អង្គយស្សែម
គុណធមានៗនៅ៖ ឬ

ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសុមេដ ប្រសើរបំផុតកុនិតលោក
ប្រសើរជានុកនរៈ និងគិតកិត្តិសង្ឃ ហើយត្រាស់តាមបាន
នេះបោ បុគ្គលូណា ឯនសរសើរគុណាតថាគត ទាំងបុងបុងខ្លួចបន្ទុនិត្ត
ដល់ព័ជាគត តថាគតនិតសរសើរបុគ្គលូនោះ អ្នកទាំងឡាយចូរស្វាប់
ព័ជាគតនិតសរមេនូវបោះ ឬ បុគ្គលូនោះ និងមានពាក្យសម្រួលិកជូរដោះ
ជាបុគ្គលូប្រសើរ មានបិត្តត្រួន់ មានពាក្យយាមដុតកម្លោកិលែស មាន
ពន្លឹះ អស់ ២៥ កប្ប ឬ បុគ្គលូនោះ និងត្រួនិកអរកុនិតនៅលោក
អស់ ២៦ រយកប្ប និងឯនជាស្អាតប្រកត្តិ អស់ម្មយាន់ដែន
និងបុងជាប្រះត្រួនិត សោយកដ្ឋានស្អាតនៅតា អស់ ៣៣ ដន និង
ឯនជាស្អាតប្រះត្រួនិត សោយកដ្ឋានស្អាតនៅតា អស់ ៣៤ និង
មនុស្សនេះដែន លុះប្បូចបាកទិនោះមក និងឯនជាថ្វើកេតជាមនុស្ស
ប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម និងមានដោពន្លឺប្រសើរ ឬ ព្រោះបុណ្យកម្មាក់
ឈ្មោះពារី ជាអ្នកស្វាតរយមន ចេះបាំមន ដល់នូវត្រួយនៅទីនេះទី

ទាំង ៣ បរិបុណ្ណិធានយលកុណា៖ ៣ យ៉ាន ឬ បុគ្គលនេះនឹងបានជាសិស្សពាក្យព្រោមប្រុណិកនៅ ជាមួកដល់ត្រីយ៉ានមនុ បានចូលរាល់ព្រះសម្បទ ព្រះនាមគោតម ជាសក្រោះដីប្រជុំ ឬ ព្រះសម្បទ ព្រះនាមគោតម ជាសក្រោះដីប្រជុំ ។

ខ្ញុំបានទូលាស្ថានរបស់ប្រស្ថាដីលិត ហើយញ្ចាំនិចចិត្ត ឲ្យរីករាយកំណត់ដីជអាសវេះទាំងពីនិងជាមួកមិនមានអាសវេះ ឬ ភីនិង ៣ យ៉ានរបស់ខ្ញុំ បានរបត់ហើយ កពទាំងពីនិង ខ្ញុំបានដកលាងហើយ ខ្ញុំកំណត់ទីនៃអាសវេះទាំងពីនិងជាមួកមិនមានអាសវេះ ឬ កិល់សទាំងពីនិង ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញលាងហើយ កពទាំងពីនិង ខ្ញុំបានដកលាងហើយ ខ្ញុំជាមួកមិនមានអាសវេះ ឬ បុចដីដីប្រជុំរកាត់ជាប់ទីនៃទីនិង ឬ ឱ្យហូវ ! ដំណឹករៀងលាបខ្ញុំមក កុងសម្បាករបស់ខ្ញុំព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ លើរាល់បុង្វុង្វុ ! វិដ្ឋាន ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធផ្ញូម ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ឬ បានសម្បិទា ៤ វិមាតុ ៥ និងអកិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធផ្ញូម ខ្ញុំកំបានប្រពិបត្តិហើយ ឬ ក្រឹមនៃកុងគុងគុម្ភខ្ញុំកនិកាយ អបចាន នេះជាក្រឹមបង្ហាញឲ្យ យើង ដល់ការកសាងសន្សំបុណ្យបានមី របស់ព្រះនោលយកព្រោះ ដោយខ្លួនរោកកែតម្បាក់ជីន ចំណោរកការកសាងបុណ្យបានមី រួមជាអូន្ត

មួយនឹងអាមារក្រពាវីត្រាបុណ្យណា ក្នុងជាតិដែលជាព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងមានពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ដូចដែលបានពេលខុករបមកហើយ នៅ
ក្នុងដីរបស់ប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងជាតិនេះ ។

មួយវិញ្ញាទីត ក្នុងរៀនដែលបានកំឡើងនឹងដែលបុណ្យ របស់
ព្រះនានាទីយុទ្ធសាស្ត្រ ហើយកត់ដែលដោយសេចក្តីលូ ដូចតានីនិងព្រះអរបណ
សារីកអនុដីទីតីដែរ ក្នុងសម្រាប់បានធានាដីភាពនៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ កំដើរឯកជាតិ
ជាមួយប្រកាសព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យដល់មហាផ្ទៃនបានយល់ដឹង
ក្នុងកម្ពុជា និងដែលជាថីម ។

ព្រះនានាទីយុទ្ធសាស្ត្រ កាលហើយក្រឡានីអាយុសង្គរ មកដល់
កាលដីសម្រាប់បានរហូតដែលបានរំលែកទីខ្លួនបាននៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ។

(ដីរបស់ប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ)

នឹងប្រព័ន្ធឌាន់កម្ពុជា

“ លោកសញ្ញាបេរិយាយនៅក្នុងចំណោមប្រជាមសិនិមបាសារៀកចង់ដោយ ”

ព្រះកម្ពុជា លោកតាំងនៅក្នុងលោកកុត្តរដម្ភ ជាព្រះមហាវរិករបស់ព្រះពុទ្ធដាម្ចាស់ ហើយលោកកិកបំចុលនៅក្នុងចំណោមព្រះអសិនិមបាសារិក គីជាសារិកជំបស់ព្រះពុទ្ធ ៨០ រប លោកកិត្យាប់ជាកូនសិស្ស របស់អាណាព្យារិម្ចាក់ដួងដោយ ក្នុងចំណោមកូនសិស្សច្បាប់ទាំង ១៦ នាក់នៅ ដែលជាមួកសម្របមុន្តុក្នុងលទ្ធផល សាសនាព្រៃលូណាក់ ទាំងទាំងនៅក្នុងមានកូនសិស្ស ១០០០ នាក់ដោយ និងកប់ថាគារការងារបែងប្រឈមបានល្អ ថែមទាំងជាមួកមានភាពអនុសាថែម ដោយអំណាចការអប់រំសន្យា ប្រាការមួយចម្លាត់ការបែងប្រឈមការបៀវ ដីវប្បធម៌ របស់លោកមានសម្រាប់កូនទាំងក្នុងអតិថិជនជាតិ និងបច្ចុប្បន្នជាតិ ។

ជីវប្បធម៌កូនអតិថិជនជាតិរបស់ព្រះកម្ពុជា តាមដែលមានសម្រាប់ក្នុង ប្រាកដនៅក្នុង អធិកបាបរម្យទៅជាតិការ ដែលជាមួកបាបអធិប្បរយ សេចក្តីផ្តល់នៅក្នុង គម្រោងទូកនិកាយ សុត្តនិបាត នៃ ពុកយនវត្ថុ និងកូន អធិកបាបមនារបុរាណី ដូចដែលពោលទុក្របមកបៀវ នៅ

នីវប្រធិត្តិក ពុទ្ធសាស្ត្រ ក ៩០ ៧៦

ក្នុងជីវប្រធិត្តិក នីវប្រធិត្តិក កាត ៤ នៅក្នុងជីវប្រធិត្តិក នីវប្រធិត្តិក ព្រះមាយកដៃព្រោះ ដូចខាងក្រោម ហើយ សេចក្តីពីស្ថាននៅក្នុងជីវប្រធិត្តិក នីវប្រធិត្តិក ទីនោះប៉ុណ្ណោះ ។

ជីវប្រធិត្តិក នីវប្រធិត្តិក បច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះកប្បោគ្រោះ តាមដែលមានសម្រេចបានក្នុងជីវប្រធិត្តិក អដ្ឋកថាបរមត្តដោតិកា ដែលជាអដ្ឋកថាអធិប្បាយសេចក្តីព្រាវីន គម្ពីរឡើងកនិតិកាយ សុត្វិធិបាត ចូលឆិទិទុសតិចនៅក្នុងទីនោះ និងសូមលើកយកតែសាច់រៀនពីព្រះបាលីមក ដូចមានសេចក្តីថា :-

ព្រះកប្បោគ្រោះ ជាបុត្ររបស់ព្រោះប្រុណិត្តការ នៅក្នុងក្រុងសារតិត កាលរោហកចម្រិនរួមដឹងក្នុងទីនោះ ហើយ ពុនិច្ឆ័យខ្លួន ធ្វើជាក្នុងសិស្សរបស់អាចារួញរី ដើម្បីសូមការសិក្សាសិប្បីវិធាន កាលដែលកប្បែះ សូត្វិត្តព្រមដើរក្នុងសិស្ស របស់អាចារួញរី នៅ ពីព្រះអាចារួញរីព្រោះប្រុណិត្តការ ដែលបានដឹងសិក្សាប្រចាំក្នុងវិធាន ព្រោះទីនោះ ជាតិសេសនោះ ក្នុងកនិតិកាយរបស់អាចារួញរីព្រោះប្រុណិត្តការ មានលក្ខណៈពិសេស របស់មហាចុរោស ៣ ប្រភាគ និងជាទ្រេ កដម្ភបាកិត របស់ព្រះបាលបាសនទិកាសុលវទៀតផល ។

កាលជាជាន់ក្រាយមក អាចារពារីកមនការនឹងយុណាយ
នៅក្នុងកាតជាយករាស ទីប្រាបទូលាងប្រព័ន្ធដាពបេសនទិកាសលប
ចេញទៅប្រឈម កំពុងតាំងអាសមាននៃក្រុរដ្ឋនៃស្តីដែលបារី ដែល
ជាង្លំដែននៃដែនអស្សុក៖ និងដែនមួលឱ្យក៖ តាំងចិត្តបំពេញផ្តើស និងជាប
គាលាក្រុរ ពាណបារីនមន្ទាជួន ដល់កនសិស្សទាំងឡាយ ។

កម្មមានាព ព្រមជាយមានាពដែលជាកុនសិស្សដែល និង
កុនសិស្សរបស់ខ្លួន កំពុងទៅចេញប្រឈមតាមអាចារពារីដែនដែរ ។
កាលអាចារពារី ចូលទៅតាំងអាសមាននឹងកន្លែងនៅ៖ ក្នុងស្រុក
និងបិរិយាណាពាំងនៅ៖ កំសម្បែរសប្បាយរួនរៀនឡើង និងអាចារ
ពារីព្រោហ្មុណីព្រោ កំពុងទួលអំណុញយំពិតិពុកអូកស្រុកទាំងនៅ៖
ហើយកំពុងយកទៅបិច្ចាតទន្លេចហើយ ជាប្រចាំរៀនកលប់ឆ្នាំ ។ ថ្មីម្លាយ
អាចារពារីបានបិច្ចាតទន្លេចហើយ កំត្រួចបំមកការអាសមរិញ្ញ
គ្រោះ មានព្រោហ្មុណីចាស់ដកម្មាក់ មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយ
ជូរី ដើរធ្វើព្រោះ ចូលទៅរកអាចារពារី ហើយកំនិយាយសំ
ទ្រព្យ ៥០០ កម្មាបណ៌ ។ ចំណោកអាចារពារីព្រោហ្មុណី កាល
បែបធនយីព្រោហ្មុណីនៅ៖ហើយ កំអាចពិនិត្យអនុយាយរបៀបសន់៖

រចក់បានប្រាស់យសាកស្សរសុខទុក ហើយឡើយប្រាប់ថា យើងអស់
ទ្រព្យហើយ ពីព្រោះយើងបានបរិច្ឆេទទានទីប៉ែរចដៃ ។ ពេល
នៅ ព្រាបូណុកនៅក្នុងឡើង ទីបគិតក្នុងជារៀនធាកបញ្ជាត
គំមកកំហៈនឡើងបាប់រយើងទេ រយៈពេល ព
ថ្ងៃទី៣ ក្បាលរបស់អ្នកត្រូវបែកជា ន ភាគ ។ អាមារីរី
បានស្ថាប់ឲ្យពាក្យរបស់ព្រាបូណុកចាស់នៅហើយ ក៍កំយុទ្ធភ រហូត
ដល់បរិភាគមិនបាន សម្រានមិនលក់ ផ្ទើឲ្យកន្លែកយស្តាំនស្តម ។

គ្រាប់នៅ មានទីតាមឃើមយអ្នក ជាអ្នកមានបំណងលក្ខន់ហេតុ
ទាំងនៅ ទីបច្ចុបាយទៅរកអាមារីរីព្រាបូណុក ហើយពេលជាស់
ត្រឹមឲ្យមានសតិថា ព្រាបូណុកចាស់ដកនៅ ជាអ្នកពេលកុហក
ធាកបញ្ជាតទៅតី គេមិនដឹងថា អើដាក្បាល អើដាចមិ ដែលជា
ហេតុផ្ទើឲ្យក្បាលបែកជា ន ភាគនៅទេ ។ ពេលនៅ អាមារី
រីត្រីនីសិទ្ធិថា ទោរតានេះគីនីនីដឹងដឹង ក្នុងរៀននេះហើយ ទីបស្សរ
ឡើងបាប់រយើង អើដែលជាចមិ នាំឲ្យក្បាលជាប់ឆ្នាក់ចុះ ។

ហំដាប់នៅ ទោរតាក់ឡើយបាប់ សុម្រឿនីមិនដឹងបាប់ អើដាក្បាល
អើដាចមិ ដែលជាប់ហេតុផ្ទើឲ្យក្បាលជាប់ឆ្នាក់ចុះដូច្នាក់ដែរ តី

ក្នុងរៀននេះ មានព័ត៌មានលោកទាយកាទ និងជាព្យាបាលដីរបស់
សក្សរកដីនៃការរៀនប្រជាព្យាបាលខ្លួនការការដ ព្រះអគ្គនាយកដាក្រប
ក្នុងរៀននេះហើយ តែត្រូវនេះ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីនិងប្រជាប់នៅក្នុង
ការកំណត់នៃព្រះបានចាយសនិកាសល នៅក្នុងក្រុងសារត្និនិរាង ឬ
អាមេរិករីបានឲ្យដាយហើយ ក៏មានចិត្តរិករាយឡើងវិញ ក៏បាន
រសាយកាត់កែតុកទាំងនេះ ទិបាបានហៅក្នុងសិស្សដែលសម្រេច
មនុមកប្រាប់ឲ្យដឹងថា ត្រូវនេះ ព្រះសម្បទ្វិនិជាមុកទីនៃសំបុត្រិត
ជាន់សញ្ញសញ្ញទាំងពីរ ត្រូវឈ្មោះប្រព័ន្ធដើរីហើយក្នុងលោក ពួក
មុកចូររាជរៀសុីបដិលីន ឲ្យដឹងការពិតម៉ឺល ឬ ពួកក្នុងសិស្សទាំង
នេះ ស្ថ្រអាមេរិក បាតិត្រលោកអាមេរី ពួកទីនិងដឹងថា
ព្រះពុទ្ធដោយខាងមុខយ៉ាងណាមុនមេ ? អាមេរិក ក៏បានពេល
ពន្លឺលំមាណាពទាំងនេះ ឲ្យម៉ឺលរាជនៅក្នុងតម្លៃលក្ខណៈព្រាករណ៍
សាស្ត្រ ពួកមុកទីនិងដឹងថា ព្រះភតក មានលក្ខណៈប្រកបដោយ
មហាផ្ទុរិសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែលមានពេលទីក្នុងមនុ
ទាំងឡាយយ៉ាងជាក់ប្រាស់ហើយ ឬ មីព្រះអគ្គនាយកគ្រប់គ្រប់គ្រងផ្ទះ ព្រះ
អគ្គនិងបានជាស្ថុបច្ចេកទេព ជាមុកឈ្មោះសត្រូវក្នុងទិសទាំងពីរ និង

គ្រប់គ្រងប្រកបដោយធំ មិនប្រើអាជ្ញា និងអារុណ ។ ហើយទេស្ថិត ចេញទៅលើសរីព្យ និងបានសម្រេចដោព្រះសម្បាសមួន ឡើងដោសាស្តា ឯកកុងលោក ។ បើនឹងមយទីត ប៉ឺចង់ដីន ចូរឲ្យទីកទួលស្ថារបញ្ញា ដោយចិត្ត ៣ ១ ព្រះអន្តេត្រាកដដោត្រាសតបបញ្ញានោះ ដោយព្រះវាទា ដីស្រុទ់ តាមដែលចិត្តនិកគិតទួលស្ថា ។ ពេលដែលអាមារីរី ពោលប្រាប់វិធីនេះដូច្នេះហើយ ទីបចនីបញ្ញាញ្យមាណាពាទាំង ១៦ នាក់ នោះ ដែលបានចេញទៅសីបម៉ែលដំណឹងរកព្រះលោកនាម កាល ហើយឲ្យហើយ ចូរស្ថារបញ្ញានេះដែន ។

កប្បមាណាព ជាមាណាពម្នាក់ នៅកុងចំណោមមាណាព ១៦ នាក់នោះ បានធ្វើដំណឹងរវាទោសីបម៉ែលដំណឹងព្រះមានព្រះភាគ រហូត ទៅដែលបានសារកប់ដោប់ទី ១០ កាលកប្បែះបានទួលពុទ្ធដានុញ្ញ ហើយ ទីបក្រាបទួលស្ថារបញ្ញាទ្វីនប៉ា :-

(កប្បមាណាពដីមានភាយុ ទូលស្ថារប៉ា) ពួកសព្វស្តិតនៅ ភុទ្ធកណ្តាលវេនសង្ការរ៉ែដ ត្រូវដែរ និងមច្ចោប្របស្ថិត់ ភុទ្ធកាល ដែលខិយេះ ជាកំយដំកើតទ្វីនហើយ បពិត្រព្រះអន្តិរទុក សូម

ព្រះអង្គត្រាសំប្លាប់ នូវទីពីនិមួយទេ សេចក្តីក្នុងសង្ការរដ្ឋនេះ
មិនគប្ប័មានតាមទៅទៀត ដោយប្រការណា សូមព្រះអង្គត្រាសំប្លាប់
នូវទីពីនិមិជនជល់ខ្លួនព្រះអង្គ (ដើម្បីរៀរាបក្នុង) ដោយប្រការនោះ ?

(ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រនិះដោះស្រាយថា ម្នាលកប្បែះ) នូក
សញ្ញសិតិះនឹងកណ្តាលរៀនសង្ការរដ្ឋ ត្រូវដែក និងមច្ចុបសង្គត់
ក្នុងកាលវេសបន្ទីយេះជាកំហើនទៀតទៀនឹង ម្នាលកប្បែះ ពបាតត និនិ
សម្រេចប្លាប់នូវទីពីនិមិជនជល់អ្នក ឬ ការមិនកន្លែងប់ (ដោយគិល់ស)
ការមិនប្រការម៉ានោះនឹង រោង ជាទីពីនិមិទាក់ មិនមានទីពីនិ
ជនទេហើសជាន់ទេ ពបាតតបោរីទីពីនិមិទានោះថា ព្រះនិញ្ញាន ជាទីក្សែយ
នៃដែក និងមច្ចុ ឬ ជនទាំងឡាយណា ដីនច្បាស់នូវព្រះនិញ្ញានោះ
ជាអ្នកមានសប្តា រំបាត់ទីក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ជនទាំងនោះ ជាអ្នកមិន
បុះក្នុងអំណាចនៃមាន ជនទាំងនោះ មិនជល់នូវការជាអ្នកបារម្បៈ
នៃមាននឹងយោះ ឬ

ក្នុងពេលវេសបច្ចប់ព្រះគារ់ វេសបច្ចប់ព្រះសម្បូលត្រាសំបាតហើយ
ជម្លូបក្នុង ធានជល់ ក្នុក គីបញ្ញាដែលយើញ្ញុជមិទោតាមសេចក្តីពិតិ
ធានកែះតាមទៀនឹង ដល់ទវតា និងមនុស្សជាប្រើប្រាស់ ដោយពិចារណា

យើង្វាត់ សការដែលការិនូយមានការកែតាមឱ្យដាចម្លោតា សការដែល
នោះ កំណានការរបត់ទៅវិញ្ញាបាចម្លោតាដែរ ឬ គ្រានោះ ចិត្តរបស់
កប្បមាណាព កំណាននូបដុតស្រឡេរហើយ បាកអាសវកិលសទាំង
ខ្សោយ បិការរបស់តាបស ដែលមានស្ថ្រក្នាតាដែម និងពុកមាត់
ពុកបង្កាក់បានតែមយកំពេចពេលនោះនៅ ព្រមជាមយ្ញានិនការរាន
សម្របជាទ្រៃអរហត្ថ ឬ កប្បមាណាពជានការជាកិត្យ ព្រមដោយ
បិការទាំង ៥ គ្រប់គ្រាន់ហើយ កំប្រកាសឡើងថា បពិត្រទ្រៃអន្ត
ដីចម្រិន ទ្រៃអន្តជាសាស្ត្ររបស់ខ្លួនទ្រៃអន្ត ចំណែកខ្លួនទ្រៃអន្តវិញ្ញា
ជាសារករបស់ទ្រៃអន្ត ឬ កុងទិបំជុំនៅសោឡ្ឈសបញ្ញា ដែលទ្រៃ
មហាមីធីដោះស្រាយចាប់នោះ កប្បមាណាព ព្រមដោយមាណាព ១៥
នាក់ឡើត និងបិការទាំងអស់ នានក្របទូលសូមបញ្ជាគបសម្បទា
កុងជម្លើនិយនេះ ឬ ទ្រៃលោកនាយក កំឡើងត្រាស់អនុញ្ញាត ឬ
បញ្ជាគបសម្បទាដាកិត្យ ដោយវិធីបិកិត្យខបសម្បទា ឬ
ទ្រៃកប្បត្រ លោកជានឡើងវិសចតិបុជាថ្មី ដែលជា
ប្រយោជន៍ដល់ទ្រៃពុទ្ធសាសនានេះ ដោយការប្រកាសទ្រៃជមិនិយ
របស់ទ្រៃជីនស្រី ឬ

ជីវ ប្រវត្តិ ពុទ្ធសាឌ់ក សំណ.

ព្រះកម្មវត្ថុ លោកទ្រព្រៃនអាយុសង្គរ មកដល់កាលដើម្បីសម
គ្រប់រហូត លោកគឺធានរំលែកខ្លួនបរិនិញ្ញានឡើបោន ឬ
ការបរិនិញ្ញានរបស់លោក មិនយើងមានសម្រេចក្នុងគម្រោះ
ណាម៉ា លោកបរិនិញ្ញានក្នុងទីណា បុរកនៅនានានឹមួយនានាទៅ ឪ៩០

(ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះកម្មវត្ថុ ចប់)

*****

❖ នឹងប្រព័ន្ធផ្លូវការណ៍ខ្លួនខ្លួន ❖

“ លោកសញ្ញាបេដនៅក្នុងចំណោមប្រជាមសិទ្ធិមហាសារកងដឹងដឹង ”

ព្រះជំពូកណាត់ត្រា លោកមានព្រះអារហន្ធមិ ឯនសរម្យប
ដល់សាន្តិបទ ប្រាកដនៅក្នុងទំនៈមរបស់ព្រះអស៊ិទិមហាសារក គឺ
ជាសារកជំរបស់ព្រះពុទ្ធដាម្ចាស់ ៨០ រូប មុននឹងមកបុសលោកក៏
ធ្វាប់ជាមុករៀនបែបមួនទាំងឡាយពីសម្បាក់ របស់អាណារ្យពារី ទាំង
ទីនៃលោក គឺមានបានរារ៉ារ៉ា ១.០០០ នាក់ដែរ ដើរប្រវត្តិរបស់លោក
ទីបុគ្គលាប់អារម្មណីយ៉ានីក្រោមឈាន ដូចមានសេចក្តីផ្តាម ។

ដើរប្រវត្តិរបស់ជំពូកណាត់ត្រា តាមដែលមានសម្រួលប្រាកដ
នៅក្នុង អង្គភាគបរមាថ្នូរដោតិកា ដែលជាមួយការជិប្បាយសេចក្តី
ឯណាបីនេះ គម្រោងទុកនិកាយ សុតិត្តិបាត នៃ ឯកសារនៃគិត និងក្នុង
គម្រោងទុកនិកាយ ចូលរួមទៀត តើក្នុងទៀនេះ និងសុមាប់កយកតែ
សាច់រឿនពីព្រះបាបីមក ដូចមានសេចក្តីប៉ា :-

ព្រះជំពូកណាត់ត្រា ជាបុគ្គលរបស់ព្រោះបុណ្យរួមមួយក៏ នៅក្នុងក្រសួង
សារតិត កាលបរិច្ឆេទរួមឱ្យដឹងដឹងក្នុងខ្លួនខ្លួន ឯណាបីនេះ ឯណាបីនេះ ឯណាបីនេះ

ខ្លួនធ្វើជាកុនសិស្សរបស់អាមារពារីព្រោយណា ដើម្បីសូមការសិក្សា
សិស្សវិជ្ជា ឬ កាលវេដលិចកណ្តើ ស្ថីគ្របិត្តព្រមធ្វើជាកុនសិស្ស
របស់អាមារពារីនៅ ពីព្រោះអាមារពារីជាអ្នកចេច:ដើម្បីសព្វគ្រប់
កុនវិជ្ជាដែត្រែទៅ ជាតិសេសនៅ កុនកន្លែងកាយរបស់អាមារពារី
មានលក្ខណៈពិសេស របស់មហាផ្ទៃស ៣ ប្រការ និងជាង្រោះរាជ
បុរាណិតរបស់ព្រះនាមបាសនទិកាសលាងទ្រព្យធន់ ឬ

កាលជាជាន់ក្រាយមក អាមារពារីកំមានការនឹងឲ្យឈរឈរ
នៅកុនកាតជាយករាស ទីប្រកាបដូលហានេះជាមួយបានទិកាសលាង
ចេញទៅប្រឈរ កំពុងតាំងអាស្រមនៅក្បែរឡាត្រូវកំណត់ស្តីដៃគារ វិដល
ជាង្រោះដើម្បីដែនអស្សុក: និងវិដលមួលឱ្យក: តាំងបិត្តបំពេញដូនុស និង
ជាតិកណាង្រោះ នានបាន្វិនមន្ទល់ដៃនីង ដល់កុនសិស្សតាំងឱ្យឈរ ឬ

ជុគិកណ្តើ ព្រមជាយមានការវេដលិចជាកុនសិស្សដែល និង
កុនសិស្សរបស់ខ្លួន កំពុងតាំងចេញប្រឈរទៅតាមអាមារពារីដែរ ឬ
កាលអាមារពារី ចូលចាន់តាំងអាស្រមនៅទីកន្លែងនៅ កុនស្រុក
និងបិរិយាភាពតាំងនៅ កំសម្បែរសប្បាយរុនវិនិច្ឆ័យ និងអាមារ
ពារីវិញ្ញ កំពុងទូលាបអំណោយអំពីពិពណ៌កម្មកស្រុកតាំងនៅ ហើយ

កំណត់យកទៅបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរៀនកណ្ដាល់ ឬ ថ្វីមួយ អាមារ
ពារីធានបរិច្ឆេទទាននូវហើយ កំពុងបំផុតការអាស៊មរបស់ខ្លួនវិញ
គ្រាន់នេះ មានព្រាយូណុកថាសំដើរម្នាក់ មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយ
ផ្ទូលី ដើរដ្ឋឹកល្អ់ ចូលទៅរកពារីព្រាយូណុក ហើយកិត្តិយាយសំ
ទ្រព្យ ៥០០ គបាលណ៍ ឬ ចំណែកអាមារីពារី កាលបរិច្ឆេទ
ឃើញព្រាយូណុកនោះហើយ កំអាធិញ្ញូលីអនុយាយលើអាសន់ នូចកំ
ណត្រាស្រែយសាកស្ថុអទិក ហើយធ្វើយាញាប់ចា យើងអស់
ទ្រព្យហើយ ពីព្រោះយើនឺនបរិច្ឆេទទានទីប៉ែត្រចែរ ឬ ពេល
នោះ ព្រាយូណុកនោះកំវិនទ្រឹន ទីបគិតកំភ្លើនជាប្រចាំរៀនបញ្ជាត
គំរាយកំហែងទ្រឹនចា ប៊ីអុកមិនឲ្យទ្រព្យដល់យើនទេ រយៈពេល ពី
ថ្វីទៀត ក្នុងរបស់អុកត្រូវបែកជា ពី ភាគ ឬ អាមារីធាន
ស្ថាប់ឱពាក្យរបស់ព្រាយូណុកថាសំនោះហើយ កំកើយខ្លាច រហូតដល់
បរិភាគមិនធាន សម្រាប់មិនលក់ ដ្ឋីឲ្យការិយស្តាំនិងស្តុម ឬ
គ្រាន់នេះ មានទុរាពមួយអនុ ជាមុកមានបំណងលួកដីហេតុ
ទាំងនោះ ទីបច្ចុប្បន្នទៅរកអាមារីព្រាយូណុក ហើយពេលជាសំ
ត្រីនឲ្យមានសតិចា ព្រាយូណុកថាសំរាន់នោះ ជាមុកពោលកុហក

ធ្វើកម្មបញ្ជាក់ទេទៅ គេមិនដឹងថា អ្នដាក្សាល អ្នដាចមិ ដែលជាបោតុធ្វើឲ្យក្សាលបែកជា ពី ភាគនោះទេ ឬ ពេលនោះ អាមារយោរីត្រីវិវាទិតជា ទេវតានេះគន្លឹនឯណិនិត្យដឹងក្នុងរៀននេះហើយ ទីបស្ថាន្វីនជា អ្នដាក្សាល អ្នដែលជាចមិ នាំឲ្យក្សាលជាប៉ោកចុះ ?

សំដាប់នោះ ទេវតាក់នៅឯម៉ា សុមវិធមិនដឹងថា អ្នដាក្សាល អ្នដាចមិ ដែលជាបោតុធ្វើឲ្យក្សាលជាប៉ោកចុះដូចត្រូវដែរ តែក្នុងរៀននេះ មានតែព្រះលោកនាយកទេ ឡើងជាផ្រះរាជីរបស់សក្បែកជ នៃកដវិន្យរបស់ព្រះបានខិត្តកាកជ ព្រះអនុប្រាកដជាប្រាបក្នុងរៀននេះហើយ តែតង្ក្រៀរនេះ ព្រះពួមអនុប្រាកដជាប៉ោកចុះ កដកំនើនព្រះបានបានសនិកោសល នៅក្នុងក្រុងសារតិចិនុយោះ ឬ អាមារយោរីព្រោប្បុណ្ឌបានឲ្យដោះហើយ ក៏មានចិត្តវិករយៈរៀនវិញ ក៏បានរំសាយកាត់កែតុកទាំងនេះ ទីបានបោកកនសិស្ស ដែលសម្របមនុកប្រាប់ឲ្យដឹងថា តង្ក្រៀរនេះ ព្រះសម្បទិន្នន័យជាអ្នកទិន្នន័យ និងបំផុត ជាតិសព្វសព្វទាំងពីរ តង្ក្រៀរស្ថាបុប្បតីទិន្នន័យក្នុងហើយក្នុងលោក ពួកអ្នកចូរទៅសុប៊ិបដំណើនឲ្យដឹងការពិតម៉ែល ឬ ពួកកនសិស្សទាំងនេះ សូរអាមារយោរីព្រោប្បុណ្ឌជា បពិត្យលោកអាមារ

ពួកអូនិនដីនថា ពោះពួកដោយខ្ចាយយ៉ានុការទៅ ? អាមារពាហី
ព្រោមឃើញកំពុងពោលពន្លឺសមាគារពាណិជ្ជនោះ ឲ្យមិលទៅនៅក្នុង
ព្រមាលកូណាពរាករណីសាស្ត្រ ពួកអូនិនដីនថា ពោះកគរ មាន
លក្ខណៈប្រកបដោយមហាថ្មីសបកូណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែល
មានពោលទុក្ខនឹងមនុស្សពាណិជ្ជន្យាយយ៉ានុកំច្បាស់រៀបឱយ ឬ បើព្រះអន្ត
នៅត្រប់ត្រង់ដូច ព្រះអន្តិនិងបានជាស្ថាលបច្ចន្តិ ជាមួកឃ្លោះសត្វ់
ក្នុងទិសពាណិជ្ជពួក ឡើងត្រប់ត្រង់ប្រកបដោយធំ មិនប្រើអាជ្ញា និង
អាកុង ឬ បើព្រះអន្តិចេញទូច្បាស់រឿង និងបានសម្រេចជាទ្រះសម្បទ
ឡើងជាសាស្ត្រជក្នុងលោក ឬ បុំនៅមួយទៀត បើបង់ដីន ចូរឲ្យនិក
ទូលស្អែរបញ្ញាដោយចិត្ត ៣ ១ ព្រះអន្តិប្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ញានោះ
ដោយព្រះរាជាណីប្រទេន់ តាមដែលចិត្តនិភ័ពលស្អារ ឬ ពេលដែល
អាមារពាហីព្រោមឃើញកំពុងពោលប្រាប់រីជីនេះ ដូច្នោះរៀបឱយ ទិបចនបញ្ញា
ឲ្យមាគារពាណិជ្ជ ១៦ នាក់នោះ ដែលបានចេញទូច្បាស់រីបមិលជំណើន
រកព្រះរហាកនាប់ កាលបៀបឱយចូរបញ្ញានេះដីន ឬ
ជួគ្រូកណ្ឌីមាគារព ជាមាគារពម្នាក់ នៅក្នុងចំណោមមាគារព
១៦ នាក់នោះ បានធ្វើជំណើនរីទូច្បាស់រីបមិលជំណើនព្រះមានព្រះរាជ

រហូតទៅដល់បានសារការចំណុច នៃដែនមេគេះ និងបានជាមួកក្រាប
ទូលស្ថាបញ្ញាដាប់ដាប់ទី ១១ កាលដែលកណ្តើមានាព បានទូល
ពុទ្ធនាទាត់ហើយ ទីប្រកាបទូលស្ថាបញ្ញាជើវិជ្ជថា :-

(ជតុកណ្តើមានាពដីមានអាយុ ទូលស្ថាប់) បពិត្រពេះ
អនុជាកើរបុរស ឧំពេះអនុបានពួប់ ពេះអនុមិនមានសេចក្តីប្រាប់អនុ
កាម ឆ្នើនអនុនៃ គីកឈប់សាទនហើយ ទីបមកដើម្បីទូលស្ថាប្រពេះអនុ
អនុមិនមានសេចក្តីប្រាប់ បពិត្រពេះមានព្រោះការ ពេះអនុមានផ្តុំ
ព្រោះនឹងត្រូវឱ្យមួយតាមរបាយក ដែលកៅីតាជើវិជ្ជប្រាម សូមព្រេះអនុ
សម្រេចនូវសមិទ្ធិបទ គីជមិសុប់ បពិត្រពេះមានព្រោះការ សូមព្រេះអនុ
សម្រេចនូវសមិទ្ធិបទនៅ៖ តាមសេចក្តីពិត ដល់ឧំពេះអនុឲ្យបាន ឬ
ព្រោះថា ពេះមានព្រោះការ តែងប្រព័ន្ធគ្របសន្តិទូរការម (ឬច
ព្រោះអាជិត្យ មានពេដែល គីស្មីគ្របសន្តិទូរប្រើប្រាស់មណ្ឌល ដោយ
ពេដែលជូនខ្មៅ៖) បពិត្រពេះអនុមានបញ្ញាចំឡុងរបាយ ឬចំង់នៃដែនដី
សូមព្រេះអនុប្រាស់ប្រាប់ទូរដី ដែលឧំពេះអនុគ្រានីជ ជាមិសម្រាប់
លោះជាតិ និងជក ភួនអតិភាពនេះ ដល់ឧំពេះអនុ ជាមួកមានបញ្ញា
សុចាស្មីនឲ្យបាន ឬ

(ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ដោះស្រាយថា ម្នាល់ជុកណើ)
អ្នកចូរកម្មាត់បន្ថែមពេលក្នុងកាមព័ន្ធច្បាយចេញ ចូរយើងទៅ
នេរក្នុង ដោយសេចក្តីក្រួមក្នុង កិលេសជាតិត្រីនឹងកន្លែប់ ដែល
អ្នកប្រកាន់ម៉ា (ដោយគណ្តាល និងទិន្នន័យ) ប្រើដែលចូររប់បន្ថែម កុំមាន
ដល់អ្នកទីនីយ ត្រីនឹងទូរស័ព្ទដែលមានហើយក្នុងកាលម៉ោន អ្នកចូរ
ឲ្យត្រីនឹងទូរស័ព្ទទៅវិនិស្សុតុប៊ុះ ត្រីនឹងទូរស័ព្ទមានក្នុងខាងក្រោម កុំមាន
ដល់អ្នកទីនីយ ហើយអ្នកមិនការិយកន្លែមត្រីនឹងទូរក្នុងកណ្តាល អ្នក
និងជាមុនស្រួលប់ត្រីនឹងទូរស័ព្ទ ឬ ម្នាល់ព្រោះបុណ្យ បុគ្គលិតន
ឬ ក្នុងអំណោចនៃមួច ដោយអាសវ់ទាំងច្បាយណា អាសវ់ទាំង
ទោះ រីមនិនមិនមាន ដល់បុគ្គលិតដែលបានបានកតម្រក ក្នុងទាមរបៀប
ដោយសព្វគ្រប់ ឬ

ក្នុងពេលដែលបានបែងចាន់ព្រះគាត់ ដែលជាព្រះពុទ្ធផ្សេងៗព្រោះសំព្រោះសំ
ពបាបញ្ញារបស់ព្រះគគរោនោះ ធម្មចុក ធានដល់ ក្នុក គីបញ្ញា ដែល
យើងទ្រូវជាមិនចាមសេចក្តីពិត ធានកែតិទីនីងដល់មួនស្រួល និងទិន្នន័យ
ជាប្រើប្រាស់ ដោយពិចារណាយើងទៅ សការជមិនកានីមួយ មានការ
កើតជាមួត សការជមិនទាំងទោះ កុំមានការរបត់ទៅរិ៍ងជាមួត

ដែរ ព្រមទាំងមាណាពដែលជាបិវារបស់ជួគ្រូណានឹមាណាព កែមាន
ចិត្តរបដុតស្រឡេះ ហាកអាសវកិលេសទាំងឡាយ ធាយមិនមានការ
ប្រការទៅទៀតទៀត ។

ព្រមគ្មានីនឹងការធានសម្រេចជាង្លោះអរហត្ថនោះ បរិការរបស់
តាបស ដែលមានស្អែកភាពជាផើម និងពួកមាត់ពួកចង្វាក់ធាន់ទៀមយ
រំពេចពេលនោះនេះ កែងការដួនវគ្គីនឹងបរិការ មានចិវេជ្ជាផើម កែត
ឡើងដល់ជួគ្រូណានឹមាណាព កាលមានការរៀបចំកិច្ចការ កែងការប្រាប់ប្រើប្រាស់
ឡើងថា បច្ចុប្បន្នរៀបកន្លែង ព្រះអង្គជាសាស្ត្រ របស់ខ្លួនព្រះអង្គ
ចំណែកខ្លួនព្រះអង្គវិញ ជាសារករបស់ព្រះអង្គ ។ កាលព្រះមានបុណ្យ
ត្រាស់តបសរាយសបញ្ញាបច្ចេកបើយ ជួគ្រូណានឹមាណាព ព្រមធោយ
មាណាព ១៥ នាក់ទៀត និងបរិការទាំងអស់ ធានទាំងក្រោបច្ចុប្រ
សុមបញ្ញាទបសម្បែទា ក្នុងដម្ចីនីយនេះ ។ ព្រះមុន កែងការត្រាស់
អនុញ្ញាតការបញ្ញាទបសម្បែទា ធោយវិធីជួគ្រូណានឹមាណាព ។

ព្រះជួគ្រូណានឹមាណាព ក្រោយពីធានសម្រេចជាង្លោះអរហត្ថបើយ
រៀបការធានតាំងកាលអំពីវប្បធម៌របស់ខ្លួនរៀបការទុក តាមដែលមាន
សម្រេចនៅក្នុង គម្ពីរទុកកិច្ចការ អបទាន ដូចមានសេចក្តីថា :-

កាលនោះ ខ្ញុំកែតិច្ចាស់ដើម្បីប្រើប្រាស់ នៅក្នុងនគរបាយវត្ថុ ជាមួយ
ថ្មីតស្ថប់ស្ថល់ ដោយកាមគុណភាពខ្សោយ ញ្ចាំនីតិមិត្តធម៌ ឬ
កាលនោះ ខ្ញុំធ្វើឯកទំនាក់ប្រាសាទំនឹង ៣ ប្រើប្រាស់កោត់ប្រើប្រាស់ ញ្ចាំនី
តិមិត្តធម៌ ឬ ថ្មីតស្ថប់ស្ថល់ ដោយកាមគុណភាពខ្សោយ ញ្ចាំនីតិមិត្តធម៌ ឬ
ថ្មីតស្ថប់ស្ថល់ ដោយការប្រគល់ប្រាក់ ឬ ដែលគេទាន់មកដើម្បីខ្ញុំ ពួកស្រីទំនឹង
អស់ កាលព្រៃកអរ រំមិនដឹកនាំឡើងឱ្យចិត្តខ្ញុំ ឬ ពួកស្រីកំពុងពេញ
រំល្បែង ពួកស្រីតីៗ ពួកស្រីពេញរបកន ពួកស្រីជំនួយ ពួកស្រី
ធ្វើឯកស្រីកំពុងពេញរបកន ពួកស្រីកំពុងពេញរបកន ពួកស្រី
អស់ កាលព្រៃកអរ រំមិនដឹកនាំឡើងឱ្យចិត្តខ្ញុំ សព្វៈ កាល ឬ ពួក
អ្នកប្រតាំង ពួកអ្នកជំស្បែរ ពួកអ្នករាជ្យជាប្រើប្រាស់គ្នា ពួកអ្នករាជ្យប្រើប្រាស់
ស្រី ពួកស្រីកំពុងពេញរបកន ពួកស្រីកំពុងពេញរបកន ពួកអ្នក
ជំតិច្ច ពួកអ្នកជំស្បែរ ពួកអ្នកធ្វើកម្រិតមិនគ្នា ពួកសុប្តាសកជន ពួក
អ្នកប្រជាល័យ ពួកអ្នកចំណាប់ចំនួយអស់នោះ ពួកស្រីកំពុងពេញរបកន ពួកស្រី
កាល ឬ កាលពួកជនទំនឹងនោះ កំពុងរៀបន ក្នុងការរាជ្យជ្រើនដែល
សិក្សាស្អាត់ហើយ ខ្ញុំតស្ថាលប់យប់ និងកំប្រើកំប្រាស់ ឬ ឯុទ្ធជាង់ត្រូវ
ស្ថិតនោះតារីតិនិយបុរី ឬ ពួកអ្នកធ្វើដីវិវាទ ពួកអ្នកកំពុងពេញរបកន
ពួកអ្នកដើរជាប្រើប្រាស់គ្នា អ្នកទំនួយអស់នោះ ពួកប្រើប្រាស់ទំនាក់តានក្នុងផ្ទះ

របស់អំជានិច្ច ឬ ពួកសមណា: និងព្រាយុណាដាមុញ្ញកេតិប្រសើរ
ញ្ចាំនូវបុណ្យឲ្យចិនខ្សែដល់ខ្លួន តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ ពួកនិគ្នន
ទាំងអស់នោះ គឺពួកបាពក: លាបុក: បុច្ចសាធក: ទណិក: ឯកសិទ្ធិ:
តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ ពួកអ្នកប្រព័ន្ធបិញ្ញមជីវិតជាយប្រើពី ពួកអ្នក
បានដោលីមទ្រព្យគេ ពួកអ្នកប្រព័ន្ធបិញ្ញចំណុចគោរ ពួកអ្នកប្រព័ន្ធបិញ្ញ
ដូចទេវតា ពួកអ្នកទ្រួលឱ្យបានដល់ខ្លួន ទាំងនោះ តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ
ពួកអ្នកប្រព័ន្ធបិញ្ញ ពួកអ្នកដល់ទូរការសម្រាប់បាតុដៃនៅទី ពួកអ្នក
ប្រជុំគារបំភាគរក្រាស ពួកអ្នកមានតប់: និងពួកអ្នកប្រព័ន្ធនៅក្នុង
ត្រជាប្រើប្រាស់ តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ ពួកជនខ្មែក ពួកមិនឱ្យ ពួកអ្នក
ដែនសាកុឡូ: ពួកអ្នកដែនមានយាបក: ពួកអ្នកដែនសវវេរៈ និងពួក
អ្នកដែនយោនក: តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ ពួកអ្នកដែនគន្លក: ពួកអ្នក
ដែនមុណ្ឌក: ពួកអ្នកដែនកុដលេ: ពួកអ្នកដែនសាន្តនិន្តក: ពួកអ្នក
ដែនអាកាទ: និងពួកអ្នកដែនចិន: តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ ឬ ពួកអ្នក
គារស្រីយនៅក្នុងគាលសន្ទក: ពួកអ្នកគារស្រីយនៅក្នុងបុរាណ: ពួកអ្នក
ខ្សែដល់ពុក្តែង និងពួកបេតបុត្រ អ្នកនោះក្រោដែន តែនឹមកកាន់ដ្ឋានៗ
ឬ ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនមជុរៈ ពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនកាសប

ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនកាស ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនហតិបី ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនតសិន: និងពួកដនអុកនៅក្នុងដែនមគល់: តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនចេរារក: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនអារម: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនខិកាស: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនមេយល: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនទុឡក: និងពួកដនអុកនៅក្នុងដែនសុឡក: ជាប្រើប្រាស់តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនកេហក: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនសិនវរៈ ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនបិតក: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនជកណុកណុក: ពួកដនអុកនៅក្នុងដែនសុរដ: និងពួកដនអុកនៅក្នុងដែនអបរន: តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកកុមារនៅក្នុងដែនសុបារក: នៅក្នុងដែនមលយ: នៅក្នុងសោរាកមិ នៅក្នុងដែនវិធីបារ ពួកដនចាំនអស់នោះ តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកជានជាកម្ម ពួកជានតម្លៃញ្ច ពួកជានធ្វើស្អែក ពួកជានចាំនលើ ពួកអុកធ្វើការជាន និងពួកសូនឆ្នាំន តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកជានកែវមណី ពួកជានលើ ពួកជានលើ ពួកជានលើ ពួកជានសំណា ទាំងអស់នោះ តែងមកការធ្លោះខ្លួន ឬ ពួកជានកុនសរ ពួកជានក្រឡើង ពួកជានតម្លៃញ្ច ពួកអុកធ្វើទិន្នន័យ ឬ ពួកជានផ្លូវការ

និងជានិស្សសប្តុល តែងមកការដ្ឋែរ ឬ ពួកអ្នកស្ថប្រជុំ ពួកអ្នកនាំ
ខស ពួកអ្នកដឹងទិន្នន័យ ពួកអ្នកចិត្តរាយសាប់ ពួកអ្នកជាស្ថិតិ និងពួកអ្នក
យុវាសវវិក្សនិស្សសំឡ្ងែន តែងមកការដ្ឋែរ ឬ ពួកអ្នកចាប់ទារ ពួកអ្នក
រក្សាមនី ពួកអ្នកក្រើនជាតា ពួកអ្នកបាក់បាលជាតា ពួកអ្នកជីវិត និង
ពួកគ្នាបាលជីវិត តែងមកការដ្ឋែរ ឬ ខ្លួនឯសាមគ្គិ ដល់សេច
រិយាជាពន្លេ: ខ្លួនបំពញសេចក្តីវឌ្ឍន៍: ភាពជាយរតន: មានពណិ ឬ
ពួកជនជាប្រើប្រាស់ទាំងអស់រាយ មានរូណៈដៃខ្លួន ត្រូវ ដែលខ្លួន
ពណិទានបានហើយ ខ្លួនឯសិតិត្រូវជននៅ: ហើយឲ្យត្រូវតស្ថប់ស្ថប់ជាយ
រតនវត្ថុ ឬ កាលបរិច្ឆេទិយាយពាក្យពីរោះ កាលបរិច្ឆេទស្ថិតិដី
កាលបរិច្ឆេទស្ថិតិដី ខ្លួនឯកអរតែក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន ឬ សមិយនោះ
ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះមានបទមុន្តរ: ព្រមទាំងព្រះវិណាប្រាស៊ិយ
សេនអ្នក កើតមានឡើងហើយ ឬ ព្រះសមុទ្ធមានចក្ខុ ព្រមជាយ
កិត្តិសង្ឃទាំងឡាយ ទ្រឹស់សេចយានទៅតាមចម្លុប់ រួនរើនដែលជាមិ
ទិបត្រិក្ស ដែលបញ្ចាំនិសពាណិជ្ជពួកឲ្យក្នុ ឬ កាលបរិព្រះហាកនាយក
សេចយានទៅ ស្ថាទាំងពួក កើហានំពុឡើង រស្ថិរបស់ព្រះពុទ្ធគឺ
ជីវយបញ្ញាទៅ ហាក់ដុចព្រះអាជិព្យទិបត្រិនិងរោះ ឬ ឧណាមនោះ

ពន្លឹងដំឡើង ចាំងចូលទៅក្នុងផ្ទះទាំងឡាយ ធោយរស្វែ ផ្សាយ
ចូលទៅតាមចន្ទានេះសង្ឃែម ឬ ខ្ញុំបានយើង្ហារស្ថិរបស់ព្រះពុទ្ធបើយ
បានប្រាប់បរិស៊ុខុំថា ព្រះពុទ្ធផើប្រសើរ ស្អែចយានមកតាមផ្លូវបែន៖
ធោយតតសវន្យៀយ ឬ ខ្ញុំបានចុះអំពីប្រាសាទិធោយរហ័ស ទៅរដឹងថា
ពាក់កណ្តាលដ្ឋាន ថ្នាមបង្កើត បង្កើយក្រាបបង្កើលប៉ា សម
ព្រះពុទ្ធប្រាសាមបទុមុត្តរៈ អនុគ្រោះដល់ខ្ញុំព្រះអន្ត ឬ ព្រះពុទ្ធដារ
អ្នកប្រាប្រឈរនៅទៅ ទ្រួសិទ្ធិលិខិតមនុ មួយអនុវត្តធោយពកកិកុមយស់នៅ
អន្ត ឬ លុះខ្ញុំនិមនព្រះសមទុរចបៀយ យានព្រះអន្តទៅដីផ្ទះរបស់ខ្ញុំ
ញ្ញាំនព្រះមហាមុនី ឲ្យវិនិត្តសុប់សុល័ ធោយបាយ និងទីក ក្នុងផ្ទះ
នៅទីនៅ ឬ ខ្ញុំបានដឹងកាលដីក្រោនព្រះពុទ្ធផើប្រសើរ ជាតាទិបុគ្គល ទ្រួសិទ្ធិ
បានរចបៀយ កិបម្រីព្រះពុទ្ធផើប្រសើរ ធោយគ្រួរត្រី ព្រមទាំង
បារម្យេន ឬ ព្រះសមទុ ទ្រួសិព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអន្តប្រាបច្បាស់
នូវរោក គ្រួនិលប្រគើសប្រើប្រាស់ ទ្រួសិកន្លែនវានក្នុងផ្ទះ បង្កើយត្រាស់
គារបានៗនៅប៉ារ៉ា

បុគ្គលិក បានបារម្យេតបាតត ធោយគ្រួរត្រីដែន បានថ្នាម
បាយ និងទីកដែន ដល់បាតត ពបាតតនិងសរសើរបុគ្គលិក អ្នក

ទាំងឡាយចូរស្សាប់ តបាតគិតិនឹសម៉ែន ដូចតាមទេនេះ នរោះនេះ នឹង
មានគ្រឿនបរិការគ្រឹន ព្រមទាំងមាសប្រាក់ កោដន នឹងបាន
សោយជករដ្ឋ ក្នុងទីប៊ូ ។ នរោះនេះ នឹងសមាទានសីល ។
ត្រួកអរក្នុងកុសលកម្ពុប័ណ ១០ ប្រព្រឹត្តសមាទានកុសលដមិ ហើយ
នឹងញូវិនបរិស៊ុទ្ធសិក្សា ។ ឲ្យរត្រឹមយើសន និនិកនារីមានខ្លួន
ប្រជាប់ប្រែត តែនឹងតាមបារម្ចិនរោះជានិច្ច នេះជាដែលវិនការ
បារម៉ែ ។ នរោះនេះ នឹងត្រួកអរក្នុងទីរោះលោក អស់ ៣០ ពាណិកប្បុរ
បានជាព្រះត្រៃសាយរដ្ឋ ជាស្អាប់ទៅ អស់ ៦៤ ដន្ត ។ នឹង
បានជាស្អាបច្រកពតិ អស់ ៧៤ ដន្ត បានសោយប្រាជសរុប ដីជំ
ទូលាយ រប់បានមួយអសល់យកប្បុរ ។ កន្លែងទៅមួយឱសនកប្បុរ
នឹងមានព្រះស្រាវជ្រាវ ព្រះនាមគោតម កែតក្នុងត្រកូល ព្រះព្រះ
ឱកាករដ ត្រាស់ដីនក្នុងលោក ។ នរោះនេះ ប៉ីចូលទៅការព័ណ៌រិត
ណា ទោះជាទោតោ ប្រជាមនុស្ស នឹងជាមួកមានការព័ណ៌ទៅវាត
ក្នុងបច្ចុមជាតិ នឹងបាននូវការពាមនុស្ស ។ ក្នុងការបានទៅ នរោះនេះ
ជាមួកស្តាដ្ឋាយមន្ត ដល់ទូវត្រឹមយើសន នៃនេះទាំង ៣ ការលើស្អែនរក
ប្រាយការដីខែតម នឹងត្រាប់ទៅតាមដី ។ នរោះនេះ លុះការលើជា

រាជក្រឹម កីឡាបុស ត្រូវកុសលម្អិលជាសំគើន និងត្រួតអរកុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមគោតម ឬ នរោនេះ និងព្រះសម្បទ ព្រះនាមគោតម ជាសក្យៈដីប្រសើរ ឲ្យប្រាសាដ្ឋាតា
និងដុតកម្មណូវកិលសទាំងឡាយ ហើយធានជាព្រះអរហត្ថ ឬ

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនៅកុងសាសនា នៃព្រះពុទ្ធភាសក្យបុត្រ ខ្ញុំតែតា
កីយ ដូចជាសំបានដៃ បួនចជាកេសរកដសិក៍ ជាសំប្លែកម្រៀតនៅកុង
ព្រះ ឬ ខ្ញុំមិនដែលយើព្យានូវកំណើតរបស់ខ្ញុំ កុងទេវកេកកម្រួត បួ
កុងកំណើតមនុស្សកម្រួត បួកុងទុគតិទ្វីយ នេះជាដែលនៃការ
បារមី ឬ ជាមួកប្រកបកុងវិវេក ជាមួកមានចិត្តសុប់ មិនមានឧបជិ
មិនមានអាសវេះ ដូចជាជីវប្រសើរ កាត់ជាប៉ុន្មែនីនិង ឬ កិលស
ទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្តាញហើយ កិតទាំងពួន ខ្ញុំធានដកបារហើយ
ខ្ញុំជាមួកមិនមានអាសវេះ ដូចជាជីវប្រសើរ កាត់ជាប៉ុន្មែនីនិង ឬ
ឱ្យហ្ម ! ដំណើរ ដែលខ្ញុំមក កុងសម្បាក់ព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ លូណាស់ហ្ម
វិធាត ៣ ខ្ញុំ ធានដល់ហើយ ឬ បងិសម្បិទ ៤ វិមាត ៥ និង
អកិញ្ញ ៦ នេះ ខ្ញុំធានធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
ព្រះពុទ្ធនឹងប្រតិបត្តិហើយដែរ ឬ

ក្រឹងក្រសួងដែលរាយការណ៍ ជាក្រឹងដែលសម្រេចឲ្យយើង
អំពីបុណ្យក្នុងសាបធានម៉ោងប៉ុន្មាន របស់ព្រះជំពូកណាត្វោរ ដែលបាន
សន្យាំទុក្របមកហើយ ដោយអស់រយៈពេលមួយសែនកប្បេរ ឬ ចំណែក
ក្នុងក្រឹងដែលបានធ្វើបុណ្យក្នុងសាប រមជាមួយនឹងអាមេរិក និង
មាណាពជ្ជទេទៀតនៅ៖ នាសម័យនៃព្រះសម្បាលមុខសូម្របជាមួយ
នៅ៖ ឯុចដែលមានសម្រេចឲ្យកន្លែកនៅក្នុង អដ្ឋកថាបរមត្តដោតិកា ដែល
ជាមដ្ឋកថាអជិប្បាយសេចក្តីបាន គម្រោងទុកនិភាយ សុត្រិបាត
នៃ ធនាយនគ្គ ឯុចដែលបានពេលបុរមកហើយ នៅក្នុងដីរប្រវត្តិ
របស់ព្រះអងីពតេវរនោះដែន ។

បុណ្យរបស់ព្រះអរហត្ថប័ណ្ណនាយនោះ រំម៉ែនដើរទាមពុទ្ធទំនួល
ព្រមាស់ ដែលព្រះមានដោតត្រាសប់ថា ម្នាវកភិកទាំងឡាយ តប់តត
របៀបហើយ អំពីអន្តាក់ទាំងពួន សូម្រោងទុកនិភាយក៏ឯុចត្រា ឯុប្រែ៖
ចូរអន្តកទាំងឡាយត្រាប់ទាមដនបទ កដុជានឹងផ្សេងៗ ដើម្បីឲ្យបាន
ជាប្រយោជន៍ ឯុប់មហាផនជាប្រើប្រាស់ចុង ឬ ឯុហ្មានហើយ បាន
ជាប្រព័ន្ធដែលកុំព្យូទ័រ ក៏តិនិងការយកគោលការណ៍ទាំងនោះ ដើម្បី
ជាប្រយោជន៍ឯុប់ព្រះសាសនានេះដែន និងដើម្បីជាប្រយោជន៍ ឯុប់

ជីវ ប្រវត្តិ ពុទ្ធសាស្តក ៩០០-១០០.

ពួនបរិសចំដងដែរ ។

ព្រះជតុកណ្ឌីត្រ លោកទ្រឡប់អាយុសង្ការ មកដល់កាល
ដីសមគ្គរហើយ លោកក៏ធានរំលែកទៅបរិនិញ្ញានទៅបោន ។

ការបរិនិញ្ញានរបស់លោក មិនយើងមានសម្រាប់ទុកកិនគម្ពី
ណាម៉ា លោកបរិនិញ្ញានកិនទិន្នន័យ ប្រកើតនឹងណានីមយនោះទេ ។

(ជីវប្រវត្តិបស់ព្រះជតុកណ្ឌីត្រ ចប់)

*****

នីតិប្បទត្តិរបស់ព្រះនគរាមុខដ្ឋាន

“ លោកសញ្ញាផលនៅក្នុងចំណោមប្រជាធិថតហានវករដឹងដី ”

ព្រះក្រឡាលី លោកមានអវិយធម្មសម្រតិបាក់អស់កបុត្រល
លោកក៏កប់ចូលនៅក្នុងចំណោមព្រះអស់តិចហានវករដឹងដី គឺជា
សារកិច្ចរបស់ព្រះពុទ្ធគេះ ៨០ រប មុននឹងលោកមកបុស លោកក៏ឆ្លាប់
ធានជាកុទស្សនីស្ថាបស់អាចារីរី ហើយធានរៀនចេះចប់វិជ្ជាក់ត្រា
នៅទីនៅក្នុងមានបរិភេទ ១០០០ នាក់ ព្រះក្រឡាលីជាប្រះ
មហាអេរ៉ែនេះ ដែលគឺមួយគោរពរបស់លោក ចំណោមដីរបស់លោក
មានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់បាន ចំណោមដីរបស់លោក

ជីវប្រវត្តិក្នុងអតិថិជនបាន និងបច្ចុប្បន្នជាតិ ឬមិនបច្ចុប្បន្នជាតិ ឱ
សម្រាប់ព្រះពុទ្ធដី គម្ពុជាឌុកិរិយាយ សុទ្ធទិបាត នៃ ពាកយនវត្ថុ
ដោយលោកឆ្លាប់ធានធ្វើបុណ្យកុសលបជមិផ្សេងៗ រមជាមួយគ្នានឹង
អាចារីរី និងមានការ ១៥ នាក់ទៀត ព្រមទាំងបរិភេទទាំងនេរ
របស់លោករបមកហើយ ក្នុងអតិថិជន តើក្នុងទីនេះ មិនធានលើក

យកមកពោលរទៃទៀតទៅ ពីព្រះនានពោលរបួនមកហើយ ក្នុងដីរបរិតិ
របស់ព្រះមាយរាជទេរ ដូចខាងក្រោម បើអ្នកសិក្សាបន្លំដីនឹងក្នុងរៀននេះ បាន
ទៅម៉ែល (នៅក្នុងដីរបរិតិព្រះអស់ពិមហាសារក ភាគ ៤) ។

ចំណែកដីរបរិតិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះក្រោងទេរ តាម
ដែលមានសម្រាប់ប្រាកដនៅក្នុង អង្គភាពបរមត្ថដោតិកា និងនៅក្នុង
គម្ពុទុកទិកាយ បូឌ្យិទុស តែក្នុងទីនេះ និងសូមលើកយកតែ
សាប់រៀនក្នុងព្រះនានប៉ុមក ដូចមានសេចក្តីថា :-

ព្រះក្រោងទេរ ជាបុគ្គរបស់ព្រោះបុណ្យណាក់ នៅក្នុងក្រុង
សារតី កាលលោកចប់ម្រឿនរួយដំដីនឹងក្នុងឡើនហើយ នានចូលទៅថ្មាយ
ទីនៅដីជាកុងសិស្សរបស់អាមារពារីព្រោះបុណ្យណាក់ ដើម្បីសូមការសិក្សា
សិល្បៈរីជ្ញា ។ កាលដែលក្រោង ស្ម័គ្របិត្តព្រមដីជាកុងសិស្ស
របស់អាមារពារីនេះ ពីព្រះអាមារពារី ជាមួកចេះដីនឹងសញ្ញគ្រប់
ក្នុងរីជ្ញាប់ត្រូវ ជាទិសសវនោះ ក្នុងការការយបស់អាមារពារី
មានលក្ខណៈពិសេស របស់ព្រះមហាចុរៈ ៣ ប្រការ និងជាប្រះ
ការដូរការហើយ និងប្រែបល់បេសនទិកាសបានរទៃទៀតដឹង ។

កាលជាជាន់ក្រោយមក អាមារពារីកំមានការនឹងយុណីយ

គួនភាពជាយករាស ទីប្រាបទូលាយប្រាង់ធានបាសនទិកោសល
បេញ្ញាទីប្រឈម កំណើនតាំងអាសមទនៅក្បែរខ្លួនសីនគោរកី ដែល
ជាព្រំដែននៃដែនអសយក៖ និងដែនមួលឯក៖ តាំងចិត្តបំពេញផ្តុស និង
ជាតិណាមាត្រ បានបារេងមន្តល់ផ្សេងៗ ដល់កួនសិស្សទាំងឡាយ ឬ
ក្រឡារិដ ព្រមជាយមាណណាត ដែលជាកួនសិស្សដែល និង

កួនសិស្សរបស់ខ្លួន កំណើននាំត្រាបេញ្ញាប្រឈមតាមអាមារការរឿង ឬ
កាលអាមារការរឿងប្រឈមណី ចូលរាយតាំងអាសមទនៅក្នុងទីកន្លែងនៅក្នុងប្រឈម និង
កួនស្រី និងបារិរិយាតាំងនៅក្នុងប្រឈម កំណើននាំត្រាបេញ្ញាប្រឈម និងក្រឡារិដ ឬ
អាមារការរឿង កំណើនទូលាមំណោយអំពីពុកស្រីក្នុងប្រឈម និង
ហើយកំណើនយកទីបរិច្ឆេទទាននូវប្រហែល ជាប្រចាំក្រុងកណ្តាល ឬ ថ្ងៃមួយ
អាមារការរឿងបរិច្ឆេទទាននូវប្រហែល កំណើនប្រឈមការអាសមរិញ
គ្រាន់ មានប្រាបុណ្ឌចាស់ដកម្នាក់ មានខ្លួនប្រឆ្លាក់ស្រមកដោយ
ធម៌ ដើរដើរ ឬ ចូលរាយកាមារការរឿងប្រឈមណី ហើយកំណើនយក
សំខ្លួន ៥០០ គហាហណ៍ ឬ ចំណោកអាមារការរឿង កាលប័ណ្ណ
យើងប្រាបុណ្ឌគ្រាន់ហើយ កំណើនប្រឈមការអាសមរិញ ឬ ក្រឡារិដ
បានប្រាបុណ្ឌសាកស្អាតទឹក ហើយទីយប្តាប់បោ ឬ យើងអស់

ទ្រព្យហេយ ពីព្រោះយើងបានបរិច្ឆេទទីប៉ែរចំនួរ ឬ ពេលនោះ ព្រោះបានបរិច្ឆេទទីប៉ែរចំនួរ ទីបិតិតក្នុងជាប្រជុំបានបញ្ជាផ្ទៃ កំមកកំហែងដ្ឋីនឹងថា បើអ្នកមិនឲ្យទ្រព្យដល់យើងទេ រយៈពេល ព័ត៌មាន ក្បាលបានសំអ្នកត្រូវប៉ែកជា ពី ភាគ ឬ អាមេរិករីបាន ស្អាប់ឱ្យបានក្បាលបានសំអ្នកត្រូវប៉ែកជាប៉ែរ កំហែង រហូតដល់បរិភាគមិនបាន សម្រាត់មិនបាក់ ដើម្បីក្រុងកាយស្នាំនស្នម ឬ

គ្រាល់នោះ មានទៅតាមយអ្នក ជាម្នកមានបំណងល្អទៅក្នុងហេតុចំនួរនោះ ទីបច្ចុប្បន្នរកអាមេរិករី ហេយពេលជាសំតែឲ្យមានសតិថា ព្រោះបានសំដាក់នោះ ជាម្នកពេលកុហក បានបញ្ជាផ្ទៃ ទៅតែ គេមិនដឹងថា អ្នដាក្បាល អ្នដាចមិ ដែលជាបេតុដ្ឋីឲ្យក្បាលប៉ែកជា ពី ភាគនោះទេ ឬ ពេលនោះ អាមេរិកត្រូវបាក់គិតថា ទៅតាមនោះគឺនិងដឹង ក្នុងក្រុងនោះហេយ ទីបស្ថាខ្សែនឹងថា អ្នដាក្បាល អ្នដែលជាចមិ នាំឲ្យក្បាលជាប់ឆ្លាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទៅតាក់ពីយថា សម្បូនិកមិនដឹងថា អ្នដាក្បាល អ្នដាចមិ ដែលជាបេតុដ្ឋីឲ្យក្បាលជាប់ឆ្លាក់ចុះដូចឆ្លាក់ដែរ តែ ក្នុងក្រុងនោះ មានពេញនោះហើយកទេ ទ្រដែលជាព្រោះការសរបស់

សក្រកដ នៃកដវិន្យបសប្រព័ន្ធបានខ្លួនកកដ ព្រះអង្គប្រាកដជាង្វាប
គុនរៀននេះហើយ តែតួន្យរោនេះ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីនៅក្នុងប្រជាប់នៅក្នុង
កដវិន្យនៃព្រះបានបេសនទិកកាសល នៅក្នុងក្រុងសារតូចឈរណ៍ ឬ
អាមារពារីក្នុងពុទ្ធដូចជាប្រជាប់ ហើយកមានចិត្តវិគីមីរី ក្នុង
រសាយកាត់កំពុងការ ទីបានហេរិកនសិស្សដែលសម្រេច
មនុមកប្រាប់ឲ្យដឹងថា តួន្យរោនេះ ព្រះសម្បទ្រឹន់ជាមួកតីនៃតីសប់ដុត
ជានីសពុទ្ធពំនួន តួន្យរោស្ថបច្ចេះខ្សោតិន្យីនៃហើយក្នុងលោក
ពួកអ្នកប្រាប់ខ្លួចសុប័ណ្ឌដំណើនីឲ្យដឹងការពិតម៉ែល ឬ ពួកកុនសិស្សពំនួន
នោះ សូរអាមារពារីថា បពិត្រលោកអាមារ ពួកខ្ញុំនឹងដឹងថា
ព្រះពុទ្ធដោយខ្ចាយយ៉ានីណានៅទៅ ឬ អាមារពារីក្នុងពេលកូណាព្យករណីសារស្តែ
ពួកអ្នកនឹងដឹងថា ព្រះលោកនាយក មានលក្ខណៈប្រកបដោយមហាផ
បុរីសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែលមានពេលទុកក្នុងមនុពំនួន
ខ្លាយយ៉ានីជាកំច្បាស់ហើយ ឬ ហើយព្រះអង្គនៅក្រប់គ្រឿងផ្ទះ ព្រះអង្គ
នឹងបានជាស្ថបច្ចេកទ័ព្ទ ជាមួកឈ្មោះសត្រូវ ក្នុងទិសចំនួន ឲ្យដែល
គ្រប់គ្រឿងប្រកបដោយដុំ មិនប្រើអាង្វា និងអារុជ ឬ ហើយព្រះអង្គ

បច្ចុប់បុរីពួក នឹងធានសម្របជាប្រព័ន្ធសម្រាតូវ ដ្ឋានជាសាស្ត្រ
ឯកកុងលហក ឬ បុន្ណែមយកទៀត បើចង់ដឹង ចូរឲ្យទិកទូលស្ថាបញ្ញា
ជាយច្ចាស់ ព្រះអគ្គនាយកដារាព្យាស់បញ្ញានោះ ជាយព្រះវាង
ដៃស្រឡែត តាមដែលចិត្តនិកគិតទូលស្ថា ឬ ពេលដែលពារិរណៈល
ប្រាបិវិធីនោះ ដូចដែលបើយ ទីបច្ចុបញ្ញាប្រព័ន្ធមាមានទាំង ១៦ នាក់
នោះ ដែលធានបច្ចុប់សុខមិលដំណឹងរកព្រះលហកនាម កាល
បើយើពួកបើយ ចូរស្ថាបញ្ញានេះដែន ឬ

ក្រុងមាមាន ជាមាមានទម្ងាក់ គុណចំណោមមាមាន ១៦
នាក់នោះ ធានដើដំណឹងរកពួកសុខមិលដំណឹងព្រះមានព្រះភាគ រហូត
ទៅដែលបានប្រាប់បានការបច្ចុប់ នៃដែនមគ្គ៌ និងធានជាអ្នកក្រោបទូល
ស្ថាបញ្ញាដាចល់ដាប់ទី ១២ កាលក្រុង ធានទូលបុរិច្ឆេទ នោះ
បើយ ទីបច្ចុបញ្ញាបញ្ញាប្រព័ន្ធដីជីថា :-

(ក្រុងដើមានអាយុទូលស្ថាប់) អូព្រះអគ្គសុមអាកាសនា
ព្រះអគ្គ អ្នកបះអាប័យ កាត់ពណ៌ មិនរាំកែប់ (ព្រះលហកជមិ)
លោះសប្តាហិត្តកន្លែង នឹងអគ្គដំបើយ រួចផុតស្រឡែបើយ លោះជមិ
គ្រឿនកំណត់ (ជាយពណ៌ និងទិន្នន័យ) ព្រះអគ្គមានប្រជាប្រើប្រាស់

បពិត្យព្រះអង្គភាពរូបុរស ពួកដឹងអ្នកនៅក្នុងដឹងបទផ្សេងៗ ចង់ស្ថាប់
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធម៌ប្រចាំឆ្នាំ សំពិធីដឹងបទនោះៗ ហើយ
បានស្ថាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា របស់ព្រះអង្គភាពរូបុរស និងត្រួរប់សំពិធីនេះវិញ
សូមព្រះអង្គភាពនៃៗដោះស្រាយបញ្ញា ដើម្បីដឹងបទអម្ពាល់នោះ ព្រះ
ជមិនោះ ព្រះអង្គភាពជ្រាប់ហើយ ។

(ព្រះមានព្រះរាជ ទ្រនៃៗដោះស្រាយថា ម្នាក់ប្រចាំឆ្នាំ)

បុគ្គលិករកម្មាត់បង់ទូរតុណ្ហា ជារេគ្រីនប្រការំមាំ ក្នុងចំណោកាណាន
ហើយ ក្នុងចំណោកាណានក្រោម និងក្នុងចំណោកទីនេះ គឺត្រូវកណ្តាលបែល
ឲ្យអស់ទៅ ព្រះបាន ដឹងបទអម្ពាល់នោះ ប្រការំមាំទូររបស់
ណាង ក្នុងរោង មានរំមន់ជាប់តាមស្វែង ដោយរបស់នោះៗ វិញ
ដែរ ហេតុនោះ កិច្ចិកាបដីន យើងទូរពួកស្វែងអ្នកជាប់នៅក្នុង
អារម្មណីរឿង ជាទីតាំងនៃមច្ចុមារនេះបាន ស្វែងជាប់នៅ ព្រះ
សេចក្តីប្រការំមាំដេចៗ គប្បៈជាអ្នកមានសតិ មិនប្រការំមាំ ទូរគេគីន
ឧប់ក្នុងរោងទាំងពួន ។

ក្នុងទូរស័ព្ទព្រះសម្រួលត្រាស់តបបញ្ញានោះបច្ចេក ទេរតាន និង
មនុស្សជាប្រើប្រាស់ ដោយអំណាចការអប់រំរាសនាតារមីនុមជាមួយគ្នានីនិង

ព្រះក្រោមដ្ឋាន ធម្មបញ្ជីកំណត់កំណើន ដោយពិចារណាយើញ្ញាស់
តាមសេចក្តីពិតជា សការដែលមិនការិម្បយ មានការកំណើនដាចម្លៃ
សការដែលនៅក្នុងមានការលត់ឡើង្វាត់ដែរ ឬ ចំណែកព្រះ
ក្រោមដ្ឋានមានចិត្តផ្តុំត្រូវបានអាស៊ូន្តែ
ការប្រកាន់ចំពោះសង្ការ ឬ ត្រានោះ បរិការដែន្មី របស់តាបស
ដែលមានស្អែកភាពដើមីម និងពុកមាត់ ពុកបន្ទាក់បាត់អស់ឡើម្បយ
រំពោះពេលវេលានោះនេះ ព្រមទាំងការបានសម្រេចព្រះអរហត្ថបត្រនោះ
បរិការទាំង ៤ កំមក្រុងកំណើន ដូចជាប្រះដែលមានស្អារ
១០០ ហើយដឹងថ្ងៃនេះ ហើយកំប្រកាសកំណើនថា បាតិត្រព្រះសាស្ត្រ
ព្រះអត្ថជាសាស្ត្ររបស់ខ្លួនព្រះអត្ថ ចំណែកខ្លួនព្រះអត្ថនិញ្ញ ជាសារក
របស់ព្រះអត្ថ ឬ

កាលដែលបានព្រះសម្បទ ទ្រនិះដោះស្រាយសាង្បែរបញ្ជានោះ
ចប់ហើយ ក្រោមមាណាព ព្រមដោយមាណាព ១៤ នាក់ទៀត និង
បរិការទាំងអស់របស់រហាក ឯនក្រាបទូលបសុមបញ្ជាគុបសម្បទ ក្នុង
សាសនព្រៃណូចិយជម្រើនេះ ហើយព្រះមុនិកទ្រនិះត្រាស់អនុញ្ញាត ឲ្យ
បញ្ជាគុបសម្បទ ដោយវិធីងារិកិកុបសម្បទ ឬ

ទីបកចាំ ព្រះក្រោងត្រា ជាមហាបេរោះ ពីព្រះលោកធាន
ដួយកុវិករាជ្យព្រៃនូយព្រះនមីនីយ ប្រព័ន្ធទៅតាមកាលដែលសមគ្គ
ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ពុទ្ធបរិស៊ិនសម្រេចនៅក្នុងខេត្ត ។

ព្រះក្រោងត្រា លោកទ្រព្រៀនអាយុស្អាត មកដល់កាល
ដែលសមគ្គរបីយ លោកកើតុនរំលែកតែនឹងបរិនិញ្ញានទៅបោះ ។

ការបរិនិញ្ញានរបស់លោក មិនយើងមានសម្រេចទុកកិច្ចកម្ម
ណាគថា លោកបរិនិញ្ញានកើតឡើង បុរកនឹងណានីមយោនោះទេ ។

(ដីរប្រព័ន្ធរបស់ព្រះក្រោងត្រា ចប់)

នីតិវត្ថុបេតែងត្រោះឧណយត្តោះ

“ លោកសម្បោះចូលនៅក្នុងចំណោមប្រពេលវិធីមហាសារ៍កដឹងដើរ ”

ព្រះខេមយត្តោះ លោកជាប្រាជោមហាមបេតែងត្រោះមួយរបាយ ជាអ្នកដល់នរកពាណិជ្ជកម្មសំគួល កំរើយកំណត់អ្នកមានចំណោមបេតែង និងសមត្ថភាពល្អ ថែមទាំងបានទទួលនូវកិត្តិយសដើម្បី តើលោកសម្រាជោចូលនៅក្នុងចំណោមប្រាជោមសំគួលនូវកំណត់អ្នកមួយ ៤០ របាយ ទាំងខ្លួនលោកមុននឹងមកបាស កំឆ្លាប់ដើរជាកុនសិស្សរបស់អាចារ្យពារី ហើយកំណត់អ្នកទទួលនាំបញ្ជារបស់អាចារ្យពារីទៅក្រោបច្ចុបស្សរចំពោះព្រះមហាវិរ័ស៖ ដើម្បីពិសោធនកការពិតរបស់ព្រះអ្នកបាន ព្រះអ្នកជាប្រាជោមត្រូវមែន ប្រើប្រាស់មែន ទាំងដីរប្រាផ្ទិរបស់លោកវិញ្ញុ មានសម្រេចប្រាកដទុកទាំងអតិថិជន និងបច្ចុប្បន្នជាតិដីរបស់ ។

ការកសាងបុណ្យបានម៉ែនប្រស់ព្រះខេមយត្តោះ ដែលមានពេលបាន លោកកំឆ្លាប់ដើរបុណ្យរមជាមួយនឹងអាចារ្យពារី និងមានពាន ១៥ នាក់ឡើត ព្រមទាំង

បិរិយាយបស់ទនដែង ក្នុងព្រៀនទាំងអស់នោះ មានសម្រេចប្រាកដ
នៅក្នុង អដ្ឋកបាបរមត្តដោតិកា ដែលជាអដ្ឋកបាមធិប្បាយសេចក្តី
ពាល់នៃ គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ សុត្វិធាត នៃ ពាកយនវគ្គ ហ៊ា :-

ការបំពេញសេចក្តីលូរបស់លោក ដែលរមជាមយនឹងអាមារ
ពារី និងមិត្តជមិនោះ ក្នុងទីនេះមិនបានលើកយកមកពិណាត់ទៅ
ទៀតទេ ពីព្រោះបានសម្រេចយ៉ានិតិស្សរហើយ នៅក្នុងដីរប្រវត្តិរបស់
ព្រះមាយកដោត្រា ដូច្នេះ បើចង់បានសេចក្តីពិស្សារច្បាប់ម៉ែលក្នុងទី
នោះប៉ុះ មាននៅក្នុងដីរប្រវត្តិព្រះអសិតិមហាសារក ភាគ ៤ ។

ដីរប្រវត្តិរបស់ព្រះខេយត្តរក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិ តាមដែលមាន
សម្រេចនៅក្នុង អដ្ឋកបាបរមត្តដោតិកា ដែលជាអដ្ឋកបាមធិប្បាយ
សេចក្តីពាល់នៃ គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ សុត្វិធាត នៃ ពាកយនវគ្គ និង
នៅក្នុង គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ ចូលរួមទូស តែក្នុងទីនេះ និងសូមលើក
យកតែសាថ់រៀនពីព្រះបាលីមក ដូចមានសេចក្តីហ៊ា :-

ព្រះខេយ៖ ជាបុត្ររបស់ព្រោះប្រាក់ប្រាក់ នៅក្នុងក្រុងសារតិច
កាលលោកចប្រមិនរយដំដើរក្នុងទីនេះរហើយ បានចូលរោចចោរយុទ្ធន ដើ
ជាក្នុងសិស្សរបស់អាមារពារី ដើម្បីសូមការសិក្សាសិប្បាយរឿង ។

កាលដែលខិះយេស៊ូគ្រឿងត្រមធ្យៀជាកួនសិស្ស របស់អាមារក្រឡាវី
នៅ ពីព្រោះអាមារក្រឡាវីដោអ្នកចេះដើនសញ្ញត្រប់កួនវិជ្ជាថ្មីត្រូវទៅ ជា
ពិសេសនៅ កួនការការឃុំរបស់អាមារក្រឡាវី មានលក្ខណៈពិសេស
របស់មហាចុរស ៣ ប្រភាក់ និងជាព្រះរាជបុរីតាមរបស់ព្រះនាទិ
បាសនទិកាសហរទៀតជន ។

កាលជាជានក្រោយមក អាមារក្រឡាវីកើតមានការនឹងយុណីយោរោយ
នៅកួនការពាយការការឃុំ ទិន្នន័យបន្ទូលហាងពេទ្យបេសនទិកាសហ
បញ្ចប់ថាបីស កើតឱ្យនឹងអាស្រមនៅក្បែរឡាត្រូវក្នុងគោលការណ៍ ដែល
ជាព្រះដែននៃដែនអស្សុកៈ និងដែនមួលឯកៈ តាំងចិត្តបំពេញផ្តុំស និង
ជាតិរាយ ឯណបាន្តីនមនុជ្រូនី ឯណប់កួនសិស្សជានិងឯណយ ។

ឯណយេស៊ូគ្រឿងពេលជាកួនសិស្សដែល និងកួន
សិស្សរបស់ខ្លួន កើតឱ្យនឹងការបញ្ចប់សត្តមអាមារក្រឡាវីដែរ ។ កាល
អាមារក្រឡាវីត្រូវបានកិច្ចការឃុំ ឬបានកិច្ចការឃុំនៅ កួន
ស្រុក និងបានរៀបរាជាថ្មីនៅ កើតឱ្យនឹងការបញ្ចប់សត្តមអាមារក្រឡាវី និង
អាមារក្រឡាវី កើតឱ្យនឹងលក្ខណៈពេទ្យបំណែងយកអំពីពិកអ្នកស្រុកទាំងនៅ
ហើយកើតឱ្យនឹងយកបានបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរៀនឯណប់ឆ្នាំ ។ ត្រូវមួយ

អាមារពារីចានបរិច្ឆេទទានរចយោយ កើតឡើបំផុតការអាសមវិញ
គ្រាប់នៅ មានព្រោះបុណ្យការិត មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយ
ធមលី ដើរដឹងពីរោះ ចូលទៅរកពារីព្រោះបុណ្យការិត ហើយកើតិយាយសំ
ទ្រពី ៥០០ ការាបណ៌ ។ ចាំណែកអាមារពារី ការបេច្ចាន
យើងព្រោះបុណ្យការិត ហើយ កើតិយាយសំទុក នូវកើតិយាយសំ
ទ្រពីបើយ ពីព្រោះយើងបានបរិច្ឆេទទានទីប៉ែត្រប៉ែរ ។ ពេល
នៅ ព្រោះបុណ្យការិតកើតិយាយសំទុក ទីបគិតកើតិយាយសំពារីនូវបាន
តាំងកំហែងដឹងថ្មីនៅ ហើយអ្នកមិនឲ្យទ្រពីរោះយើងទេ រយៈពេល ព
ត្រូវបាន ក្រុងបានបស់អ្នកត្រូវបែកជា ពី ភាគ ។ អាមារពារីចាន
ស្ថាប់ឯករាយបស់ព្រោះបុណ្យការិត ហើយ កើតិយាយសំទុក រហូតដល់
បានបាន សម្រាត់មិនបាត់ ដឹងឲ្យការិត ការយសំនើនីស្ថម ។

គ្រាប់នៅ មានទេរិតាមួយអ្នក ជាអ្នកមានបំណុលកើតិយាយសំ
ទុក ទាំងនៅ ទីបច្ចុបានទៅរកពារី ហើយពេលជាសំពីរួមានសតិ
ជា ព្រោះបុណ្យការិត ជាអ្នកពេលកុហកបានបាន ទេតី
គេមិនដឹងជា អ្នករាយ អ្នកជាមិ ដែលជាបោតុដឹងឲ្យក្រុងបែកជា

៧ ភាគនេះទៅ ឬ ពេលនោះ ពារីត្រិះនិងគិតថា ខ្លះតាមនេះគឺនឹងដើរ
កុងរៀននេះហើយ ទិបស្បរឡើនប៉ា អូដាក្សរល អូដែលជាចម្លៃ នាំ
ឲ្យក្សរលជាប័ណ្ណកំចុះ ?

លំដាប់នោះ ខ្លះតាក់នៅឯធម្មប៉ា សុម្បីឱ្យកិចនដីនប៉ា អូដាក្សរល
អូដាចម្លៃ ដែលជាបេរុបដើរឲ្យក្សរលជាប័ណ្ណកំចុះដូច្នាក់ដែរ តែ
កុងរៀននេះ មានពេញនោះហើយកទេ ឡើងជាព្យាបាលរបស់
សក្សរកដ នៃកដវិន្យបស់ព្រះនាទិកករកដ ព្រះអន្តោរកដជាប្រាប់
កុងរៀននេះហើយ តែតួន្ទូរនេះ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីឡើងគឺនឹងប្រជាប់នៅកុង
កដវិន្យ នៃព្រះនាទិកករកដ នៃកុងរៀនសារតីជាលោក៖ ឬ
អាមារីពារីបានឲ្យដូច្នាកំចុះហើយ កំមានបិត្តិរិករយឡើនវិញ កំបាន
រសាយភាពកៅតុកុងទាំងនោះ ទិបាទបេរុបកុងសិស្ស ដែលសម្រេច
មនុមកប្រាប់ឲ្យដីនប៉ា តួន្ទូរនេះ ព្រះសម្បទ្រឹងជាអូកតុនីត្តិសបំផុត
ជានសព្វសព្វទាំងពីរ តួន្ទូរស្ថបខប្បតីឡើនប៉ាហើយកុងលោក ពួក
អូកចូរទៅសុបដិកាតិ ឲ្យដីនការពិតម៉ូល ឬ ពួកកុងសិស្សទាំងនោះ
សូរអាមារីពារីប៉ា បពិត្រលោកអាមារី ពួកខុំនឹងដីនប៉ា ព្រះពុទ្ធ
ដោយឧបាយយ៉ានុវត្តនោះ ? អាមារីពារី កំបានពោលពន្យល់

មានភាពពាំងនៅ៖ ឬម៉ែលបានឡើងឯងគម្រោចកូណាទរាបសាស្ត្រ
ពួកអ្នកនឹងដីនៅ ព្រះរហាកនាយក មានលក្ខណៈប្រកបដោយមហាផ
បុរីសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែលមានពោលទុកកិច្ចមនុស្សពាំង
ខ្លាយយើងជាកំច្បាស់ហើយ ឬ ព្រះអង្គនៅត្រប់ត្រង់ដី ព្រះអង្គ
នឹងបានជាស្អែចចក្ខតិ ជាមុកឃ្លោះសត្វរកិច្ចទិសពាំងពួន ទិន្ន័ត្រប់
ត្រង់ប្រកបដោយធិំ មិនប្រើអាជ្ញា និងអារុំ ឬ ព្រះអង្គចេញទៅ
បុសវិញ និងបានសម្រេចជាព្រះសម្ងាត់មួន ទិន្ន័ជាសាស្ត្រធនកិច្ច
រហាក ឬ បុរីនុមយាទៀត បើចនឹងដី ចូរទ្រឹនឯកទូលស្អែរបញ្ចាណដោយ
ចិត្ត ៣ ១ ព្រះពុទ្ធអង្គប្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ចានៗនៅ៖ ដោយព្រះវារ៉ា
ដីស្រទេន់ តាមដែលចិត្តនឹកគិតទូលស្អែរ ឬ ពោលដែលអារារ្យរារី
ពោលប្រាប់វិធីនេះ ជូនច្បោះហើយ ទីបច្ចនបញ្ចាញឲ្យមានភាពពាំង ១៦
នាក់នៅ៖ ដែលប្រាប់ចេញទៅសុខមេដីលដំណឹងរកព្រះកត្តវា កាលប៊ី
យើងហើយ ចូរស្អែរបញ្ចានេះដី ឬ

ឧទយមានាព ជាមានាពម្លាក់ កិច្ចចំណោមមានាព ១៦ នាក់
នៅ៖ បានធ្វើដំណើរទៅសុខមេដីលដំណឹងព្រះមានព្រះកត្ត រហូត
ទៅដែលបានការបច្ចុប្បន្ន នៃដែនមគ្គោះ និងបានជាមុកក្រោបទូល

សុវត្ថិភាពជាប់ដាប់ទី ១៣ កាលខែមេស៊ា ពាណិជ្ជកម្មបានចូលស្ថិត ហើយ ទីប្រាប់ចូលសុវត្ថិភាពជាផ្លូវជា :-

(ខែមេស៊ាបានមានអាយុ ទូលាស្អារជា) ទីព្រះអង្គជាមួក ត្រូវការជាយបញ្ញា ទីបមកគាល់ (ដើម្បីស្អារ) ព្រះអង្គជាមួក បំពេញរឿង មានព្រះសន្តានប្រាសហាកដ្ឋូលី គឺរួលស មិនមាន អាសវ់ ឬនទ្រឹមដ្ឋីកិច្ច ដែលគ្មានដ្ឋីប្រើបានហើយ ដល់ទីព្រះអង្គជាមួក ដើម្បីស្អារអវិជ្ជាបេញ្ញាង ។

(ព្រះមានព្រះការ ទ្រឹមដ្ឋានស្រាយជា ម្នាវខែមេស៊ា) ជាក់ការណ៍ការបែន្ទាន់ការរប់នូវការមួន និងទោមនស្ស ទាំងពីរយ៉ាង ដែល ការបន្ទាន់នូវសេចក្តីរញ្ជាញដែល ការយកតែបន្ទីនូវក្នុងគ្នា៖ដែល មានខែក្រុង និងសតិដ្ឋបរិសុទ្ធម៌ មានសេចក្តីព្រឹក៖រីក្សវិធីជាប្រជាធិបតេយ្យ ជាកិច្ច និងសតិដ្ឋបរិសុទ្ធម៌ ជាប្រជាធិបតេយ្យនូវអវិជ្ជាបេញ្ញាង ។

សត្វរហាក មានអូជាប្រជីវិថីទុក អូជាប្រជីវិសព្វរទោន់ សត្វរហាកនេះ រហាកពោលជា និញ្ញនៅ ដូច្នេះ តីព្រះលេខៈអី ឬន ?

សត្វលោកមានសេចក្តីព្រៀងព្រាកែល ជាប្រជីនបង្កើត មាន
សេចក្តីគិតដំឡើង ជាប្រជីនសញ្ញារទៅនៃសត្វលោកនៅ៖ ដែលលោក
ពោលថា និញ្ញន ព្រោះលេខណ្ឌបេញ្ញាត ។

កាលបុណ្យលមានសតិ ត្រាប់ទៅដួចមេច ឲ្យញាបាទិបរលត់
យើដឹងខ្ញុំមកគាល់ ដើម្បីទិន្នន័យស្អារព្រះអង្គ និងប្រាណស្សាប់ព្រះរាជ
របស់ព្រះអង្គ ។

កាលបុណ្យលមិនប្រជីនប្រាកែលប៉ានេះវេទោ ទាំងវានុក្តុន ទាំង
វានូរោះ មានសតិត្រាប់ទៅយ៉ាននៅ៖ ឲ្យញាបាទិបរលត់ទៅ ។

ក្នុងពោលដែលព្រោះសេចក្តី ត្រាស៊តបបញ្ញានោះចប់ហើយ
ធម្មបក្ខុងបានកែតាមឱ្យីនដល់មនុស្ស និងទីតាំងជាប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងបរិភាគ
របស់ខ្លួយមានឈើ ដោយអំណុញការអប់រំសន្នាតារមី ដូចឆ្នាំនេះ
ខ្លួយមានឈើ កំណើនសម្រេចព្រះអរហត្ថផល ព្រមត្រូវនោះបរិភាគ
របស់តាបស ដែលមានស្រួលខ្លាតជាថីម ព្រមទាំងពុកមាត់ពុកបង្កា
កំណើតអស់ទីម្នាមួយរំពោលពោលនោះនឹង បានប្រាកដនូវសំព័ត៌កាសរោះ
ឲ្យ កាលមានការ៖ជាកិត្យហើយ បានពោលឱ្យីនថា បពិត្រព្រះអង្គ
ទ្រឹសិនុក្តុន ព្រះអង្គជាសាស្តារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យ

ជាសារករបស់ព្រះអង្គ ។ ក្រោមពីព្រះសម្បាសមុខត្រាសំតបបញ្ញា
នៅបច្ចេកប័ណ្ណបំបើយ ឧទ័យមាណាព ព្រមដោយមាណាព ១៥ នាក់
១៧២ និងបរិវារព័ន្ធគស់ ក៏ធានសូមបញ្ជាគុបសម្បទា ក្នុងដម្លឹកឈឺ
នេះ គ្រាន់នាម ព្រះសមុខក៏ឡើងត្រាសំអនុញ្ញាត ការបញ្ជាគុបសម្បទា
ដោយវិធីឯងហិរិកុបសម្បទា ។

មានសេចក្តីក្នុងអង្គកថាអធិប្បាយពាទោថា មាណាព ១.០០០
នាក់ ដែលជាសិស្សបស់ខុំយុមាណាព ធានសម្រេចជាប្រព័ន្ធផ្លែតែ
ធានប្រសដោយវិធីឯងហិរិកុបសម្បទា ហើយក៏ធានពោលវាទ្វីនីជាប់
បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាយមជំ ព្រះអង្គជាសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ចំណែកខ្លួន
ព្រះអង្គវិញ្ញុជាសារករបស់ព្រះអង្គ ។

ព្រះឧទ័យត្រា កាលរោហកទ្រួតឱ្យអាយុស្មោរ មកដល់
កាលដីសមត្ថរបើយ រោហកក៏ធានរំលែកទំនួនបរិនិញ្ញានទៅរោហក ។

ការបរិនិញ្ញានរបស់រោហក មិនយើងមានសម្រេចក្នុងគ្រប់
ណាត់ រោហកបរិនិញ្ញានក្នុងទិណាន បូកទេនិងណានីមួយានាន់ទេ ។ ១៦០

(ជីវិប្រតិភូទព្រះឧទ័យត្រា ចប់)

នឹងប្រព័ន្ធផ្លូវការរាជការនគរណ៍

“ លោកសញ្ញាបេដនោកមំណោមប្រជាពលរដ្ឋរាជការ ”

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសាស្ត្រ លោកជាប្រធានអាសយដ្ឋាន ដែលជាមួយ
ទទួលបានការគោរព នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
លោកកំមានកិត្តិយសដើរ ដោយបានស្រាវជ្រាវចុលនៅក្នុងប្រជាមានរាជការ
ព្រះអស់តិមបាសាកម្មយុទ្ធបាននិងលោកចុលមកបាននៅក្នុង
សាសនមណ្ឌលនេះ លោកកំដាប់បានដើរកនសិស្ស របស់អាចារ៉ា
ពារី ចំណោកដីរបស់លោក មានសម្រាប់ការបង្ហាញយ៉ានីក្រោមឈឺ ។
និងបច្ចុប្បន្នជាតិ ដែលគូរឡើងបានការមុណ្ឌយ៉ានីក្រោមឈឺ ។

ជីវប្រវត្តិក្នុងអតិថិជនបានបានពីរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានសម្រាប់
នៅក្នុង អង្គភាពបានរាយការពីរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជាមួយបានការបង្ហាញយ៉ានីក្រោមឈឺ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គម្រោងទីការយោប់ សុវត្ថិភាព និង បានការបង្ហាញយ៉ានីក្រោមឈឺ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានកសាងសង្គមប្រជាពលរដ្ឋរាជការ និងការបង្ហាញយ៉ានីក្រោមឈឺ
និងអាចារ៉ាពារី និងមានរាជការ ១៤ នាក់ទៅ ព្រមជាមួយនិងបរិរារ
របស់ខ្លួន តែក្នុងទីនេះ មិនបានលើកយកមកទៀតទេ ពីព្រះមាន

នៅក្នុងដីវប្រជុំបស់ព្រះមាយកដត្វរហើយ (ក្នុងដីវប្រជុំព្រះអស់តិចហាសាក់ ភាគ ៤) ដូច្នេះ បើអ្នកសិក្សាបានដឹងក្នុងសេចក្តីនេះ ចូរទៅម៉ែលក្នុងទីនោះដឹងចុះ ។

ដីវប្រជុំក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិបស់ព្រះបាតសាលាត្រ មានសម្រាប់
នៅក្នុង អង្គកថាបរមណ្ឌលជាតិកា ដែលជាមួយសេចក្តីនៃ
ព្រះបាតក្នុង គម្ពីរទុកទុកទិកាយ សុត្វនិបុត្រ និងក្នុង
គម្ពីរទុកទុកទិកាយ ចូលរឿនទូស តែក្នុងទីនេះ និងសូមលើកយកតែ
សាច់រឿនពីព្រះបាតមក ដូចមានសេចក្តីថា :-

ព្រះបាតសាលាត្រ ជាបុត្របស់ព្រោញុណឺម្យាក់ នៅក្នុងក្រុង
សាក្តិ កាលលោកចបម្រើនរួយដឹងក្នុងទីនោះហើយ នានចូលទៅថ្នាយ
ទនធ្វើជាក្នុងសិស្សបស់អាចារ្យពារីព្រោញុណឺ ដើម្បីសូមការសិក្សា
សិប្បរិជ្ជា ។ កាលដែលបាតសាលមាណាព ស្ថីត្រចិត្តព្រមធ្វើជាក្នុង
សិស្ស បស់អាចារ្យពារីនោះ ពីព្រះអាចារ្យពារី ជាមួកចេះដឹង
សញ្ញប្រចប់ក្នុងវិជ្ជាក្រោះទៅ ជាតិសេសនោះ ក្នុងរាជការយបស់អាចារ្យ
ពារី មានលក្ខណៈពិសេសបស់មហាផុរោស ៣ ប្រការ និងជាទ្រៃ
កដម្នុករិតបស់ព្រះបាតបានទិកាសាលាត្រីតាមដឹង ។

កាលជាជាន់ក្រាយមក អាចារពាវីរីមានការនឹយណាយ
គួនកាតជាយករស ទីប្រាបទូលាម្ចាងេចបាសនទិកាសលប
ចេញទៅបុស កំបានតាំងអាសមានវិក្សរដ្ឋនឹងសិទ្ធិភោជន៍ ដែល
ជាព្រំដែននៃដែនអស្សុក៖ និងដែនមួលឱ្យក៖ តាំងបិត្តបំពេញផ្តុំស និង
ជាតណាយការ និងបារេងមនុស្សដៃខ្លួន ដល់កនសិស្សតាំងខ្លាយ ។
ព្រាសាលេ៖ ព្រមដោយមាណាពនៃជាកួនសិស្សដែល និង
កនសិស្សរបស់ខ្លួន កំបានទៅបានបុសទៅតាមអាចារពាវីរីដែរ ។
កាលអាចារពាវីរីត្រាបុណ្យក៏ ចូលទៅតាំងអាសមានវិទីកន្លែងនៅ៖
គួនស្រុក និងបរិរោគតាំងនៅ៖ កំសម្បូរសប្បាយរុនវិនិច្ឆ័ន់ វិន
អាចារពាវីរីព្រំ កំបានទូលាមំណាយអំពីពួកអ្នកស្រកតាំងនៅ៖
ហើយកំបានយកទៅបរិច្ឆាតទន្លេបានរចហើយ កំត្រឡប់មកការអាសមីរី
គ្រោះ មានត្រាបុណ្យក៏ថាសំដូរម្នាក់ មានខ្លួនប្រឡាក់ស្រមកដោយ
ឯកបី ដើរដ្ឋីល្អ់ ចូលទៅរកពាវីត្រាបុណ្យក៏ ហើយកំនិយាយសំ
ទ្រព្យ ៥០០ កម្មាលេ៖ ឬ ចំណែកអាចារពាវី កាលបីពាន
ឃើញត្រាបុណ្យក៏ហើយ កំអាស៊ិន្ទុលីអនុយាយលីអាសនេ៖ រចកំ

ធានប្រាស់យសាកស្បរសុខទឹក ហើយឡើយប្រាប់ថា យើងអស់
ទ្រព្យហើយ ពីព្រោះយើងធានបរិច្ឆេទទានទីប៉ែរចដៃ ឬ ពេល
នៅ ព្រោះប្រុណីនៅក្នុងឡើង ទីបគិតក្នុងជារៀនធានបញ្ជាត
គំមកកំហៈនឡើងប៉ែរចដៃ ហើយអ្នកមិនឲ្យប្រពេលរបស់អ្នកត្រូវបែកជា ពី ភាគ ឬ អាមារពារីធាន
ស្ថាប័ណ្ណក្របស់ព្រោះប្រុណីបានសំរាប់ហើយ កំហៈយុទ្ធបាប រហូតដល់
បរិភាគមិនធាន សម្រានមិនលក់ ឡើងកាយស្ថាំនស្ថម ឬ

គ្រាប់នៅ មានទីតាមឃើមយអ្នក ជាមួកមានបំណងលក្ខន៍ហេតុ
ទាំងនៅ ទីបច្ចុបាយទៅរកអាមារពារី ហើយពេលជាសំព័ន្ធ ឲ្យ
មានសតិថា ព្រោះប្រុណីបានសំរាប់ហើយ តែជាមួកពេលពាក្យកុហក
ធានបញ្ជាតទៅតី តែមិនដឹងថា អូជាក្រាល អូជាចមិ ដែលជាបេតុ
ឡើងក្រាលបែកជា ពី ភាគនោះទេ ឬ ពេលនោះ អាមារពារី
ត្រីវិវិតថា ទេវតានេះគន់នឹងដឹងក្នុងរៀននេះហើយ ទីបស្បរឡើង
ថា អូជាក្រាល អូដែលជាចមិ នាំឡើក្រាលជាប់ឆ្នាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទេវតាក់ឡើយថា សុម្រឿនិកមិនដឹងថា អូជា
ក្រាល អូជាចមិ ដែលជាបេតុឡើក្រាលជាប់ឆ្នាក់ចុះដូច្នាក់ដែរ តែ

ក្នុងរៀននេះ មានព័ត៌មានលោកទាយកាទ និងជាព្យាបាលដីរបស់
សក្សរកដ នៃកដវិន្យបស់ព្រះបានឱកករដ ព្រះអន្តោរកដជាប្រាប
ក្នុងរៀននេះហើយ តែត្រូវនេះ ព្រះពួមអន្តោនិងគ្រឹះប្រជាប់នៅក្នុង
កដវិន្យ នៃព្រះបានឱកករដីកាសល នៅក្នុងក្រុងសារតីនៃរោង ឬ
អាមេរិករីបានឱកករដីកាសល កំមានចិត្តរិករាយនិងវិញ កំណាន
រសាយកាត់កំពុកទាំងនេះ ទីបានហេកកុនសិស្សដែលសម្រេច
មនុមកប្រាប់ឲ្យដឹងថា ត្រូវនេះ ព្រះសម្បទិន្នន័យដឹងថាអ្នកទីនេះសំបុត្រ
ជានសញ្ញសញ្ញទាំងនេះ ត្រូវឈ្មោះស្ថាប្រព័ន្ធនិងហើយក្នុងរោក ពួក
អ្នកចូររាជរៀបឱ្យបានឱកករដីកាសល ឬ ពួកកុនសិស្សទាំងនេះ
ស្ថាមេរិករីថា បពិត្ររោកអាមេរិក ពួកទីនេះដឹងថា ព្រះពួម
ធោយជាមួយយ៉ានុរាជ ? អាមេរិក កំណានពោលពង្រីក
មានភាពទាំងនេះ ឲ្យមីនុរាជនៅក្នុងតម្លៃបក្សណាព្យករណីសារស្តា
ពួកអ្នកទីនេះដឹងថា ព្រះរោកទាម មានលក្ខណៈប្រកបធោយមហាផ
បុរសលក្ខណៈ ៣៧ ប្រការ តាមដែលមានពោលបទក្នុងមនុទាំង
ឡាយយ៉ានុរាជជាកំច្បាស់ហើយ ឬ មីព្រះអន្តោនៅត្រប់ត្រង់ ព្រះអន្តោ
និងបានជាស្ថាប្រព័ន្ធដឹងថាអ្នកឈ្មោះសត្វរក្នុងទិសចាំងពួក និងត្រប់

គ្រឿនប្រកបដោយដឹង មិនប្រើអាជ្ញា និងការឱ្យ ឬប្រែចេះអន្ត់ចេញទៅលើសរីព្យ និងបានសម្រេចជាព្យារៈសម្បាសមួល ឡើងជាសាស្ត្រកកុងកេហក ឬបុរីនិមួយទៀត បើចង់ដឹង ចូរឡើងកួលស្ថុរបញ្ញាដោយចិត្ត ៣ ៩ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ញានោះ ដោយព្រះវាទា ដីស្រុទ់ តាមដែលចិត្តនិភ័ពលឯលស្ថុ ឬ ពេលដែលអាមារីរី ពោលប្រាប់វិធីនោះ ដូច្នះហើយ ទីបច្ចនឹបញ្ញាលូមាណាពាណិជ្ជ ១៦ នាក់នោះ ដែលបានចេញទៅលើសុបីម៉ឺលដំណើនីរកព្រះកគក កាលបែង ឃើញហើយ ចូរស្ថុរបញ្ញានោះដឹង ឬ

ព្រាសាលមាណាព ជាមាណាពម្នាក់កុងចំណោមមាណាព ១៦ នាក់នោះ បានធ្វើដំណើនីរវាទ់លើសុបីម៉ឺលដំណើនីព្រះមានព្រះការ ហើត ម៉ែដែលព្រាសាណាពកបច្ចិយ នៅដែលមគដែល និងបានជាមួកក្រោបទឯលស្ថុរបញ្ញាដាចល់ដាប់ទី ១៤ កាលព្រាសាល់ បានទទួលបាត់ទានុញ្ញ ហើយ ទីបក្រាបទឯលស្ថុរបញ្ញាលើខ្លួនប៉ា :-

(ព្រាសាលមាណាពដីមានអាយុ ទូលស្ថុរប៉ា) ឧប្បែរ៖ ប្រែចេះអន្ត់ជាមួកត្រូវការដោយបញ្ញា ទីបមកគាល់ដីម្បីស្ថុ ព្រះអន្ត់សម្រេចព្រះប្រាប់បញ្ញា មិនញ្ញាប់ព្យេរ (ចំពោះសុវត្ថុ)

មានសេចក្តីសង្ឃឹមកាត់បង់ហើយ ដល់នូវត្រួយ នៃជមិទាំងពីរ
បាត់ត្រពេះអនុញ្ញាសក្សាពីរ ទីត្រពេះអនុសុមទូលាស្ស ព្រាករបស់
បុគ្គលមានសេចក្តីកំណត់កត់សម្ងាប់ភូមិន្ទរប ឯនជាក់ច្បាស់ (ឯន
សម្រេចដល់នូវរូបផ្លាស់រូបផ្លាស់) លេខជីវិត្យាមុរាតិនិងអស់ឯន
ហើយ (កន្លឹមធម្មផ្លាស់រូបផ្លាស់) យើងទាំងទានភូមិន្ទ ទាំងទានក្រោរ
ថា វត្ថុបន្ទិចបន្ទិចមិនមាន (សម្រេចអរូបផ្លាស់ ដែលហៅថា
អាកិញ្ញាយិតនេះ) បុគ្គលមានសភាពដូចខ្លោះ តើត្រពេះអនុគប្បី
ប្រព័ន្ធប្រជែងឈាយប្រការដូចមេចឡើង ?

(ព្រះមានព្រះរាជ ទ្វីនៃដោះស្រាយថា ម្នាក់ទានសាល់)
ព័ត៌មានប្រាបិញ្ញាណាពិតិ (ក្នុងដោះស្រាយនៃពិញ្ញាណា) ទាំងអស់
ទីប្រជែងបុគ្គលរទោះ កំពុងស្តីពីនៅ មានចិត្តចុះសិប់ភូមិន្ទ (អាកិញ្ញា-
យិតនេះ) មានអាកិញ្ញាយិតនេះដោយកែតិ មានសេចក្តីត្រកត្រសាល ជាប្រព័ន្ធ
ប្រកបដូចខ្លោះ លូនព័ត៌មាន ប្រាបច្បាស់យ៉ានីនេះហើយ លំដាប់អំពី
អាកិញ្ញាយិតនេះ កើរមេនិតារណាយើងច្បាស់ភូមិន្ទ
សហជាតិជមិនោះ នេះនិងជាប្រាណា ដីពិត្តិប្រាកដ របស់ព្រោះបុណ្យ

នោះ ជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នរឿយដម្ធ ។

កាលព្រះសម្បទ្វ និងត្រាស់តបបញ្ញានោះបច្ចេកវិបាយ ធម្មចក្ខុ
ធានដល់ ក្រុក គីបញ្ញាដែលយើព្យូជមិទោតាមសេចក្តីពិត ធានកែត
ឡើងដល់មនុស្ស និងទោតាដាក្រឹត ដោយពិចារណាយើព្យូជា
សការជមិណានីមយ មានការកែតឡើងជាមួត សការជមិនោះ កំ
មានការរលប់ទោរិព្យូជាមួតដែរ ព្រមទាំងមានភាព ដែលជាបិការ
របស់ខ្លួន ដោយការអប់រំរសទាតរមី រមជាមួយគ្មានិងធានសាល់
កាលធានសម្រេចព្រះអរហត្ថផល ជាប្រពះអសក្តុបុគ្គល នៅក្នុងព្រះ
ពុទ្ធសាសនានោះហើយ ព្រមគ្មានិងការធានជាប្រពះអរហន្ទនោះ បរិការ
របស់តាបស ដែលមានស្សែកភាពជាផើម កំបាត់អស់ទៅ មកប្រាកដ
ឡើងវិញ នូវបរិការទាំង ៥ ដែលជាបិការរបស់កិច្ចការជំនួយវិញ
ហើយពេលឡើងថា បពិត្រព្រះមានបុណ្យ ព្រះអនុជាសាស្ត្ររបស់
ខ្លួន ចំណែកខ្លួន ជាសារករបស់ព្រះអនុ ។

ក្នុងទីបំផុតនៃការត្រាស់តបសោរិយសបញ្ញា របស់ព្រះអនុស្រី
ធានសាលមានភាព ព្រមដោយមានភាព ១៥ នាក់ឡើត និងបិការ
ទាំងអស់ ធាននំគ្រាបទូល សូមព្រះមានជោគ ដើម្បីបញ្ជី និង

ជីវប្រភពិតុនសារកំណែ ១២៧

ឧបសម្បទា ក្នុងដម្លើនឹងយវនេះ ។ គ្រាល់ទៅ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រ កើត្រីដៃត្រាស់
អនុញ្ញាតការបញ្ជាក់ឧបសម្បទា ដោយវិធីជូនិភិកឱ្យឧបសម្បទា ។

ព្រះនាតុសាលាថ្មរ លោកចានជាកម្មាធងិះសំខាន់ ក្នុងការផ្សេងៗ
ផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា ពីព្រះនាតុសាលាថ្មរ នៅក្នុងសម្បយ
បហ័មនោជិកាល ហើយចានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីស្ទើ ដល់
ពុទ្ធបរិស៊ិទ្ធប្រជិន ។

ព្រះនាតុសាលាថ្មរ លោកព្រៃទ្រដៃអាយុសង្គារ មកដល់កាល
ដែលសម្រាប់បានរបៀប លោកកំចានរំលប់ខ្លួនបរិនិញ្ញានទៅបោន្ន ។ ៩០

(ជីវប្រភពិតុនសំព្រះនាតុសាលាថ្មរ ចប់)

*****

និត្យប្រព័ន្ធបន្ទូលសង្គមបំណើរបាយការណ៍របស់ខ្លួន

“ លោកសញ្ញាណូលនៅក្នុងចំណោមប្រព័ន្ធដែលត្រូវការងារដែលយើងដោយ ”

ព្រះបិន្ទីយព្រោះ លោកជាព្រះអំពិលប្រព័ន្ធ ជាមួកប្រព័ន្ធឌី ព្រហ្មចិរិយធិកសាសនានេះបានបំពេញ ជាតិសេសនោះ លោក ជានេនូលនៃកិត្តិយសដីទីនៃខ្លួន ដោយលោកសញ្ញាណូលនៅក្នុង ចំណោមព្រះអស់ពិមបាយការកីឡា បុន្តែ មុននេះលោកមកបាន ព្រះបិន្ទីយព្រោះក្នុងបំផ្តើជាក្នុងសិស្សបស់ភាគាយរាជរី ក្នុងហន៍ជាក្នុងយ ប្រសាថែតាម លោកជាសិស្សម្នាក់ក្នុងបណ្តាសិស្សទាំងអស់ ដែល ជាមួកនាំនូវបញ្ហាថ្វូក្រាបខ្លួលស្ថាប័ណេះព្រះមានដោត វិនិច្ឆ័យក ដីរបរិតិកមានសម្រួលទុកទាំងអតិថិជនជាតិ និងបច្ចុប្បន្នជាតិដែរ ។ ឬ

ជីវប្រព័ន្ធឌី អតិថិជនជាតិរបស់ព្រះបិន្ទីយព្រោះ តាមដែលមាន សម្រួលទុកទាំងអតិថិជនជាតិការ ដែលជាមួកបានអធិប្បាយ សេចក្តីនៃពាល់ក្នុង គម្រោងទុកទាំងអតិថិជនជាតិការ សុទិនិបាត នៃ ពាកយនវគ្គ បាន ព្រះបិន្ទីយព្រោះលោកជាបាប់ពានសន្យេសចកីលូដៃរួចរាល់ រមជាមួយ និងភាគាយរាជរី និងមានភាព ១៥ នាក់ទៀត ព្រមទាំងបិរាណរបស់

លេហករចមកហើយក្នុងអតិថិជាតិ ប៉ុន្តែ ក្នុងទីនេះមិនបានលើកយកមកឡើតទេ ពីព្រោះបានសម្រេចកូលយ៉ាងធម្មានក្នុងដីរប់តិរបស់ព្រះមាយកដែនព្រំ (នៅក្នុងដីរប់តិរព្រះអស៊ិតិមបាសាក់កាត់) ដូចខាងក្រោម ប៉ុន្តែ នឹងអ្នកសិក្សាបានដឹងក្នុងសេចក្តីនេះ បូរាទោមិលដឹងចុះ ឬដីរប់តិក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិរបស់ព្រះបិន្តិយត្រា តាមដែលមានសម្រេចនៅក្នុង អង្គកបាបរម្យត្រដោពិកា ដែលជាអង្គកបាបរម្យបាយ សេចក្តីព្រះបាលីក្នុង គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ សុត្វនិបាត នៃ ពុកយនវត្ថុ និងក្នុង គម្ពីរុទ្ធកនិកាយ ចូលរួមទៀត តែក្នុងទីនេះនឹងសូមលើកយកតែសាច់រៀងពីព្រះបាលីមក ដូចមានសេចក្តីប៉ា : -

ព្រះបិន្តិយ៖ ជាបុត្របស់ព្រោះហូរកំម្មក់ នៅក្នុងក្រុងសារតិតិកាលរបស់ព្រោះបាលីក្នុងដីនៅទីលើកហើយ បានចូលរៀបចំយុទ្ធន៍ ធ្វើជាក្នុងសិស្សបស់អាចារាយពារី ដើម្បីសូមការសិក្សាសិប្បីរីជា ឬកាលដែលបិន្តិយមាណាពស្តីត្រួតព្រមធ្វើជាក្នុងសិស្ស របស់អាចារាយពារីនេះ ពីព្រោះអាចារាយពារីជាអង្គកបេះដឹងសញ្ញត្រប់ក្នុងវិជ្ជាក្រោះ ជាតិសេសនោះ នៅក្នុងរាជការបស់អាចារាយពារី មានលក្ខណៈពិសេសរបស់មហាបុរស ៣ ប្រការ និងជាទ្រោះការកដ្ឋានបុរាណិតរបស់

ព្រះបានបានសេនទិកោសលទ្ធផលដឹង ។

កាលជាទាន់ក្រាយមក អាមារាបានរីកមានការនឹយណាយ
គួនភាពជាយករាស ទីប្រាបទូលាងបានព្រះបានបានសេនទិកោសល
បច្ចនៅទីបុស កំពុងតាំងអាស្រមនៅក្នុងរដ្ឋរដ្ឋសីនិត្តគោរកី ដែល
ជាព្រំដែននៃដែនអស្សុកៈ និងដែនមួលឯកៈ តាំងចិត្តបំពេញផ្តុំស និង
ជាតិរាយ ធនបាននឹងមនុស្សដើរ ដល់កួនសិស្សតាំងដ្ឋាយ ។

បីនីយៈ ព្រមដោយមាណណៈដែលជាកួនសិស្សដែល និងកួន
សិស្សរបស់ខ្លួន កំពុងតាំងបច្ចនៅបុស ឡើតាមអាមារាបានរីកដែរ ។
កាលអាមារាបានរីកព្រោះបុណ្យ ចូលទៅតាំងអាស្រមនៅទីកន្លែងនៅ៖
គួនស្រុក និងបារិរិយាភារ៉ានោះ កីសម្បូរសប្បាយរីនិងដ្ឋីនិង វិន
អាមារាបានរីក កំពុងទូលាមំណោយអំពីពួកអ្នកស្រុកទាំងនោះ
ហើយកំពុងយកទៅបរិច្ឆេទទាន ជាប្រចាំរីនិងកលប់ឆ្នាំ ។ ថ្មីមួយ
អាមារាបានរីកបានបរិច្ឆេទទានរបស់ហើយ កំពុងបំមកការអាស្រមនៅ
គ្រានោះ មានព្រោះបុណ្យ ចូលទៅរកបានរីកព្រោះបុណ្យ ហើយកំពិលយសំ
ទ្រព្យ ៥០០ កហាបណៈ ។ ចំណោកអាមារាបានរីក កាលប័ណ្ណធនៅ

យើងព្រាយហូលិនៃនោះហើយ កីអាមេរិញ្ញមួយលើអាសន៍ របៀប
ធានប្រាស់យសាកស្ថុទឹក ហើយឡើយប្រាប់ថា យើងអស់
ទ្រព្យហើយ ពីគ្រោះយើងធានបរិច្ឆេទទានទីបែត្របង់ ឬ ពេល
នោះ ព្រាយហូលិនៃនោះកីឡើងឡើង ទីបគិតគ្រឿនដារៀនីត្រាកបពេញត
តាំងកំហែងឡើងប៉ុន្តែថា បើអ្នកមិនឲ្យទ្រព្យដល់យើងទេ រយៈពេល ព
ត្រូវបាន ក្រាលបរបស់អ្នកត្រូវបែកដា ពី ភាគ ឬ អាមារធនការីប្រាន
ស្អាប់ឯណាក្របស់ព្រាយហូលិនៗស់នោះហើយ កីកំយុទ្ធបាបុតដល់
បរិភាគមិនបាន សម្រាប់មិនបាត់ ព្រឹក្សាកាយស្អាត់ស្អម ឬ

គ្រាល់នោះ មានទៅតាមឱយអនុ ជាអ្នកមានបំណងលួយកិនហេតុ
តាំងនោះ ទីបច្ចុបាទរួរការី ហើយពោលដាស់ត្រូវមានសតិ
ថា ព្រាយហូលិនៗដែរនោះ ជាអ្នកពោលកុហកប្រាកបពេញតទៅ
គេមិនដឹងថា អ្នដាក្រាល អ្នដាចមិ ដែលជាបោតុព្រឹក្សាកាយបែកដា
ពី ភាគនោះទេ ឬ ពេលនោះ អាមារធនការីត្រីវិត្រីថា ទៅតាល់
គឺនិងដឹងកិនហេតុនៅពីនោះហើយ ទីបស្ថានឡើងថា អ្នដាក្រាល អ្នដែល
ជាចមិ ទាំងឯក្សាកាលដាច់ឆ្លាក់ចុះ ?

លំដាប់នោះ ទៅតាក់ឡើយថា សូម្បីអីកមិនដឹងថា អ្នដា

ក្បរល អូដាចម ដែលជាបោហពុធ្យូក្បរលជាបច្ចាក់ចុះដួចត្រូវដែរ តែ
គុងរៀនទេនេះ មានតែប្រព័ន្ធទាមទារយកទេ ឡើងជាប្រព័ន្ធភាសាអាស៊ា
សក្បកណ្ឌ នៃការសង្គមប្រសិទ្ធភាព និងការការណ៍ ពេលអនុញ្ញាតដាប់ប្រជាធិបតេយ្យ
កុងរៀនទេនេះហើយ តែតួន្យេរៀនេះ ពេលពុទ្ធមានឡើងប្រជាប់នៅក្នុង
ការការណ៍ នៃប្រព័ន្ធបាយកដៃសនិភ័យ ក្នុងក្រុងសារតឹនលោក៖ ឬ
អាមេរិករីបានឲ្យដឹងថ្មានហើយ កំមានចិត្តវិកាយឡើងវិញ កំណើន
រសាយកាត់កំពុងការណ៍នេះ ទីបានបោកកុងសិស្ស ដែលសម្រេច
មនុមកប្រជាប់ឡើងជា តួន្យេរៀនេះ ពេលសម្រួលឡើងជាមុកតុលានីតុលានីសំបុត្រ
ជាន់សព្វសព្វទាំងពីរ តួន្យេរៀនេះប្រព័ន្ធផ្លូវការបោក ពួក
អ្នកចូរទៅសុបង់ណីនិងឈ្មោះឡើងការពិតម៉ែល ឬ ពួកកុងសិស្សទាំងនេះ
ស្មរអាមេរិក បពិត្របោកអាមេរិក ពួកខ្ញុំនិងជីនជា ពេលពុទ្ធទាំង
ដោយចាតាយយ៉ានិរាល់ ? អាមេរិក កំណើនពោលពន្លេល
មានការពិតម៉ែល ឬ ពួកខ្ញុំនិងជីនជា ពេលបោកទារយក មានបញ្ហាណេះប្រកបដោយមហាផ
បុរីសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ តាមដែលមានពោលទុកកុងមនុទាំង
ឡាយយ៉ានិរាល់ជាក់ច្បាស់ហើយ ឬ បើពេលអនុញ្ញាតត្រប់ត្រូវផ្តល់ ពេលអនុ

នីងបានជាស្ថូចចក្ខុដ ជាមួកឈ្មោះសត្វវិក្សទិសទាំងពីរ ទ្រង់ត្រប់ត្រង់ប្រកបដោយធំ មិនប្រើអាជ្ញា និងអារុដ ឬ ហើយទៅអនុបញ្ញ ទៅបុសវិញ នីងបានសម្រេចជាព្យាន់សម្បាលមួល ទ្រង់ជាសាស្ត្រាគកក្តីលោក ឬ បុណ្ណែមួយឡើត បើចង់ដឹង ចូរឡើងកុងលីបស្ថុរបញ្ញាដោយចិត្ត ៣ ៦ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីប្រាកដជាព្រាស់តបបញ្ញានោះ ដោយព្រះវារ៉ា ដែលបានបិត្តិកគិតខូលស្ថុរ ឬ ពេលដែលអាមារីរី ពេលប្រាប់វិធីនេះ ដូចខ្លះហើយ ទីបចន់បញ្ញាលូមាណាពាណំនៅ ១៦ នាក់នោះ ដែលបានបញ្ញាទៅសុំបានឱ្យដំណឹងរកព្រះភត់ការ កាលបែិយ័ត្រហើយ ចូរស្ថុរបញ្ញានេះដែន ឬ

បន្ទីយមាណាព ជាមាណាពម្នាក់នៅក្នុងចំណោមមាណាព ១៦ នាក់នោះ បានធ្វើដំណើរទៅសុំបានឱ្យដំណឹងព្រះមានព្រះភត់ រហូតទៅដែលបានឱ្យដំណើរទៅសុំបានឱ្យដំណឹងព្រះមានព្រះភត់ និងបានជាមួកក្រាបខូលស្ថុរនៃបញ្ញាដោលបំជាប់ទី ១៦ កាលបិត្តិយៈ បានទទួលពុទ្ធទាន់បញ្ញាត ហើយ ទីប្រាប់ខូលស្ថុរបញ្ញាលើដីជំនួយថា :-

(បន្ទីយមាណាពដីមានអាយុ ទូលស្ថុរថា) ឧំព្រះអនុជាមួលស្បែកមានកម្មំន មានពណិសម្បុរអាប់អន់ តែក្នុងកំ

មិនសូរក្នើ ត្រាជីកសម្ងាប់ស្តាប់ កិច្ចិនសូរទូ សូមកាំឡុងត្រៃះអន្ត
រាយនរោន្ទាន់និនាសកុនចន្ទោះ សូមត្រៃះអន្តត្រាស់ប្រាប់ដី ដែលទី
ព្រៃះអន្តត្រូវដីន ជាព្រឹនឯណៈជាតិ និងជក កុនអត្ថភាពនេះឡើយទេ ?

(ព្រៃះមានព្រៃះភាគទ្រន់ដោះស្រាយថា ម្នាល់បិន្និយៈ) អ្នក
ចូរយើញ្ញា ដួនទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រមាណ រៀមនុល់ចុកព្រោះរបជា
ហេតុ រៀមនុលីថាប់កំព្រោះរបជាហេតុ ម្នាល់បិន្និយៈ ព្រោះដួរបាន
អ្នកកាំប្រមាណ ចូរលេះរបចាប់បាន ដើម្បីមិនកែតែទៅទៀត ។

ទិសទាំងឡាយនេះ គឺទិសដំ ៤ ទិសត្បូច ៤ ទាំងទិសទាំង
បី ១ និងទិសទាំងក្រោម ១ រួមទ្រូវជា ១០ ទិស វិត្តុណាមួយ
កុនលោក ដែលព្រៃះអន្តមិនឆ្លាប់យើញ្ញ មិនឆ្លាប់ទូ មិនឆ្លាប់ប៉ែប់
បូមិនឆ្លាប់ប្រាប មិនមានទេ សូមព្រៃះអន្តត្រាស់ប្រាប់ដី ដែលទី
ព្រៃះអន្តត្រូវដីន សម្ងាប់ឯណៈជាតិ និងជក កុនអត្ថភាពនេះ ?

(ព្រៃះមានព្រៃះភាគទ្រន់ដោះស្រាយថា ម្នាល់បិន្និយៈ) កាល
ប៉ុមីអ្នកយើញ្ញទូរទួកមនុស្ស ដែលប្រើតណ្ហាកំពុងគ្របសក្តីតែ ជា
សត្វមានសេចក្តីកំព្រឹងប្រាប់ កែតេឡើងហើយ ត្រូវជករបៀបតេហើយ
ម្នាល់បិន្និយៈ ហេតុដួរបាន អ្នកកាំប្រមាណ ចូរលេះតណ្ហាបាប់បាន

ដើម្បីមិនឲ្យកែតាមទៅទៀត ។

គួរពលបច្ចេកទេសរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ឬ ធម្មបុរីដែល
ជាសមាគម្ពុជាអនុធមូល ឯធនកែតាមទៀតឲ្យដល់មនុស្ស និងទេរតាងប្រឹន
ធោយការអប់រំសន្លាតារមីនុយមកហើយ ឬបញ្ហានីនិងទូសាលមាណាព
ធោយពិចារណាយើញថា សការដែលមិនការិនីមួយ មានការកែតាមទៀតឲ្យ
ជាមួត សការដែលមិនអស់នោះ គឺមានការរលត់ឡើងជាមួត
ដែរ ។ ចំណែកបិន្ទីយមាណាព ឯធនសម្រេចដែលកិសមួយ ថ្មាក់
សេវាបុគ្គល (គិបុគ្គលប្រព័មានការសិក្សាដោបន់ទៀត) ហែរថា
ព្រះអនាគមី (អ្នកឯធនដែលបិន្ទីថ្មាក់នេះ មិនត្រឡប់មកការពេកនេះ
ទៀតទេ) ។ ហេតុដែលបិន្ទីយមាណាព ឯធនសម្រេចត្រួមតែជាប្រៃ
អនាគមី ពីព្រះពលដែលស្វាប់ព្រះលោកនាម ទ្រួតដោះស្រាយ
នូវបញ្ហានោះ ធោយមានចិត្តគិតរក្សារ៉ែរកាយ និកដល់អាជារពីថា
អ្នកប្រសរបស់យើងមិនមានខិកស ដើម្បីមកស្វាប់ជម្លោសនាគីពីកេះ
យ៉ាងនេះសារៈ ធោយគារស្រើយាទាសវន៍ការរក្សារ៉ែរកាយចិត្ត ព្រះពេត
សេចក្តីស្រឡាញ់ និងមានការកួលប់ពីរីនឲ្យអាជារពី ទីបិទ
អាចញាប់នូវចិត្ត ឲ្យដុតស្រឡាញ់បាកអាសវិកិលសុទាន ។ គ្រានោះ

បរិការរបស់តាបស ដែលមានសេវកម្មជាជាផីម និងពុកមាត់ពុកចង្វារ
កំណើតអស់ទៅមួយរំពោលនៅនោះនឹង ព្រមគ្នានឹងការធ្វើនា ហើយតើ
ព្រះអនាគមិជន បិន្ទិយមាណាព កំមានការ៖ជាកិត្យឡើង ហើយតើ
ប្រកាសឡើងថា បាតិត្រព្រះអន្ត់ឡើងនិងទុក ព្រះអន្ត់ជាសាស្ត្ររបស់
ខ្លួនព្រះអន្ត់ ចំណែកខ្លួនព្រះអន្ត់វិញ ជាសារករបស់ព្រះអន្ត់ ។

កាលប៉ែព្រះមុន ឡើងត្រាស់ពបសាស្ត្រសបញ្ញានេះចប់ហើយ
បិន្ទិយមាណាព ព្រមគ្នានឹងមាណាព ១៥ នាក់ឡើត និងបរិភាគទាំងអស់
កំណើនក្រាបទូលស្ថមបញ្ជាគាយបសម្បទា នៅក្នុងធម្មនឹងយាន់ ហើយ
ព្រះពុទ្ធអន្ត់ កំឡើងត្រាស់អនុញ្ញាត នូវការបញ្ជាគាយបសម្បទានេះ
ដោយវិធីនិងហិកិត្តឯធម្មទា ។ ក្រោយពីព្រះកតក ឡើងប្រចាំនាក់
បញ្ជាគាយបសម្បទា ដល់មាណាពទាំងអស់នោះនូចហើយ កំមានកិត្យ
ប្រមាណា ១៦.០១៦ រូប និងបរិស៊ិទដីទៅ ឡើត នូចហើយព្រះអន្ត់
កំស្របយានត្រឡប់ទៅកាន់ក្រុងសារតិវិញ្ញាន់ ។

ព្រះបិន្ទិយត្រូវ ធ្វើនា ក្រោមក្រុមបនិន្ទ័យព្រះជីនស្រីប៉ា ខ្លួនព្រះអន្ត់
និងទៅប្រាប់នូវការកើតឡើងរបស់ព្រះពុទ្ធដាម្បាស់ ដល់អាចារីរី
ពីព្រះរហាកដ្ឋានផ្លូវហើយផ្លូវឡើត ។ គ្រាន់ កាលព្រះមានបុណ្យ

ឡើងត្រាស់អនុញ្ញាតកុន្លែក្រឹត្យនៅទោស់ហើយ ព្រះបិន្ទិយត្តរ កំណើនិមន្តល់
ឡើងដីយានពាយេន: ដើម្បីរាយការហួគុណល័ស្សីត្រាសាករី ហើយ
ចុះថាកម្មាធិមន្តល់ទៅដើរដីនឹង សំដើរទៅការអាស្រម របស់អាមារ
ពាករី ឬ ឧណានៃទោស់ អាមារពាករីកំណើនក្រឡូកយើង្ហានេះបិន្ទិយត្តរ
មិនមានគ្រឿនបរិភាពរបស់តាបសជាប់នីងខ្លួនទៀត ដោយមានការ៖
ជាកិត្យកំពុងនិមន្តល់បមក ទីបយល់ថា ព្រះពុទ្ធលើខ្សែត្រូវឱ្យឯកនឹង
ហេរកពិត្យប្រាកដហើយ ឬ លុះព្រះបិន្ទិយត្តរនិមន្តល់ដល់ អាមារ
ពាករីស្សរឡើងបាន បាតិត្រហេរកម្មាស់បិន្ទិយ៖ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីខ្សែត្រូវឱ្យឯកនឹង
ឡើងកិត្យហេរកពិត្យហើយប្រួល ? ព្រះបិន្ទិយ៖តបឡើងបាន ត្រូវហើយ
ព្រោយណាំ ព្រះពុទ្ធលើខ្សែត្រូវឱ្យឯកនឹងហេរកម៉ែន ព្រះមន្ត្រីបានសំមន្ត្រី
ដីលើដល់ពួកអាជ្ញាតានស្សាប់ ទៅដាកសាធារកចែតិយោ ហេតុផ្សេះ
អាជ្ញា និងសំមន្ត្រីដីនៃទោស់ ឲ្យហេរកអាមារបានស្សាប់ដែរ ឬ
អាមារពាករី ព្រមដោយបរិភាព បានបុជាប្រះបិន្ទិយត្តរ នូវ
គ្រឿនសការ៖នូចហើយ កំឡើងរៀបចំកាសនេះប្រគេនដល់ព្រះបិន្ទិយ៖ ឬ
ឡើងគីន់ហេដម្មាសនេះទោស់ហើយ កំណើនសំមន្ត្រីដី តាមដែលព្រះ
មហាផ្ទៃរបស់ប្រឿន់សំមន្ត្រីហើយទោស់ ដោយព្រះបិន្ទិយត្តរ លើក

យកសេចក្តីនៃព្រះដម្ចិទាំងអស់នោះមួយមាតិកាត់ មកសម្រេចឲ្យដល់
អាចារូរីបានស្ថាប់បាន ។

ព្រះមានជោគ ទ្រន់សម្រេចដម្ចិ ដែលជាបម្ចត្រាសំដើរធម្មន
ជាបម្ចិដែលមិនមានកំណត់ពេល ជាបម្ចិដែលអស់ឡើងវិញ ជាប
ម្ចិដែលមិនមានអនុវត្តយដល់អាត្រា ព្រះនិញ្ញានមិនបានមានខ្លាក់
ទិន្នន័យ ឬ ត្រានោះ អាចារូរីស្អាប់បាន ហិត្តបោកម្នាស់បិន្តិយៈ
ហេតុអ្ន៊ី ឯនជាបោកម្នាស់បេញ្ញាតកអំពីព្រះគោតមមក ព្រះអង្គ
ជាអ្នកមានព្រះបញ្ចាផីដំឡូលាយ ដូចជាជែនដី ឬ ព្រះបិន្តិយត្រូវ
ត្រាសំបាបបាន នៃព្រោយ្យាប់ អាត្រាមកនេះ មិនមែននៅព្រោសបាក
ព្រះគោតមទេ ដែលទ្រន់មានព្រះបញ្ចាផីដំឡូលាយ ដូចជាជែនដី ឬ
អាត្រាយើញ្ញាប្រះគោតមជោយចិត្ត ដូចយើញ្ញាដោយកែវក អាត្រាដាអ្នក
មិនប្រមានទាំងពេលយប់ ទាំងពេលវិថ្ន ព្រោះដូច្នោះ ទីបអាត្រា
ពេលបាន អាត្រាមិននៅព្រោសបាកព្រះគោតម ឬ ដម្ចិទាំងនោះ តី
ស្ទាប់ ប៉ឺតិ មនេះ និងសបិតិបស់អាត្រា រៀមដម្ចិនវិនាសប្រាសបាក
សាសនាបស់ព្រះគោតមជាម្នាស់ដើរីយៈ ឬ ព្រះគោតម ទ្រន់មាន
ព្រះបញ្ចាផីដំឡូលាយ ដូចជាជែនដី ប្រសិនបើ ស្ថូបយានិទ្ធការ់

ទិសណាង អាជ្ញាក់មានចិត្តបង្កានទៅការនិសនោះ ដូចត្រូវជា ។
កាយបស់អាជ្ញាប្រាំគ្រាប់ មានកម្មវិធីខ្លួយ មិនបាន
ទៅនៅក្នុងសម្ងាត់ ដែលព្រះពុទ្ធគីប្រជាប់នៅនោះទីយេ តែអាជ្ញា
តែនឹងទៅដល់ជានិច្ច ដោយការត្រួវរីៗ នៃព្រោះហូលី ចិត្តរបស់អាជ្ញា
ប្រកបទៅតាមទិស ដែលព្រះពុទ្ធដាម្បាស់គីប្រជាប់នៅនោះ ។ អាជ្ញា
ដែកនៅក្នុងកក់ គីកាម ជាអ្នកមាននូវសេចក្តីវាយឆ្នាប់ (ដោយ
ពណ៌រ ទិន្នន័យ កិលេស មាន៖ ជាជីម) បានទៅដូចបារក់ (ទិន្នន័យ)
កាលជាតាន់ក្រាយមក បានដូចប្រព្រះសម្បទ ដែលប្រើជាអ្នកត្រួនិយៈ
(អនុវត្តិក គីកិលេស) ព្រះអ្នកជាអ្នកមិនមានអាសវ់ (កិលេស
ដែលដែកប្រាំនៅក្នុងសណ្ឋានចិត្ត) ។ សេចក្តីនេះ នៅក្នុងអង្គភាព
បានពេលទុកប៉ា កាលព្រះបិន្ទិយត្រា សម្រេចព្រះដម្លិទេសទានួយ
អាមារពារីស្អាប់ចប់ ព្រះមហាក្សត្រសម្រេចជាប ធម៌ការចាស់ក្នា
នៅត្រីយ៍របស់ព្រះបិន្ទិយត្រា និងអាមារពារី ទីប្រឡេជាបញ្ញា
ព្រះស្តីពិនិត្យ ពីចំណែកពិនិត្យមហាក្សត្រក្នុងសារតិចមក ឧណា៖
ដែលព្រះបិន្ទិយត្រា កំពុងពិនិត្យអំពីព្រះគុណ របស់ព្រះពុទ្ធមួយ
អាមារពារីបានស្អាប់នោះ មួយរំពោនោះ កំបានក្រឡើកយើង

ព្រះស្ថិរបស់ព្រះពុទ្ធគួងពេលធានយ៉ូរមុនដំបូងនៅទៅក្នុងទាន់ធានជ្រាបថា ជារស្ថិអ្និះដៃ ហើយពិចារណាតទៀត កំពុងយ៉ូរព្រះមានបុណ្យ ត្រូវកិចចុចជាស្អែចមកប្រជាប់យោ នៅពីវានមុខទីន ទីប្រព្រះបិន្តិយត្រូវប្រជាប់អាមារ្យពារីថា ព្រះពុទ្ធដាម្ពាស់ស្អែចនិមនមកហើយ ត្រានៅ៖ អាមារ្យពារី កំប្លោប់ក្រាកទ្វីន ហើយកិចចុចប្រណាម្បក្រាបថ្នាយបន្តិ៍ព្រះមានដោគ ។

ព្រះសម្បទុ កាលទ្រឹះជ្រាយព្រះស្ថិហើយ ទ្រឹះបានបង្ហាញព្រះអង្គ ឬអាមារ្យពារីបានយ៉ូរ និងទ្រឹះពិចារណាផលជមិះដែលជាទីសប្បាយដល់បុគ្គលទាំង ២ នេះ ហើយព្រះអង្គទ្រឹះត្រាស់ព្រះគាំទារ តាមដែលមានសម្រេចនៅក្នុង គម្ពុរាណុទ្ទកនិកាយ សុភាពិបាត និង ចុងទ្រឹះសរ ដូចមានសេចក្តីថា ៖

វក្សលិ ១ កព្រាណិ ១ និងអាម្បរិគោតម ១ សុទ្ធតែជាអ្នកមានសម្បទុចុះសិប់ យ៉ានុណាមិញ្ញ សុម្រីអ្នកកំចុរបរពុព្យលនូវសម្បទុមកចុះ កំយ៉ានុនោះដែរ ម្នាលបិន្តិយៈ អ្នកនិងដល់ខ្លួនត្រីយនៃសវ្ត្រា ជាទីតាំងនៃមច្ចមារ ។

គួងពេលបចប់នូវព្រះគាំទារ ព្រះបិន្តិយត្រូវ កំពុងសម្របជា

ព្រះអរហត្ថ និងអាមេរិការី ក៍ដានសម្រេចជាប្រពេជាអនាគាទមី ចំណោក
បរិការ ៥០០ នាក់ របស់អាមេរិការីព្រៃប្លុណ៍ ក៍ដានសម្រេចជា
ព្រះសាធារណមន្ត្របុគ្គល ។

កាលព្រះបិន្តិយៈ បានសម្រេចនូវសេចក្តីផ្តែនបស់ខ្លួន ទីប
ពោលវឡីនថា ឧប្បជ្ជាប្រពេជាអនាគាទសារប័ណ្ណប្រពេជាការបស់ព្រះមហាក្សត្រីហើយ
ក៍មានសេចក្តីផ្តែនបាយក្រោមក្រោមក៍តែឡើង ព្រះសម្រួល ជាមួកប៊ីក
គ្រឿនប្រក់ (បានដល់ តណ្ហាទិដ្ឋិ កិលេស ទួប្រិទ អវិជ្ជា) ហើយ
ទ្រឹសជាមួកមិនមានដែកគោល (គីកគេ៖ នៅសេះ មោហេៗ ឬការចន់
សេចក្តីក្រាមជានិម) ទ្រឹសជាមួកមានបដិការណា (បដិការណា មាន
៣ គី បិយត្តិបដិការណា បានដល់ ការន្វាតុយ្យាស ក្នុងព្រះបិយត្តិ
១ បដិបុញ្ញបដិការណា បានដល់ ការន្វាតុយ្យាស ក្នុងការសាកកស្អោរ
១ អធិតមបដិការណា បានដល់ ការន្វាតុយ្យាស ក្នុងការត្រាស់ដីន
១) ឱ ព្រះសម្រួល ទ្រឹសយ៉ែន្វាប់ នូវដែលដែលផ្តើមឲ្យជាមួកទេ
(ទេពីក្រោមប្រពេជាបានដល់ ទេព ៣ ប្រកេទ) ទ្រឹសជាបន្ទូវដែល
ទាំងពីន ដែលផ្តើមឲ្យព្រះអន្ត និងអួកដែលប្រសិរីឡើង ព្រះសារ៉ា
ទ្រឹសដែន្នូវចំណោកជាទីបំផុត (បច្ចេកវិទ្យា) នៃបញ្ហាទាំងឱ្យយ ដល់ពីក

ប្រចាំរដ្ឋបាលមានសេចក្តីសង្ស័យ ឬអស់សេចក្តីសង្ស័យ។ ឬ
ក្នុងទីបំផុតព្រះបិន្ទិយត្រា ឬនប្រកាសនៃការរបៀបសំខ្បួន
ដោយស្ម័រ ទីបាតាលើខ្លួនបាន ព្រះនិញ្ញាន ដែលអីទៅ នាំមិន
ធាន (គីមិនត្រូវកត់ជាដោដើមនាំឡើ) មិនករម្យីក (គីមិនក្រប្រាប់)
មិនមានឧបមាណក្នុងទីណាន ឬព្រះអនុវត្តន៍ងដល់ (អនុញ្ញាតិសេសនិញ្ញាន
ជាតុ) ដោយពិត ការសង្ស័យក្នុងព្រះនិញ្ញាននៅ៖ របស់ឱ្យព្រះអនុ
មិនមានខ្លួយ សូមព្រះអនុវត្តន៍ងបំឡុកឱ្យព្រះអនុបាន ជាមួកមានបិត្ត
បានឱ្យយោងនៅ (មានបិត្តបានឱ្យការព្រះនិញ្ញាន) ឬ
ព្រះបិន្ទិយត្រា ហិរញ្ញវត្ថុអាយុសង្ការ មកដល់កាលដ៏
សមគ្គរហូរ ហិរញ្ញវត្ថុបានរំលែកទៅបានឱ្យបានឱ្យបាន ឬ

(ជីវប្រធានិត្យសំព្រះបិន្ទិយត្រា ឬ)

នីតិច្រពនត្តិបេស់ព្រះនាគិតត្រូវ

“ លោកសញ្ញាបេស់ព្រះនាគិតត្រូវ ”

ព្រះនាគិតត្រូវ លោកមាននឹងមុសម្បត្តិជាប្រព័ន្ធអាសយកបុគ្គល
ប្រជាប្រព័ន្ធលោកកំដាមបាសាកម្មយុទ្ធដែលការបំចូលនៅ
ក្នុងចំណោមព្រះអស់ពិមបាសាករបស់ព្រះពួនជាមួយ ៥០ រប
ម្បបោរជាការសាក្នុងព្រះសាសនានេះថា ព្រះអស់ពិមបាសាកក ទាំង
ជាសាកកដែលធ្វាប់ជាពួនប្បដ្ឋាក គឺជាមួកធ្វាប់បានម្រីព្រះពួនអនុ
មុនព្រះនាគិតត្រូវ ដែលប្រមកប់ខ្លួន ធ្វើជាទុនប្បដ្ឋាករបស់ព្រះពួន
ជាស្តាប់នៅទៅ ទាំងនេះទីបាកប់ថា ជាកិត្តិយសដើម្បីសំភាពរបស់លោក
ម្បយដីដែរ ។

ជីវប្រធិត្តិដែលពេញលេញដែលជាផ្លូវការ របស់ព្រះនាគិតត្រូវ
មានពណ៌នាទុកក្នុង អង្គភាគបរមាមួនទីបន្ទី ដែលជាមួកថាមួកប្បរយ
សេចក្តីណាប់នៅ គម្ពុជាទុកនិភាយ ហេរគារា ជូនមានសេចក្តីថា ៖

ព្រះនាគិត៖ កែតិឡើងក្នុងសក្ស្រព្រៃកុល ក្នុងក្រុងកបិលពស្តុ
មាននាមប្រាកដថា នាគិតកុមារ ។

យោចុងលើដែលនាគិតកូមារ ចូលមកបុសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
នេះ ព្រោះមកពីលាកកកៅតស្វាប្រែប្រែយ៉ាង្វីក្រោបន ពីព្រោះជាន
ស្មាប់ មធ្យបិណ្ឌិកសុទ្រ ជានដល់ សុទ្រដែលបានរាយជម្លៃ ព្រះ
សុទ្រនេះ ដូចមានសម្បនីក្នុង គម្ពីមជ្ឈមិកាយ មូលហណ្ឌាសក៍
និងសម្រេចយកមកសម្បនីក្នុងនៅក្នុងទីនេះ ចំពោះតែសេចក្តីដែល
សំខាន់ៗ បុរិណាគារ គឺ :-

សម្រួលូយ ព្រះពុទ្ធដាម្បាស់ ឡើងគីតដែលប្រចាំប៊ឡើនិត្រាងារម
ជិតក្រុងកបិលពសិុ នៅដែនសក៍៖ ជានត្រាស់តបបញ្ញារបស់ទណ្ឌ-
ជាណិសក្សេះ ដែលជានក្រាបទូលស្ថូរថា ព្រះអនុមានភាពយ៉ាងណាន
ត្រាស់ប្រាប់យ៉ាងណាន ដោយឡើងបង្ហាញឡើថា ឡើងមានភាព និង
ត្រាស់ប្រាប់ក្នុងផ្ទះ ដែលនឹងមិនរៀបរាយដោយណាន ក្នុងលាក
ព្រមទាំងនៅលាក និងក្នុងផ្ទះត្រូវសញ្ញា (ការកំណត់សេចក្តីដោយ
គិលស ហេរថា គិលសសញ្ញា) ប្រុមិនបិទបានតាម (មិន
នៅដែករៀងឱ្យ) បុគ្គលមិនប្រកបដោយកាម អ្នកបៀណ្ឌតាម អ្នក
អស់ការសង្ស័យ អស់ការរាជ្យស អស់កាតក្នុងបំប្លាថ្មីជានក្នុង
កពតូចកពជំ ។ ដោយព្រះអនុឡើងតំណាងបានរៀងនេះ ឲ្យកិត្តិទាំង

ឆ្លាយបានស្ថាប់ កាលកិច្ចិទាំងឆ្លាយ ធានក្រាបទូលាមីប្រជុំសម្រេច
ព្រះអន្តែក្រួចឱ្យសម្រេច ដោយសេចក្តីសវន្ទូប រូបក្រួចឱ្យក្រាកហាក
អាសន់ ថែរសរបញ្ញាទៅ ឬ គ្រាល់នៅ កិច្ចិទាំងឆ្លាយ នាំត្រាបូលទៅ
រកព្រះមហាកញ្ញាយនទេ ដើម្បីឲ្យព្រះមហាកញ្ញាយនេះ អធិប្បាយកិច្ចិ
សេចក្តីនេះឲ្យពិសារ ឬ ជាបម្រឈរព្រះមហាកញ្ញាយនេះ ពោលនិងកិច្ចិ
ទាំងនោះថា ឲ្យបង្កើចបុរស ដែលមានសេចក្តីត្រូវការខ្ពុមណ៍ ដើរ
ស្រួលរកខ្ពុមណ៍ តែកន្លែងហ្មសតល់រៀល និងដើមនៃរៀលដែលមាន
ខ្ពុម ត្រួលបំមកស្រួលរករៀល និងត្រួលបំមក និងស្អែក យ៉ានិណាមិញ្ញ
សេចក្តីនេះ កើតុផ្ទាន់ដែរ ឬ កាលព្រះវិជិតមាន ឡើងតាមឱ្យបំបាត់នៅ
ចំពោះមុខអ្នកទាំងឆ្លាយ កិច្ចិសេចក្តីព្រះអន្តែក្រួចឱ្យបើយ៉ា កិច្ចិបំ
មកស្អុរសេចក្តីនេះឲ្យព្រះក្រុណារិញ្ញ ពិតណាស់ ព្រះសម្បទ្រួចឱ្យ
ដើរ ឡើងដាម្នកមានបញ្ហាបកិច្ចិ ជាមុកឲ្យអមពិធី ជាទ្រះតបាតត
ពោលនេះ សមគ្គរដល់អ្នកទាំងឆ្លាយក្រាបទូលាមីស្អុរសេចក្តីនេះ ចំពោះ
ព្រះកគក ឲ្យព្រះអន្តែក្រួចឱ្យដោះស្រាយរិញ្ញចុះ ឡើងព្រះអន្តែក្រួចឱ្យដោះស្រាយ
យ៉ានិណា ចូរអ្នកទាំងឆ្លាយបង្ហាញចាប់ទុកសេចក្តីនោះ យ៉ានិនោះចុះ ឬ
កិច្ចិទាំងនោះ កិច្ចិនោះបានពោលឡើងដើរដើរ បុំនៅ លាងកម្មាស់

កច្ចាយនេះគឺព្រមទាំងព្រមទាំងការ ឡើងលើកតម្លៃហើយ និងសព្វបញ្ញាន់
ទាំងឆ្លាយ គឺពេលសរសើរហើយដែរថា លោកម្មាសជាអ្នកមាន
ចំណោះដឹង មានសមត្ថភាព ថែមទាំងភាពអនីអាប ក្នុងការពារដីក
សេចក្តីសាន្តប្រួចតិត្យរបាន ហេតុដោច្បែះ សូមលោកម្មាសពន្យល់
ឲ្យលើតុលាទូចុចចត់ ក្នុងសេចក្តីនេះ ឲ្យខ្ញុំព្រមករុណាទាំងឆ្លាយបាន
ជ្រាបដឹង ឬ ត្រានោះ ព្រមបាកច្ចាយនេះ ទីបអធិប្បាយឲ្យស្ថាប់
ថា ចំណោកនេះសញ្ញា គឺការកំណត់គឺលើសជាត្រីនីយ៍ រំមែន
គ្របសង្គតបុណ្យ ព្រោះហេតុណា បើមិនកែវិតកែវិន មិនប្រកាន់ក្នុង
ហេតុ (អាយុទនេះ ១២) នោះដឹង ទីបជាទីអស់នៅនៅកិល់ស
និងអនុស៊យ ឬ អនុស៊យ ឯធម៌សុំស ឯធម៌សុំស កិល់សជាត្រាំនៅក្នុង
សំឡាល់ មាន ៧ គីឡូម៉ែត្រ: សេចក្តីត្រួកអរក្នុងវត្ថុភាគ បងិយៈ
ការថ្នាំនឹងថ្នាក់ ប្រើក្រោះក្រោះ ឬដី ការយល់ទុស វិចិត្យ ការស្តាក់
ស្រីរសង្គម្ម័យ ៥ យ៉ាន មាន៖ ការប្រកាន់នេះ ៥ យ៉ាន ករិភ័ណ៌
ការត្រួកអរក្នុងភាព អវិជ្ជា ការមិនដឹង ៥ ប្រ ៥ យ៉ាន នូវនេះ
ជាទីបំផុតនៅការបាបកំណត់ហើយ សស្រាត គឺការណួយរោងទូទៅ ការ
ចាន់លម្អិន ដែរទៅវិញ្ញាចោមក ការនិយាយសិកសៀវភៅ ព្រះព្រះ

ការនិយាយកូហក ដោយមានសេចក្តីអធិប្បាយជាលំដាប់ដូចខាងក្រោម

១. អាស្រែយអាមេរិក: ភាពកូន និងអាមេរិក: ភាពក្រោម កែត ឡើង ការដឹងអារម្មណក៍កែតឡើង នេះបានបាន វិញ្ញាណ ។

២. រូបធាន និងនាមធាន ៣ ប្រភាក់ គឺអាមេរិក: ភាពកូន ១ អាមេរិក: ភាពក្រោម ១ និងវិញ្ញាណ ១ បានបាន ផស្សែ: (ការ ពាល់ត្រា) ។

៣. ព្រោះផស្សែជាបច្ចុប្បន្ន ទីបានកែតរៀន (គឺការដឹង ដូច ជាការដឹងសុខ ទុក មិនទុក មិនសុខ) ។

៤. ការដឹងកូនអារម្មណក៍ណា កំបាំអារម្មណក៍នោះពាន (ការ បែងចាយរៀន កំមានសញ្ញា) ។

៥. ការបាំអារម្មណក៍ណាពាន កំពួកដល់អារម្មណក៍នោះ (ការ មានសញ្ញា កំមានវិតកំ គឺការនិកគិត) ។

៦. ការនិកគិតកូនអារម្មណក៍ណា កំមានការយើតូរនៅជាប់ មួយនិងអារម្មណក៍នោះ ។

៧. ការយើតូរ នៅជាមួយនិងអារម្មណក៍ណា ចំណែកជុំ សញ្ញា គឺការកំណត់កិលេស ជាបោពុទ្ធបៀវិតការយើតូរ កូនរប

ដែលយើញ្ញាជាយក្នុងជាណិម ទាំងដែលជាមតិ អនាគត និង
បច្ចុប្បន្ន រំមន្តគ្របស្ថិត់បាន ។

៤. កាលមានអាយុទនេះខាងក្រុង មានអាយុទនេះខាងក្រោម
មានវិញ្ញាណ កំមានហ៊នេះដែលនឹងបញ្ជាផិធីស្សែន កាលមានការ
បញ្ជាផិធីស្សែន កំមានហ៊នេះដែលនឹងបញ្ជាផិធីរៀនទាត់បាន កាលមាន
ការបញ្ជាផិធីរៀនទាត់បាន កំមានហ៊នេះដែលនឹងបញ្ជាផិធីរៀនក្នុង កាល
មានការបញ្ជាផិធីរៀនក្នុងបាន កំមានហ៊នេះដែលនឹងបញ្ជាផិធីការគ្របស្ថិត់
ចំណោកនៃវិញ្ញាណបាន គឺការកំណត់កិលេស ជាបោត្រូវកើត
ការយើតិយុរាជ្យីន ។

រៀនរបស់ព្រះនាគិតត្រោ ក្នុងអង្គភាពបាបមត្តិបនិ បានពេល
តាមរៀនថ្មី កាលនាគិតកូមារ បានស្វាប់មធ្យបិណ្ឌិកស្សែន៖ ចំបែង
ហើយ កំកើតសេចក្តីផ្តែរបាន ជាទីបំផុតកំបានបេញ្ញបញ្ញជាត ក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ។ កាលនាគិតកូមារប្រសិទ្ធភាពកិត្តិហើយ កំតាំង
ចិត្តចម្លៀនវិបស្សាកម្មជាន មិនយូរបុន្តែន កំបានសម្រេចជាទ្រេ
អរហត្ថ ។ លុះព្រះនាគិតត្រោបានសម្រេចជាទ្រេអរហត្ថហើយ កំបាន
កំតិច្ឆិតិសាមនស្សីកកយ ពីព្រះបានស្វាប់ព្រះជមិទសនា ដែល

ត្រាង់ ក្នុងអគ្គនឹមិយាជនចូលនៅព្រះសុគ្រោះនៃពេរនេះថា :-

សមិយម្បយ ព្រះហេរកនាថ ព្រមដោយកិកុសដីជាប្រជុំ
សេបចយានិការិកទៅកាន់ដែនកោសល ព្រះអនុញ្ញាណប្រជាប់គិននៅក្នុង
ពេទ្យ តង្វាននូល ជិតត្បាកិនិស្សប្រកតតង្វាននូល ដែលជាប្រកបស់ពួក
ព្រោយុណី ដែលតាំងនៅក្នុងដែនកោសល ។ ពួកព្រោយុណី និង
គហបត្រអ្នកស្រុកតង្វាននូល ឯនុញ្ញដំណើនិជ ព្រះសមណាគោតម
សេបចចញបាកសក្បែត្រកូលមកបុស សេបចឯនបាកិកមកដល់ស្រុក
តង្វាននូល ត្រូវរាយៈ ព្រះអនុប្រជុំគិនប្រជាប់នៅក្នុងពេទ្យ តង្វាននូល
ជិតស្រុកតង្វាននូល កិត្តិសប់ពួកដីខ្ពស់ របស់ព្រះសមណាគោតម
ឯនុញ្ញដំរាយិការិយានិស្សនេះថា តតិបិ សូម្បីព្រះហេរិនេះ៧ សោ
ភកក ព្រះមានព្រះភាគព្រះអនុនោះ អរហាំ ប្រជុំជាប្រះអរហត្ថ (ប្រជុំ
មិនមានកិលស បុគ្គរដល់ការក្រាបច្ចាយបង្កើតារពលូជា) សម្ងាត់
សម្ងាត់ ប្រជុំត្រាសប់ដីនិស្សដោយព្រះអនុជន ដោយប្រែព វិធាតាចរណ៍-
សម្ងាត់ ប្រជុំដល់ព្រមដោយវិធាតា (វិធាតា ៨) និងចរណ៍៖ (ចរណ៍៖ គឺ
ជមិដែលត្រាប់ទៅកាន់ទិស ដែលមិនស្មាប់ មាន ១៥ ប្រការ)
សុគោះ ប្រជុំមានដំណើរិក្សាបៀយ (គឺព្រះនិញ្ញន) ហេរកវិទ្យ

ឡើងជាបច្ចាស់នូវព្រោះហើរ អនុញ្ញារ បុរីសុខមួយសារដី ឡើងជាមួក
ទួននឹងបុរសដែលគ្នានឹងមានមួកដីនឹងក្រោះលើជាន និងមនុស្សទាំង
ឡើងមនុស្សនំ ព្រោះព្រោះអង្គជាសាស្ត្រាបាយនៃនៅទៅ និងមនុស្សទាំង
ឡាយ ពុទ្ធលើ ឡើងដីនឹង ឡើងក្រាក់ ឡើងវិក កតាក ឡើងបេកជមិ ឬ
ទាំងនៅមានកិត្តិស៊ូ ដែលបង្ហាញឡើងឱ្យបាន ឡើងជាមួក
មានភាពអង់ភាព ផ្សេងៗឡាយ ឧរឡាយបញ្ចប់ឡើង ព្រោះសមណា
គោរម ឡើងជាមួកដីនឹងបច្ចាស់ដោយព្រោះបញ្ហាប្រាកា របស់ព្រោះអង្គ
ហើយ ឡើងកីជាមួកប្រើប្រាស់បែងបែងស៊ូស៊ូ ព្រមទាំងសមណា
ព្រោះប្រើប្រាស់ និងមនុស្សឡើងឱ្យជីនតាម ឡើងសម្រេចជមិតិកេបទ
ដើម បទកណ្តាល និងបទចុង ឡើងប្រកាសព្រោះចិរិយជមិ ព្រម
ទាំងអត្ថ និងព្យាយុទ្ធនេះ ដែលបានបុរីសុខបិបុណ្ណិសព្យុត្រប់ កីការបាន
យើងព្រោះអរហត្ថទាំងឡាយ ដូចព្រោះសមណាកោរមនេះ រៀមនឹងជា
ការប្រសើរណាស់ ឬ គ្រាន់ទៅ ព្រោះប្រើប្រាស់ និងគបាទី អង្គស្រុក
តួច្រាននូល ឬ ព្រោះប្រើប្រាស់ និងគបាទី អង្គស្រុក
តួច្រាននូល ឬ ព្រោះប្រើប្រាស់ និងគបាទី អង្គស្រុក

រាជក្រឹត្យរាជទារព្រមទាំង ហេិយបានបាយក្សោសំឡើងគិតកន្លែង
គិតស្ថានទីនោះ ឬ គ្រានោះ ព្រះនាតិតត្រូវ លោកដាច់បង្ការបស់
ព្រះរាជការជាម្នាស់ បាននិមន្តតាមព្រះជិនស្រី មកការនៃព្រៃតច្បាននូល
នោះដែរ ឬ ការព្រះសម្បទេ ឡើងបានស្ថាប័ណ្ណសំឡើងគិតកន្លែងនោះ
ហេិយ ទីប្រាស់ស្មរព្រះនាតិតត្រូវប៉ា ម្ទាលនាតិត៖ តើសំឡើងអី
គិតកន្លែងមែន ហាក់បង្កើចអ្នកប្រមិជ្ជជំរឿកត្រួត ឬ

ព្រះនាតិតត្រូវក្រាបទូលប៉ា បពិត្រព្រះអង្គដីចម្លើន សំឡើង
គិតកន្លែងនោះ ជាសំឡើងរបស់ពួកព្រោយឯណាក និងគបាទី អ្នកស្រួគ
ត្រួតច្បាននូល បាននាំគ្មាយការទិន្ន័យ និងគោរពឱ្យបានជាប្រើប្រាស់ មក
ថ្មាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ និងកិត្តិសង្គ្រោះ ហេិយក៏បាននាំគ្មាយរាជក្រឹត្យ
រាជក្រឹត្យរាជទារ ព្រះអង្គ ឬ ព្រះទិសពល ឡើងព្រះសណ្ឌាប់ពាក្យក្រាប
ទូលបស់ព្រះនាតិត៖នោះហេិយ ទីប្រាស់ប៉ា ម្ទាលនាតិត៖ សូម
កុំចូរបាត់គិតជាប៉ែនកុំដឹងយសឡើយ និងកុំចូរយសមកជាប់ពាត់
បុគ្គលិក មិនបានតាមសេចក្តីប្រាប់ នូវសេចក្តីសុខ ដែលកែតំបន់
និងកុំដឹង (ការចញប្រុស) សេចក្តីសុខដែលកែតំបន់រីករាយ សេចក្តី
សុខដែលកែតំបន់សេចក្តីសុប្បែរ សេចក្តីសុខដែលកែតំបន់ការប្រាស់

ដើម (ដើមច្បាស់) នានតាមបំណង បុគ្គលិនោះ រៀមឱ្យត្រួតអរក្សទី
សេចក្តីសុខ ដែលកៅតអំពីរបស់ដោកទាប សេចក្តីសុខដែលកៅត
អំពីហាកសក្រារ៖ កៅតអំពីការសរសើរ ជាជីម ឬ ព្រះនាតិត្រៃ
ទីប្រាបទូលាអ្វីនថា បពិត្រព្រះអនុដីបម្រីន សូមទ្រឹនទូលាសូម
ព្រះសុគត្តទ្រឹនទូលាចុះ ពេលនេះ ជាពេលដែលប្រព្រះពុទ្ធគ្រឹនទ្រឹនទូលាសូម
ពេលនេះ ជាពេលដែលប្រព្រះសុគត្តទូលាសូម ឬ ឧណាឌនោះ
ព្រះមានដោត ទ្រឹនឱ្យបានការព្រះស្ថានទិន្នន័យ ពួកព្រោះបានកិច្ច
គហបតី អ្នកនិគម ឬអ្នកជនបទ ទាំងអ្នកដីរហូរហេតាមព្រះសាស្ត្រ
ទៅការព្រះស្ថានទិន្នន័យ ដែរ ប្រុងបង្កើតមានមេយក្សិនមួយមេដំបន់របុះ
មក ទីកររៀមឱ្យរាល់ការព្រះពុទ្ធបាយៗ យ៉ាងណាមិញ្ញ ហេតុនេះកើតូច្បាប់
ដែរ ពីព្រះពុទ្ធគ្រឹនជាបុគ្គលមានសិល និងបញ្ហា ឬ គ្រានោះ
ព្រះលាកនាយក នានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកាម្មិនទ្រូតថា ម្នាលនាតិត់
តប៉ាតតប៉ើព្រៃកិកុទ្រឹនដម្បីវិនិយោនេះ ដែលកិកុទ្រឹននោះ អាស្រែយោនេះ
កុទ្រឹនវិហារជិតស្រុក (សនាសន់ជិតស្រុក) អគ្គិយពើសមាជិតិ
ស្រុក តប៉ាតតរៀមឱ្យមានការគិតយ៉ាងនេះថា ហេតុផ្ទុចមេច នានជា
បរិស៊ិទ ឬសាមិណារ ដើរកិកុរបនេះទ្រូវបានដើរសមាជិតនោះនាន ឬដើរ

ឯកតុទោះ ចេញចាកសមាជិត្តន (គំរកចេញមិនធ្វើសមាជិត្ត)
តបាតតមិនពេញចិត្ត ចំពោះការសំនៅក្នុងវិហារជិតស្រក របស់
កិភុទោះទេ ។

មួយទៀត តបាតពាយីញូកិក្នុងដម្លឹកឈ្មោះ លោកតែនី
ប្រការការសំនៅក្នុងវិធានជាតិ អនុយោធាកនីកំនៅក្នុងវិធាន តបាតត
បានគិតយ៉ាងនេះថា កិភុទបន់ និងបន្ទាបនីការហត្ថលើយ ដោយ
ការសម្រាក ហើយធ្វើអរពាសពាតុក្នុងចិត្តជាដែនកគតា (មានចិត្ត
គិតពេម្ពយ) ដូច្នេះ ទីបិតបាតពាយីញូកិក្នុងដម្លឹកឈ្មោះ របស់
កិភុទោះ ។ តបាតពាយីញូកិក្នុងដម្លឹកឈ្មោះ លោកតែនីប្រការ
ការសំនៅក្នុងវិធានជាតិ មិនមានចិត្តជាសមាជិ អនុយោនៅក្នុងវិធាន
តបាតតបានគិតថា កិភុទបន់ និងតាំងចិត្ត ដែលមិនមែនជាសមាជិ
ឲ្យជាសមាជិ ប្រួលតាមរក្សាបិត្ត ដែលជាសមាជិនេះទុក ព្រោះ
ដូច្នេះ ទីបិតបាតពាយីញូកិក្នុងដម្លឹកឈ្មោះ ចំពោះការសំនៅក្នុងវិធានបស់កិភុទោះ ។ តបាតពាយីញូកិក្នុងដម្លឹកឈ្មោះ សំនៅក្នុងវិធាន មានចិត្ត
ជាសមាជិ អនុយោនៅក្នុងវិធាន តបាតតបានគិតយ៉ាងនេះថា កិភុទបន់
និងដោះចិត្ត ដែលនៅមិនទាន់ផ្តុតស្រឡាយ៖ ឲ្យផ្តុតស្រឡាយ៖ (បានដល់

ដោយចិត្តដែលទៅមិនទាន់ដុតស្រឡេះ ឬដុតស្រឡេះ ដោយវិមុនិត្ត គឺ
ការរួចធ្លាត ៥ ប្រការ) និងតាមរក្សាបិត ដែលដុតស្រឡេះហើយ
នៅទីបច្ចុប្បន្ន ចំពោះការសំនេះក្នុងត្រូវបាលសំភីកីឡា
នៅទីក្នុងត្រូវបាលសំភីកីឡា នៅក្នុងវិបាទជិតស្រក
បានចិត្ត បិណ្ឌបាន សេវាសន៍ គិតបានប្រចុះយ កីឡានេះ ជាមុក
ត្រូវការបំពេះហាកសក្តារ៖ និងការសរសើរហើយ រ៉ែមនុប៊ែបនៃ
ថាលុប ការចេញសម្រាប់បានកិច្ចការណ៍ ដើម្បីទៅសំនេះតែម្នាក់ជន
ប៊ែបានសេវាសន៍ដ៏ស្អាត់ ដែលតាំងនៅក្នុងដន្តូរបាន ចុលមក្សម
ត្រូវក្នុងស្រក និតម និងកដជានី ដូច្នេះ តបាតត ទីបមិនពេញ
បិតបំពេះការសំនេះជិតស្រករបស់កីឡានេះ ឬ តបាតតប័ណ្ណកីឡា
ក្នុងដម្លឹនយេនេះ ហេរកតែនឹងតែប្រការនៃការសំនេះក្នុងត្រូវជាតិ បាន
ចិត្ត បិណ្ឌបាន សេវាសន៍ និងគិតបានប្រចុះយ តែហេរកជាមុក
ប៊ែបនៃហាកសក្តារ៖ និងការសរសើរ មិនត្រមប៊ែបនៃថាលុបការពុន
សំដី (គិតពេញបិត្តនៅម្នាក់ជន) មិនត្រមប៊ែបនៃថាលុបសេវាសន៍
ដ៏ស្អាត់ ដែលតាំងនៅក្នុងដន្តូរបាន តបាតត ទីបពេញបិត្ត ចំពោះការ
សំនេះក្នុងត្រូវបាលសំភីកីឡានេះ ឬ ម្នាល់នាគិត់ កីឡាត្រាងារា តបាតត

ធ្វើដំណើរដ្ឋរថយាយ រំមនុសាទិនយ័ត្នរណាជីវទៅទានមួយ ប្រជីវាន
ក្រាយ ក្នុងគ្រាល់ តបាតត រំមនុសាទារសហរាយព្រះទ័រ ។
ឱ្យសារធមិដែលមានក្នុង គម្ពីរអង្គភាពិភាគ បញ្ចូកនិច្ច
ដែលធ្វើនឹងពីក្នុងនិច្ចនៅទៅ ដូចមានសេចក្តីថា :-

មាលនាតិតេះ អាបារដែលសី ដីក ទំនា និងដីនរសបៀយ
រំមនុសាទខ្មារ់ និងបស្អារ់ប្រាកដបច្ចុប្បន្នបៀយ នៃជាតិប
របស់អាបារដែលបារិកោតចូលទៅបៀយ ។ សេចក្តីស្រឡាញៗមាន
សោក បារិទេះ ទូទិនសុខ ឯនកេតិទេរ្យីន្ទេរ្យោះវត្ថុដែល
ជាតិស្រឡាញៗ ក្នុងប្រច្បែលទៅជាយ៉ាងដោទ នៃជាតិបន្ថែមសេចក្តី
ស្រឡាញៗនៅ ។ កាត់ជារបស់បងិកូលក្នុងអសុកនិមិត្ត រំមនុសាទាំង
នៅជាមួយនឹងកិត្តិ ដែលវួលបានយក្នុងការប្រកបតាមអសុកនិមិត្ត នៃ
កិត្តិជាតិបន្ថែមការប្រកបតាមអសុកនិមិត្តនៅ ។ កាត់ជារបស់បងិកូល
ក្នុងដស្សែះ រំមនុសាទាំងនៅជាមួយនឹងកិត្តិ ដែលពិចារណាយ័ត្នថា
មិនទេរ្យីន្ទេរ្យោយទេ ៦ ប្រការ នៃជាតិបន្ថែមការពិចារណា
យ័ត្នថា មិនទេរ្យីន្ទេរ្យោយទេនៅ ។ កាត់ជារបស់បងិកូល
ក្នុងខ្មាល់ រំមនុសាទាំងនៅជាមួយនឹងកិត្តិ ដែលពិចារណាយ័ត្នថា

ការកែត និងការរលតក្នុងឧបាទនក្នុង ៥ (រប នៃនា សព្វា
សង្ការ និញ្ញាណ) នេះជាដំណើនការពិចារណាយើញ្ញការកែត និង
ការរលតក្នុងឧបាទនក្នុងនោះ ។ សេចក្តីក្នុងនាគិតសុគ្រោះ ព្រះមីនី
ទ្រដៃសរសើរការរស់នៅក្នុងសេវាសង: ដែលតាំងនៅក្នុងត្រោ ព្រោះ
ការរស់នៅក្នុងត្រោនោះ ធ្វើឲ្យសមាជិកកែតឡើងបាននាយ ធ្វើឲ្យការ
សម្រេចឱ្យសមាបត្រិចននាយដែរ ព្រោះមិនមានអារម្មណ៍ ដែល
ជារោគ្រោនតោនជចិត្តផ្លូវនៅ មកពាណិជ្ជកម្មលីសរនោះជន ។

ទំនាក់ទំនងនិងប្រាជិតក្នុងអគិតជាតិ របស់ព្រះនាគិតត្រោ បាន
មានរៀនតាំងរាលទុក្នុង អដ្ឋកថាបរមត្តទីបនី ធម៌បានសេចក្តីថា :-

ក្នុងអគិតកាល ប្រមាណម្មាយសេវកប្បភ័ន្ធនមកហើយ ព្រះ
នាគិតត្រោ បានកែតជាព្រោយ្យណ៍ មាននាមថា នានេះ ត្រូវនិងពួន
កាលនៃព្រះបទុមុន្តរសម្រួលជាមាស់ ។ តើម្មាយ នានេះព្រោយ្យណ៍ បាន
អនុយនៅក្នុងសារប្រជុំ របស់ពួកព្រោយ្យណ៍ បានក្រឡើកយើង
ស្អែចយានិត្យនិងកាត់សារប្រជុំ ឡើងពេលដោយកិត្តិសង្គ្រោះប្រឹន ក៏
កែតមានសេចក្តីជ្រោះថា ទិបានពេលសរសើរឡើងជាប្រោះគាត់ ៣
ព្រោះគាត់ ។ ដោយបុណ្យកុសល ដែលនានេះព្រោយ្យណ៍បានពេល

សរស់រគ្គុណាពេដ្ឋមុន្តរៈ និងកិត្តិសង្គ្រោះ បានដឹយឲ្យនានា-
ព្រៃប្លុណ៍ទៅកើតកួនខេវរហ័រ និងក្រុពីនោះ នានច្រប្លុណ៍រាជ-
ធ្វើប្លុណ្យកុសលជាប្រើប្រាស់ដែលបានប្រើប្រាស់ ឬ បាប់តាំងពីត្រានោះមក
រហ័រកីមានការត្រាប់ឆ្នាត់សាយសុខនៅក្នុងកំណើតជាទេរោះ និង
មនុស្សនោះ អស់កាលដីយូអ៊ីនីន រហូតមកដល់សាសនានៃព្រះ
សមណាគាត់មបរមត្រនៃយីនីនេះ រហ័រកីបានមកកែត នៅក្នុង
ត្រកូលសក្បែកដ ក្នុងក្រុងកបិលពសុ និងមានលើការបង្កើត នាតិតេ
ដួចនោលរបមកហើយ ក្នុងវគ្គភាពដើមនោះ ឬ

ជីវប្រវត្តិកួនអតិតជាតិរបស់ព្រះនាតិតត្រា ក្រាយពីមាន
ពោលទុកកួន អដ្ឋកបាបរមពុទ្ធដីបនី ហើយ នៅមានសម្រួលីនៅក្នុង
គម្ពីរខ្លួនកិត្តិកាយ អបទាន ទៀតដែរ បុរីនៅក្នុង គម្ពីរខ្លួនកិត្តិកាយ
អបទាន នោះ ជារៀនដែលប្រែប្រើប្រាស់នាតិតត្រា បានពោលអំពីជីវប្រវត្តិ
របស់ខ្លួនរហ័រកដ្ឋាមប៉ុណ្ណោះ ដួចមានសេចក្តីថា :-

ខ្លួនព្រះអត្ថ (ព្រះនាតិតត្រា) ដែលបានអត្ថយនៅក្នុងសាលា
ប្រជុំរបស់ពួកច្រប្លុណ៍ បានក្រឡើងយើងព្រះពួកជាម្នាស់ ព្រះ
នាមបទុមុន្តរៈ ទ្រន់ជាទ្រេសោរកនាថេ ទ្រន់សម្បូរណិទោជាយព្រះ

ឯណាស្រប ចោមកែមប្រមាណមួយសេនអន្ត កិច្ចិសដ្ឋម្មយអន្តៈ
ស្ទើតែជាអុកដានអភិញ្ញ ៦ ឬ កាលពេល៖ ខ្លួនក្រឡូកយើង កំ
កែតសេចក្តីផ្តៃថ្មី នរណាន ធានដូច ដានយើងព្រះពុទ្ធបេរីយ និង
មិនកែតសេចក្តីផ្តៃថ្មីនៅ រឿមនិនមាន ហើនិយាយអំពីព្រះបញ្ញា
ព្រះអន្តិញ្ញ រកទីបំផុតគ្នានឡើយ ដោយអំណាចសេចក្តីផ្តៃថ្មីនេះ
ខ្លួនដែលស្ថាប់ទូគិតិឡើយ អស់រយៈពេលមួយសេនកប្ប ឬ ឬ៖
មកដល់កប្បន្តិ ៣ មីន ខ្លួនព្រះអន្តិជានជាស្ថូចចក្ខុង ព្រះនាមថា
ព្រះបានសមិត់ ឬ ឬ៖មកដល់តួន្យរនេះ ខ្លួនព្រះអន្តិក៏ជាអុកអស់ទា
នវិអាសវិកិលស ធានដកបោលបេរីយនូវករណទាំងពីរ (កន ធាន
ដល់ កាមកព កពជាកាមារបរៈ គីបុគ្គលិកដែលជាប់ដំណកក្នុងកាម
សំដើរយកកាមកុមិ ១១ ជាន់ ធានដល់ អធាយកុមិ ៤ មនុស្ស ១
បានសុទិ ៦ ជាន់) ឬ របកព (ព្រហ្មមានរប) ១៦ ជាន់ ឬ
អរបកព ធានដល់ កពដែលជាអរុបារបរៈ គីបុគ្គលិកដែលមិនជាប់នៅ
ក្នុងរប សំដើរយកអរុប្រព្រហ្ម (ព្រហ្មមិនមានរប ៤ ជាន់) ឬ
ជាតិសេសនោះ ខ្លួនព្រះអន្តិជានកាត់គ្រឹះបន្ទីបន្ទីសត្វលោកនោះ
ធានបេរីយ (គ្រឹះបន្ទីសត្វលោក សំដើរដល់ សំយាងនេះ) មាន ១០

ប្រការ គឺ ១ សក្សាយទិន្នន័យ ២ វិចិត្តិញ្ញា ៣ សិលពួតបរមាស ៤
កាមកត់ ៥ បងិយ៖ ៦ របកត់ ៧ អរបកត់ ៨ មាន៖ ៩ ខ្លួច៖
១០ អវិជ្ជា ៤ មួយវិញ្ញាទេរូត សំយោដនកិលេសទាំងនៅ៖ ព្រះ
សោតាបន្ទ និងព្រះសកធាតាមី លេខាន ៣ ន. គឺ ន. ១-២-៣
(តែព្រះសកធាតាមី អាចលេបង់ហេរក់ ឡាសេះ មោហេះ ឯន្តប្រឹន
ជាន់ព្រះសោតាបន្ទ) ៤ ចំណេកព្រះអនាគាមី លេខាន ៥ ន. គឺ
ន. ១-២-៣-៤-៥ វិដ្ឋានព្រះអរហត្ថលេបង់ឯន្តទាំង ១០ ន. ៤ កាល
ផែលុំមកកាន់សម្ងាត់បស់ព្រះពុទ្ធនេះ ជាការមកដោយល្អ ឬ វិជ្ជា
ន ឬ ឯន្តឯនហើយ ទាំងបងិសម្បិទា ៦ វិមាណ ៥ និងអកិញ្ញា ឬ ឯក
ឯន្តធ្វើឲ្យជាកំប្លាស់ហើយ ឯន្តឯនកម្មាត់បង់នូវកិលេសទាំងឡាយ
អស់ហើយ ឯន្តឯនជាធ្រោះអវិយបុគ្គលម្បយអន្តិជ្របសិរីនិងគេងកុង
ព្រះសាសនានេះ ទាំងព្រះពុទ្ធកំប្លានបារម្ភើហើយ ទាំងសាសនា គឺ
ឯន្តឯនប្រតិបត្តិហើយដែរ ឬ

ចាំពោះដីរប្រភើពុទ្ធដែលជាកិត្តក្រោរ ជាក្រុងផែលបង្ហាញ ឬ
យើង្ហាមិត្តិសង្ស័នៃការពោលសរសើរគុណ នៃព្រះពុទ្ធប្រជាមុន
ព្រះសង្គ្រោះ ផែលបុគ្គលិកឯន្តឯនសន្តិជាកើយ ធ្វើឲ្យបុគ្គលិកឯន្តឯន ឬ
ឯន្តឯននៃ

សម្បតិមនុស្ស សម្បតិទេរតា និងសម្បតិព្រះនិញ្ញាន យ៉ាងពិត
ជ្រាកដ ឬ បុគល់ពាល់សរសើរ បុគល់ដែលបញ្ចរពាល់សរសើរ
បុគល់នោះ រំមនុទៅកើតកួនស្ថានសុទិ ដូចជាគេចហាប់យកទៅជាក់
បុគលុណា ពាល់ពីដៃបុគល់ ដែលបញ្ចរសរសើរ បុគល់នោះ
រំមនុជាក់ទៅការនៃរក ដូចគេប្រាន់ម្មាក់ ឬ

ព្រោះដូច្នោះ មើបុគល់ប្រាប់បុណ្យ គួរតែពាល់សរសើរ
អំពីគុណវិទ្យាព័ត៌មាន ទីបែងការប្រសើរ ព្រោះអាចធ្វើបុគល់
នោះទ្រួសុំកំយោទៅបាន មានព័ត៌មានបញ្ជីសុទិ និងសេចក្តីប្រើប្រាស់ កួន
ជីវិតវិទ្យាបុគល់នោះតែបុរាណៗ ទាំងកួនជាតិនេះ និងជាតិខាងមុខ ដូច
ព្រះនាគិតព្រោះ បានធ្វើឡើងបានយកហើយ ជាតុយ៉ាងសម្រាប់យើងទាំង
អស់ភ្នា បានជាបទពិបារណាកួនដំណឹកជីវិតនេះ ។

ព្រះនាគិតព្រោះ លោកបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាប់ប្រើប្រាស់ កួនព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ដោយលោកដូយផ្សេងៗរាយព្រះជម្លើនយ៉ា របស់ព្រះជិនស្រី ឲ្យដួរមេហាជនបានយកប់ដីកួនកួនកិច្ចបងិចតិ ដើម្បីធ្វើនឹងវិទី
បំផុតនៃសេចក្តីកួន ព្រោះលោកដូយហើយ ទីប្រព្រះសាស្ត្រសាស្ត្រាំ
លោកចូលនៅកួនចំណោមព្រះអស់ពិមហាសារក៏ ។

ជីវប្រធិត្តិកុម្ភសារកែងកម្ម ១៩២-

ព្រះនាគិតតេវ ហេរកទ្រព្យិន័យុស្សវា មកដល់កាលដើម្បី
សមគ្គរហើយ ហេរកកុដានរំលែកទំនួលបរិនិញ្ញានទៅហេរក ឬ
ការបរិនិញ្ញានរបស់ព្រះនាគិតតេវ មិនយើងមានសម្រេចបាប់
ថា ហេរកបរិនិញ្ញានក្នុងទីណា ប្រកបនៅឯណានីមួយនោះទេ ។

(ជីវប្រធិត្តិកុម្ភស់ព្រះនាគិតតេវ ចប់)

*****

នីតិច្បនត្តិរបស់ព្រះនាមអតិថិជន

“ លោកសញ្ញាគ្នុងផែនក្នុងណែនាំណោមប្រជាមសិនិមបាសារ៍កដឹងដើរ ”

ព្រះនាមកត្តូរ លោកជាង្រោះអរបានសារ៍កម្លួយប្រ ដែលជាអ្នកបំពេញសេចក្តីព្យាយាម ក្នុងមោនយ្យបដិបតី យ៉ាវិទ្ធិក្រិដ ជាអ្នកបានទទួលនូវកិត្តិយសដើម្បីបានបានចាប់ ដោយសញ្ញាឃូលនៅក្នុងចំណោមព្រះអសវិតិមបាសារ៍ក គឺជាមបាសារ៍កដំបស់ព្រះពុទ្ធដាម្ពាស់ ៤០ រប សុម្រៀបា លោកនឹងមិនបានទទួលការរាយឱកតម្រូវជាអ្នកប្រសើរ តែកើតជាអ្នកប្រឡេង អរិយុត្តមគុណ ដែលគឺរាយការគារពាល់ ធ្វើសការប្រជាយ៉ាវិទ្ធិក្រិដនៃរប់រាយ ។

ជីវប្រភពិបស់ព្រះនាមកត្តូរ មានសម្រេចនៅក្នុង អង្គកបា បរមត្តជាតិកា ដែលជាអង្គកបា អធិប្បាយសេចក្តីបាននាមកសុត្រក្នុង គម្រោងទិន្នន័យ សុត្រនិបាត ដូចមានសេចក្តីបាត់ ។

ព្រះនាមក៖ ជាកុទលនស្រីបស់ អសវិតិសី ប្រមានហួរាយ ម្បយាទ្រូតបាត់ ការឲ្យទិន្នន័យ ឬការសន្យបុណ្យកុសលក្នុងអតិថិជនបស់លោកវិញ្ញ មានមកតាំងពីពុទ្ធសម្ប័យនៃព្រះបទុម្ភៈ

មកម៉ែ៖ ហើរប់រយៈកាលប្រមាណមួយសែនកប្ប ឬ ហេតុដែលនិង
ទាំងទាលកែដ្ឋីសប្តកិណ្ឌតាំងពីយុរហ៊ូយនោះ ដោយទាក់ទងមកពី
ក្នុងពុទ្ធសម័យនៃព្រះបាទមុត្តរៈ ដោយលោកធានយើព្រៃសារក្នុងព្រះ
បាទមុត្តរៈមួយរូប ជាមួកបងិបត្តិវ.បងិបត្តិរបស់ មុនី ប្រហែល
មោនយបដិបត្តិ (មោនយប គីកាតជាមួកប្រាប់ប្រើប្រាស់ ប្រើប្រាស់
មួកប្រាប់ប្រើប្រាស់) យ៉ានប្រាសីរបំផុត ហ៊ូយកីតាណក់តែសប្តកិដ្ឋែប៉ាចំពោះ
ទ.បងិបត្តិរបស់សារក្បួរបាន៖ គីមានបំណានចង់បានទវកាតប្រាសីរ
យ៉ាននោះដែរ ទីបាតាំងចិត្តបំពេញបុណ្យរាយបានមី តាំងពីជាតិនោះមក
រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ដោយរប់ប្រមាណមួយសែនកប្ប កន្លឹនរប
មកហ៊ូយ ឬ កាលទាលកែមុននឹងចិត្តលមកប្បសក្នុងព្រះសាសនានេះ
លោកឆ្លាប់បានប្បសជាតាបសរបច្ចកហ៊ូយដួនដែរ ឬ

កាលដែលលោកទៅប្បសជាតាបសកិ ប្រួលប្រាប់ប្រួលមកប្បសក្នុង
ព្រះសាសនានេះកើ ព្រោះមកពីកាល្បីទីនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្ម ដែលជាអំប្បិស
ជាមួករៀនទាំងមួយនាមួយ ហេតុតាំងនេះ កីរប់បានប៉ា
កាល្បីទីនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្ម កីជាមួកមានគុណដល់លោកដួនដែរ ឬ មុននឹង
តាំងកាលរៀនដីរប់ប្រួត្តិរបស់ព្រះនាលកទេត្រតោទៅ និងសុមាបីកយក

រៀនកាថ្ងទឹកបាសមកសម្បន ឲ្យធានជាបជាមុនសិនថា ដែល
ពេលថា ហោកជាតាបស និងជាមួកមានគុណចាំពោះព្រះនាលក៖
នៅ ដូចមានរៀនតាំងកាលទុកដូចខ្លះថា ឬ កាថ្ងទឹកបាស ហោក
មានសម្បរាជ កាលហោកនៅមិនទាន់មកបុសជាតាបសនៅ ហោក
ក៏ដ្ឋាប់បានជាទ្រេកដុយហេតុរបស់ព្រះបានសិរីហេតុ ដែលប្រើជាតា
ព្រេកដុយបិតារបស់ព្រះបានសុវត្ថិភាពមហាការ នៅពេលដែលព្រះបាន
សុវត្ថិភាព នៅមិនទាន់បានអភិសកជាទ្រេកដុយ ហោកក៏
បានឆ្លាប់ផ្តើជាមាត្រ បានសិរីវិជ្ជាដៃម្បីនៅ ឲ្យដល់ព្រះបាន
សុវត្ថិភាពកុមារ ឬ បុំនៅកាលពេតមកព្រះបានសុវត្ថិភាព បានអភិសក
ជាទ្រេកដុយ គ្រប់គ្រងកដសម្បតិ នៅក្នុងនគរកបិបាលស្តីនៅ ហើយ
កាថ្ងទឹកបាស ក៏បាននៅជាទ្រេកដុយហេតុរបស់ជួលដើមទៀត កាល
អសិតព្រេកដុយហេតុរបស់ជួល បានចូលរៀបចាប់ព្រះបានសុវត្ថិភាព ទាំង
ពីក ទាំងល្អបាននៅ ដូចដែលហោកឆ្លាប់បងិបតិមកក្នុងកដសម្បយ
របស់ព្រះបានសិរីហេតុ ដែលជាទ្រេកដុយបិតា ឬ ព្រះបានសុវត្ថិភាព
មិនបានសម្បនូវការគោរព ដូចដែលប្រើជាកុមាររៀយទេ ដោយ
ប្រើសម្បនីការត្រួមតែកិរិយាធគរ ដោយព្រេកបានសិរីហេតុ ឬ

មួយទៅត ការសម្រេចការគារពាណិជ្ជកម្មបាននៅទៅ ការងារការពាណិជ្ជកម្ម របស់សក្ឍារកដចាំនូវយោ ដែលបានអភិវឌ្ឍន៍នូវការការពាណិជ្ជកម្ម ។

អសិតព្រះរាជបុរាណហិត នឹងបានរាយការការសម្រេចការគារពាណិជ្ជកម្ម កំពើការមិនពេញចិត្ត ទីបានដាក្រាបឡើលូរបានច្បាត់ តីវេណិនដារាជបុរាណ ដើម្បីចេញផ្សាយបុរាណស៊ី ឬ ចំណែកព្រះរាជបុរាណទេ៖ ប្រើប្រាស់មិនចិត្ត របស់អសិតព្រះរាជបុរាណហិតហើយ ទីបានអនុញ្ញាត តែប្រើប្រាស់អនុរ័យ ប្រសិនបើ លោកអាមារាបុរាណដាក្រាបឡើលូរបានច្បាត់ សូមឲ្យលើកអាមារាបុរាណ អាស្រែយនៅក្នុងព្រះរាជបុរាណ ទីបានអនុញ្ញាត និងបានច្បាត់ ក្រោយមក កំពើបានត្រឡប់មកអាស្រែយនៅក្នុងព្រះរាជបុរាណទេ៖ កាលការងារទីរូបតាមរបាយការ និងការងារការពាណិជ្ជកម្ម នឹងបានប្រើប្រាស់ ដោយសារត្រួតបំពេញបាន លោកកំពើអ្នកមិនមានសេចក្តីប្រមាណ ហើយកំពើប្រើប្រាស់ការងារ រហូតដល់ នឹងសម្រេចអភិវឌ្ឍន៍ ៥ និងសមាបត្រ ៥ ។

បាប់ពាណិជ្ជកម្ម នឹងសម្រេចបាន សមាបត្រិមកហើយ

ការងារទិន្នន័យ នៅពេលនៅក្នុងរដ្ឋបាល ដូចសម្រាប់ជំនាញ
ហើយទៅសម្រាកក្នុងរដ្ឋបាលថ្មី នាស្អានទីផ្សេន៍ មានពេញបិមាណ
ស្អានបាត់មួយហាកដិកា និងស្អាននាគជាជីម ឬ ថ្មីមួយ ការងារទិន្នន័យ
បាលស ឱនឡើងទៅការនៃស្អានតារាត្រីនីយ៍ ហើយចូលទៅការនៃមានកែវ
មួយអនុយោទនក្នុង នៅលើបណ្តុះបន្ទាន់ ឬ៖ ពុំពលរាយការណ៍ ឬមានកែវ
សមាជិ មកឈរនៅត្រីឆ្នាំ ហើយបានក្រឡើកមិលភាពណ៍ ឬនៅ
ឱនឡើងទៅការនៃស្អានក្រឡើកមិលភាពណ៍ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៦០ យោងនៅ
ឱនឡើងទៅការនៃស្អានក្រឡើកមិលភាពណ៍ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៣
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៤ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៥ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៦
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៧ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៨ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦៩
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១០ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១១ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១២
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៣ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៤ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៥
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៦ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៧ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៨
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦១៩ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២០ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២១
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២២ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៣ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៤
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៥ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៦ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៧
ក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៨ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៩ ឬនៅក្នុងរដ្ឋបាល ៩៦២៩០

ចម្រៀងប្រតាំង និងរាជនេះ ហេតុដូចខេះ សូមអ្នកទាំងអស់ត្រា
ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់អាត្រាចន ដើម្បីទ្រួស់ការសង្គ្រែ ?

មានសំណូរដែលកាយទ្រូវឲលតាបស ស្ថាដលការត្រួស់ការដ្ឋីសង្គ្រោម
វិគិយ របស់ពួកទេរតា ដែលជាការរៀករាលនឹងជានការដ្ឋីសង្គ្រោម
ឃុំទុកអសុរនោះទៀត មានសម្រេចនឹងក្នុង អដ្ឋកថាបរមន្ទដោតិកា
ដែលជាអដ្ឋកថាមិប្បាយសេចក្តីព្រះពាណិជ្ជ នាលកសូត្រ និងក្នុង
គម្ពុទុកទិកាយ សុតិចិត្ត និងក្នុង គម្ពុធម្ពុបទ នៃ អប្បមានវគ្គ
ក្នុងរៀនសេចក្តី ដូចមានពំណាលប៉ា :-

ក្នុងអតិតជាតិរបស់សេចក្តីទេរកដ មុននិងបានមកកែះតជា
សេចក្តីទេរកដក្នុងស្វាគនតារតិន្យនេះ ពីដើម្បីប៉ែកែះតជាមាណាព
ហើយបានជាប្រជាធិបតេយ្យ ៣៣ នាក់ ទេរប្រុកអចលក្រាម
ក្នុងដែនមគ្គេះ បានបំពេញវគ្គបទ ៧ ប្រការ គិត្យជាអ្នកចិត្តម
មាតាបិតា អស់មួយដីវិត ១ ត្រូវការពុកធមល ជាប្រជក្នុងត្រូវឲល
អស់មួយដីវិត ១ ត្រូវមានភាគិតិទន់ អស់មួយដីវិត ១ មិនត្រូវ
មានភាគិតិទន់ ១ ត្រូវមានភាគិតិទន់ ១ ត្រូវមានចិត្តប្រាសហកសេចក្តី
កំណាល់ជាមនុស មានទនបិច្ចាតហើយ មានដែលការ (ចាំសូម)

ហើយត្រូវអារគ្គងការលេបដៃ ជាមុកគ្គរគេសុមានុទ ត្រូវអារគ្គងការ
ឲ្យ និងការរំលែក នៅត្រូវបំត្រួនដូចអស់មួយដីវិត ១ ត្រូវមាន
សំដើម្បីនឹងទាត់ អស់មួយដីវិត ១ មិនត្រូវមានសេចក្តីក្រោដ ប៉ុទិក
ជាសេចក្តីក្រោដកែតាមឲ្យ ត្រូវបំប្លាប់បន្ទាបដៃ នូវសេចក្តី
ក្រោដនោះបញ្ច អស់មួយដីវិត ១ ឬ គោលដម្ភទាំង ៧ ប្រការ
នេះ ហេកតែនឹងត្រូវប្រព័ន្ធមិនជាប់ រហូតដល់អស់ដីវិត ប៉ុមទាំង
ធានកសានសារណា និងដែលជាសារណរណៈ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់
មហាផេន ហេតុដុខេះហើយ ទីបន្ទីឲ្យហេកតាមឲ្យកែតក្នុងស្ថាន
តារតិថិជ្រើន ព្រមទាំងបរិភេរ ឬ គ្រាលោះ ពួកទេវតាដែលកែតមុន ក៏
ពេលនឹងត្រូវបាន មានពួកទេវប្រព័ន្ធឌី ទីបន្ទាំត្រូមទិន្នន័យ
ទិន្នន័យ និងបន្ទានត្រូវបាន ដោយឲ្យប្រើប្រាស់ជាព្រះ
ព្រះ ត្រូវបំត្រួនការងារពាក់កណ្តាល ឬ សក្ខទេវការ មិនសព្វព្រះទៀម
ដោយហេកបានជាព្រះរាជ ត្រូវបំពេញពាក់កណ្តាល ពេលនោះ ទីប
ទ្រឹនីណាត់ជាមួយនិងបរិសទៅបស់ខ្លួនបាន ពួកយើងកំនាំត្រូវបាន កែតក្នុង
នេះ ដោយជាកំត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងទិន្នន័យ ដុខេះហើយ គ្រាលោះ
ពួកអសុរបាននាំត្រូវបាន រហូតដល់ស្រីឲ្យ ត្រូវបាន

ទីប្រពេសអង្គល្មសញ្ញាផលបរិស៊ិទ្ធរបស់ខ្លួន ឲ្យនាំត្វាបាប័ណ្ណកអសុរ
ទាំងនោះ ទូទាត់ចូលរាយកិច្ចមហាសម្បទុ ឬ កាលពុកអសុរទាំងនោះ
បានឆ្លាក់ទៅដល់ត្រួតដើរឯកសារឯកសារ កិច្ចបរិរោណនោះ ដោយ
មានប្រមាណការប៉ែនយោដន៍ ដែលរបៀបា អសុរពិភព ឬអសុរ
វិមាន បានកើតឡើង ដើម្បីពុកអសុរទាំងនោះ ទាំងបានដើម
បិត្តបាតលិ (ដើមប្រាណឯក) ដែលក្នុងរបៀបដើម បានរួចត្រកៈ (ដើម
បរិច្ឆេទ ឬបានរួចតែ គឺដើមរលូសដឹងកិច្ចតារតិចឱ្យស្អាតិ) ឯធម៌ឡើង
កិច្ចបរិរោណអសុរវិមាននោះ ឬ កាលប៉ែនពុកអសុរស្ថានតិស្សវិនិមាន
ស្ថានតិស្សវិញ្ញាបីយ មិនយើងស្ថានតារតិចឯ កំកើតការវិនិមាន
ក្រារធមកកំអនុបិត្តបា ពួកយើងវិនាសអស់បីយ ព្រោះតែទោស
ដែលដឹកទិកស្សវិនិមាន បាប់ពីពេលនេះតាម ពួកយើងកុំពំត្វាតីកទិក
ស្សវិនិមានឡើង ហើយតុលាទោរតាតទាំងនោះ ដែលរួម្រោះបា អសុរ
វិប្រជា អ្នកមិនដឹកទិកស្សវិនិមាន ឬ ចំណែកសក្ខុទោរកដ កំបានរក្សា
យ៉ាងប្រយ៉ែត្រប្រយ៉ែង ចំពោះស្ថានតារតិចឱ្យបស់ព្រះអង្គ ដោយ
ទ្រួតពិនិត្យបសំណាករបស់ព្រះអង្គ ឲ្យមានការវិធីរុង បានដល់
អារុង គឺផ្លូវបានឡារ ទុកកិច្ចព្រះបាស្ត ដោយទ្រួតពិនិត្យក្រុងទ្រួត

នៃទេរោគទាំង ៤ ដើម្បីការពារពួកអស្សរ ដែលបានបើកកន្លែមកប្បៀវ តែតមក ពួកអស្សរក្នុងបានបើកកន្លែមកប្បៀវមែន បុន្តែត្រូវបានដោយត្រឡប់ទៅវិញ ។ ពួកទេរោគនៅស្ថានតារាជិនធម្មយអន្ត់ទៅបាននំត្វាសម៉ែនសេចក្តីព្រោកអរ ចំពោះការឈួនស្រីមាន៖ ឬបុន្តែថា សេចក្តីព្រោកអរនៃពួកទេរោគនៅស្ថានតារាជិនធរួចរាល់ ពេលនេះ ប្រកសំពីសេចក្តីព្រោកអរការឈួនមុន ហេតុដូចខ្លះ ទីបកាស្ទ្រាទិវិបតាបស បានស្អារសេចក្តីនោះ ឯណែនាំទេរោគទាំងនេះ ជូចដែលបានពាលូរចមកហើយនោះជន ។

ពួកទេរោគទាំងនោះ បាននំត្វានៅឯ៍យសំណុរបស៊កាស្ទ្រាទិវិបតាបសនោះ តាមដែលមានសម៉ែន្ធផ្លាកដនៅក្នុង នាយកសូត្រ ក្នុងគម្រោងកិរាយ សុត្វិបាត ជូចមានសេចក្តីថា ៖

ទេរោគទាំងនោះ បាននំត្វានិយាយប្រាប់អំពីព្រះពោធិសត្វថា ជារតនេះដែលបានប្រាសី ត្វាននរណាប្រាសីរដូចបាន តម្លៃនេះ ទ្រង់បានកែតាមឱ្យក្នុងក្នុងហេតុហើយ ដើម្បីជាប្រាយេដន៍ និងសេចក្តីសុខ ឯណែនប្រើប្រាស់ នៅក្នុងព្រឹលុម្ភិនីនៃ ក្នុងជនបទនៃសក្សោះឯណែន ហេតុនេះ ហើយ ទីបញ្ហាយើន្យនំត្វាបេជ្ជមហាប្រាសេ យ៉ានិត្តិភាគរិករាគរាយ

យោងនេះ ពីព្រោះពេដិសត្វនោះ ជាមគ្គបគ្គលដើម្បីទូសបំផុត
ជានសព្វសត្វ ជាមួកអនីអាចជាននរដែនទាំងពីរ និងធានប្រកាស
ព្រះអម្ចប់ក្រ នៅក្នុងព្រៃតសិបតនមិត្តាយវេន ទៀបក្រុងពាកណៈស៊
ធាយកិរិយាភាការ៖ អនីអាច ហាក់បីចុងជាការសីប៍ ដែលធានបន្ថី
សំឡើងទ្វីនទ្វីននៅក្នុងព្រៃតដ្ឋានដែរ ឬ កាលកាល្បីរិលតាបស ឬន
ស្ថាប់ផ្ទះហើយ ទីបានប្រញ្ញប់ចុះ អំពីស្ថានតារតិចិន្យមយវំពេច
នោះ ចូលរាយការទីតួន្យប្រជាប់របស់ព្រះបានសុខ្ងទេនេះ រួចហើយក៏
បានអនីយនៅក្នុងទីដីសម្រាប់ ហើយបានខ្សោលស្ថាប្រព្រះបានសុខ្ងទេនេះ
ថា ព្រះរាជកុមារ ទ្រឹសិន្យប្រជាប់នៅក្នុងទីណា អាថ្មាបន់យើង ឬ
លំដាប់នោះ ព្រះបានសុខ្ងទេនេះព្រោស់ឲ្យនាំព្រះរាជកុមារមក ធាយ
ទ្រឹសិន្យមានពណិសម្បរដ្ឋបានមាស ដែលទ្រឹសិន្យជាមួករូបរៀនដោយសិរី
ទ្រឹសិន្យមាននវិរិយាណីបតេត្តទោះ យកមកឲ្យកាល្បីរិលតាបសម៉ឺល ឬ
កាលកាល្បីរិលតាបស ឬនយើងព្រះរាជកុមារ ទ្រឹសិន្យរៀនដ្ឋប់ផ្ទះ
ហើយ ក៏មានចិត្តព្រោះអរឡាំងណាស់ ក្នុងពេលដែលបានយើងទោះ ឬ
កាលបីកាល្បីរិលតាបស ឬនយើងព្រះរាជកុមារ ហាក់
បីចុងជាមាសនៅលីសំពេតកម្មល និងស្រួចច្បត្ត ដែលបាននៅលីសំ

ព្រះសិរសាលា កីមានចិត្តអំណុតឡើង សម្បាយចិត្តធមាស់ ទីបទូលប្រពេជកុមារដោយផែទាំងពីរ ឬ (ក្នុងវគ្គនេះអង្គកបាត់អជិប្បាយបាត់ ក្នុងវណៈ ផែលការឡ្វេវិលតាបសទូលប្រពេជកុមារ ដោយផែទាំងពីរនៅ តែព្រះបានទាំងគ្មានបស់ព្រះពោធិ៍សត្វ កីដានត្រឡប់ឡើងទៅជាន់ហើយការ របស់ការឡ្វេវិលតាបស មុនការទូលប្រពេជកុមារនៅ តាបសបានយើង្ហាតអស្សារួចដ្ឋានហើយ កីរីត សេចក្តីផ្តៃប្រាមនឹងឡើត) ឬ បន្ទាប់មក ការឡ្វេវិលតាបស ផែលបានរៀនចប់លក្ខណៈមនុ ទីបពិបារណាយើង្ហាត ព្រះរាជកុមារនេះជាអ្នកប្រសិរីដ៏ក្រែលនឹងហើយ កីដានបន្ទីភាពឡើងបាត់ ព្រះរាជកុមារនេះ តតមានអ្នកដែលរារកក្រែលនឹងជាន់ទេ ជាអ្នកនឹងនៅសំប្បសិរីបំផុតជាន់សត្វឡើងពីរ ឬ (សេចក្តីក្នុងវគ្គនេះ អង្គកបាត់អជិប្បាយបាត់ ការលើផែលការឡ្វេវិលតាបសបន្ទីភាពនោះឡើង ពីរព្រះលោកបានយើង្ហាតខ្សែកនឹងបញ្ហា នៅព្រះបានរបស់ព្រះពោធិ៍សត្វ ផែលនៅចំពីមួរបស់ខ្លួននៅ ហើយបានពិបារណាម៉ឺលបក្ខណៈ ដែល កីដីនឹងបាត់ព្រះរាជកុមារនេះ និងបានត្រាស់ដីនឹងជាទ្រះពុទ្ធយ៉ាង ពិត្យប្រាកដ ទីបានបន្ទីភាពឡើងយ៉ាងនោះ) ឬ

ពេលនោះ ការងារទើរិលតាបស កីឡានរចកដល់ការសម្រេច
អ្នបដ្ឋានរបស់ខ្លួន កីឡាកំអនុបិត្តក្នុងស្រីដី ឬ គ្រានោះ ស្អាប
សក្សោនទៅយើងការងារទើរិលតាបសយំហើយ ទីប្រព័ន្ធស្ថាប់
អនុកាយនឹងមានដល់ព្រះរាជកុមារនេះប៉ុ ការងារទើរិលតាបស បាន
ពេលបាតហិន្ធស្អាបសក្សោប់ ដែលអាត្រាយំនេះ អនុកាយមិនមាន
ដល់ព្រះរាជកុមារ និងព្រះរាជត្រកូលនៅ មកពីអាត្រាមិនអាចនោះទាំង
ព្រះរាជកុមារនេះ ដែលបានត្រាស់ដីនៅព្រះពុទ្ធដៃទែតី ហេតុដែច្ចោះ
សូមមហាមពិត្រ ទ្រនីទាំងត្រូវត្រូវអរសប្បាយនៅក្នុងព្រះទីយុទ្ធម៌ ព្រះ
រាជកុមារនេះ និងបានត្រាស់ដីនៅព្រះពុទ្ធប៉ុ ព្រះរាជកុមារនេះ ទ្រនីជាតា
អ្នកប្រាប់បានប្រាយដន្ត ឲ្យដល់មហាផន ហើយទ្រនីបានប្រកាសនៅ
ធម្មប្រក និងព្រៃលូបិយធិរបស់ព្រះអង្គ ធម្មូរិយាណទៅដើម្បីជាតា
ប្រាយដន្ត និងសប្តាហិរញ្ញវត្ថុជាប្រើប្រាស់ ដល់សត្វហោក ព័ត៌មាយុរបស់
អាត្រា មិនអាចសិតនៅបានយុរដល់កាលនោះទេ អាត្រានឹងផ្តើកាល
កិរិយានៅក្នុងចន្ទោះនោះ និងមិនបានស្អាប់ព្រះមិនធសន្យាបស់ព្រះ
រាជកុមារនេះ ដែលជាអ្នកដល់ព្រមដោយសប្តាហិរញ្ញវត្ថុយោង មិនមាន
បុគ្គលិកទៅស្មើដូច ដោយហេតុនេះ អាត្រាដាបុគ្គលិកវិនាសហើយ ឬ

គ្រាន់ កាលកាង្យទិន្នន័យ ពាណិជ្ជកម្ម ព្រៃកអរិករិយ
ជាមួយនឹងពួកសក្សេះទាំងឡាយហើយ ទីបច្ចេកកអំពីព្រះរាជរដ្ឋនៃ
ទៅប្រព័ន្ធវប្បធម៌យធម៌ ប្រើនឹងទៅអនុគ្រោះដល់កុន្តយរបស់លោក
ហើយក៏បានប្រាប់ឲ្យកុន្តយប្រុស សមាទានកុន្តធមូលដ្ឋានសំពីពីនឹង ដែល
ទ្រួស់ជាអ្នកបរិបណ្តិ៍ទៅដោយសេចក្តីព្រាយមាន មិនមានបុគ្គលិកដែលការ
ប្រើប្រាប់បាន ។

(សេចក្តីកុន្តីនៃគ្រាន់ អង្គភាពបានពេលថា កាង្យទិន្នន័យ
ពាណិជ្ជកម្ម ព្រៃកអំពីពីនឹងទៅហើយនោះ កុន្តបំណានទៅដីកនាំដល់
នាលកមាលាត ដែលជាកុន្តប្រើបានបស់បន្ទូលស្រីលោក ទាំងនេះដោយ
លោកយល់យើង្វាត់ អាយុរបស់លោកនៅពីចិត្តបានប្រើបានសំបុត្រំ
បុណ្យបានមីរបាយកហើយ កាលដែលលោកយើង្វាត់បច្ចេះហើយ ក៏មាន
សេចក្តីអនុគ្រោះដល់កុន្តយ ទីបានប្រញាប់ទៅកាន់ផ្ទះរបស់បន្ទូល
ស្រី ហើយក៏បានស្រួលរកនាលក់ថា នាលក់ទៅណាមេហើយ កាល
បានប្រាប់ថា នាលក់ទៅលើនាន់ក្រោដ្ឋេះ ក៏ឲ្យទៅលើបោមក ហើយ
ប្រាប់ឲ្យបានជាតាបសកុន្តីពេលនោះក្នុង) ។ កាង្យទិន្នន័យ

កាលឲ្យទាលក៖ បុសជាតាបសហឱយ ទីបាទាលប្រព័នប្រធោជាតា ក្នុង
កាលភាន់មុខ ប្រសិនបើអ្នកបានទូដំណឹងជា ពុទ្ធឌុំចេះនៅ៖ គឺ
សំដើរដល់ ព្រះពុទ្ធដែលប្រឡើងបានសម្របជាត្រៃសម្ងាត់សម្ងាត់
ហើយប្រឡើងបានផ្លូវផ្លាយនៃព្រះធំ ដែលបានកិតសុខុមយោងក្នុងក្រុងបន្ទី
ចុរអ្នកទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអត្ថិ ហើយក្រាបទូលសុរាណយុទ្ធនាន ក្នុង
សម្ងាត់ព្រះទសពលចុះ ចុរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចុរិយធំ នៅក្នុងសម្ងាត់
ព្រះកតការអត្ថិនោះចុះ ឬ ការឲ្យទិន្នន័យក្នុងចេះហើយ ការឲ្យទិន្នន័យក្នុង
នាលកគារបស ដែលជាកុនកូយដុំចេះហើយ ការឲ្យទិន្នន័យក្នុង
បានត្រឡប់ទៅវិញ្ញាន ឬ

ចំណែកនាលកគារបស ជាអ្នកបានសន្យា បុណ្យបានរម្យចាមក
ហើយ ក្រុងត្រួតពិនិត្យនៅវិនិច្ឆ័យព្រះពុទ្ធ ហើយតមក បានស្វាប់សំឡើង
បង្កើតប្រកាសរបស់ទិន្នន័យជា ព្រះលោកនាថ ទ្រឹនបានប្រកាសព្រះ
ធម្ពលក្រដឹងប្រសិរីហើយ ព្រះអត្ថិជាត្រៃសម្ងាត់សម្ងាត់ ទ្រឹនបានត្រាស់
ដីនក្នុងលោកនេះហើយ លោកទិន្នន័យចុរាប់ទៅគាល់ព្រះវិជិតមារ
ដែលគិតនៅក្នុងត្រួតសិបតនមិត្តាយវេន ក្នុងថ្ងៃទី ៧ កប់ពេចដែល
ព្រះមហាមុនិនិត្តិនិត្តបានសម្បែនត្រៃសម្ងាត់សម្ងាត់ក្រុងចាមកហើយ កើតសេចក្តី

ដ្រោះថ្នា ហើយបានក្រាបទូលស្ថរបដិបាទដីប្រសិរបស់មុនី និងព្រះ
មានជោគ ដែលទ្រួនជាមហាមុនីដីប្រសិរបា

ខ្ញុំព្រះអណ្ឌ បានដឹងតាមការប្រាប់ របស់កាល្វាខិលបាស
ព្រះបេពុទោនោះ ខ្ញុំព្រះអណ្ឌ សូមទូលស្ថរបា បាតិត្រព្រះគោតម ព្រះ
អន្តដល់ហើយនូវត្រីយនៃនិងជិតាំនីង សូមព្រះអណ្ឌទ្រួនជាសំប្បុរាប់
ពាក្យបាយមុនី និងបដិបាទដីខ្លួនខ្លួនសំប៊ុតរបស់មុនី ដល់ខ្ញុំព្រះអណ្ឌ ដែល
ជាអ្នកមិនមានដូច ហើយជាអ្នកត្រាប់ទៅដើម្បីស្រួលកកិកា ដើម្បី
ចិញ្ញមជីវិត ឬ ត្រានោះ ព្រះសាស្ត្រ ទ្រួនជាសំពុរករបា គប់គត់
និងបញ្ហាពបដិបាទរបស់មុនី ដែលបុគ្គលដើរបានជោយកម្ម អ្នកបុរ
ជាអ្នកញូវនូវសប្តាហ៍ត្រួកអរឡើងម្រឿនកុន្ល័យបានបាតិ ហើយបុរជាអ្នក
គ្រប់គ្រិនបិត្តបំពេះអ្នកដែល ដែលបានប្រព្រឹត្តដើររាមំពើមិនប្រសិរ
ដល់ខ្លួន គប្បីរក្សាបិត្តកំឡើងក្រោដ ហើយជាអ្នកកំត្រួកអរបំពេះ
ការបុជាកុន្ល័យត្រួកបានបានបានបាន ឬ ពីព្រះបា ពួកស្តីតែនឹងតែលូន
ហេមមុនីជោយគារផ្សេងៗ មានស៊ិច និយាយ និងយំ ចាំនី
ស្សីកដណ្ឌលបំជាជីម ព្រះដូឡាង ពួកស្តីចាំនីនោះ កុងជាអ្នកលូន
ហេមហេមបានឡើយ មុនីរំមិនលប់បន្លំកាមចាំនីឡាយ ចាំនីលូ

ទាំងមិនល្អ ជាមួករៀរាបកមេចុះនឹងម្ន ជាមួកមិនត្រួកអរិករាយ
បំពោះសត្វ និងសង្ឃារទាំងឡាយ ជាមួកមានចិត្តមិនញ្ចាប់ឆ្ល័យ និង
មានចិត្តតាំងមាំ ដោយធ្វើសេចក្តីខ្មែរ យើងក៏បង់បានសុខ សត្វ
ដោទីក៏បង់បានសុខដែរ ។ មុនីតែនឹងតែលប់បង់សេចក្តីប្រាប់ ក្នុងបច្ចុប្បី
ដែលបុរិចននៅជាប់ដំពាក់ ជាមួកមានចក្ខុ (ប្រាប់គឺការដឹងសព្វ
ត្រប់ប្រាស់ហាស់) គប្បីបងិបតិ បងិបចារបស់មុនី ហើយគប្បី
លប់បង់នៃសេចក្តីប្រាប់ ក្នុងបច្ចុប្បីដែលជាបេក្ខទូទៅមិច្ឆ័ះ អូក
គប្បីដឹងថា នរក (អដ្ឋកបាតារួរពាលបោ នរក បានដល់ ពណ្ឌា
ដែលបេក្ខជា ពណ្ឌា ជានរកនោះ ពីរពោះបោ ពណ្ឌាដោះ ជារបស់
ដែលធ្វើឲ្យពេញ បានដោយកម្រិចច្បាត) ។

ព្រោះបោ មុនី ជាមួកមានកែវុខៈវាត (គីមិនយើងកែវុកែវុ)
ជាមួកដឹងល្អមប្រមាណ ជាមួកមានសេចក្តីប្រាប់តិច ជាមួកមិនល្អម
ជាមួកអស់ហើយនៃសេចក្តីត្រូវការ ជាមួករំលត់កាត់កោរក្រុករាយ
បានសព្វកាល (អដ្ឋកបាតារួរបានអគិយភាយសេចក្តីក្នុងគាត់នោះបោ
មុនី កាលបីបិរិយាតារាយ កើបិរិយាតិចោ ដោយនៅសល់ ៤
ប្រ ៥ ម៉ាត់ទៀតិនឹងផ្លូវក៏យប់ ហើយកើដិកទិក ការបិរិយាតារាយ

យោងនេះ ទីបង្កើតសហរដ្ឋសម្រាប់ភូមិ ដែលជាអ្នកមានសេចក្តី
ព្យាយាម ប្រសិនបើបុគ្គលបរិការអាបារហួសប្រមាណា ធ្វើឲ្យការ
ធ្វាក់កំណើន ព្រះស្រីនអាបារ អ្នកមានផ្ទួរខាតយោង
នេះហើយ ជាអ្នកដឹងប្រមាណាពូមិអាបារនៅ៖ គឺត្រូវពិចារណា
អាបារឲ្យរួម និងទោសរបស់អាបារហើយ ទីបង្កើតការ
អាបារនៅ៖ ទីបង្កើតប្រចាំពាន់ថ្ងៃ ថ្ងៃម៉ាស់ជាអ្នកប្រាថ្ញាតិច ឯការ
ប្រាថ្ញាតិចនៅ៖ មាន ៦ ប្រការ គឺ ១- ប្រាថ្ញាតិចក្នុងបច្ចុប្បន្ន ៦
២- ប្រាថ្ញាតិចក្នុងផ្ទុកនៅ ៣- ប្រាថ្ញាតិចក្នុងបរិយតិ (បានដល់ មិន
ចង់ឲ្យគឺដឹងថា ឧនជាតហួសុត គីអ្នកសិក្សារៀនសុជ្រប្រើប្រាស់)
៤- ប្រាថ្ញាតិចក្នុងអធិកម (គីមិនចង់ឲ្យអ្នកដឹងថា ឧនបាន
សម្រេចគុណធិត្តាក់នេះថ្មាក់នោះឲ្យយោង) ឬ មុនីនោះ កាលបរិ
ច្ឆាប់ទៅបិណ្ឌបាត និងត្រឡប់មកវិញ តែនៅទោះការជាយក់
អនុយនៅទៀតបគល់រួម ជាអ្នកឧប់ទាយក្នុងឈាន ជាអ្នកត្រួតអរ
ក្នុងវា ហើយជាអ្នកត្រួតអរក្នុងការសម្រេចឈាន នៅទៀតបគល់
រួម កាលបរិដល់ពេលកិត្តាចារ តែនូលបានការស្រក ជាអ្នកមិនត្រួតអរបំពេះការដន ដែលនៅមិនទាន់បាន ឬ មុនីនោះ កាល

បែមកដល់ស្រុក កំណើនប្រព្រោះប្រព្រាល់ចូលទៅការនៃគ្រឹះនៅទេ
ថែមទាំងជាមួកមានប្រក្រពីមិនពេលវាទាតាកំណើននឹងអាបារ ដែល
នឹងស្រួលរក ធ្វើយុទ្ធនេះគឺតាមឱ្យនេះថា យើងបានវិញ្ញាបាន
កំណើការណាមួក ប្រសិនបើយើងមិនបានទេ កំណើនជាមួក ជាមួកមានចិត្ត
ស្អើ បុគ្គលិកមានចិត្តយឱ្យនេះ បុគ្គលិកនេះ រៀមនុយានកនឹងទុក
ធាន ប្រហែលបានដែលស្រួលរកដោយ ចូលទៅត្រូវដើម្បីរួមបាន
ហើយសម្រួលិនបាន បុមិនបាន កំណើកកំចិត្តជាកណ្តាល ហើយត្រឡប់
មកវិញ ហេតុដូចខ្លោះ មុនី កាលត្រាត់ទៅបិណ្ឌបាត ធ្វើដូចជាមនុស្ស
គឺ ពាណិជ្ជមិនបានម៉ែលជាយុទ្ធនេះបស់គេថា បន្ទិចបន្ទិច ឆ្នាំ បុមិន
ឆ្នាំ បុមិនមិនបានម៉ែលជាយុទ្ធនេះបស់គេទេ ជាមួកដល់ព្រមដោយ
កិច្ចបងិបត្តិ ដែលជាពាក្យប្រព័ន្ធប្រជាធារស់ព្រះសម្តុទ្ទេ ។

មុនី តែនៅតែមិនទៅការនៃព្រះនិញ្ញានពីរដន្តីទេ ពីព្រោះថា ព្រះ
និញ្ញាននេះ បុគ្គលិកបានបំព្រឹងបានតែមួនបុរាណការ៖ កិភិកឯមិនមាន
ពណ្ឌ ជាមួកកាត់ក្រុសកិលសុទានហើយ លេកិចទាំងពីរអស់
ហើយ រៀមនុយានភាពក្រោះក្របាយ ។ ត្រានេះ ព្រះសយមុទ្ទិ
ត្រាស់ពាទាទាទៀតថា ពេជ្រតនឹងប្រាប់បងិបារបស់មុនីដល់អ្នក កិភិ

ដែលបងិច្ចិ បងិបារបស់មុនី គ្រប់អ្នកមិនយើព្យីតែដូច មានចិត្ត
មិនរញ្ជក្រក ហើយជាអ្នកមិនមានកិលេស ជាអ្នកមិនអារ៉ាក្រោះអាលូយ
ចំពោះកិលេស គ្រមានព្រហ្មចិរយធិនៅតីមុខ (គី មិនគ្រមាន
កិលេស មិនគ្រប់ចាក់ទីនីនិនរណាទោ ដោយតណ្ហា គ្រប់អ្នក
តាំងចិត្តប្រព្រឹត្តនៅតីក្នុងសាសនព្រហ្មចិរយធិនេះប៉ុណ្ណោះ ដែល
រមចុះក្នុងត្រសិក្សា គីសិក សមាជិ បញ្ហា) គប្បីជាអ្នកសិក្សា
គប្បីជាអ្នកអនុយនៅតីម្នាក់ជន (អនុយនៅទីស្បាត់) ជាអ្នកបិបុណ្ណោះ
ដោយសប្តាតីព្យាយាមអប់រំទូទានចិត្ត តាំងនេះជាបងិបារបស់មុនីតែ
មួយចំណោកប៉ុណ្ណោះ ឬ អ្នកថាថារាយបានអធិប្បាយថា ការអនុយ
នៅម្នាក់ជន គីអនុយក្នុងទីស្បាត់ តែមិនបានសំដើរប់ការអនុយតែ
ម៉ោងទេ គីសំដើរយកតិរយាបចាំនៅ ៤ ឬ ទិសចាំនៅ ១០ រ៉ែមជ
ប្រាកដដោយសំឡើងសរសើរបស់អ្នកប្រាកដចាំនៃឆ្នាយ ដែលជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តបងិបារបស់មុនី ហើយបានលប់បន្ទះកាមានមុណ្សាតាំងនោះចេញ
ទៀត កាលប៉ុណ្ណោះ អ្នកនឹងបានជាសារីករបស់តាមតាំង ឬ សមណារៈ
ណាពោលពាក្យជាប្រើប្រាស់ ដែលជាបេតុទាំងបូលទៅរកប្រយោជន៍ ឬ
ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ដីនូវពាក្យតាំងនោះ ហើយសម្រេចប្រាប់

សមណ៍នោះ រហូតដោយ ជាមួកប្រសិរី ។

សមណ៍នោះ ជាមួកចេះដឹងប្រើបាន ជាមួកដល់ព្រមដោយ
ការស្រួល ជាមួកដឹងហេតុដែលមិនទាំងកន្លែងប្រាយាជន៍ និងសេចក្តី
សុខឲ្យដល់សត្វហេតុនោះ សមណ៍នោះ រៀមនៅពេលទូទៅ
សមណ៍នោះនិងជាមួន ថែមពាំងជាមួកប្រព័ន្ធដែលបានបស់មួន
ប្រសមណ៍នោះបានដល់ជមិ ដើម្បីការជាមួនហើយ ។ អង្គភាពបានរារាំង
បានពេលអធិបញ្ញាយក្នុងវគ្គនេះថា ព្រះសម្បទ ឡើងប្រកបដោយព្រះ
សព្វពេលពេល កាលដឹងទីប្រទេសសម្បនុជមិ កាលដឹងទីប្រទេស
ពេល ។ ចំណែកបុគ្គលិកដឹងនូវជមិរបស់ព្រះសម្បទនោះ ដែល
ឡើងបាន សម្បនុជុំកណ្ឌហើយនោះ ដោយការយល់ដឹង ជាបំណែកនៃការ
ឡើយណាយ ប្រការស្រួល គីការគ្រប់គ្រងចិត្ត ពាក្យណាមិនទាំង
មកន្លែងប្រាយាជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់សត្វទាំងឡាយ ការដឹងនូវ
ពាក្យនោះហើយកិច្ចិនិយាយ បុគ្គលិកខ្លះ រៀមនៃសម្បគរហៀង់
មួន បុគ្គលិកដឹងម្បីមួន ដូច្នោះ ប្រសម្បគរដល់ខ្លួន បានបុគ្គលិកបស់
មួន និងមិនមែនត្រួមតែសម្បគរៀមរាយបុគ្គលិកទាំងឡាយ ជាមួកដើរឲ្យដល់
ការជាមួន គីការគ្រប់គ្រងចិត្ត ព្រះសម្បទអរហត្ថមត្តពេល (ការដឹងក្នុងផ្លូវបានបិត្ត

ដើម្បីសម្រេចព្រោះអរហត្ថិភាព) ។ សរុបទីបន្ទិបតិរបស់ក្រឹក ដែលជាមួយប្រព័ន្ធមានយុប្បជិបតិមានព្រៃទូទៅវិចនេះទេនៅទេនៅ អ្នកគឺប្រើព្រំនឹងចិត្ត ឲ្យស្រីត្រា ទាំងក្នុងសត្វ និងបុគ្គលិកទាំងពីរ កំព្រឹសវិសរកបុគ្គលិក ព្រោះតែសប្តាហិសនុញ្ញនៅ ឬសុប័ក្នុងគោរករាជ្យ ដែលអ្នកត្រាប់ទៅបិណ្ឌុជាតនោះ ។

សូមវិនរណានឹងដោរ ប្រុតការព្រំនូវតែរ ហើយ បញ្ជីអ្នក អ្នកកំវិន កំពាមនស្ស កំសុប័គ្រឡើយ ។ សូមវិនរណាកោរព សំពេះ ដោយយកចិត្តទុកដាក់យ៉ានុវារកំដោយ អ្នកកំសនុញ្ញនៅ អ្នកចុរាជី ទុកក្នុងចិត្តឲ្យស្ស អ្នកគឺរក្សាបិត្តឲ្យប្រាសហាកទោស៖ (ការគិត ប្រទួសកំរាយ ប្រការក្រោរក្រោដ) ។ អ្នកកំជាមួយមានអស្សិមាន៖ (ការ ប្រការខ្លួនបាតិសេសជានគេ, ការប្រការខ្លួនយើង បាតគេ) ការ បើអ្នកនឹងត្រាប់ទុក្នុងស្អានទិន្នន័យ ចូរព្រំនឹងចិត្តឲ្យផុតអំពីមាន៖ ឬ អ្នកកំជាមនស្សក្រសើតក្រទេម កិរយាក្រសើតក្រអាង ក្រសើតក្រទេម ទើបីនេះ ចូរអ្នកកម្មាធំចេញអំពីខ្លួនស្អាន ឬ ត្រានោះ នាលក- តាបសាទនស្អាប់អំពីបងិបារបស់មុនិន ឬមានយុប្បជិបតិហើយ ទីបាកីតែសប្តាហិសនុប័ក្នុងប្រព័ន្ធដោយ ហើយក៍ក្រាបទូលសូមព្រៃមានដោត

ដើម្បីបញ្ជាគិច្ចសម្រាប់ក្នុងព្រះសាសនានេះ ហូវេហ្មកិច្ចសម្រាប់
រចបៀយ កិច្ចបុគ្គលមានប្រភពតិច្ចាប្រាតិច ៣ យ៉ាង ១- ប្រាតិចិច
ក្នុងការរួមឱ្យ ២- ប្រាតិចិចក្នុងការស្វាប់ ៣- ប្រាតិចិចក្នុងការ
សាកស្រ ។

កាលព្រះសយដ្ឋាន ទ្រនិត្រាសំសម្រួលព្រះជមិចចំបៀយ ព្រះ
នាលកត្រា កិច្ចនាលកត្រាដីផ្លូវ ប្រព័ន្ធទោនប្រាតិចិច ហើយធានក្រាប
ថ្មាយបន្ថែមព្រះនាលកនាយក រួចកិច្ចនាលកត្រាបៀវិត ខ្លួនបានក្រាប
ការនៃត្របៀយ សូមឲ្យរួមឱ្យព្រះពុទ្ធគ្មានទ្រូវត នេះបោរ៉ា ការប្រាតិ
ចិចក្នុងការរួមឱ្យ ៤ ព្រះនាលកត្រា ធាននាលកត្រាបៀវិតប៉ា សូម
ឲ្យខ្លួនព្រះគ្មានស្វាប់ព្រះជមិទេសនានៅទ្រូវត នេះបោរ៉ា ការប្រាតិ
ចិចក្នុងការស្វាប់ ៥ ព្រះនាលកត្រា នាលកបន្ថែមទ្រូវតប៉ា សូមឲ្យខ្លួន
ព្រះគ្មានក្រាបចុលសូរបដិបារបស់មុនិទ្រូវត នេះបោរ៉ា ប្រាតិ
ចិចក្នុងការសាកស្រ ៦ ព្រះនាលកត្រា លាកជាមួកប្រាតិចយ៉ាង
នេះ ហើយកិច្ចបុគ្គលទៅការនៃព្រះបៀវិត កំណើនអង្គយនៅត្រូវតិច
កន្លែងមួយមិនដល់ពីរបៀវិយ ទាំងមិនអង្គយនៅត្រូវតិចយ៉ាង
ដើមិនបំពីរបៀវិយ មិនចុលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកនីមួយៗ ដល់ពីរបៀវិ

គិតុនលចញពីត្រនេះ ឡាកាន់ត្រនោះ ហេរកជាមុកមានខស្សាប់
ព្យាយាមបង្កើតិន្ទីកុន្មបង្កើបទារបស់មុនី កុន្មមោនយុរប្បជិបតិយ៉ាន
ខក្តិដ ហើយធានសម្រចអវិយដលីប្រាសី ជាពោះអវិយបុគ្គល
ជ្រាកតុសបំផុតកុន្មពោះសាសនានេះ គិតុនជាពោះអរបណ្ឌ ឬ

មួយវិញ្ញាទីត ហេរកទៅនឹងគោលចិត្ត កុន្មបង្កើបទារបស់មុនី
ប្បនោកុន្មមោនយុរប្បជិបតិយ៉ានខក្តិនេះ ដោយថា បុគ្គលដែលបង្កើបតិយ៉ាន
ប្រព័ន្ធបែបនេះ និងមានដីវិតរស់នៅជានគ្រឿមទៅ ពី ខេច្ញោះណាគេ
ចំណែកជូនជាកកណ្ឌាលអាចមានដីវិតរស់នៅជាន ពី ឆ្នាំ ៩២ជ្រាកតាប
វិញ្ញ អាចមានដីវិតរស់នៅជាន ១៦ ឆ្នាំ ឬ ៩៣ពោះនាលក់ ដែលហេរក
ជានព្យាយាមបង្កើតិកុន្មបង្កើបទារបស់មុនី ប្បមោនយុរប្បជិបតិជ្រាក
យ៉ានខក្តិដ ព្រោះជូនជ្រាក៖ ហេរកទីបាចមានដីវិតរស់នៅជាន
ត្រឿម ពី ខេច្ញោះណាគេ កាលបរិច្ឆេទ ពី ខេច្ញោះណាគេ ហើយ ហេរកកើតិនឹងជាប់
អាយុសង្គារបស់ខ្លួន ដល់ខ្លួនវិធម៌បំផុតហើយ ទីបានស្របតីកិច្ចមេះ
កាយ និងគ្រឿងចិត្តរួមជាបុរិមណ្ឌល ហើយប៉ុរមុខនៅទីនៅក្រពោះមុនី
ដែលទ្រួតតីប្រជាប់ទិសនោះ ដោយការក្រាបថ្នាយបង្កើប្រកបដោយ
បញ្ជាផ្ទៃប្រពិស្ថាន ជានដល់ការក្រាបថ្នាយបង្កើប្រកបដោយអត្ថៈ ៥ ចុះ

ឡើងដី គីថ្វាសម្បយ ដែលចាំនួយ ក្បាលដឹងដៃចាំនួយ ហើយក្រក
ឡើងយកប្រហាកម្យដែលបានរំលែកខ្លួនបាន ដោយឈរ
ដែកនីងក្នុងបាតិត ។

គ្រាល់ ព្រះរោហកនាយក ទ្រនីជ្រោយដោយពុទ្ធពាណា និប
សែបធ្រមដោយកិច្ចសង្គម ដែលជាសារកទៅការត្រូវបាន ក្នុងបាតិតនោះ
ដោយទ្រនីជ្រោយបានកិច្ចសារសាកសាធ របស់ព្រះនាលកត្រូវ រប
សែបហើយ កើតូរកសាងព្រះចេតិយបញ្ញុះព្រះជាតុរបស់ព្រះនាលក៖
នៅនីងដីក្នុង ដែលជាស្ថានទីបាន របស់រោហក ។ គ្មានូរាយីន
ជំថ្វាល់ ពីព្រោះថា ក្នុងព្រះសាសនាប្រះពុទ្ធមួយអនុញ្ញេះ នីងមាន
សារក ដែលជាអ្នកព្យាយាម បំពេញនូវមានយុប្បជិបតិបែបនេះ
តែមួយអនុញ្ញេះណា៖ ។

សែបកីនេះ មិនមែនថា មានយុប្បជិបតិនេះ បដិបតិបាន
ត្រួមតែមួយរប បុម្ភាក់ អ្នកដែល បដិបតិមិនបាននោះ មិនមែន
ជូនឡាតាំទេ ពីព្រោះពាក្យប្រជុំប្រជុំរបស់ព្រះសក្សមុនិត ទ្រនីមិនបាន
ប្រជុំប្រជុំប្រជុំប្រជុំជាប់មុខបំពេជាបិអ្នកណាមួយឡើយ តែព្រះ
ពុទ្ធផែនតែប្រជុំប្រជុំដែលសព្វសត្វចាំនួយអស់ ឬមានសម្រាប់ជំថ្វា

ជីវប្រធិតិុ ពុទ្ធសាស្ត្រ កែង ១៩៧.

បេចបុគ្គលិកដែលជាអ្នកប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធបាតិបត្តិ ទៅតាមពាក្យប្រជាជាន់
នៅ៖ និងធ្វើឲ្យបុគ្គលិកនៅ៖ ឯណទទួលនូវគុណភាពខ្ពស់ ដែលមានព្រោះ
និញ្ញានជាទីអារសារ ដូចក្នុងមោនយក្រប្លិបត្តិនេះជាដើម ដែលបុគ្គលិក
ឯណប្រព័ន្ធនៅជារឿយៈ ក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ តែនឹងតែធ្វើឲ្យបុគ្គលិកនៅ៖
ឯតកម្មនៅឱ្យរកិលស ដែលជារបស់មិនស្ថាត ប្រធិតិុបុគ្គលិកនៅ៖ ឯណ
បុគ្គលិកនៅឱ្យអបលនបទ បែមទាំងធ្វើឲ្យស្នើមឯណទទួលបានសចក្តីសុះ
និងសេចក្តីបារម្មិន ជាដើម ទីតួន្យ ។

(ជីវប្រព័ន្ធរបស់ព្រោះនាយករដ្ឋរ ចម្លៀ)

នីតិប្បទត្តិរេស់ព្រះបុណ្ណោត

“ លោកសញ្ញាគម្រោចនៅក្នុងបណ្តាញការព្រះអស់ជាមួយ ”

ព្រះបុណ្យត្រា លោកតែនប្រព័ន្ធប្រការនៅក្នុងដំណឹង។
ដែលជាបាត់ដើម្បីលើលោកបានឈ្មោះនាំស្រាម គឺលើលោកសម្រាប់
ការព្រះរៀននៃជីវិត ដើម្បីនានាបានដល់ ទីនឹង តីសេចក្តីអត់ជន បុគ្គល
ធមានជមិបែបនេះ បុគ្គលនោះប្រើបាស់ចំណាមានមន្ត្រស្តូហ៍ តែនឹង
ដើម្បីអ្នកនោះមិនមានពេរ មិនមានពេសក៍យ និងដើម្បីចិត្តអ្នក
នោះ តាំងមានមិនវាទេន និងជាអ្នកមានសេចក្តីសុខស្សប់ ទាំងជាមន្ត្រ
ដែលខាងក្រោមបានសំអ្នកតស្ស ប្រុបស់អ្នកដែលបំបាតកដ្ឋានបិត ថែម
ទាំងទូលការប្រមាណម៉ឺនជាយអំពីអ្នកដែន ធោយការនិយាយព្រះ
ព្រះជូនដើម ឬ ព្រះជូនបញ្ជាដី ព្រះជូនអាស្រែយនិងជីវិតនេះហើយ
ទីបានជាកម្ពាន ក្នុងការដូរយដ្ឋានដ្ឋានយព្រះជមិរីយ ជាពាក្យ
ប្រើប្រាស់ព្រះជីវិតស្រី លោកមានការដើរីយ៉ាន់នេះ រហូតដល់
អស់ជីវិត ចំណោកជីវប្រភព និងសេចក្តីលើបាស់លោក មានការ
ពោលដុចតាថោនេះ ឬ

ជីវប្រវត្តិក្នុងអតិថិជនប្រជាពលរដ្ឋ នានសម្រេចទុក
ក្នុង អង្គភាគរម្យទឹបនី ដែលជាអង្គភាគអធិបញ្ញាយសេចក្តីព្រះបាល
ក្នុង គម្រោងកនិកាយ យេរគារា ដូចមានសេចក្តីប៉ា :-

ព្រះបុណ្យព្រោះ ហេកចាចនធ្វើបុណ្យក្នុងសម្ងាត់ព្រះ
ពន្ល់ដែលត្រាស់ដីនិងកន្លែងមកហើយ ក្នុងអតិថិជនពេទោះ ដូចខ្លាតិនិងព្រះ
មេរោះអន្តែងនៅទី ដែរ ឬ កាលដែលហេកចាចកសាន្តបុណ្យក្នុងសំ
ដីម្បៀវូចានជាទិបនិស្សីយ៉ាន់ព្រះនិញ្ញានតាមពេទោះ ក្នុងកប្បី
ទី ៩១ ហេកចាចកេតិក្នុងត្រកូលប្រាបែកៗ កាលប័ណ្ណប្រើប្រាស់រយៈ
ដីនិងក្នុងឡើង កំពុងពេទោះសិក្សាសិល្បីជាតា ដែលជាឌីជាប្រចាំរោះរបស់
ប្រាបែកៗ រហូតចាចសាមមបំណាន បុំនៅត្រួចប៉ែជាមិនត្រួតអារ
ក្នុងវិជ្ជា ដែលវួនរៀនចេះហើយពេទោះ និងអាចប្រើប្រាស់ចិញ្ញមជីវិត
នៅក្នុងការធានាយករាយការសាចនយ៉ានិស្សីប្រាប់ពេទោះ ទាំងមានកិត្តិសំពួល
ល្អាច្លាប្រើដឹងដែរ ទាំងនេះហើយ ទីបង្កើតិច្ឆេទហេកចាចពិបារណាយើង
ទៅសក្តីការមានមុណកំពើជាយក គឺជាប្រើប្រាស់ដីនិងក្នុង
សេចក្តីព្រោះបានដល់ របស់សំឡើង ក្នុង នស នោដ្ឋាន ដែលជាតែស
ទៅស ដូច្នេះហើយ ទីបង្កើតិច្ឆេទហេកសាមមបច្ចុប់ចញ្ចប់សជាតាបស

នៅក្នុងព្រៃហិមពាណ ដើម្បីគេចបូរិធម៌អំពីកាមារមួលក៍ ឬ

ក្នុងសម្ម័យនោះ ជាសម្ម័យដែលមានព្រះបច្ចកទួលត្រាស់ដីន
ក្នុងលោក គ្រាលោះ មានព្រះបច្ចកទួលមួយអត្ថិភាព ដែលអាស្រែយនោះ
ត្រូវបានបញ្ជី ជិតនឹងបណ្តុះសាយរបស់តាបសនោះ លោកកំមានអាពាច
យ៉ានធ្លែង ហើយកំបរិនិត្តនោះ ដែលនៅត្រូវបានបញ្ជីនោះ តែក្នុងពេល
ដែលព្រះបច្ចកទួលបានបានបាននោះ កំមានហេតុប្រាកដយ៉ានអស្សារ
ដោយមានពន្លឹស្សានស្សុទ្ទោះ ក្នុងដីព្រៃហិមពាណទាំងនោះ ឬ កាល
ដែលតាបសុទ្ធនយីព្រៃហេតុដូចខ្លាងហើយ កំគិតឡើងថា ពន្លឹនេះ
កំគិតឡើងដោយសារហេតុអីហូ ទីបានចេញអំពីបណ្តុះសាយ នៅ
រកមឺន ហើយកំពុងយីព្រៃព្រះបច្ចកទួល បានបាននៅទីត្រូវបានបញ្ជី
កំគិតឡើងថា ពន្លឹនេះកំគិតមកអំពីការបានបានរបស់ព្រះបច្ចក
ទួលនេះនេះ ទីបានរករាយមកដើរដោដើងថ្មី និងនៅក្នុងរកឃុំសយកមក
បាត់ចេងក្នុងការបុជាសិរីរបស់ព្រះបច្ចកទួល កាលបីបុជាសិរីប
ហើយ ទីបាននាំយកទិកក្រអូប មកក្រោចអដ្ឋិជាតុ របស់ព្រះ
បច្ចកទួលនោះ ឬ គ្រាលោះ មានទេវតាមួយអត្ថិភាព មកសិតនៅពួក
អាកាស និងបានក្រោចប៉ាប៉ា លូហើយ អំពីដែលអ្នកដើរក្នុង

ពេលនេះ ជាដំណើរទៅកាន់សុគតិកុត ហេកនិងធានទោកេតិកុតុ
សុគតិ គឺជាស្ថានទីផែលបរិច្ឆេទិញដោយសេចក្តីសុខ ផែលកិត
មកអំពីបុណ្យរៀនម៉ារីបុណ្យរៀន ហេកនិងមានរោងចាប់បុណ្យ៖ ឬ
តាបសនោះ កាលស្អាប់អំពីជាតិនោះទៅហើយ កើតុនទោកេតិកុតុ
ស្ថានសុគតិ កាលហេកចុំពិចាកស្ថានសុគតិមកវិញ កើតុនមកកិតជាតា
មនុស្សអស់កាលដីយុរអន្តែន ដោយអាស្សែយបុញ្ញានកាត នៃការ
បូជាវរៈសវៈវរៈបច្ចេកទួល និងការស្រោចទិកក្រអុប លើអង្គិជាតិ
នោះនេះ ឬ អំណីៗមកដល់ពុទ្ធកាល នៃវរៈសម្ងាលមួលបរមគ្រែន
យើននេះ ហេកធានមកកិតនោះកុន្តត្រូវបូជាតហបតិ ផែលជាមុក
ធ្វើដំឡើ នៅកំពង់ទីកសុប្បារកេះ កុន្តផែនសុណាបន្ទុនធនបទ មាន
រោងច្រកដោ បុណ្យ៖ ប្រជាមុកពេញចិត្តដោយសេចក្តីត្រូវការ ឬ
ចំណេកជីវប្រវតិកុតុបច្ចុប្បន្នជាតិ របស់ព្រះបុណ្យព្រោះ ឬប
ផែលមានរៀនពោលយ៉ានពិស្តារនោះកុន្ត អង្គកថាបបញ្ញសូចទី ផែល
ជាមុកជាមិប្បាយសេចក្តីព្រះបាលហើន គម្ពិរបុណ្យរាជសូត្រ កុន្ត
គម្ពិរមួយឯមិតិកាយ ឧបរិបណ្តាសកេះ ឬមានសេចក្តីថា :-

ព្រះបុណ្យ៖មានបន្ទុបន្ទុនមេដឹងមាតាតោមយ ២ នាក់ គីឡូនហេក

និនិមិត្តប្រសរបស់លោក មានឈូម្យាម៉ែង ចុងប្រណិត បង្កិចនាទាំងពីរ
នាក់នៅរម្បត្តាប្រកបអាជីពលកំដុរ តាមខែបរបស់បុព្វបាន ដោយ
មានពួករដៃប្រមាណក ៥០០ រដៃ តែវិធីបញ្ជាពេរកទិញទិញមក
លក់ និនិមិត្តប្រស់លោកនាក់នៅ ដោយមានការប្រជាស់ត្តា គឺ
ប្រសិទ្ធភីបង្កិចនាទាលក់ បង្កិចនាទាចំដួង មួយពេលដែលបង្កិចនាទាលក់ បន
ក់នៅចំដួងមនុស្ស អ្នកទាំងពីរនាក់នៅ និនិមិត្តប្រស់លោកនាក់នៅ និនិមិត្ត
ជនជារៀរៀយ ដោយមិនមែនបំណាំត្តា ។ កាលបរិច្ឆេទដែលបង្កិចនាទាលក់
បាន ត្រូវទាំងពួករដៃបង្កិចនាទាលកំដួង ទៅតាមដនបទផ្សេងៗ នៅ តែ
ទីបុរិចុងប្រណិត បង្កិចនាទាចំដួងមនុស្ស ការលកំដួងពេលនេះ បាន
ធ្វើដំណឹករហូតទៅដែលបំភ្លើងសារតី ហើយកើតុនុយប់សម្រាកនៅដីតី
វត្ថុដែតពន ក្រោយពួកគេ បានទទួលទានអាបារក្នុងហេរិយ បាន
អង្គយនិយាយត្រូវជាមួយនិនិមិត្តបិរិយា ដោយក្នុងត្រីកថ្មីនៅ មានពុទ្ធបិរិស៊ិក្នុងក្រុងសារតី ពេលដែលបិរិយាតាមពេលត្រីក្នុងសេចក្តី
ហេរិយ ទីបនាថ្នាតាតាំងបិត្តអធិត្តធម៌សម្រាប់រួម និងស្រីកចាក
ស្អាតធម៌ នៅក្នុងកាន់ត្រីនិសការប្រជាប់ មានដោ និនិមិត្តក្រុម្ភិត្តប្រជាប់
ដើម ដោយមួកកំរើ នៅមួនទៅកាន់វត្ថុដែតពន ដែលជាទីកនឹងប្រជាប់

របស់ព្រះលោកនាម ។

គ្រាល់នេះ បុណ្យ៖ បានយើងឲ្យកញ្ចបិស៊ិទ បាននាំត្រាញីរាជ ជាជ្លោះ ដោយមានការពេញឯកសារប្បាញជាថែងទេនោះ កើតកសិរីយ៍ ទីបស្ថាន្វីនូវថា អ្នកទាំងអស់ត្រា នាំត្រាញីណាប្រចាំខែមេះ ពេលនោះ ពួកពុទ្ធបិស៊ិទបានឡើយប្រាប់ថា លោកមិនដឹងទេប្រើបាន តុងរវាន់ មានព្រះនៅត្រូវត្រូវ គឺព្រះពុទ្ធបាន ព្រះដី និងព្រះសង្កែ កៅតាល្វីនីកុង លោកហើយ ពួកយើងទាំងអស់ត្រា នាំត្រាញីស្អាប់ព្រះដីទេសនា កុងសម្ងាត់ព្រះបរមសាស្ត្រ ។ គ្រាល់នេះ បុណ្យ៖ បានស្អាប់ពួកក្រុម ព្រះពុទ្ធបីរោង៖ កៅតាសេបកីដ្ឋែប្បាញីនូវគ្មាន រហូតដើម្បីគេនាំនូវពួក បិរាណរបស់ខ្លួន រមដៃកុរាទីជាមួយនឹងពួកពុទ្ធបិស៊ិទ អ្នកក្រុង សារតី ដើម្បីទៅស្អាប់ព្រះដីទេសនាបរបស់ព្រះវិជិតមារ៉ែន បុំនៅ ដោយខ្លួនជាអ្នកមកក្នុង មិនបានទៅអនុយដិត ហើយកៅបាននាំត្រាញីយោ ខាងៗ ។ ឧណាមេដែលបុណ្យ៖ កំពុងស្អាប់ដីទេសនានោះ កំមានស្អាត ដ្ឋែប្បាញីនូវថា យើងឯកសារបញ្ហានោះ ។

ពេលដែលព្រះសយមុខ ទ្រឹសម៉ែនឯកសារបន្ថែមចិប់ ពុទ្ធបិស៊ិទ បានវិលប្រចាំខែប្បាញីពួកអស់ហើយ បុំនៅបុណ្យ៖ នៅមិនទាន់ត្រូវប៉ាន់

វិញ្ញាទ ដោយគេចាប់ចូលរាយកាលបំពេជៃសម្រាន ក្រាបទូលានិមនុដើម្បីឱ្យ
 ពេជៃអនុទៅទូលានិមនុ កុងទីកន្លែងសម្រាករបស់នា កាលប័ណ្ណិន
 ថា ពេជៃមានបុណ្យប្រជុះទូលានិមនុរបស់នាហើយ គេទិប្រាប
 ថ្មាយបន្ទីទូលានិមនុរបស់នា ឬ លុះដល់ព្រឹកវិស្វក ភ្នៀស្រានៗ
 គេកើតុនឡើពកបរិភ័យដើរដើរដើរ ពេជៃចាំងបាត់បែងទិសនាសន៍
 សម្រាប់កិកុស្ស ហើយថ្មាយមបានដល់កិកុស្ស មានពេជៃពួន
 ជាធេជ្ជប្រជាន ឬ ពេលដែលពេជៃកតកតប្រជុះនានរបស់បាន ទិប្រជុះ
 ត្រាស់អនុមាងនាទាន កាលពេជៃអនុប្រជុះដើរការអនុមាងនាទាប់ ពេជៃ
 អនុកីស្សបយានត្រួលបំពេកាន់វត្ថុវិញ្ញាទ ឬ ត្រានោះ បុណ្យ៖ជាប្រជាន
 នៃឈូញ កាលទូលានិមនុអាបារពេលប្រព័ន្ធរបស់បាន ទិបតាំងចិត្ត
 អធិត្រានខាងសមូរសីល ហើយបេរមនុស្សដែលរក្សាយាំងមកពន្លេបំ
 ជ្រាប់រឿនចាំងអស់ឡើងបាសព្យគ្រប់ និងជ្រាប់ដល់ការប្រគល់ឡើង
 ចាំងអស់ឡើដល់ចុងឈូញបុណ្យ៖ ដែលជាបនប្រសិទ្ធភាយយាំងថា នៃ
 នាយយាំង អ្នកចូរយកត្រួសម្បត្តិចាំងអស់នេះ ទៅប្រគល់ឡើង
 បុនប្រសរបស់យើងដែរ និងជូយជ្រាប់បុនប្រសរបស់យើងដែរ
 ថា យើងនឹងចេញចូលសក្តីពេជៃពួនសាសនានេះហើយ ឬ កាលបុណ្យ៖

ធ្លាប់សព្វគ្រប់ ក្នុងការប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិឲ្យដល់បុនប្រស រហូត
អស់ការកើតិវក្សាប់ក្នុងរៀនទោះហើយ គេទិបាបចញ្ញសក្នុងសម្ងាត់ពេះ
មានដោត ក្រោយពីគេធានប្រសហើយ ពេះបុណ្យកំមិនធានបានឯណាត
បារណាយពេលវេលាកន្លែងទៅត្រប្រយោជន៍ទៅ ដោយរោកតាមឯណិត
ចម្លើនិវបស្សាកម្មដាន សូម្បីតែរោកព្យាយាមយ៉ាងអីចិត្តហើយ
កំដោយ ដល់នៅការចម្លើនិវបស្សាកម្មដាន កំរើមិនមិនធានប្រាកដ
ដល់រោកឡើយ ។ ពេះបុណ្យកំពិតិត្តក្រឹងពីបានឯណាប៉ា ស្ថាន
ទីនេះ មិនមែនជាទីសប្បាយរបស់យើងទេ យើងគឺតិន្នន័យសូម
កម្មដានអំពីពេះបរមសាស្ត្រ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់សុណាបន្ទុនបទ
របស់យើងវិញ ទិបជាការល្អ ប្រុកជាទីសប្បាយ ។ ក្រោយពីរោក
គិតជូនដៃ៖ហើយ កំពុនទៅបិណ្ឌាតាត លុះត្រឡប់មកវិញ ពានឆាន់
របជាប្រសច ទិបច្ចលាទីសម្ងាតក្នុងស្ថានទីស្តាតមួយកំនែង ។
ក្នុងរៀនកំរើដំណើរដិតរបស់ពេះបុណ្យត្រា ក្នុងរគ្ភារទោះនេះ
មានសរៀមិនទោះក្នុង អង្គភាពបច្ចុប្បន្នទីហើយ នៅមានសេចក្តីពេទ្យ
ទៅតិច ដូចនៅក្នុង គម្រោមដីរឿមិកាយ ឧបរិបណ្តាសកៈ និងក្នុង គម្រោម
សំយុត្តិកាយ សម្បាយពន្លឹង នៃ បុណ្យសូត្រ ថា :-

គ្រាល់នៃ ព្រះបុណ្យ៖មានអាយុចេញចាកទីសំដើម្បី ក្នុងរោហា
រស្បែក ហើយចូលទៅតាមបំព្រះសម្បាសមួល ឬចូលទៅដែល
ច្បាយបន្ថែមបំព្រះមហាមុនី ហើយអនុយក្នុងទីផ្សេសមគ្គរ ឬ ឬបំព្រះបុណ្យ៖
មានអាយុ អនុយក្នុងទីផ្សេសមគ្គរហើយ ឯន្តក្រាបបន្ថែមឱ្យប្រពៃណី
យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអន្តីជំបាទមីន សមព្រះរោកនាយកមេត្តា
ក្រោសទួនាន ខ្លួនព្រះអន្តីដោយខ្លួនយ៉ាងសវន្ទប ឬ ខ្លួនព្រះអន្តីជាន
ស្អាប់ទូរដែល របស់ព្រះសមួលហើយ នឹងគេចូលចេញទៅនៅតែម្នាក់នេះ
មិនប្រមាណ មានព្យាយាមជាប្រព័ន្ធដុតបំផ្លាញកិលស មានចិត្តបាន
ទៅកាន់ព្រះនិញ្ញាន សម្រេចសម្រានតីយាបចចាំន ៤ ឬ ព្រះភគរ
ត្រាស់ថា ម្នាល់បុណ្យ៖ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រវិធីស្អាប់ ចូរដែនឹកក្នុង
ចិត្តឲ្យរួម តថាគតគនឹងសម្រេច ឬ ព្រះបុណ្យ៖មានអាយុនេះ ទួលប្រ
ព្រះពួនីការបស់ព្រះមានបុណ្យថា ព្រះករុណាប្រពេលព្រះអន្តី ឬ ព្រះមុនី
ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្នាល់បុណ្យ៖ របៀបគុណភាពប្រើដីនៃជាយក្សក សំឡើង
ដែលគប្បីដីនៃជាយត្រចំក ក្នុងដែលគប្បីដីនៃជាយប្រមុះ រសៀវល
គប្បីដីនៃជាយអណ្តាត់ ដោដ្ឋាន៖ដែលគប្បីដីនៃជាយកាយ ធមិះដែល
គប្បីដីនៃជាយចិត្ត ជាទីប្រាប់ ជាទីត្រូវការ ជាទីគាប់ចិត្ត មាន

សភាពគ្នរស្រប្បញ្ញត្រំ ប្រកបដោយកាម គ្នរូរួរកើតតម្រកកីមាន ហើយ
កិច្ចិកកិរិយ ពោលសរសើរ ប្រកាណត្នាប់នូវរប សំឡើង កិន រស
ដោដ្ឋាន៖ និងធិនោះ កាលដែលកិច្ចិកឱ្យនោះវិកកិរិយ ពោលសរសើរ
ប្រកាណត្នាប់ នូវរប សំឡើង កិន រស ដោដ្ឋាន៖ និងធិនោះហើយ
សេចក្តីរកកិរិយកីតិទ្ធីនឹង ម្នាលបុណ្យ៖ តបាតតពោលថា ការរកិត
ទ្ធីនឹងសេចក្តីទុក ព្រោះការរកិតទ្ធីនឹងសេចក្តីរកកិរិយ ។

ម្នាលបុណ្យ៖ របដែលគប្បីដីនៃដោយកិច្ចិក សំឡើងដែលគប្បី
ដីនៃដោយត្រាប់ក កិនដែលគប្បីដីនៃដោយប្រមុះ រសដែលគប្បីដីនៃ
ដោយអណ្តាត់ ដោដ្ឋាន៖ ដែលគប្បីដីនៃដោយកាយ ធមិដែលគប្បីដីនៃ
ដោយចិត្ត ជាទិប្បញ្ញា ជាទិត្រកអរ ជាទិគាប់ចិត្ត មានសភាពជាទិ
គ្នរស្រប្បញ្ញត្រំ ប្រកបដោយកាម គ្នរូរួរកើតតម្រកកីមាន ហើយកិច្ចិកិមិន
វិកកិរិយ មិនពោលសរសើរ មិនប្រកាណត្នាប់នូវរប សំឡើង កិន
រស ដោដ្ឋាន៖ និងធិនោះ កាលដែលកិច្ចិកឱ្យនោះមិនវិកកិរិយ មិនពោល
សរសើរ មិនប្រកាណត្នាប់នូវរប សំឡើង កិន រស ដោដ្ឋាន៖ និង
ធិនោះហើយ សេចក្តីរកកិរិយកីរលត់ទៅ ម្នាលបុណ្យ៖ តបាតត
ពោលថា ការរលត់សេចក្តីទុក ព្រោះការរលត់សេចក្តីរកកិរិយ ។

ម្នាលបុណ្យ៖ ព័ត៌មានទូទាត់អ្នកដោយខ្លួនឯងសរឡាយបនះនេះហើយ
តើអ្នកនឹងទៅនៅក្នុងដែនបទណា ? ព្រះបុណ្យ៖ក្រាបទូលប៉ា បពិត្រពេះ
អន្តដែចម្រីន ព្រះមានព្រះភាគ ទូទាត់ទីព្រះអន្តដោយខ្លួនឯងសរឡាយ
នេះហើយ ទីព្រះអន្តដែចម្រីនទៅនៅក្នុងដែនបទ រោងសុណាបន្ទះ ។

គ្រាប់នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ប៉ា ម្នាលបុណ្យ៖ ពួកមនុស្ស
អ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះដែនបទ សុទ្ធផ័ត៌ការចោ ម្នាលបុណ្យ៖ ពួកដែន
អ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះដែនបទ សុទ្ធផ័ត៌នូរស ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រសិនប័ះ
ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះដែនបទ ដោរ គំរមអ្នក ម្នាលបុណ្យ៖
អ្នកនឹងប្រព័ត៌ក្នុងហេតុនោះដូចមេចទៅ ? ព្រះបុណ្យ៖ក្រាបទូលប៉ា
បពិត្រពេះអន្តដែចម្រីន ប្រសិនប័ះពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះ
ដែនបទ នឹងដោរ គំរមទីព្រះអន្ត ទីព្រះអន្តនឹងប្រព័ត៌ក្នុងហេតុនោះ
យ៉ាងនេះប៉ា ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះដែនបទនេះ ជាមនុស្ស
ណូ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទះដែនបទនេះ ណូណាស់ហូ ដោយ
ហេតុមនុស្សទាំងនេះ មិនប្រហារអាត្រាមញ្ញ ដោយធាតុផែ បពិត្រ
ព្រះសុគត្ត ទីព្រះអន្តនឹងប្រព័ត៌ក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ បពិត្រពេះ
សាស្តា ទីព្រះអន្តនឹងប្រព័ត៌ក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះនេះ ។ ព្រះមុនី

សូរម៉ា ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រសិនប័ី ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូន
ដនបទ នឹងប្រហារអ្នក ធោយបាត់ដែល ម្នាលបុណ្យ៖ តើអ្នកនឹង
ប្រព័តេក្នុងហេតុនោះដូចមេច ? ពនៃបុណ្យ៖ក្រាបទូលប៉ា បពិត្រពនេ
អនុទ្រដឹងទីឡុក ប្រសិនប័ី ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនដនបទ
នឹងប្រហារខ្ញុំពនេះអន្ត់ ធោយបាត់ដែល ខ្ញុំពនេះអនុទ្រនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុ
នោះយ៉ាងនេះប៉ា ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនដនបទនេះ ជា
មនុស្សលូ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនដនបទនេះ លូណាស់ហ្មុំ
ធោយហេតុមនុស្សទាំងនេះ មិនប្រហារអាត្រាមញ្ញរៀបយដុំដី បពិត្រ
ពនេះលាកនាថ ខ្ញុំពនេះអនុទ្រនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ បពិត្រ
ពនេះសុគត្ត ខ្ញុំពនេះអនុទ្រនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះជាន់ ។

ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រសិនប័ី ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូន
ដនបទ នឹងប្រហារអ្នក ធោយដុំដី ម្នាលបុណ្យ៖ អ្នកនឹងប្រព័តេក្នុង
ហេតុនោះដូចមេចឡើង ? បពិត្រពនេះអន្ត់ជាសក៍៖ ប្រសិនប័ី ពួក
មនុស្សនៅក្នុងសុណាបន្ទូនដនបទ នឹងប្រហារខ្ញុំពនេះអន្ត់ ធោយដុំដី ខ្ញុំ
ពនេះអនុទ្រនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះ យ៉ាងនេះប៉ា ពួកមនុស្សអ្នកនៅ
ក្នុងសុណាបន្ទូនដនបទនេះ ជាមនុស្សលូ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុង

សុណាបន្ទូនបទនេះ លួណាស់ហ្មា⁺ ធោយហេតុមនុស្សទាំងនេះ មិនប្រហារភាពអញ្ចប់ដោយដំបន់ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្លួនព្រះអង្គនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ បពិត្រព្រះសុគត្ត ខ្លួនព្រះអង្គនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះជាដន់ ឬ ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រសិនប័ណ្ណកម្មស្ស អ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទនេះ នឹងប្រហារអ្នកដោយដំបន់ ម្នាលបុណ្យ៖ តើអ្នកនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះដូចមេចារ៉ែត ? បពិត្រព្រះអង្គជាលោកវិទ្យ ប័ណ្ណកម្មស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទនេះ នឹងប្រហារខ្លួនព្រះអង្គដោយដំបន់ ខ្លួនព្រះអង្គនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ នេះថា ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទនេះ ជាមនុស្សណា ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទនេះ លួណាស់ហ្មា⁺ ធោយហេតុមនុស្សទាំងនេះ មិនប្រហារភាពអញ្ចប់ដោយកាំបិត បពិត្រព្រះសម្បទ ខ្លួនព្រះអង្គនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ បពិត្រព្រះសុគត្ត ខ្លួនព្រះអង្គនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះ យ៉ាងនេះជាដន់ ឬ ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រសិនប័ណ្ណ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទនេះ នឹងប្រហារអ្នកដោយកាំបិត ម្នាលបុណ្យ៖ តើអ្នកនឹងប្រព័ន្ធក្នុងហេតុនោះ ដូចមេចារ៉ែត ? បពិត្រព្រះអង្គដីចម្រិន ប្រសិនប័ណ្ណ

ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបទ នឹងប្រហារខ្ញុំព្រះអង្គធោយ
កាំបិត ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះ យ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្ស^១
អ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបន្ទូននេះ ជាមនុស្សល្អ ពួកមនុស្សអ្នកនៅ
ក្នុងសុណាបន្ទូនបន្ទូននេះ ល្អណាស់ហើយ ធោយហេតុមនុស្សទាំងនេះ
មិនដាច់ដីវិតខ្ញុំព្រះអង្គ ធោយកាំបិតដីមុតឡើយ បាតិត្រព្រះមានព្រះ
ភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ បាតិត្រព្រះសុគត្ត
ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ ឬ ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រ
សិនប៉ី ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងសុណាបន្ទូនបន្ទូនបទ នឹងដាច់ដីវិតអ្នក
ធោយកាំបិតដីមុត ម្នាលបុណ្យ៖ តើអ្នកនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះដូច
ម៉ែបានៗ ? បាតិត្រព្រះអង្គដីបាមីន ប្រសិនប៉ីពួកមនុស្សអ្នកនៅ
ក្នុងសុណាបន្ទូនបន្ទូន នឹងដាច់ដីវិតខ្ញុំព្រះអង្គ ធោយកាំបិតដីមុត
ម៉ែន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះថា ពួកសារករបស់
ព្រះមានធោយ ជាទុក ធម្មញ្ញ ទីមកាយ និងដីវិត តែនៅស្រួលរក
ទូរគ្រឿនសស្រាតារគ្រឿននាំបង់នូវដីវិត គាត់អញ្ចប់មិនបាច់ស្រួលរក
ទូរគ្រឿនសស្រាតារគ្រឿននាំបង់នូវដីវិតនោះទេ ស្រាប់តែបានមក
បាតិត្រព្រះមហាការ៖ ខ្ញុំព្រះអង្គ នឹងប្រព័តេក្នុងហេតុនោះយ៉ាងនេះ

បច្ចុប្បន្នទេសបុគ្គលិក ឱ្យប្រព័ន្ធក្នុងហេតុទោះយ៉ាងទេស ឬ
ម្នាលបុណ្យ៖ ប្រព័ណុកសំហើយ ម្នាលបុណ្យ៖ អ្នកដឹងប្រកប
ធោរយការទួនានបិត្ត និងការរំដារបិត្តទេសបំហើយ ទិបត្តរនិងទោក្នុង
សុណាបរឡើងបន្ទាន ម្នាលបុណ្យ៖ ចូរអ្នកសម្ងាត់នូវការបញ្ជាផីនិង
ទៅត្រូវទេសបុណ្យ៖ ឬ ត្រានោះទេស ព្រះបុណ្យ៖មានអាយុ ត្រួតអរ
អនុមោទនាបំពោះកាសិត នៃព្រះហេតុទោះយកបំហើយ ក្រោកបាក
អាសន់ ក្រាបថ្មាយបន្ថែមលាងព្រះវិជិតមាន ធ្វើប្រទេក្សិណា ហើយរៀប
ចំសេនាសន់ រួចចាប់យកបាត្រ និងចីវេ និមួនទៅការនៃសុណាបរឡើ
ងបន្ទាន ឬ សុះនិមួនទៅធោរយលំដាប់ កំពុងទៅដល់សុណាបរឡើ
ងបន្ទាន៖ ឬ

វិនិរោងនៃបានបារមំពីឯកសារប្រើប្រាស់ របស់ព្រះបុណ្យ៖ទោះ
ដូចមានប្រាកដទោក្នុង អង្គកបាបបញ្ជាសូទិន្ទិនី នៃលាងអង្គកបាបបារប
អធិប្រាយសេចក្តីទោក្នុងព្រះពុលី បុណ្យការការសូត្រ ឯនពាល់បោះ
ព្រះបុណ្យ៖ ហេតុទោះឯកសារប្រើប្រាស់ ៤ កន្លែង គឺ :-

ធោរយការបានចូលទៅទោក្នុង ក្នុងអម្ចាល់បាន ឬ៖ព្រៀក
ទ្វីន ឯនចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងប្រុកមួយមានរោងខ្លះបោះ ពាណិជ្ជៈ

នៅ៖ ចំណែកបន្ទប់ប្រសរបស់លោក ឯកត្រាថ្មីព្រៃនេះបុណ្យ៖
ក៏ហាំបានជាដាបនប្រស ទីបាត់បែងច្នាក់បិណ្ឌបាតប្រគេន ហើយ
និមន្តល់លោកគន់ នៅក្នុងអមពាណិជ្ជការ ឬ លោកក៏តែនឹងតែមាន
ប្រក្រតិនិមន្តល់ប្រើម នៅលើផ្លូវបានដើរឡើង ដែលមិនមាននរណា
អាចដើរបាន ព្រោះថា ត្រួតដើរឡើង មានរលកពីមហាសមុទ្ធមក
ប៉ះខ្លួន និងមានសំឡោនីកកន្លែង បុរាណលោកតែនឹងតែអធិត្តានថា សូម
ឲ្យសមាជិកសុខប្រមាណដល់កិច្ច អ្នកមានប្រក្រតិចប្រឈននូវឱ្យបស្ថ្មនា
កម្ពុជាន ផ្លូវបានដើរឡើង រលកមហាសមុទ្ធនៅ៖ ក៏ស្មប់រំនាប់ឡើមយ
រំពោចពោលនោះជន ឬ ពោលដែលលោកចេញអំពីថ្មីប្រើមប៉ះដើរឡើង
ប្រើនៅ៖ លោកតែនឹងនិមន្តល់ការ មាតុលបគ្គ ត្រួតមាតុលបគ្គរនោះ មាន
ហ្មូនសត្វបក្សីនៅជាប្រើប្រាស់ ហើយតែនឹងតែមានសំឡោនីក សត្វបក្សីគិតក
កន្លែងនៅរហូតដល់ពាក់កណ្តាលអធ្វាត្រ ផ្លូវបានដើរឡើង លោកពិចារណាយើព្រោះ
ថា ស្ថានទីនេះ មិនជាទីសប្បាយរបស់សមាជិក ទីបេគេចបេញ
អំពីនោះ ឡើងត្រួត មកឯឡាការម ឬ មកឯឡាការមនោះ តាំងនៅ
មិនថ្មាយ បុមិនជិតពីស្រុកពាណិជ្ជការ នៅ៖ តាំងមានផ្លូវជាមកបាន
ស្រុប និងជាកន្លែងដែលស្មប់ស្ថាត លោកយើព្រោះថា ស្ថានទីនេះ

ជាតិសប្បាយរបស់សមណ៍៖ ទីបញ្ចាប់ដល់ចូលឃើញបុណ្យ៖ ដែលជាបន្ទុ
ប្រស ឲ្យកសានិសម្រាកពេលវ៉ែង និងពេលយប់ និងទីច្រើនមជ្ឈា
ដើម ហើយលោកកំពុងគឺជាបន្ទុប្រស ស្ថាបន្ទុទីនោះ ដូចខោះ នម
ស្ថានទីដែលលោកសម្រាកអាស្រែយនៅ ៤ កន្លែង ដូចពោលមក
នេះនឹង ឬ ការសម្រេចមតិដល ជាព្រះអរិយបុត្រលម្អាកំទីសបំផុត
កួនព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ហេរថា ព្រះអរហត្ថ ឬ

ព្រះបុណ្យត្រូវ លោកបានសម្រេចកុណាគម្មច្បាកំទីសបំផុតកួន
រស្សាគីបុណ្យ ដែលចូលរាយនៅកន្លែងសុណាបន្ទុដនបទនោះ ឬ

ដលសម្រេចនៅការប្រកាស ព្រះពុទ្ធសាសនារបស់លោក
ដែលជួយឲ្យកិតជាប្រាយាណន៍ និងទទួលបាននូវការគោរពរបៀបអាន
អំពីអ្នកស្រីក កន្លែងសុណាបន្ទុដនបទនោះ ដោយលោកប្រើបាយ
សម្រេចត្រួតពិបារិយ៍ គីសម៉ែនប្រួលឱ្យនៅ ដែលគូរឲ្យអស្សាយ ដូច
មានការរហោះទៅ កន្លែងពីអាកាសបានជាជើម និងអនុសាសនីពិបារិយ៍
បារិយ៍ គីការប្រៀបប្រែង នូវពាក្យិតាថានុសាសនីរបស់ព្រះមុនី
ដោយពោលឡើងនូវពាក្យ ដែលធ្វើឲ្យមហាផ្ទៃ យល់ដឹងពាននាយ
និងពោព័ន្ធ ហើយព្រមប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិតាម ដូចមានរឿងសម្រេច

ដល់ការបង្កើតិសាសនកិច្ចរបស់ហេកទឹកថា

កុនវិស្សាងបុណ្យនៅទោះ ត្រូមយ មានពួកយុទ្ធល្ត ៥០០ នាក់
មានចុងបុណ្យដោដីម ពុនវេបចំដុកទិញកុនសំពោះ ដើម្បីទាំង
លក់នៅត្រីយមហាសម្ព័ន្ធ បុន្ណែមនិងចុះសំពោះនៅ បុរាណ
របស់ហេក ពុនហាត់ចំនួនប្រចាំឆ្នាំដល់ព្រះបេរះ ព្រមទាំង
សមាទានសិលាទុតុជន ហើយកុនពុនពោលជាមួយនឹងព្រះបេរះថា
បាតិត្រូវហេកម្នាសំដើម្បីនិង ធម្មតាមហាសម្ព័ន្ធ រំម៉ឺនមិនមាននរណា
មានសិទ្ធិ ត្រូមទាំងមានអនុកយជាប្រើន ហេតុផ្ទៃដែល សូមហេក
ម្នាស់មេត្តានឹកដល់ខ្ញុំព្រះក្រុណាផន្លឹន ពោលជាប់ដែលហើយ ទីប
ច្បាយបន្ទីហាង្វីនការសំពោះចំសម្រេច ឬ កាលដែលសំពោះ
កិត្តិនៅមានល្អីល្អីយ៉ានីល្អី ដោយអំណាចកម្មានុវត្តរំលែក់នៅ
ពុនទៅដល់កោះគុបមួយកន្លែង ពួកអ្នកដែលនៅកុនសំពោះ ពុនទាំង
គ្មានឱ្យនៅលើកោះនៅទោះ មិនយើងមានវត្ថុណា ដែលគ្នាលើហាប់
អាមុណក់ទៅ ក្រោមពីឯធមបន្ទីដែលមានយ៉ានីកកកុង ឬ ពួកអ្នក
ទាំងអស់នៅ កើនគ្នាបាប់មេលើឯធមបន្ទីនៅ កើតិនបានឲ្យឯធមបន្ទី
ក្រហម ទីបច្ចាប់ដល់មិត្តភកថា ពួកយើងនាំគ្នាមករដ្ឋីជំនួយនេះ កើ

ដើម្បីបំណងចន់ចានដោគលាក ដែលបានដោគលាកយ៉ាងដែល ក្រ-
ហែងជានខ្លួនខ្លួនក្រហមនេះ រៀមងមិនមានទៅ ព្រោះថា ខ្លួនខ្លួន
ក្រហមនេះ សូម្បីមានកំណត់ប្រវេង ៤ ឆ្នាំ កំមានតម្លៃការបែងចែន
ទៅហើយ ពួកយើងគឺនឹងបានទិន្នន័យនៅ៖ ដោយនាំត្រូវក្នុងក្នុង
បន្ទីនក្រហមនេះទៅវិញ ទីប្រប្រែលី ឬ គ្រាន់ ពួកមិត្តភកីក
យកបំពាយ ទីបាដីតាមពាក្យនិយាយរបស់បុរសនោះ ដោយនាំត្រូវ
កាត់យកខ្លួនខ្លួនក្រហមក្នុងក្រោកោះនោះ យកទៅដាក់រហូតដល់ពេញ
សំព័រ ទៅតាមបំណងដែលខ្លួនត្រូវការ ឬ

ចំណែកអមទុស្សទាំងឡាយ ដែលអាស្រែយនោះក្រោកោះនោះ កំ
មានសេចក្តីផ្តើមក្រោដ ដោយគិតថា ពួកមនុស្សទាំងនេះដើរឲ្យត្រួម
បន្ទីនក្រហមរបស់ពួកយើង ឲ្យវានាសហិរញ្ជបាលអស់ យើងនិង
សម្ងាប់ពួកអ្នកទាំងនេះឲ្យអស់ ហើយពាណិជ្ជត្រូវថា កាលបរិច្ឆេក
យើងសម្ងាប់ពួកមនុស្សទាំងនេះ ក្នុងស្អានទិន្នន័យ និងដើរឲ្យស្អានទិន្ន
នេះ ពេរពេញ បូកកកុញ្ញទៅដោយសាកសាធ ដូច្នេះ ពួកយើងនឹង
ចាំឲ្យសំព័របស់ពួកគេ ចេញទៅដល់ពាក់កណ្តាលមហាសម្បូរសិន
ដោយពន្លិចសាកសាធទាំងនោះចុះទៅក្នុងមហាសម្បូរសិន ទីបាដីការរបស់

កំចូលអគារណាចានយើង ។ ពេលពួករួមឃ្លោះទាំងនេះ នាគ្មានដើរឈរ
បេញអំពីការស្ថាបនានៅទៅមិនយុទ្ធទាន ពួកអមនុស្សកំត្រាបណ្តាល
ឲ្យរួមឃ្លោះតុ ដែលគ្នាល្អទឹមរាមីម ប្រដែលគ្នាល្អទាមផ្លូវ ។
ត្រានេះ ពួករួមឃ្លោះ ការសេចក្តីកំយុទ្ធទានកំពើដើរឈរឱយ ម្នាក់
កំស្របអង្វែរគារពាណិជ្ជកម្ម ដែលខ្លួនជាប់គោរពការពារមកហើយ
ដូចអ្នកទូទៅ ឯនបីស្នើសុំដែលទៅ ព្រះព្រៃណ ព្រះអាធិត្យ ព្រះថែក
ប្រអារក្ស្រោះព្រៃណ សូមអង្វែរល្អជាយុទ្ធទាន ។ វិនិច្ឆ័យកចុងធម្មបណ្តាលកំមិក
ដែលជាបនប្រសរបស់ព្រះបុណ្យពេទ្យ ឯនិយរាងកដល់រួមឃ្លោះរបស់
ព្រះមេរោគ សូមលោកបន្ទាត់ទីតួន្យរបស់ខ្លួនព្រះករុណាជន្តុះ ។

កុងខណ្ឌ៖ ដែលចុងធម្មបណ្តាលកំមិក រាងកដល់ព្រះបុណ្យពេទ្យនោះ
វិនិច្ឆ័យកចុងធម្មបណ្តាលកំមិក កំពើកដល់ប្រសិទ្ធភាពដែរ ការបានជាបោះ
កំពើនៃពេទ្យមានអនុវត្តិភាពយុទ្ធទាន ។ ទីប្រជាប់របៀប៖ ទៅរក និងឈរនៅ
ពួជីអាកាស នៅត្រួតដីមុនរបស់ប្រសិទ្ធភាព ។ ពេលនោះ ពួក
អមនុស្សឯនិត្យក្រឡើងយើងព្រះមេរោគ ម្នាក់ កំរើយុទ្ធទាន រត់គេច
បេញទៅ វិនិច្ឆ័យកដែលគ្នាល្អទឹមទីម ប្រកំយុទ្ធទាននោះកំពើតែអស់ទៅ
ដែរ ។ ពួករួមឃ្លោះទាំងនេះ ការប៉ុណ្ណោះតែកំយុទ្ធទាន កំមានចិត្ត

ត្រួតអរកកយដៃថាចំពោះព្រះមេរោយ៉ានីក្រែលនឹង គ្រាល់ៗ ព្រះបុណ្យត្រា ឯនទិយាយលូនឈាមប្រាប់សំខ្លួនទាំងនេះប៉ា ពួកអ្នកទាំងអស់គ្មានយប់កិច្ចាបានឡើតទៅ និងឯនស្ថាប៉ា ពួកលោកនិងនាំគ្មានឡានាមីត ? ពួកឃ្លួនឲ្យពួនទាំងនេះ ឯនតប៉ា ពួកខ្ញុំចង់ត្រួចបៀនូស្ទុក និងដូស់នឹងវិញ ឬ ព្រះបុណ្យត្រា ឯនជ្រាបនូវបំណុលរបស់ឃ្លួនទាំងនេះហើយ ឡើបឯនអជិត្តាប៉ា សុមទ្វីសំពោះនេះ ឡើដល់តាមបំណុលរបស់ជនទាំងនេះ ដោយសុវត្ថិភាពចុះ ឬ កាលពួកឃ្លួនឲ្យត្រួចបៀមកដល់ដូស់រៀនទៅ ឧនហើយ ម្នាក់ ឯនតាំណាលរវិនិដលក្ខរូក្រាក់ឡើល និងស្រឡាហំនកាំន ព្រះតែតួចិត្តិហារិយ៍របស់ព្រះបុណ្យ៖ ឲ្យកន និងប្រពន្ធរបស់នឹង ឯនស្សាប់ ហើយបូលកុន និងប្រពន្ធលោកស្សាប់ជិ និងថ្មាយឲ្យនឹងជាមុនសក ឲ្យនាសិកា អ្នកដល់នូវត្រួតសរណកម្ម៍ ជាតិតិន ជាតិរឡក រហូតដល់អស់វិត ឬ

ក្នុងទិន្នន័យ៖ មានអ្នកព្រមថ្មាយឲ្យនឹងជាមុនសក ៥០០ នាក់ និងឲ្យនាសិកា ៥០០ នាក់ ឬ រចនាំគ្មានត្រួចបៀមកដូស់វិញ កាលមកដល់ដូស់ គឺឯនទាំងគ្មានដោយរបស់របរឡើនិតិសំពោះរបាលស្របហើយ តែ

ម្នាក់ ពាណិជ្ជកម្មបេងបេក្ខុមចន្ទន៍ក្រហម ដែលជារបស់ជ្រាវ
ទីន្នាក់ ទុកដើម្បីប្រគល់ធនធាន និងក្រោយពីការបេងបេក្ខុ
រប្រសេចហើយ ទីបន្ទាំងក្រោយកន្លែងប្រគល់ធនធាន ឬ ត្រា
នោះ ធនធាន ពាណិជ្ជកម្មបេងបេក្ខុមចន្ទន៍ក្រហម និងអ្នកទាំងអស់ជ្រាវ
មិនអាចនិងទទួលបានការបេងបេក្ខុមចន្ទន៍ក្រហមឡើយ
ហើយធនធានស្ថាដឹងប៉ុណ្ណោះពីរឿងឯុទ្ធទាំងនោះថា ពីរអ្នកទាំងអស់
ជ្រាវប៉ះជានេយៗព្រះបរមសាស្ត្រហើយ ប្រាន់ ? ពីរឿងឯុទ្ធទាំង
នោះតប់បាន បាតិត្រូវហាកម្មសំដីមេដី ពីរឿងឯុទ្ធទាំង
បរមសាស្ត្រ ឬ ធនធានប្រាន់បានប្រាប់ថា ប្រសិទ្ធបីជុំប្រែះ ពីរ
អ្នកទាំងអស់ជ្រាវ ចូរទាំងបាតិត្រូវប៉ុណ្ណោះ ហើយត្រូវបានប្រាប់
និងជានេយៗព្រះបរមសាស្ត្រ ទ្រួស់ជាទ្រូវបានហាកនាយក ពាណិជ្ជ
ក្រហម ឬ ពាណិជ្ជកម្មបេងបេក្ខុមចន្ទន៍ក្រហម ឬ ពាណិជ្ជកម្មបេងបេក្ខុមចន្ទន៍ក្រហម

ពីរអ្នកស្រួលទាំងនោះ ពោលបាតបាន ព្រះករុណាបានហាកម្មសំ
ហើយជាន់ជ្រាវ ជូយជ្រាវសាន្តសាងសង់ម្បាយខ្ពស់ ឬ ម្បាយខ្ពស់ ដែល
បាតិត្រូវបានប្រាប់ថា រមជ្រាវសាន្តសាងសង់ម្បាយខ្ពស់នោះនឹង

ក្នុងអង្គភាពបរមត្តិបនិយោគ សារពាណិជ្ជកម្ម ពីព្រះកសាង
ទេវីន ដោយខ្លួនចនក្រហម ឬ កាលពីកម្ពុជាក្រសួងនៅ៖ នាន
កសាងសារ និងសេវាសនៃសម្រាប់ភីសិរី និងព្រះទសពល
របស់បាយ ព្រមទាំងបានចាត់ចេងទេយ្យដុំ គីរបស់បរជី
បុណ្យរៀន គ្រប់គ្រាន់បាយ ទីបង្កើយបន្ថែមប៉ូត្រេះបុណ្យត្រា
ថា បពិត្រលោកម្នាស់ដីបម្រិន ពួកខ្លួនរៀបចំវិញ នូវ
ស្របអស់បាយ ដូច្នេះ សូមលោកម្នាស់ ទៅក្រាបទូលាភាកជន
និមនព្រះសម្បទ ឲ្យសេចយានមកចុះ ឬ ព្រះបុណ្យត្រា នានដើរ
ដូច្នេះបាយ ទីបនិមនទៅកាន់ក្រសួងរត្តិ ទៅដោយបុំទិន្នន័យ ឬ
ដល់កន្លែងដែលព្រះមហាក្សត្រ: កាលបីដីនៅបាន ដោយ
កាលដីសម្បទ ក៏បានចូលទៅកាលប៉ូត្រេលបាន បពិត្រព្រះសុគត្ត
ពួកម្ពុជាក្រសួងកន្លែងដែលសុណាបរនុជនបទ មានបំណងចង់យើងព្រះ
សយម ហេតុដូច្នេះ សូមព្រះសាស្ត្រទេវីន ព្រះករុណាជនុបុំទិន្នន័យ ឬ ព្រះ
នោះ ព្រះមហាក្សត្រ: ទីបនិមនទៅកាន់ក្រាបទូលាភាកជនបស់ព្រះប៊ែរ:
ដោយគុណភាព ឬ ព្រះបុណ្យ: កាលបានជ្រាបថា ព្រះមានបុណ្យ
ទេវីនទូលាភាកជនបាយ ក៏បានក្រាបបន្ថែមហាង្វប់ទៅកាន់ដែន

សុណាបន្ទូនបន្ទិញ ដើម្បីប្រាប់ល្អុកអូកស្រុកទាំងនេះ បាន
ជ្រាបដំណឹងថា ថ្មីស្ថាកនេះ ព្រះមុនីសេចក្តីយានិមកក្នុងទីនេះ ។
ចំណែកព្រះមានព្រះភាព បានត្រាសប្រាប់ព្រះអាណន្ទថា ម្នាល់
អាណន្ទ ព្រឹកស្ថាកនេះ តបាតតនិន៍ទៅបិណ្ឌបាតនៅក្រោមពាណិជ្ជៈ
គឺដែនសុណាបន្ទូនបន្ទិញ អូកបានល្អុកស្រុកដល់កិត្តិប្រមាណ ៤៨៨
រប កុំហែនមួរគ្រប់ ៥០០ រប ត្រូវបន្ទូរកម្មយុទ្ធបណ្តា ។ ព្រះ
អាណន្ទត្រូវទូលាបព្រះពុទ្ធផីការ ព្រះរុណាបព្រះអង្គ ហើយនាំយក
រឿនទាំងនេះប្រាប់ដល់កិត្តិទាំងឡាយ និន្ទប្រាប់ល្អុកិត្តិទាំងអស់នេះ
ដែលនិន្ទត្រូវទៅបិណ្ឌបាតក្នុងថ្មីស្ថាក នាំត្រាតាប់ស្ថាក និងការ
បាប់ស្ថាកនេះ អូកដែលបាប់បានមុនគេ បានដល់ព្រះកុណ្ឌជាន ។
ពេលដែលពួកអូកស្រុកពាណិជ្ជៈបានជ្រាបថា ថ្មីស្ថាកនេះ ព្រះមុនី
សេចក្តីយានិមក ទីបនាំត្រាតាត់ប៉ែនធ្វើការនានប្រប់ដ្ឋៃ៖ ដើម្បីចាំ
ទូលាបព្រះសាស្ត្រ ។ លើដល់ព្រឹកស្ថាកទីនេះ ព្រះសុគត្តសេចចូល
ទៅកាន់ទីស្រុដីកហើយ ទ្រូនិចូលដល់សមាបត្រទៅក្នុងព្រះគន្លកដី
គឺនិរាងៗនេះ មណ្ឌលកម្មលសិរាសន៍៖ របស់ព្រះព្រៃក៍ក្រោទីនេះ
ទីសអំពីប្រកតិមុន ពេលនេះ ព្រះព្រៃទីបានរាយការម៉ែបថា ពី

មានហេតុអង្គ់ ទីបង្កើច្បាស់សេរីយីនក្នុង កំព្យិះជ្រាបថា
មកពីព្រះបរមសាស្ត្រ ស្ថូបនិនយានចារិកទៅការនៃដែនសុណាបរឡុ
ជនបាន កាលបីជ្រាបដូឡេខេះ ទីបញ្ហាសំបញ្ញាវិស្សុកម្មទេរបុគ្គល
ថ្ងៃនេះ ព្រះមានព្រះភាគ និនិច្ចចារិកទៅបិណ្ឌុបាតនៅដែនសុណាបរឡុ
ជនបាន ដោយមានចមាយដូវប្រមាណការ ៣០០ យោងទៅចុរអូកនិមួន
ជ្រាសាទិន្ទីនៅ ៥០០ ខ្លួន ជាក់ទុកនៅមុខខ្លាងទ្វារវត្ថុដែតពន ។

វិស្សុកម្មទេរបុគ្គល កាលបីដីនឹងដូឡេខេះហើយ ទីបង្កើតាម
បញ្ញាប់របស់ព្រះព្រៅ ដោយបាននិមួនជ្រាសាទិន្ទី ៥០០ ខ្លួន ក្នុង
ជ្រាសាទិន្ទីនេះ មានជ្រាសាទិន្ទីសម្រាប់ព្រះមានដោតនោះ មានមុខ ៤
សម្រាប់អគ្គសារកំពីរ មួយខ្លួនមានមុខ ២ និនិច្ចសម្រាប់កិកឯកដោន
ទេរបុគ្គលបំផុះ របនោះ មានមុខ ១ ។ ព្រះលោកនាប់ ស្ថូបយាន
បេញបាកពីព្រះគន្លកុដិ ចូលទៅគន្លប់កិកឯកជ្រាសាទិន្ទីមួយខ្លួនមាន
មុខ ៤ នោះ ចំណែកកិកឯកសង្គម មានព្រះអគ្គសារកំពីរជាដើម
បានចូលទៅគន្លប់កិកឯកជ្រាសាទិន្ទី ៥០០ ខ្លួន ប៉ុណ្ណោះសរប់ទំនរជ្រាសាទិន្ទី
មួយខ្លួន ពីព្រះជ្រាសាទិន្ទីអស់ ៥០០ ខ្លួន ដោយខ្លួនកិកឯកមួយរប
ពេលនោះ ជ្រាសាទិន្ទីអស់នោះកំពុងអកណុតិន្ទីទៅពីអាកាស

រហូតទៅដល់ក្នុងសម្បទន្ល គ្រាប់នៅ ព្រះសាស្ត្រប្រជុំប្រាសាទទាំងនេះយប់សម្ងាត់នៅកណ្តាលអាកាស ។ នៅត្រួន្ត់ក្នុងសម្បទន្ល គ្រឹះក្នុងនោះ មានតាមសវដល់ជាមិញ្ញាចិដិម្នាក់នៅទីនោះ មានរោគ្យាប់សម្បទន្លនៃសីំ ។ បានប្រើប្រាស់ប្រជុំមហាផនកិតមិញ្ញាចិដិតាមដល់ទីនេះយូរយ៉ែ ហើយរោគចានទូលាការគ្រារពារពារបំអានអំពីមហាផនជាប្រើប្រាស់តែប់ សម្បទន្លនៃសីំនោះ ជាមួយមានខបនិស្សីយោ ព្រះអរហត្ថផលប្រចាំនៅក្នុងចិត្ត ប្រើបាបីដុចអណ្តាត់នៅប្រើប្រាស់នៅសាធារណៈនៅក្នុងឆ្នាំនេះ ប្រើបាបីដោយប្រចាំឆ្នាំ ។

ព្រះជីនស្រី ប្រជុំយូរឱ្យខបនិស្សីយោនៃព្រះអរហត្ថផល របស់សម្បទន្លនតាមសវ ទីប្រជុំសវមិនព្រះជមិនប្រាស កាលបរិច្ឆេទជមិនសរុប សម្បទន្លនតាមសវក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ថផល ព្រមដោយអភិញ្ញា ៦ ព្រះពុទ្ធមន្ត្រីប្រជុំប្រពាណការបញ្ហាដោយបាសម្បរទា ដោយវិធីជាបិកិកឱ្យខបសម្បរទា ពេលដែលព្រះអន្ត់ប្រពាណចប់ បាន និងចិវិនិគ្រឿនបរិក្សា ក៏បានកើតឡើងដោយអំណោចបុញ្ញប្រើប្រាស់ ដែលទាំងប្រាប់សន្សំទុកមកអំពីអតិថជាតិ ហើយព្រះសម្បទន្លនត្រូវ បានចូលទៅគ្រឹះក្នុងប្រាសាទ ដែលនៅសល់ទុកសម្ងាត់រោគមួយខ្ពស់នោះ ។

សរុបមក មានព្រះសង្គមចាំដៅអស់ មាន ៥០០ អគ្គ ឬ ពួកអ្នក
ស្រួលពាណិជ្ជៈ បានទាំងត្រូវយកទានដល់កិត្តិសង្គម មានព្រះវិជ្ជមាន
ជាប្រធាន ហើយនិមន្ទព្រះមានបុណ្យ ព្រមទាំងកិត្តិសង្គម ទៅ
គិត្តិកិនិមកុឡាការម ត្រាដែលប្រព្រះអនុសេត្រយោន្តទៅដល់អាកម្មនោះ
ព្រះទេសពលបានចូលទៅការទាំងសារបច្ចុប្បន្នមាន្ត្រា ដែលពួកអ្នកស្រួល
ពាណិជ្ជៈបានកសាន្តទុកប្រើយ ហើយព្រះពុទ្ធអគ្គបានទូលាបការប្រើយ
ចុងមាន្ត្រាសារបំនោះ ទុកជាសាសនសម្បតិ ឬ ចំណែកមហាការ
ដនវិញ បានទាំងត្រាតាត់បែងយកគ្រឹះសការបុរីជានោះ ដើម្បីវិនិយោប់
ព្រះជម្លើទេសនា ក្រាយពីការសមាទនខាងក្រោមប៉ុណ្ណោះហើយ ព្រះ
សម្បទ្រួនីសម៉ែនិជ្ជជម្លើទេសនាប្រាស ជាតិសសនោះ ព្រះពុទ្ធអគ្គ
បានគិត្តិប្រជាប់កិនិមកាកម្មនោះប្រមាណ ២-៣ រោច្ញេវទៅតុលិន មុននឹង
សេត្រយោន្តត្រួរប់ទៅវិញ ព្រះអនុកិត្តបានត្រាស់ប្រាប់ឲ្យព្រះបុណ្យត្រូវ
គិត្តិនៅកិនិមកដែនសុណាបរឡនដែនបទនេះតាមទៅទៀត ឬ កិនិមកពេលដែល
សេត្រយោន្តត្រួរប់ទៅវិញ ព្រះបរមសាស្ត្រាសេត្របានទៅគិត្តិនៅទៀតប៉ុណ្ណោះ
ត្រួរកិនិមកស្ថិតម្នាត ត្រានោះ មានសេចនាតិល្អារេដ្ឋាន៖ម្នាត បានក្រាប
ទូលាការជនិមួយ ព្រះអនុបុះទៅការទាំងកិត្តិពន្លាក និងបានក្រាបទូលាសូម

របស់ដែលគ្រប់ជាមួយ

ហំងារទៅនាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានដាក់ស្ថាមព្រះបានទុកនៅ
ត្រូវត្រើមស្តីស្និស្សន៍មួយនាទី ស្ថាមព្រះបានទៅនាម ពេលរលកទឹករសាត់មក
ប៉ះ ក៏ដែលមិនយើព្យូ តែកាលរលកទឹកបានតែឡើ ទីបាមាបាមីល
យើព្យូស្ថាមព្រះបាន ស្ថាមព្រះបានទៅនាម បានដាក់នឹងការគោរពប្រជាធិបតេយ្យ
របស់ពេញកនាគទេនក្នុងទឹកនៃព្រះបានទៅនាម ការប្រព័ន្ធសម្រាប់ស្ថាមព្រះបាន
បាកកកិកពនាគមកវិញ្ញុប៉ឺយ ស្ថាមបានទៅការដាក់ក្នុងសប្តាហ៍ន និងបាន
ត្រាស់ជាមួយសប្តាហ៍ននៅត្រូវបាន ម្ដាលសប្តាហ៍ន៖ អ្នកដ្ឋាប់បានប្រជុំ
ប្រជុំមហាចនុរាជីនក្នុងរាជរដ្ឋអាមេរិកប្រើប្រាស់ប៉ឺយ ដូចខ្លះ ចុរអ្នក
នៅក្នុងទីនេះបុះ ដើម្បីដឹងមុន្តីប្រជុំមហាចនិងព្រះបាន បានយកបានដើម្បីត្រូម
ត្រូវឱ្យ ក្នុងដំណើរទៅការនៃព្រះនិញ្ញន ឬ ព្រះសប្តាហ៍ននៅត្រូវក្រោបទូល
ទូលបាយកអាសាន និងព្រះមហាផិបត្តិតាមព្រះពុទ្ធតម្រាស់ត្រាស់ប្រាប់ តែ
បានក្រោបទូលសុមរបស់ដែលគ្រប់ជាមួយ ដើម្បីស្ថាមព្រះបានទុក ឬ ព្រះបាន
ព្រះមុនីទីប្រជុំដាក់ស្ថាមព្រះបានទុក ហើយដឹងប្រចាំពីរក្នុងសប្តាហ៍នទៅនាម
ហើយសប្តាហ៍នទៅនាមនៃត្រូវបានដោយពន្លឹង នាក្រុងសារតិច ឬ
ចំណេះក្រោបទីប្រចាំពីរក្នុងសប្តាហ៍នទៅនាម ការប្រាយកប្រើប្រាស់អាយុស្សារ មក

ដល់ការបានបន្ទិចបន្ទិញបាន ហើរកក់ធានប្រកាសទាំង ក្នុងភាពជាប្រាស់អរហត្ថ ទីបានពេលជាតាតាបានឡើង ដែលមានសម្រាប់បានក្នុង នៅក្នុង គម្ពីរខ្ពុសទិនកាយ មេរគាល់ ដូចមានសេចក្តីថា :-

សិលជាកំពុលក្នុងហើរកនេះ ចំណោកបុគ្គលអ្នកមានប្រាញ្យ
កំខត្តម៉ែងរ មានដំយែងម្នៃក្នុងមនុស្សហើរក និនិមីនេះហើរក ព្រោះ
សីល និនិមីបញ្ជា ។

មានបញ្ហាដែលនាំឡើកកំពុលការសង្ឃឹម ចំពោះព្រោះបុណ្យត្រូវ
ក្រោយពីហើរកបន្ទិចបានឡើងហើយ ដូចមានវីរីនិសម្រែនុកក្នុង គម្ពីរ
ម្នល់មិនកាយ ឧបិបណ្តាសក៖ នៃ បុណ្យការណ៍សូត្រ ថា :-

លំដាប់នោះ ព្រោះបុណ្យ៖មានអាយុកំបន្ទិចបានឡើង ក្នុងសម័យ
ានក្រោយ ។ ត្រានោះនឹង កិត្តិជាប្រើប្រាស់បុណ្យបានប្រាញ្យបាន បុណ្យតាមប្រាញ្យបាន
ព្រោះការ ហូវបុណ្យដែលប្រាញ្យបានប្រាញ្យព្រោះមានព្រោះការ ហើយអនុយ
ក្នុងទីផ្សេសមគ្គរ ។ ហូវកិត្តិទាំងនោះ អនុយនៅក្នុងទីផ្សេសមគ្គរហើយ
ទីប្រកាបប្រាញ្យបុណ្យប្រាញ្យបានព្រោះមានព្រោះការ យ៉ាងនេះថា បាតិត្រព្រោះអនុយ
ចម្រិន កុលបុត្រហួរឃាងបុណ្យ៖ ដែលព្រោះមានព្រោះការ ទូទានដោយ
ខ្សោះសាន្តប ហើរកដើមរណការបានឡើងហើយ គតិរបស់ហើរកដូច

ម្ចច ហរលហកដុចម្ចចទៅ ? ព្រះមានព្រះភាពត្រាស់ថា ម្នាលកិតិ
ទាំងឡាយ កុលបុត្រិយោះបុណ្យ៖ ជាបណ្ឌិត ឯនប្រព័ន្ធគម្រិះ
សមគ្គរដល់នរលហកិត្តរដមិ ទាំងមិនឯនប្រព័ន្ធដាតត ឲ្យលំបាក
ព្រះអមជាមេរាប់ ម្នាលកិតិទាំងឡាយ កុលបុត្រិយោះបុណ្យ៖
បរិនិញានហើយ ឬ លុះព្រះមានព្រះភាពទ្រួស់ជូនដូចេះហើយ កិតិ
ទាំងនោះ កិមានសេចក្តីព្រកអរ វិករយបំពេះភាសាសិតរបស់ព្រះ
មានព្រះភាព ដោយកិតិទាំងនោះ អស់នូវសេចក្តីសង្ឃឹម ថែមទាំង
ឯនបោលសរសើរអំពីគុណ របស់ព្រះបុណ្យនៅពេលយ៉ានប្រើប្រាស់ ឬ

ព្រះបុណ្យនៅ លោកវំលាត់ខ្លួនបរិនិញានទៅកិតិថែមនហើយ
តែកិតិគុណ និងសេចក្តីល្អរបស់លោក ដែលជាអូកទ្រួស់នូវខ្លួន
ធិះ អាចប្រព័ន្ធប្រយោជន៍ ឲ្យដល់មបានដួនយ៉ានប្រើប្រាស់សង្គម
ជូនដូចេះ ទីបុត្រិយាយនោះ ឯនសម្រេចនូវការដើរិនគុណ ហើយនាំត្រូវ
ការបូជាសរិរសព្វរបស់លោក ហួតដល់ពី ថ្មី ថែមទាំងឯនកសាង
ព្រះបច្ចិយ ដើម្បីទិន្នន័ះអណ្ឌិាតុរបស់លោកទុក ជាទិសការគារព
បូជា ប្រជាមនុស្សរីយ៉ែរបស់ពួកគេទិន្នន័ះ ។

(ជីវប្រភពិទិនាសារ៉ក ៩០ ២១៧)

នឹងប្រព័ន្ធឌីបន្ទាន់ព្រះមេដីយោត្តេ៖

“ លោកសញ្ញាបេរណ៍ក្នុងចំណោមប្រជាមិនអាសយដ្ឋាន នៅក្នុងដំឡើង ”

ព្រះមេយិយោត្តេ លោកទ្រព្យីគុណាគម្លឺ ច្បាក់ជាវេដ្ឋាន សរីក និងសញ្ញាបេរណ៍ក្នុងគណៈសង្គម ឬនិងសម្រាប់ជាវេដ្ឋាន សរីក របស់ព្រះពុទ្ធដាម្ពស់ ៤០ រូប ដែលហេរថា ព្រះអសវិតិមហាសរីក ចំណោមប្រជាមិយោត្តេ លោកគីត្តាប់បានដើរពីជាតុទ្វប្បដ្ឋាក ព្រះពុទ្ធភោះមកដែរ ទាំងនេះការបោះឆ្នោត ជាផុណាសម្រាតិរបស់លោក ដែលគិរាប័ណ្ណិកយកមកជាទាបរណ៍ ក្នុងការបំពេញបុណ្យក្នុសល ។

ការសន្យាបុណ្យបានមី របស់ព្រះមេយិយោត្តេ បានដើរពីទីក្រុងបុរាណ ក្នុងអតិថិជន តាមដែលមានសម្រាប់ខ្លួនប្រាកដក្នុង អដ្ឋកថា បរមត្តទីបនី ដែលជាអដ្ឋកថាអធិប្បាយសេចក្តីព្រះបាប័ន់ក្នុង គម្រោង ឯុទ្ធកនិកាយ មេរគារា ដូចមានសេចក្តីថា :-

ការដើរបុណ្យក្នុសលរបស់ព្រះមេយិយេ៖ ក្នុងជាតិដោយធន់ នៅបីនិងប្រុបការដើរបុណ្យបែបនេះ ដូចគ្នានិងការជាតុដោយធន់ ដែរ ដើម្បីទូលាបដលប្រយោជន៍ អំពីការដើរសេចក្តីលូចចំនៃនោះ ដោយ

ក្នុងជាតិមួយ ហេរកចានកែតនៅក្នុងត្រកូល អ្នកមានដនដានម្នាក់
ត្រីនឹងពុទ្ធកាលវិនោះវិបស្សីសម្បុទ្ទ ប្រសិនប័នីនឹងរប់ជារយៈពេល
នៃកប្បោ ដោយរប់ចយក្រាយអំពីកុទ្ទកប្បរនេះ ក៏ពុន ៨១ កប្ប ។
ក្នុងសម្ប័យនោះដន ធនោះវិបស្សីសម្បាសម្បុទ្ទ ឡើងជាកំព្យះដន្តាយុ
សង្ឃារថា តប់គតគនីនឹងរំលត់ខ្លួនបិន្ត ហេតុដែលធនោះអនុជាកំអាយុ
សង្ឃារនោះ ពីធនោះធនោះអនុជានប្រពិស្តានសាសនា របស់ធនោះអនុជាតុក
ជានលូហើយ ដោយបិស់ទេរបស់ធនោះអនុជានយល់ដឹងត្រីមត្រូវ
តាមបដិចារបស់ធនោះអនុជាន ដែលជានសរុបនឹងហើយនោះ ។ កាល
ធនោះវិបស្សីឡើងជាកំព្យះដន្តាយុសង្ឃារ ក៏ពុនកែតមានសេចក្តីអស្សារ្យ
ផ្សេងៗ កែតឡើង មានដែនដឹក្សារដីម ។ គ្រានោះ មហាផន្លាន
កែតការកំយាមក្រាក់ដឹក្សាបន្ទីចិត្ត ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលកែត
មកអំពីដែនដឹក្សានោះ បុន្តែសេចក្តីស្សរីណាមហាកំមួយអនុជាតុក
ចំនួននៃសេចចាតុមួយហាកំជានដើម្បីរាយការណ៍ ក្នុងចិត្ត
ក្នុងចិត្ត ដោយជាននក្សាប់ច្បាបន្ទាបក្រុងរឿងនោះ កាលដែលមហាផ
ជានជាបក្រុងរឿងនោះហើយ ម្នាក់ៗ ក៏ពុនកែតការសវនិកក្នុងចិត្ត ។
ចំណេះកុបុត្រ (មយិយ៖) នោះ ជានស្សាប់អំពីរឿង

ដែលគូរចូរអស្ឋារពាណិជ្ជនេះហើយ ឬនកើតមានសេចក្តីដ្ឋែប្បីជំនោះព្រះនឹងក្រុម្ភៈ
បំពេជ្ជនឹងក្រុម្ភៈសម្រួលយ៉ានីក្រុលនឹង ពាណិជ្ជនេះបីតិសាមនស្រីក
រយ លុះកុលបុគ្គនេះអស់ដីវិតនៅ មានការត្រាប់ដ្ឋានៗ កើតជាមួយ
មនុស្ស និងទេរតាមសៀវភៅលីយុរអនឹង ដោយអំណាចនៃបុណ្យ
កុសលដែលឬនកើតដើរបមកហើយនេះជន ឬ លុះមកដល់ពុទ្ធសម្រេច
របស់ព្រះសមណាគោតមបរម្បត្រនៃយីននេះ កុលបុគ្គនេះ កើតន
មកកើតនៅក្នុងត្រូវកុលសក្ស៍ នាងក្នុងកបិលពស្ត មានរោងចាយៗ
មេយិយកុមារ ។

ហេតុផលដែលមេយិយកុមារ ចូលមកបុសក្នុងព្រះសាសនា
នេះ មិនយើព្យូមានក្រឹនតំណាងទុកប៉ា ដោយរោកអាស្រែយហេតុ
អ្នីទេ ទីបមកបុសនេះ យើព្យូមានតែក្រឹន ដែលរោកចូលមក
បុសជាកិកបុរាណ៖ ហេតុផលដែលក្រឹន នៅពេលរោកបាន

កាលមេយិយកុមារ ឬនកើតដំពេញរីយហើយ ឬនចូលមកបញ្ចប់
ឱបសម្រាត ក្នុងព្រះសាសនានេះ ដោយឬនទូលបជាទបដ្ឋាករបស់
ព្រះពុទ្ធមនុស្ស ក្នុងរយៈកាលដែលមិនទានកិកអនុការីម្រួយ ព្រម
កិច្ចិន ធ្វើជាទបដ្ឋាកដោយត្រឹននេះ រោកកើតនប្រមិន្តូលបធ្វើជា

ឧបជាកហណុរាង៖អាសន្នសិន ។

ដូចមានរឿង ដែលពេលទុកក្នុង គម្រោុទកនិកាយ ឧទាន
ក្នុង មេយិយវត្ថុ នៃ មេយិយសុត្រ និងក្នុង គម្រោអនុត្រនិកាយ
នៅកន្លែង តាមដែលមានសេចក្តីថា :-

សម័យម្មយ ព្រះមានជាត ឡើតិនិត្តប្រជាប់នៅបាលិកបពិត
ជិតិនិត្តក្រុងបាលិកា កំក្នុងសម័យនោះជន ព្រះមេយិយវត្ថុ ជាអ្នក
ឧបជាកព្រះមហាវិរៈ ។ ថ្មម្មយ ព្រះមេយិយវត្ថុ បានចូលនៅកាល
ព្រះមានបុណ្យ នៅទីតិនិត្តប្រជាប់ ថ្មយបន្ទីរបៀប ឬរនីក្នុងទី
ដីសមគ្គ ហើយទីបានក្រាបទូលព្រះមហាមុនិថ៍ បពិត្រព្រះអន្តិជ
បម្រិន ខ្ញុំព្រះអន្តិជ្រាប្តានិនិត្តនៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកដួនត្រាម ព្រះអន្តិ ។
ត្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស៊ិនុញ្ញាតថា ម្នាល់មេយិយ៖ អ្នក
ចូរសម្រាប់កាលគ្គរបុះ ។ លើដែលប្រព័ន្ធក្នុងស្រុកទីនេះ ព្រះមេយិយ៖
បានស្រួលស្រួលបិណ្ឌបាត និងចីវៈ ចូលនៅបិណ្ឌបាត ក្នុង
ស្រុកដួនត្រាម កាលត្រួរប់ពីបិណ្ឌបាត ក្នុងពេលបច្ចាកត បានចូល
នៅការនៅក្នុងស្រួល កិមិកាទ្រា បន្ទាប់មកកំណែបានសម្រាកនៅក្នុងនៅ
នៃស្រួលកិមិកាទ្រា នោះ ពេលនោះ បានក្រឡើងការយើង្ហោះព្រស្តាយម្មយ

ជាស្ថានទីគ្នាលើព្រៃកអវិកកម្មនៃចិត្ត ឬ ត្រាទោះ ព្រះមេយិយៈ
គិតដំឡើងថា ព្រៃស្បាយនេះ គ្នាលើព្រៃកអវិកកម្មនៃចិត្តណាស់ហូវ ឬ
ព្រៃស្បាយនេះ សមគ្នាដល់កុលបុត្រ អ្នកមានសេចក្តីព្រាយាម ឬ
បុគ្គលអ្នកប្រារព្យូនៃសេចក្តីព្រាយាម ឬ ប្រសិនប់ព្រះលាកនាយក
ទ្រនិះអនុញ្ញាត ឲ្យរួមឱ្យមកនៅក្នុងទីនេះ យើងនឹងមកនៅក្នុងអម្ចាន
គិតព្រៃស្បាយនេះ ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រជនប្រារព្យូនៃសេចក្តីព្រាយាម ដែលជា
កិច្ចរបស់សមណ៍៖ ឬ

កាលប៊ែព្រះមេយិយោត្រ គិតដូចខ្លះហើយ ទីបច្ចុបាទីតាមបំ
ព្រះមានដោគជល់ទីតួនិះប្រជាប់ ថ្មីយបនីរបស់ហើយ ក៏ពុនអនុយនៅ
ក្នុងទីសមគ្នា ហើយបានក្រាបបន្លឹនលីនិនិត្រព្រះកគរបោះ បាតិត្រព្រះ
អនុជីចរម្លឺ សូមព្រះអនុប្រធានរោកសាស កាលពីព្រៃកមិញ្ញនេះ វិ
ព្រះអនុពុនស្ថិកស្អែងប្រជាប់ដោយបានត្រួតពិនិត្យឲ្យ ចូលទៅបិណ្ឌបាត
នៅក្នុងស្រុកជនត្រាម ឬ៖ត្រាប់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុកជនត្រាមរប
ហើយ ត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាតមកវិញ ក្នុងកែហបញ្ញាកត្ត បានចូលទៅ
កាន់ខ្លះរាន់សុំនិមិត្តាជ្មាន ហើយសម្រាកនៅក្នុងទីនោះ ក៏ពុនក្រោងក
យើងព្រៃស្បាយមួយ គ្នាលើព្រៃកកម្មពេញចិត្តណាស់ ទីបាន

ពិចារណាបា អម្ពុវនេះគឺចូរឲ្យជាទីត្រួតអរគុណយណាសំបុត្រ សម
គឺជាទីកន្លែង ដែលប្រាក់ពាណិជ្ជកម្ម របស់កុលបុត្រ អូក
ប្រាក់ពាណិជ្ជកម្ម បើព្រះមានព្រះភាគ ឡើងអនុញ្ញាតដល់ខ្លួន
ព្រះអនុប័ណ្ណ ឬព្រះអនុធមិនទៅការអម្ពុវន ដើម្បីប្រើប្រាស់ព្រះរបស់ព្រះ
បំពេញសមណាគម ។

កាលព្រះមយិយ៖ ក្រាបទូលដុខចេះហើយ ព្រះសយម និងប្រើ
ឡើងត្រាសំបុត្រ ម្នាវមយិយ៖ អូកចូរឲ្យរដ្ឋបំបនិចសិន ពីព្រះ
ព័ត៌មាននៃព័ត៌មានកំណើន អូកចូរឲ្យរដ្ឋបំសិន បើមានកិត្តិវិធាកនទៅជា
មយិនិងត្រាតត (អូកទៅចុះ) ។ ចំណោកព្រះមយិយ៖ ពានក្រាប
ទូលនិងព្រះមានព្រះភាគដុខចេះទៀត ជាកម្មបំពីរដនជា បាតិត្រព្រះ
អនុដីចាបមិន ព្រះអនុមិនមាននូវកិច្ចអីទេ ដែលត្រូវដើរឲ្យបាន
វិនិមួយនៃព្រះអនុ ជាអូកដែលមានកិច្ចត្រូវដើរឲ្យ ព្រះមិនទាន់បាន
សម្របទូវអិយជម្រើនវិញ ដុខចុះ ប្រសិនបើព្រះពុទ្ធមិនបានប្រើ
អនុញ្ញាតដល់ខ្លួនព្រះអនុ ឬព្រះអនុកិនិងទៅការអម្ពុវន ដើម្បីប្រើប្រាស់
ប្រើប្រាស់ព្រះរបស់ព្រះមយិយ៖ ដូចរបៀបទី១ នៃរបីនេះព្រះមយិយ៖

ក៏នៅពេលមិនស្ថាប់ រហូតដល់សុំលើកទី ៣ ទៀត ព្រះអង្គភ័យដែល
ត្រាស់អនុញ្ញាតថា ម្នាល់មេយិយៈ អ្នកចុរសម្ងាត់កាលគ្មាន៖ ឬ
ព្រះមេយិយាទ្វារ កាលប័ណ្ណនូវការអនុញ្ញាតពីព្រះពុទ្ធមួយ ហើយ
ធានថ្មាយបន្ថីលាងព្រះសយមុខ និងផ្លូវប្រទួលក្នុងការបែងចាយ ទីបច្ចុប់
ទៅការនៃព្រះអម្ចាស់ លុះចុលទៅដល់ហើយ ហេកក៍ធានប្រើប្រាស់
ព្រាយាមបំពេញនូវសមណាគមិ ប៉ុន្មានពេលដែលបានការអង្គយោធី
សមណាគមិ ហេកធានដើរទៅក្នុងព្រះអម្ចាស់នៅ៖ ហើយទីបង្កើរ
សម្រាកក្នុងរោហ្ស័ដ្ឋ នៅទីបំបត់រៀងឱ្យមួយដើម ឬ

កាលព្រះមេយិយាទ្វារ អង្គយោសម្រាកនៅក្នុងព្រះអម្ចាស់នៅ៖
អក្សសបវិតកំ (ការត្រួវឱ្យ គីរិយាធិកិត្តធមួយ) ដើ
ហាយក (អំពើថាកទាប) ៣ ប្រភាក់ ១- កាមវិតកំ ២- ព្រាសន់
វិតកំ ៣- វិហិន្យវិតកំ អក្សសបវិតកំដើម្បីហាយកចាំនេះ រៀមនឹងផ្លូវ
ព្រះមេយិយាទ្វារមានបិត្តរវៀរវាយកែត្រួវឱ្យ ឬ ត្រានៅ៖ ព្រះមេយិយៈ
ធានគិតដល់អក្សសបធិដីហាយកចាំនេះថា គ្មានឯកសាររាយការសំ
ហ្ម័ន ហេតុដែលមិនឆ្លាប់មាន ក៏កែតមានទ្រួវឱ្យ យើងចេញមកបូសជា
បញ្ជីតាមដាយស្អាត តែត្រឡប់មកត្រូវអក្សសបវិតកំដីហាយក ចាំនេះ

នេះគ្របសង្គតចិត្តយើងសោះ ។

គុណពេលនេះនឹងសូមរៀបឯកយករៀនព្រះមេយិយត្រា ដែលបានសម្រេចនាក់នៅក្នុង អង្គកបាមម្ពុបទ នៃ ចិត្តវត្ថុ ដែលបានសេចក្តីផ្សាយនូវគុណ មេយិយសុត្រ មកសម្រេចនូវការមុនសិន របៀបឱ្យទិន្នន័យនៅក្នុងមេយិយសុត្រពេលទៅទីតាំង សេចក្តីដែលបាននៅក្នុងអង្គកបាមម្ពុបទនោះ ដូចមានសេចក្តីប៉ា :-

ពេលដែលព្រះមេយិយត្រា ចូលទៅធ្វើសមណាគម នៅក្នុង ព្រៃអម្ចាល់នៅនោះ មិនអាចប្រារព្យូលេសចក្តីព្យាយាម ឲ្យប្រព័ន្ធដោ តាមការតាំងបិត្ត របស់ខ្លួនបានទេ ពីព្រោះហេកត្រូវអក្សសលវិតក ចូលមកគ្របសង្គតចិត្តរបស់ហេក ឬ ព្រះបារមសាស្ត្រ ទីប្រព័ន្ធដោម្បួនព្រះមេយិយ៖ ដែលចូលមកគាប់ព្រះអង្គ ធោយព្រះអង្គ ត្រាស់ប៉ា ម្នាល់មេយិយ៖ អង្គទៅហោលពបាតបាតត សូម្បីតតបាតត អង្គរប៉ា ម្នាល់មេយិយ៖ ពបាតតនៅតែម្នាក់ជន ចូរនីងបំបនិចទីតាំង សិន ទម្រាំនីងមានកិកដែលកដំនស ហើយអង្គចូរទៅចុះ ទោះយ៉ានី អីចំនួនក៏ធោយ អង្គក៏នៅតែទៅហោលពបាតបាតត ឲ្យពបាតតនៅតែម្បួន ការធ្វើរបស់អង្គរចុះ រួម្រារៗប៉ា ជាមួកធ្វើកម្មដ្ឋន់ ដែលអង្គ

មាន ហួយៗថា ជាកិច្ច មិនគឺអ្នកធ្វាក់ទៅក្នុងអំណាប់នៃបិត្តនោះ
សោះ ព្រោះថា ធម្មតាបិត្ត ជាគម្មជាតដែលសុះទៅកាន់អារម្មណ៍
ដែឡើង រកប្រមាណាមិនបាន កាលដែលបុគ្គលូយុទ្ធនឹងបិត្តលូប
ហើយ កប់ថាដាកិច្ចដែលសមណ៍:ត្រូវដើរ គ្រានោះ ព្រះពុទ្ធគន្លឹមទិប
ទ្រីនៃត្រាស់សម្រេចកាសិតជាគម្មជាត ដនអ្នកមានបញ្ហា (ការដើរ
សព្វទូទៅ) រៀមនូយុទ្ធនឹងបិត្ត ដែលសុះទៅកាន់អារម្មណ៍ទាំងឡាយ
មាន រូប សំឡែង កិន រស ផែផ្ទៃ: ត្រឡប់ត្រឡិន (មិនតាំង
នៅក្នុងអារម្មណ៍ទៅម្មយ ដូចជាពារក) បុគ្គលរក្សាបានដោយកម្រ
(ព្រោះលំបាកតាំងទុក បានក្នុងអារម្មណ៍ដែលជាទីសប្បាយទៅម្មយ
ដូចជា សព្វត្រាកដែលដើរទៅសីសទីក្នុងក្នុងក្រុង) ហាមយាត់បាន
ដោយលំបាក (បិត្តជាគម្មជាត ដែលបាយមយាត់បានដោយលំបាកជា
ទីបំផុត) ឲ្យត្រីនៃដូចជាដានធនក់កួនសរឲ្យត្រីនៃ ដូចខ្លាំៗ (ជានសរធនក់
កួនសរដែលកោនធទីរបានតែកាន់ មនុស្សមានបញ្ហា អាចដើរបិត្តដែល
មានកិលសរឲ្យអស់កិលសរបាន) ចិត្តនេះដែលព្រោះយាតាករបារ គឺ
បុគ្គលអ្នកប្រារព្យល់សេចក្តីព្យាយាម លើកទ្រីនីតិអាលូយ (កន្លឹប)
បានដល់ បញ្ហាកាមគុណា ហើយបានបិត្តទៅក្នុងវិបស្ប័ន្ធកម្មជាត

(ជាជំពូននៃការងារ ប្រជាមានដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន ធ្វើឲ្យកែតការរយៈព្រោសតាមសេចក្តីពិត ដើម្បីនឹងបុះអន្តាក់របស់មាន (សំដើរលំកិលិលសរដ្ឋ៖ នានដល់ ព្រៃ គីឡូលិស មានអវិជ្ជា តណ្ហាទាន ដែលជាបោញុព្រោសបច្ចុប្បន្នកែតការកន្លែប់) រ៉មនីកន្លែលបំហាក់បីដួចជាត្រី ដែលអ្នកប្រមិន្ត់លើកទ្រូវឱ្យធមិតិទិក (ដែលជាទីនៅ) ហើយព្រាមៗទៅ លើគាតក ដូច្នោះ ត្រីកាលមិនមានទិក កិភន្លែលរកទិក ឬ ព្រះមិយ៖ កាលបានស្ថាប់ជម្លកថា ដែលព្រះមានដោត ទ្រឹងត្រាស់សម្រួលប់ ហើយ លាយកក់បានសម្រេចសាតាបត្តិដល់ ឬ ដែលបោះថា ធមួចកុ នានដល់ ក្នុង គីឡូលិសបែលយ៉ើព្រោនដីទៅតាមសេចក្តីពិត នានកែត ដល់ព្រះមិយ៖ ព្រមជាមួយនឹងមហាផន្លេបានប្រើប្រាស់នាក់ទៀត ឬ តាមទៅនេះ និងនាំយកសេចក្តីដែលមានសម្រួលនៅក្នុង គម្រោង ឯទិន្នន័យ នៃ មិយ៖ ស្ថិត ឬ គម្រោងនៅក្នុង គម្រោងនៅក្នុង នៅកន្នុង យកមកពោលតាំងសេចក្តីខាងលើ ដែលពោលរបមកហើយនៅ ឯច្ចាន់មានសេចក្តីថា :-

បុះមកដល់រៀលាប្បាច ព្រះមិយ៖ ចេញពីទីនសំដី នានចូលទៅតាមសេចក្តី នានសម្រេចសាតាបត្តិ ដល់ទីតួន្យ់ប្រជាប់ ប្រយប្បន្នរបស់ហើយ

អង្គយក្តីទីដីសមត្ថរ ធនក្រាបទូលាចិនព្រះកត់រា បពិត្រព្រះអង្គ
ដីចាបម្រើន សូមព្រះអង្គប្រទានវិរកាស ឧណាមេដែលខ្ញុំព្រះអង្គទោននៅ
ក្នុងព្រៃអមរៀននៅ៖ អក្សសលធិដីហាមក ៣ គំរាយវិតកក ១ ព្រាទាន
វិតកក ១ និងវិហិន្យវិតកក ១ ធនដ្ឋីបិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គឡូរវិរកាយ
ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីសវន្យ័យ គ្នាល្វេអស្សារ្យណាស់ហ្មត់ ហេតុដែល
មិនធ្លាប់មានមកសោះ ក៏ពុនកេតិមានឡើង ខ្ញុំព្រះអង្គបេញមកបុស
ជាបញ្ញឺជាតិដោយស្វោះ តែត្រឡប់ត្រូវអក្សសលវិតកក ដីហាមករបៀក
តាបទាំង ៣ នៅមកគ្របសន្តិតិត្តសោះ ឬ គ្រានោះ ទីប្រពេលមិន
ប្រទានខ្លះដែលព្រះមេយិយច្ចារប៉ា ម្នាល់មេយិយ៖ ធមិ ៥ ប្រការ
រំមនុប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការពាយសំភ្លាន់បេតោវិមុត្តិ (គំរាយបង្កើតពី
កិលសដោយអំណុញនៅចិត្ត) ដែលនៅមិនទាន់បាស់ក្រា ឬ ធមិ
៥ ប្រការនោះដូចមេប៉ា ? ម្នាល់មេយិយ៖ កិក្ទុក្តីដម្លឹកឱ្យយនោះ ជាបុ
អ្នកមានគលរាយមិត្តលូ មានសម្ងាត់លូ នេះជាចមិប្រការទី ១
រំមនុប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការពាយសំភ្លាន់បេតោវិមុត្តិ ដែលនៅមិនទាន់
បាស់ក្រា ឬ ធមិប្រការទី ២ កិក្ទុជាបុអ្នកមានសីល ជាបុអ្នកសង្កែម
រំរៀងក្តីបាតិមាតុ ធមុប៉ាព្រមដោយអាមារៈ (ការប្រព្រឹត្តលូ) និង

គោរៈ (ត្រាច់ទៅក្នុងទីផ្សាមគ្រ) មានប្រភពតីយើញ្ញកយ៍ ក្នុង
ទោសនៃសេចក្តីប្រមាណសូម្បីបន្ទិចបន្ទិនកំដាយ ជាអ្នកដល់ព្រម
ដោយការសមាទាន សិក្សាថែក្នុងសិក្សាបទទាំងឡាយ ។ ធមុន៖
រៀមនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការពាល់ក្នុងចំណែក ឬ ធមុន៖
សំបាក ។ ធមុនប្រការទី ៣ កិច្ចជាអ្នកបានតាមសេចក្តីប្រាជ្ញា ឬន
ដោយមិនសំបាកនូវកែប្រិយាយ ជាប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីការបន្ទាប់នៃទេរ
តម្រូវ ដើម្បីការរំលត់ ដើម្បីសេចក្តីស្បែប់ ដើម្បីការដឹងដីក្រោះលួន
ដើម្បីការត្រាសំដី ដើម្បីព្រះនិញ្ញាន គីកចារតុ ពាក្យរំសលូរ
និយាយមាន ១០ ប្រការ ឬនដល់ អប្បិជ្ជកោ ពោលអំពីសេចក្តី
ប្រាជ្ញាតិច សហិរិកោ ពោលអំពីសេចក្តីសហនោស ហិរិកកោ
ពោលអំពីសេចក្តីស្បែប់ស្ថាត់ អសំសត្វកោ ពោលអំពីការមិនប្រឡុក
ប្រឡុក វិរយាម្មកោ ពោលអំពីការប្រាជ្ញសេចក្តីព្រាយាម សីល-
កោ ពោលអំពីសីល សមាធិកោ ពោលអំពីសមាធិ បញ្ញកោ
ពោលអំពីបញ្ញា វិមុនិកោ ពោលអំពីការរួចរាល់សេចក្តីព្រាយាម វិមុនិពញ្ញណា
ទស្សនកោ ពោលអំពីការដឹងច្បាស់ដោយការរចធ្លើត ឬ ធមុនិទេន៖

រៀមនឹងប្រព័ន្ធខោះ ដើម្បីការពាលាសំភ្លាណ់បែតោវិមុត្តិ ការផ្តុតស្រឡែ៖
ដោយអំណាច់នៃចិត្ត ដែលនៅមិនទាន់បាសំភ្លា ឬ ធមិប្រការទី ៤
កិច្ចជាមួកប្រារព្យនរោសចក្ខិញរាយម ដើម្បីលេខៈអកុសលិចមិ (ធមិ
ដែលអារក្រក់) ដើម្បីការកែតិឡ្វិនីនកុសលិចមិ (ធមិដែលលូ)
ជាមួកមានកម្លាំង មានសេចក្តីញរាយមវិនិច្ឆ័យ មិនទាន់បង់ជុរៈខោល
កិច្ចកុសលិចមិ ឬ ធមិនេះរៀមនឹងប្រព័ន្ធខោះ ដើម្បីការពាលាសំភ្លាណ់បែ
តោវិមុត្តិ ដែលនៅមិនទាន់បាសំភ្លា ឬ ធមិប្រការទី ៥ កិច្ចជាមួក
មានបញ្ញា ប្រកបដោយបញ្ញា ជាថ្មីនីតិចារណការកែតិ និងរបត់
ជាមិយ៖ (មួកសម្រេចដិរិសស) ធម៌កិលេស ឲ្យដល់នរោត់
ការអស់ទៀនទុកដោយប្រែែត ឬ ធមិនេះ រៀមនឹងប្រព័ន្ធខោះ ដើម្បី
ការពាលាសំភ្លាណ់បែតោវិមុត្តិ ដែលនៅមិនទាន់បាសំភ្លា ឬ

ម្នាល់មេយិយេ៖ កិច្ចតាំងនៅកិច្ចដិច ឬ ប្រការនេះហើយ
គប្បីចម្រិនដិច ឬ ប្រការទី៥ ទីប្របេសិរីក្រែលន ឬ ធមិ ឬ
ប្រការនោះ ដែលជាគមិលំណែកលូ ដើម្បីប្រើសម្រាប់ដោះស្រាយ
ធមិដ្ឋកអារក្រក់ ឯនិង ១- គប្បីចម្រិនអសុក៖ (មិនស្ថាត មិន
លូ) ដើម្បីលេខៈបង់កត់ (តម្រក ប្រសេចក្តីត្រួកត្រាល) ២-

គប្បីចម្រិតម៉ោង (សេចក្តីស្រឡាញ់ប្រការអាណាពិត) ដើម្បីលេខៈបង់
ព្យាបាល (បងបិតតាំទំគិក) ៣- គប្បីចម្រិតអាជាមានស្សាគិត
(កំណត់ខ្សោយបែងការដឹងចេញចូល) ដើម្បីការតំរើតក (ការគិត
រវិរក្យ) ៤- គប្បីចម្រិតអនិច្ចសញ្ញា (ការយល់ថាមិនទៀត)
ដើម្បីដកអស្សិមាន៖ (ការប្រការថាមិនមែនទៀត) ឬ ម្នាល់មេយិយេ
អនតតសញ្ញា (ការយល់ថាមិនមែនទៀតទេ) រំមែនប្រាកដដុំកិត្តិ
អ្នកមានអនិច្ចសញ្ញា អ្នកដែលបានអនិច្ចសញ្ញា រំមែនបានសម្រប
ទៅព្រះនិញ្ញាន ដែលដកចេញបានទៀតអស្សិមាន៖ ក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិនេះ
ធ្វើយកុណាគមិបែបនេះជន ។

បន្ទាប់មក ព្រះលោកវិនិ ទទួលបានបន្ទីព្រះឧទានទៀត ក្នុង
ពេលវេលាដោះប៊ា៖

វិតកដីបោកចាប វិតកដីសុខុម តាំងមាំហើយតែនស្បែកចិត្ត
ឲ្យក្រអ៊ត្រក្រអោន បុគ្គលមានចិត្តជាកចេញទៅហើយ មិនជាបាបជល់
វិតកនៃបិតតាំងនោះ រំមែនសុខុមិត្រូវការតំកត្រូច និងការតាំង ចំណោក
បុគ្គលអ្នកប្រាកដសេចក្តីព្យាយាម មានសតិ តែនជាបាបជល់វិតកនៃ
បិតតាំងនោះ ហើយរំមែនបិទ ឬ ព្រះអិយសារីក ដែលលោកត្រាស់

ដីនហើយ រម្យលេបង្កើនជាបាប់រាជធមិនមានសេសសប័នរឹតកក
ទាំងនោះ ដែលតាំងមាត្រហើយ តែនតែធ្វើឲ្យចិត្តក្រអ៊តក្រអោន ឬ
ជីវប្រវត្តិបស់ព្រះមហាឤិយត្រ ដែលមានសម្រួលក្នុង គម្ពុ
ខុំកិត្តិកាយ ឧបាទ ចប់តបុរណ៍ ឬ ចំណែកជីវប្រវត្តិបស់ព្រះ
មហាឤិយត្រ ដែលមានសម្រួលក្នុង អដ្ឋកថាបរមតុទីបនី ដែលជា
អដ្ឋកថាអធិប្បាយសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ គម្ពុខុំកិត្តិកាយ មេរគារា និង
ពោលតម្លៃថា :-

កាលព្រះមហាឤិយត្រ ឯកសារបំពុំទូទីការទាំងនោះហើយ ទាំង
ចិត្តព្រាយាម ចម្រៀនវិបស្សនកម្នដ្ឋាន រហូតដល់ឯកសារម្រប
ព្រះអរហត្ថផល ជាប្រព័ន្ធមួយរូបដន្តឹង ឬ ពេលដែលព្រះ
មហាឤិយត្រ ឯកសារម្របជាប្រព័ន្ធមួយហើយ ពេលដែលរោកនឹង
ប្រកាសភាពជាប្រព័ន្ធមួយរបស់រោក ចំពោះព្រះក្រឹងព្រះសយមុ
ដើម្បីឲ្យបុគ្គលទាំងឡាយឯកសារដីនថា រោកឯកសារជាប្រព័ន្ធមួយ
ឯកសារបំពុំទីការទេបស់ព្រះសម្បាសម្បុទ ឬ

រោកទីបន្ទានពោលគារា ដែលមានសម្រួលក្នុង គម្ពុ
ខុំកិត្តិកាយ មេរគារា ឯកសារសប្តាហិរញ្ញវត្ថុថា :-

ព្រះសម្បទ ជាមហានំបូរស ព្រះអង្គដល់នរត្រីយនៃជមិតាំងពួន ឡើងប្រព័ន្ធប្រធោរហើយ ខ្លួនស្ថាប់ជមិរបស់ព្រះអង្គ ជាអ្នកគ្រែកអរនេភក្តីសម្ងាត់ (ព្រះអង្គ) នៅត្រីដ្ឋាន ខ្លួនដល់ហើយ ពុទ្ធសាសន៍ ខ្លួនដើរដើរ និងការប្រព័ន្ធមេយិយនៅព្រះអង្គកំពើប្រព័ន្ធដោយ ព្រះអង្គការបារម្ភ នានអជិប្បាយសេចក្តីនៅក្បែរ ដើរដើរ នៅក្បែរប្រព័ន្ធដឹកប៉ុណ្ណោះនៅទុកបាន ពាក្យបាន ព្រះមហាឌីរៈ សំដើរដល់ព្រះពុទ្ធលើក្រុងមានសេចក្តីព្រាយយាមដីខាងក្រោម ដីដែលជាគ្រឿង គឺប្រកបដាយសេចក្តីព្រាយយាម មានអង្គ ៥ នៅលម្អិនទូទៅដល់អ្នក ដែន ឬ ពាក្យបាន ឡើងដល់ត្រីយនៃជមិតាំងពួន គឺឡើងដល់ទី បំផុតនៃជមិត នៅលក្ខណ៍ដីនៃពួន ដោយការដឹងដីប្រែន នានដល់ ព្រះសម្បទ គឺឡើងដីនៃគ្រប់ត្រូវ បូនិយម្ពាយឡើងបាន ព្រះពុទ្ធដោម្បាស់ ឡើងបានសម្របនូវព្រះនិញ្ញន នៅលម្អិតបាកជមិ នៅលម្អិតបច្ចុប្បន្ន ប្រជុំតាក់តែនបានហើយ ឬ ពាក្យបាន ខ្លួនស្ថាប់ជមិរបស់ព្រះអង្គ ហើយ គឺខ្លួនស្ថាប់សម្បទជមិតាំង ៥ របស់ព្រះអង្គ ឬ ពាក្យបាន ខ្លួនសម្ងាត់របស់ព្រះពុទ្ធដោម្បាស់ គឺខ្លួនគិតគុស ត្រូវអក្សសលវិតកក ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធដីបានត្រឡប់ឡើងដីតាមព្រះអង្គវិញ ឬ

ព្រះមេយិយាទ្វារ លោកអាណសម្រចធជាប្រព័ន្ធមានប៉ូយ ពាន
ពោលគារបាននេះទុក ថែមទាំងបានពោលដឹងប្រវត្តិរបស់ខ្លួនឯងទុក
ទៅតុជន ដូចមានសម្រាប់នៅក្នុង គម្ពីរខ្លួនទិញយោ អបទាន ប៉ា :-

កាលព្រះវិបស្សីសម្រួល ជាមាសដឹងប្រវត្តិក្នុងលោក ឡើង
ជាក់ព្រះជនុយុស្សារ ដែនដឹងលើមានមហាសម្បូទ័ន្ធដីពូល ក៏បាន
ករម្យីកញ្ញាប់ព្រៀរ វិមានរបស់ខ្លួនព្រះអង្គ ដែលជានិមានស្អាត ជានិមាន
ផ្លូវប្រឈម ដែលកែតែជាថោវ៉ា មានលើការបង្ហាញ បបចុក៖ ក៏ករម្យីកញ្ញាប់
ព្រៀរ មកពីការជាក់ព្រះជនុយុស្សារ របស់ព្រះពួន ឬ ឧណា៖ ដែល
វិមានរបស់ខ្លួនព្រះអង្គ ករម្យីកញ្ញាប់ព្រៀរ ការកំយាមាបក់កែតិមានដល់
ខ្លួនព្រះអង្គប៉ា ហេតុបែបនេះកែតិឡើង ព្រោះហេតុអីហ្មា ពន្លឹកប្រាស់
បែបនេះ កែតិឡើងព្រោះហេតុអីហ្មា ? ត្រូវបានស្រួលកែតិបានរហត់
ការកំណែក្របាយបិត្តរបស់មហាចនប៉ា កំយ៉មិនកែតិមានដល់អ្នកទាំង
ឡាយទេ សូមអ្នកទាំងអស់គ្មានប្រាយចុះ ចូរមានសេចក្តីគោរព
ចាំពោះព្រះមានព្រះការ ពីព្រោះដែនដឹងករម្យីកញ្ញាប់ព្រៀរនេះ មកពី
ហេតុដែលព្រះអង្គ ជាក់ព្រះជនុយុស្សារ ក្នុងពោលដែលព្រះពួន
អង្គ ឡើងជាក់ព្រះជនុយុស្សារនោះ ដែនដឹងកែករម្យីកញ្ញាប់ព្រៀរឡើង

ខ្លួនទុកដាក់រៀងពួនទុកដាកដូចខ្លះហើយ លុះស្តាប់ទៅក្នុងបានទៅ
កែតកិនសុគតិកព កុនុងកប្បោនោះ ខ្លួនអនុញ្ញាតដើរកុសលទ្ធផលយ៉ាង
ប្រឹន ខ្លួនអនុញ្ញាតសេចក្តីផ្តៃថ្វែងពួន បាកកប្បែនី ៩១
នោះ រួមកហើយ ខ្លួនអនុមិនស្តាប់ទូគតិ គីឡូស្តានដែលនាំឲ្យ
លំបាក នេះជាដល់ពួនសព្វ បានដល់ ការចាប់យកចិត្តទុកដាក
កុនុងគុណបានពួន ហើយមានសេចក្តីផ្តៃថ្វា និងគោរពបូជា ចំពោះ
ព្រះលាកនាថៃ ។ លុះមកដល់កប្បែនី ១៤ ខ្លួនអនុញ្ញាតជាសេច
ប្រក្រព័ន្ធព្រះនាមថា សមិត៖ មានពេជ្រាណការព្រឹន លុះមកដល់
តម្លៃនេះ ខ្លួនអនុញ្ញាតសម្រេចបានឯកសមិទ្ធភាព ៤ វិមានក្នុង ៥ និង
អភិព្រោះ ៦ ហើយ ខ្លួនអនុញ្ញាតដើរទៅមាមពាក្យប្រព័ន្ធប្រជាពលរដ្ឋសំ
ព្រះពួនហើយដ៏រ ។

ជីវប្រធិតិធម៌ព្រះមយិយត្រូវនេះ ជាប្រើប្រាស់ដែលបង្ហាញ ឲ្យ
យើងអំពីអាណិសនីនៃពួនសព្វ គីការចាប់បាននូវហេតុការណ៍ដែល
កែតទីនឹង ចាក់ទីនឹងត្រូវនៃពួនជាម្មាស់ ហើយលាកកក្នុងបានកែត
សេចក្តីផ្តៃថ្វា ដើរឲ្យលាកបានទួលអាណិសនី គីដល់នៃសេចក្តីលូ
ដ្វួនៗ តាមដែលព្រះបេរះ បានពេលបុរីយុទ្ធបាកកហើយនោះ ។

ជីវប្រធិតុទសវ៉ក ៩០ ២៣៦

វិជ្ជសេចក្តីលូរបស់ហោក ក៍នៅមានប្រើនតាមទេរិត ដូចជា
ការដួយធ្លូធ្លាយព្រះពួកសាសនា ឲ្យដល់មហាផ្ទៃ នានយល់ដឹង
គុងដំណើរដឹងវិត ដែលជាសច្ចុប្បន្ន ទាំងនេះ ក៍រួមបានជាសេចក្តីលូ
របស់ហោកដែរ ។

ព្រះមយិយត្រ ហោកទ្រឡប់អាយុស្អារ មកដល់កាលដី
សមគ្គរហើយ ហោកក៏បានរំលត់ខ្លួនបានទៅហោក ។ ១៩

(ជីវប្រធិតុរបស់ព្រះមយិយត្រ ចប់)

● ● ● ពី ● ● ●

អាស្រមព្រះគ្រួនកិដិ ថ្វី ១៥ ក៍ត ខែមាសកញ្ញា ៧.ស ២៥៥៧

យោយទីន្ទៃក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ មេន ឬជាស

នៅខ្មែរសម្រាប់បង្កើតនូវប្រជាពលរដ្ឋ និងប្រជាជន នៃប្រជាជនខ្មែរ

* ឧបាសិកា ហម យិម

ឧបាសក អីន ឬឈុនហ្ម ឧបាសិកា ឬ ម៉ាន្ទា ព្រមទាំងបុគ្គ

ឧបាសក ឬ សិរី ឧបាសិកា ថែ សិរីន ព្រមទាំងបុគ្គ

ឧបាសិកា ឬ ចន្ទា និងស្អាមិ ព្រមទាំងបុគ្គ

កញ្ញា ឬ ដារី

កញ្ញា អីន មុយហេក

* ឯកសាសនិភិត អ្នកគ្គ ម៉ែ សុខហេង ព្រមទាំងកុឡបិស់ទេវត្សសៀមរាប

ឧបាសក រស់ សុខ ឧបាសិកា សោម ជាន់

ឧបាសិកា នីន ឈុំ សោក់ណា រសី

ឧបាសក ជោគ ឬ ឧបាសិកា ធម៌ ចំណាន

ឧបាសិកា វិញ ឲ្យន

* ឧបាសក ន្លា ផ្សែន ឧបាសិកា សិន ចាន់ចា

លោក លីម សេងយុ អ្នកស្រី ន្លា ចាន់សុកី

លោក ន្លា ចាន់ណារ អ្នកស្រី នូច ចាន់សាក់ត្រីយ៉ា (ហោរអាម៉ា)

លោក ន្លា ដារណ្ឌ កញ្ញា ន្លា ចាន់រី (ហោរស្រីម៉ា)

* ឧបាសក ដុ លាយ ឧបាសិកា ចៀម អូន ព្រមទាំងបុគ្គ

ព្រោម កិម្បិនិងឱ្យ ព្រោម ហាន ព្រោម វែន ព្រោម កំណុ ព្រោម សុមនា

ព្រោម ដោត ព្រោម មាស សុភា ព្រោម ខេត្ត កណ្តាល នា ព្រោម នាន
ព្រោម ដីន ឡើង ព្រោម អៀម ព្រោម កូន ព្រោម អំភា ព្រោម សុភា
ព្រោម រល់ក្នុង ព្រោម នាលិ លិណាត ព្រោម ចាក ព្រោម ជារិន
ព្រោម ឈើន ព្រោម ឡាង ព្រោម សិន ព្រោម ភាព សារីន
ព្រោម ហិន ព្រោម ឬ សៀវភៅ ព្រោម យក វាទ់ចា

- * ឧបាសិកា អូន ខាត់ណា ឧបាសិកា អូន ញ្ញាណណ ឧបាសក អូន សេវី
លោក ដែង សិន និងអូកស្រី ឯុង កូយយា ព្រមទាំងបុគ្គ
- * ឧបាសក អូន ហេតុឡើង ឧបាសិកា តាំង ពោធិ៍ ព្រមទាំងបុគ្គ
លោក ផែ ហេង អូកស្រី អូន សិរិរគោះ ព្រមទាំងបុគ្គ
លោក កូ តុយ អូកស្រី អូន ណាងពិន ព្រមទាំងបុគ្គ
លោក អូន វណ្ណាម៉ៅ អូកស្រី ហេង ហូយឡើង ព្រមទាំងបុគ្គ
លោក ឬ ទី អូកស្រី តាំង ពោតិម ព្រមទាំងបុគ្គ
- * ឧបាសិកា ជា នាន និងស្សាវិ ព្រមទាំងបុគ្គ
- * ឧបាសិកា ដែក យុង ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧបាសិកា កដែ ដែា និងស្សាវិ ព្រមទាំងបុគ្គ
- * ឧបាសិកា ចំណួន និងស្សាវិ ព្រមទាំងបុគ្គ
- * ឧបាសិកា កាំង ហ្មិចណោ និងស្សាវិ ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧបាសក លិក ត្រី ឧបាសិកា បាន ណែបាន ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧបាសក លិម ហុងលិ ឧបាសិកា សិម ពោនគិ ព្រមទាំងបុគ្គ
កណ្តាល សុយ ដាក់ណក

ឧចាសក ធ្វើម ឡើ ឧចាសិកា ហុង និ
ឧចាសក មេះន ម៉ោ ឧចាសិកា សាន នៅន
ឧចាសិកា ពុ ហើង ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧចាសក ខារ អាង ឧចាសិកា ធមិប ឱិ
ឧចាសក អាង សាម ឧចាសិកា អុ ដេង
ឧចាសក ធ្វើម ត្រា ឧចាសិកា ឬ វត្ថុ
ឧចាសក ឬ រតន់ ឧចាសិកា ត្រា សានីន
ឧចាសក ឬ សាតុណា និងកិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧចាសិកា អីយ អូយ ឧចាសិកា កញ្ចុនា
ឧចាសក មេះន យ៉ាយ ឧចាសិកា ហុក នង់
ឧចាសិកា យស សម្បត្តិ លោកយាយចុះគោល
* ឧចាសិកា សាមូល គីមដន និងអ្នកម្ើយ
ឧចាសិកា គិ វណ្ណហាក់ ព្រមទាំងបុគ្គ
លោក សេង យុរោច ឧចាសិកា គុដ ឡូនំនេង
ឧចាសិកា យន សុកនិ ឧចាសក នីវ និងកិរិយា
ឧចាសក សុខ សំ និងកិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧចាសក នុក កុសល និងកិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គ
ឧចាសិកា អីន គិ ឧចាសិកា នេត្រ និវត្ថុ + លោក នៃ ហូច
អុ សុភាព + លិក ស្រស់ + សិម ឡាយ + ហឺ ជាន + ជា មុយហាន
គុយ លីម + សេង មុយនិ + ថា នីវ សុយលុយីប + ថែ អេង + គីម និ

ខ្សែរ វន + គិម ឡើង + យាយ ីន + គុង ភាង + សិន តា + សិន
គិម ភាង + សិន ចេង + ជាត វាទ + យាយ វិ + យាយ ហើង + ឡាកំម៉ាលី
ជាន សុជាត + យាយ ម៉ៅ + ពោ + ឈូន + ក. ការកែវ + ថ ង់
សាមណោរ អី វិរេ + លោកត្រូវ រដ្ឋ + អ្នកត្រូវ វាទ + យុវសិស្ស អី រកនា
ថ ង់ត្រូវគាល + អ្នកស្រី លេង យុង + គិ លិ + នាង ឈីត + ហើង
នាង ឈីត + អុន បុច + ឡាត វាទយិន + ម៉ៅ សុខហេង + គិម ឈីង
តាំង រន + យុន + យាយ ធមុច + យាយ យន + ពិន សិម + ឈីន គិ
វាទ សុទ្ធសាយ + ជលិ និងសរមិ + ឡុង សារិ + ជាសុខហាង + គុយ លិម
សិន ទួច + សិរ ទិ + លោក ហេចិណែ + វាទ សុជានិ + សារ ឈីន + សំ គិ
ចាន ណាកោ + ជាកោ + ឈីត និងស្រាវិ + ហុក អេង + ភារ សុវណ្ណិ
ណាសិ + យាយ នោ + ឈូន តារ + យាយ ិ + សំ វាទទិ + គិម អី
ឈីបសាន់ + យាយ ហីន + យាយ ឡា + កេន សិនម៉ៅ + ស ខាន់ចង
សិ ណាកោ + ឈីន + ចាន ទិ + ជន សារិន + កោ ហុង

សាធារណៈជាមួយនាំរោងការងារ

អ្នកដឹងទិន្នន័យនាមួយ

ឧបាសក ព្រះ លីន ឧបាសិកា ឬ មុន
ឧបាសក ព្រះ មេវិន ឧបាសិកា ព្រះ ចុល ព្រមទាំងកូនចៅ
ឧបាសក ការ ហូ ឧបាសិកា យាយ នៃ ព្រមទាំងកូនចៅ
ឧបាសក អីង គេវ ឧបាសិកា គីម ហូយ ព្រមទាំងកូនចៅ
ឧបាសិកា សោម គីមលីម និងស្បាវិ ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសិកា ដៀក យុអេន ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសិកា គីម សី និងស្បាវិ ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសិកា សូស សុខា និងស្បាវិ ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសក នាយ ក៏ ឧបាសិកា តែម ធីវិម ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសក សោ សូឡូក ឧបាសិកា ឬ និង ម៉ា ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសក ណុ ស្វែង ឧបាសិកា សោម គីមលីន ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសិកា ងិន យុន អូកស្រី សូស សុខា ព្រមទាំងបុគ្គេត្ត
ឧបាសិកា អីក នៅ

ខាងក្រោមបន្ថីស៊ិនអ្នកចានុប្រាណការងារខ្លួនខ្លួន

១ សាមណរ ឬ សាលួន (ផ្លូយរាយកំពុំទៅ) ភីកុ ម៉ៅ អេវុប	
២ ឧបាសក ប៊ែង កាំងហោ	ឧបាសិកា ហី គីមហេវីក
៣ ឧបាសក ឡាយ សុខម	ឧបាសក ម៉ៅ ដុន
៤ ឧបាសិកា ឬ ម៉ោន្ទា	កញ្ញា ឬ ដីវី
៥ ឧបាសិកា ភីន ភីតី	កញ្ញា ភីន មុយហេវីក
៦ ឧបាសក លីម ខុង	ឧបាសិកា កែវ អូន
៧ ឧបាសក ជុំ លាន	ឧបាសិកា ចៀម សូន
៨ ឧបាសក សិន ចន្ទា	លោក ឡាំ ធារណ្ឌ
៩ ឧបាសិកា នេត្រ និន្ទុ	ឧបាសិកា ទន់
១០ ឧបាសិកា យក វាទំចា	ឧបាសិកា មាស សោភា
១១ ឧបាសិកា ចោង ចែងបែ	ឧបាសក អុន សីវិ
១២ ឧបាសិកា គិ យកបូយ	ឧបាសិកា ឈុន ណាត
១៣ ឧបាសិកា វីម ចុល	ឧបាសិកា ម៉ៅ និ
១៤ ឧបាសក សន លើវិត	ឧបាសក ឡាន សុខម
១៥ ឧបាសិកា គិ វណ្ឌាបាក់	ឧបាសិកា ច៉ន ណាម
១៦ ឧបាសិកា សូន កល្បរណ្ត	ឧបាសិកា ដៀក យុអេង
១៧ ឧបាសក អុម វីយ៉ា	ឧបាសក កុយ សាមន

សាមគ្រូចិនដីលើផលិតផលផ្លូវការ

បរិញ្ញាណក្រុងអ៊ូម៉ែនក្រុងការបង្កើតរំភោគ

ល.រ

01	ប្រាក់ទៅសហគ័ន្ធីប្រាក់តិចៗអស់តិចហារក កាត់ ៦ និង	
02	វិសុទ្ធមត្ត សមាជិកទី២ស កាត់ ១ ..... ៤៦៤០ \$	
03	ខ.ស អីន បិនហារ ខ.សិ ច ម៉ាឡារ ព្រមទាំងបុគ្គ..... ៩០០ \$	
04	ខាងសិកា កំនើ ហិចវិណា ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៩០០ \$	
05	ខ.ស បិ ហេងនាគ ខ.សិ អីន វិនីវិ ព្រមទាំងបុគ្គ .... ៩០០ \$	
06	ខាងសិកា ហន់ បុញ្ញណា ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៩០០ \$	
07	ខ.ស លីម ហិនី ខ.សិ សីម តេនីគី ..... ៩០០ \$	
08	ខាងសិកា ពួ ហិនី ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៥០ \$	
09	ខាងសិកា ឱម លក់ណា ..... ៥០ \$	
10	ខាងសិកា អុត នាវ ..... ៥០ \$	
	ខាងសិកា លីម សិនីនឹង ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៥០ \$	
	ខ.ស ឈិមិត ទ្រី ខ.សិ បាន វិណាបិនី ..... ៥០ \$	
	ខាងសិកា កំនើ ដុ ..... ៥០ \$	
	ខាងសិកា មាយ សុជាន ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៥០ \$	
	ខ.ស ទ្រូវ គិមិនីន និងកិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ៥០ \$	

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ែក ៩០ ២៤៤

កញ្ញា សូយ ដាក់ណាត	.....	៦០ \$
ខ្មោះសក កំ ខ្មោះសិក វី	.....	៦០ \$
ខ្មោះសិក កុវ សារី	.....	៦០ \$
ខ្មោះសិក ស៊ី ចន្ទា ព្រមទាំងក្រមគ្រួសារ	.....	៣០ \$
ខ្មោះសិក ហ៊ុន មុណី ព្រមទាំងក្រមគ្រួសារ	.....	៣០ \$
ព្រោម តីម សុយីវិន	.....	៤៥ \$
លោកអមីស៊ ឈុំ សារីវិន	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក PHOUTH SOUNTHAKITH	.....	៤០ \$
ខ.ស តាំនុ សុធន្ត្រាយ និធីករិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក យីន យុ និធីស្វាម ព្រមទាំងបុគ្គ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក សុះ ឬកី ព្រមទាំងបុគ្គ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក តែ យក់បុិន ព្រមទាំងបុគ្គ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក អុប សុផលី ព្រមទាំងបុគ្គ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក ចំរឹន កំកំជិត	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក នុ មុទិតា	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក តីម ឡើន និធីគ្រួសារ	.....	៤០ \$
ខ្មោះសិក ជី អុន	.....	៤០ \$
ខ្មោះសក ឌី មុយ និធីគ្រួសារ	.....	៤០ \$
ខ.ស អីន ហិចាច្វីន ខ.សិ តាំនុ ព្រោះជិន ព្រមទាំងក្នុងថា	៤០ \$	

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសាស្ត្រ ក ៤០ ២៤៤

ខ្មោះសិកា ជាន់ គម្រោង ព្រមទាំងកុនចោរ	៦០ \$
ខ្មោះសិកា ជាន់ រូបម៉ែន ព្រមទាំងកុនចោរ	៦០ \$
ខ្មោះសិកា វិន ខ្មោះសិកា កញ្ចប់ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០ \$
ខ្មោះសិកា ធាយ សេដ្ឋ + សេវា កំណែ	៦០ \$
ខ្មោះសិកា ចន ថ្វី ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០ \$
ធនកខត្តម នៅ ទីនៃហេរកជំទារ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០ \$
ខ្មោះសក ដុំ ឬន ខ្មោះសិកា ថ្វីម អិន ព្រមទាំងបុគ្គលិក ១៥ \$	
ប្រាក់បុជាព្រះដីបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ ឲ្យល្អ ជាន់ ៧៩០០០ ដ + ១៥ \$	
ខ.ស ស្ទឹន សេវីប ខ.សិ ព្រៃក សុខុមាភ ព្រមទាំងកុនចោរ.. ១៥ \$	
ខ្មោះសិកា លី ថ្វីបាកុន និងស្បាមី ព្រមទាំងបុគ្គលិក ៩០ \$	
ប្រាក់បុជាដីបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ ឬប ទួន ២៦៦៦០០ ដ + ១០ \$	
ខ.សិ នៅត្រី និន្ទុន + បុគ្គលិក ដបុន + ស្រីនាន + ស្រីដំ + ស្រីតូច ១០ \$	
ខ.ស ហុន ជិន ខ.សិ ឲ្យន ចំរើន ព្រមទាំងកុនចោរ . ៩០ \$	
ហេរក ដីក ជាណាកន អូកស្រី ឬត ពិសិដ្ឋ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា យស សម្បត្តិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា សុខ យុ ឬ ឯ ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា បុំន សុម ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា ផន ឬនក ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា ពេជ្រ សុដន ៩០ \$	
ខ្មោះសិកា សំ សុជានី ៩០ \$	

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៤៦-

ខ្មោសិកា តែ លីសាន	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា អីនី មួយ	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា សុះ ដីម	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា តីក អេងគី	.....	៩០ \$
អ្នកត្រូ ជា សៀវភៅ (វិទ្យាប័យមន្ត្រី)	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា ជា នាន ព្រមទាំងកនចោរ	.....	៩០ \$
លោកត្រូ អី ស៊ី ខ.សិ លីបូលីន សុះមួយ + កូយ ...	.....	៩០ \$
ខ្មោសក ហោន វិន និងករិយាព្រមទាំងបុត្រូ	.....	៩០ \$
កនស្រី សី អីលីន + លីន មិនបាយ + លីន មេសីន .	.....	៩០ \$
ខ.ស កូ ជិន ខ.សិ មីនី សេដ្ឋ	.....	៩០ \$
ខ.សិ ញីន គីមហិរ ព្រមទាំងបុត្រូ	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា ទីក អេងគី និងក្រមត្រសារ	.....	៩០ \$
ខ្មោសិកា សាមូល គីមជន	.....	៩០ \$
ខ្មោសក ដើត សុជាត់	.....	៥ \$
ខ្មោសិកា គីម សុផល និងក្រមត្រសារ	.....	៥ \$
ខ្មោសក ដើត គី និងត្រសារ ព្រមទាំងបុត្រូ	.....	៥ \$
ខ្មោសិកា មីនី សាទន	.....	៥ \$
កញ្ញា គីម អិកសារី៖	.....	៥ \$
ខ្មោសិកា កែវ ជិន	.....	៥ \$

ជីវប្រវត្តិកុទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៤៧

ខ.សុ លីម ឧនី ខ.សិ កែវ អន	៥ \$
ខ្មោះសិកា សិ ជី	៥ \$
ខ្មោះសិកា សិ ចនុមួន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥ \$
ខ្មោះសិកា អុម កុសុល និងករិយា ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥ \$
កញ្ចា សុ១ សុជាណារី	១ \$
អូកស្រី ឱច ផលា	១ \$
អូកស្រី សំ សុគ្រាន ព្រមទាំងស្បាថី និងបុគ្គលិក	១ \$
ខ.សុ យដ់ គិមសាន ខ.សិ យដ់ ម៉ាកី	៩០០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ.សុ ព្រោន ហេងមួរ ខ.សិ សិ បន្ទាន	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា វិន យ៉ាវេត	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា ម៉ែន សំបុរ	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា កាំនី ដុ	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា កុវ សារី	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា សុ១ យុ	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា សុ១ ណារី	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា ប៉ាវេន កក់ជិត	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា តែ យក់បុន	៥០ អ្នក្រាលប៊ី
ខ្មោះសិកា ដី អន	៥០ អ្នក្រាលប៊ី

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ែក ៩០ ២៤៨

ខាងសំការ ហេដុន នូន អីម	៥០ អ្នកលាប់
ខ.សិ លីម សិរិទេស ខ.សិ ម៉ែន បុណ្ណារ៉ា	៦០ អ្នកលាប់
ខ.ស ច កំន់ និង ខ.សិ យីម	៣០ អ្នកលាប់
ខាងសំការ អីម ដលូវ និងបុគ្គល	៣០ អ្នកលាប់
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ ហាន ត្រូវប	៤៦០០០ ខ
អួកគ្រឹម មីម សុខុមេដុន និងពុទ្ធបរិស៊ិទេខេត្តសៀមរាប ៤០០០០ ខ	៤០០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យ ខ.សិ ម៉ែន នារីខ.ស វីប៉ែន ទី.	២០០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យសេព ខ.សិ កនុ សុខំ	២០០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ សុខ ហេដុន	២០០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិសនុទាននៅផ្លាស់បន្ថែមបាន ខ.ស ជិម ជិនិត ជាប្រធានក្នុងការសន្និទាធបានិមិ	២០០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ យិន យីម	១៨០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យផ្លូវ ខ.សិ អី យីវ៉ែន	១១៦៥០ ខ
ខ.សិ គី វិណ្ឌបាក + ខ.សិ មុន ត្រូវប	៩០០០០ ខ
ហេដុន ហុន ហេវីន អួកស្រី ជិន យីវ៉ែន	៧០០០ ខ
ប្រាក់បូជាវ្រោះដមិបុណ្យផ្លូវ ផែន សាមុរ	៦៣០០ ខ
ខាងសំការ សិ ហុន ព្រមទាំងបុគ្គល	៥០០០ ខ
ខាងសំការ ដុន កំរើ និងសុមិ ព្រមទាំងបុគ្គល	៥០០០ ខ

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ែក ៨៤៩

ខ.សិ បោន កំរើន ខ.សិ បោន បុញ្ញ + បុគ្គ	៥០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា សុខ សុខ	៥០០០ ដុល្លារ
អ្នកស្រី នាន មេចសុមានី	៥០០០ ដុល្លារ
ខ.សិ ចិ សៀវភៅ និងមាតា ព្រមទាំងក្នុងថោ ...	៥០០០ ដុល្លារ
ខ.សិ កាន ហ្ម ខ.សិ យាន ណែន ព្រមទាំបុគ្គ	៥០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា ឬត នឹង ព្រមទាំងបុគ្គ	៥០០០ ដុល្លារ
លោក យក វិទិយា អ្នកស្រី គីម រ៉ូត្រូន	៥០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា ហ្ម វី ព្រមទាំងក្នុងថោ	៥០០០ ដុល្លារ
កិក សុខ លោន	៣០០០ ដុល្លារ
ព្រោម មុយ ណាន	៣០០០ ដុល្លារ
ព្រោម មុយ នេន	៣០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា ជា កែវមុនិត ព្រមទាំងស្បាមី និងបុគ្គ	៣០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា អុម បណ្តាល ព្រមទាំងបុគ្គ	៣០០០ ដុល្លារ
ខាងសក លីម សេវយុ ខាងសិកា ឡើ ចន្ទសុកី ..	៣០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា កាំន នាប់នីង និងស្បាមី ព្រមទាំងបុគ្គ..	៣០០០ ដុល្លារ
ខាងសិកា បាប លេវីម ព្រមទាំងបុគ្គ	៤៥០០ ដុល្លារ
អ្នកស្រី ហីន សុកាត	៦០០០ ដុល្លារ
ខ.សិ កា ឬល ខ.សិ ជាត យ៉ឺន ព្រមទាំងបុគ្គ	៦០០០ ដុល្លារ
ខាងសក នឹង ចិនជា	៦០០០ ដុល្លារ

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៥០.

អ្នកស្រើ យក់ បុណ្យការ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា យក់ វិនាទ	៦០០០០ រ
អ្នកស្រើ ដៀត ចិនរបន និងស្បាម៉ែ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ...	៦០០០០ រ
កញ្ញា ដៀត ចិននឹងជាត	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា យក់ កំនៅបាន	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា ម៉ា ត្រី	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា ម៉ា ប្រាយ	៦០០០០ រ
ក្បួនស្រើ តាំង សាខាដំឡើង ក្បួនស្រើ តាំង សុមារាតី	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា ផែត អនុ និងស្បាម៉ែ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ រ
លោក ល័យ ចិននេន អ្នកស្រើ យិបម៉ាញ្ញា	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា យ៉ា សារីម	៦០០០០ រ
ខ្មោះសក នូ នារ៉ា ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ រ
យុវជន ដួងចុង សុវិជ្ជា	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា លួន ណារី	៦០០០០ រ
ខ្មោះសក សុខ នាន់	៦០០០០ រ
ខ្មោះសក គីម ល័យ	៦០០០០ រ
ខ្មោះសិកា ដៀត យុវជន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ រ
ខ.សរ កី ជាន ខ.សិ ឈាន សារីន	៦០០០០ រ
ព្រះគ្រួស្រីអនុគណៈមានប្រសិទ្ធភាព នូវ នាល់នេន	៦០០០០ រ
លោក បុច្ច សុគុណ និងកិរិយា	៦០០០០ រ

ជីវប្រវត្តិកម្មសារ់ក ៤០ ២៤១

ខ.ស ហើរ សេវាប្រព័ន្ធឌ្ឋាកស៊ី កែវ លេខ	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា សេវាប្រព័ន្ធសារន	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ចំណួន ចារន	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ជីន យេវីស	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ម៉ាកស្រីទូច ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា មយ អី ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ.ស ផ្ទៃវ តាត ខ.សិ ឈ្មោះ គិមអេន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៦០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា សុន សារីលី	៩៥០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ឈ្មោះ ហិណី	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា យុ បុណ្ណោន	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ទី សុជី ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ.ស ពេញ បុឃុយ ខ.សិ ធន កែវយ៉ា	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ម៉ាកឯណារុន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា មោន ណី	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា អី ស៊ែ	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសក បុត សិរី និធីកិរិយា	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា សុខ ពេជ្ជិត	៩០០០០ ដុល្លារ
លោក ម៉ាក នេន និធីកិរិយា	៩០០០០ ដុល្លារ
តាត អាន យាយ មួយ	៩០០០០ ដុល្លារ
ខ្មោះសិកា ទី សារមេវិស	៩០០០០ ដុល្លារ

ជីវប្រធានី ពុទ្ធសាស្តក ៩ ក ៨០ ២៤២-

ឧបាសក រុណា ឧបាសិកា កេវ	.....	៩០០០០ ខ
សាមណែរ ដីវន្ទ	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា ហាត់ ជាន់លី	.....	៩០០០០ ខ
ខ.ស សម្ប ចិនហុ ខ.សិ ពេជ្រ សុវណ្ណារដ្ឋ + បុត្រ	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា ហាត់ និមុល	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា ម្លៃ សារើត	.....	៩០០០០ ខ
អូកស្រី ទាក់ សុទាត	.....	៩០០០០ ខ
លោក ទាក់ គុនអេង អូកស្រី ស្រី គិមដ	.....	៩០០០០ ខ
លោក ហីន ហិន	.....	៩០០០០ ខ
អូកស្រី ហីន សុគន្លារី	.....	៩០០០០ ខ
អូកនាង យិម គិមតេន	.....	៩០០០០ ខ
អូកស្រី កេ បិរឃា	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា មាស បានលី	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា ហុត អេង	.....	៩០០០០ ខ
ព្រោម ណុប គុម្ភី + គិម សុពុរី	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា យុង	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា ជុំ ធាយ និងក្រុមគ្រុសរារ	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា លោន ចន្ទុរបនា និងបន្ទុរី	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសិកា គុ ហិន	.....	៩០០០០ ខ
ឧបាសក កេវីម កេវីត និងកិរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	.....	៩០០០០ ខ

ជីវប្រភពិទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៤៣.

ខ្សាសក ដៀត សុជាន់	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា បាន ចិនលី	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា យុ កី	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា អី គិមលី	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ម្បន យកគុន និងស្បាមី ព្រមទាំងបុត្រា	...	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា សំ នឹន និងស្បាមី ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ទិម វី	.....	៩០០០០ រ
លោក ហុយ សុជាន់ឡូ	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា គិម យុម និងស្បាមី	.....	៩០០០០ រ
កញ្ច នាគ មារិណា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា មុក វណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ពិន សារីន និងក្នុយកលរណី + ពេជ្រ.	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ផ៊ែ គិសាន ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា នួ បិចន ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ជា សុខបេន និងស្បាមី ព្រមទាំងបុត្រា..	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា ធី យុអី ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា នៅ នាន ព្រមទាំងបុត្រា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសក ជា បុណ្យា	.....	៩០០០០ រ
ខ្សាសិកា គី យកបុយ	.....	៩០០០០ រ

ជីវប្រធានី ពុទ្ធសាស្ត្រ កំណែ ២៤៤

ខ្មោះសិកា កែទន លាក់ន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៩០០០ រៀល
ខ្មោះសិកា មាស សោកា	៩០០០ រៀល
កញ្ចប់ ចោរ ម៉ារីណា	៩០០០ រៀល
ខ្មោះសិកា អេខីន កី	៩០០០ រៀល
ខ្មោះសិកា យុទ្ធសាស្ត្រ សុភាព	៩០០០ រៀល
ខ្មោះសិកា សេរីន សារឈម	៩០០០ រៀល
កិក មេន សុីសុីមីយោ	៦០០ រៀល
តាត សុីន យាយ ដួន + យុទ្ធសាស្ត្រ វិត	៦០០ រៀល
ខ្មោះសកក មេច តុល	៦០០ រៀល
ខ្មោះសិកា សេន សេវិកបោន	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា សុីន គ្រប់	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា គិម សុជាន	៥០០ រៀល
នាន លោក + នាន ទឹក	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា ជាម ផុច	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា ជុំ សុីមីន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា ស នានប៊ូ	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា សារុំ	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា និងត្រួត ឆ្លាយ	៥០០ រៀល
ខ្មោះសិកា វីយ	៥០០ រៀល

ជីវប្រវត្តិកទួសវេកចែន ២៥៥

អ្នកស្រី ដៃពី ចន្ទី	.....	៥០០ រ
លោក ឈុន សារី	.....	៥០០ រ
លោក ហើន សារែត អ្នកស្រី គីឡូ ចំណែន	.....	៥០០ រ
អ្នកស្រី ឈុន ហើន	.....	៥០០ រ
ឧបាសារ ហើម ផែ	.....	៥០០ រ
ឧបាសក ខេវ ទួន	.....	៥០០ រ
ឧបាសក សុយ នីម	.....	៥០០ រ
ឧបាសក ឈុន លាច	.....	៥០០ រ
ឧបាសក ជុន កុសល	.....	៥០០ រ
លោក ជុន វិទី អ្នកស្រី ជា យ៉ាត	.....	៥០០ រ
តា អាម យាយ ទេន	.....	៥០០ រ
ឧបាសក ជុន ឃុំ	.....	៥០០ រ
លោកគ្រូ អី បុន អ្នកស្រី សុន បុច	.....	៥០០ រ
លោកគ្រូ សាមេរី អ្នកស្រី បុរី	.....	៥០០ រ
លោក យិម អ្នកស្រី សីភេន	.....	៥០០ រ
កញ្ញា ថា	.....	៥០០ រ
លោក សុន សន អ្នកស្រី បុន លំអិត	.....	៥០០ រ
លោកគ្រូ ហើន អ្នកស្រី ជល	.....	៥០០ រ
ឧបាសក វិន សុជាណាល	.....	៥០០ រ

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៥៦

ខ្មោសិកា ហេម ពិធីរ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា បុន ផល្យា	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា ទេព គិមហិរ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា កែ ចុន	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា គិន ទួយ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា សេវ ហរ៉ា	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា ហេវ គុ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា អុត បន្ទី	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា សេហម ឆ្នើស	.....	៥០០ ដុល្លារ
អូកស្រី នៅ បុនសុធម៌	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា អុង	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា ដុ យកតិ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា សុន សរ៉ា	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា ដុ យកតិ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា អុម សេវិន	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា នៅ ហូ ព្រមទាំងបុត្រិ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា នុត សេវិត ព្រមទាំងបុត្រិ	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា អី សារន	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា គុរីត នម	.....	៥០០ ដុល្លារ
ខ្មោសិកា ថ្វ យ៉ា	.....	៥០០ ដុល្លារ

ជីវិប្រវត្តិកុម្ភសារកណ្ឌ

ឧបាស៊ិក ជាបូចដុ	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ហើរីត និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ទុយ និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក បាន និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ធាត និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ព្រំ សាមី និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ហាប សារេត	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ឆ្លាង កែត់	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក វីន និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ឆ្លីប ហាក និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ហើន	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក អេង សវនាគ និងស្បាមី	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក សំ បាន	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក វេង កេវីន	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក វេង កុង	៥០០០ រៀល
កញ្ញា ហន សុរុណា	៥០០០ រៀល
ខ.សិ កែ ថា	៥០០០ រៀល
សាមណែរ ហើរីត វិនីយ	៥៥០០ រៀល
ឧបាស៊ិក ហុន វិត	៥០០០ រៀល
ឧបាស៊ិក នាក បន្ទ	៥០០០ រៀល

ជីវប្រធានី ពុទ្ធសារ៉ែក ៩០ ២៥៨

ខ្មោះសិកា ផែូប នេត	.....	៦០០០ រ
កញ្ច ដែន ស្រីលីន + អូកស្រី យេត	.....	៦០០០ រ
ខ្មោះសិកា សម្បគ្រិ បីច	.....	៦០០០ រ
ខ្មោះសិកា កីន់ សុដាត	.....	៦០០០ រ
ខ្មោះសិកា សុខ ឡ្ងារ	.....	៦០០០ រ
សាមណែរ ប្រន វិចិត្រ	.....	៣០០០ រ
តា ណាំ យាយ ពេប្រ	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា មិន ជាប	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា នាំ រេម	.....	៣០០០ រ
គ្រួងដី	.....	៣០០០ រ
លោកស្រី សិយ កែងម	.....	៣០០០ រ
លោក ជា សារិន អូកស្រី សុន ពោល	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា នីវ លេន	.....	៣០០០ រ
លោក ជា នី អូកស្រី សុខ ហេន	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា ឃន	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា ចំវិន ខ្មោះសិកា តីម សុរ	.....	៣០០០ រ
គ្រួង តីយ យាយ គិន	.....	៣០០០ រ
ខ្មោះសិកា ឡក ឡ្ងាប	.....	៤៥០០ រ
សាមណែរ រៀន សុវណ្ណ ចិត្ត	.....	៤០០០ រ

ជីវប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ក ៩០ ២៥៤៩

លោក តែង ចុនដៀរ	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសក គិម ទួល	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ទុដ សុស	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ហេវក ធ៉ា	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ហិន ចុល	.....	៧០០០ រ
សំ ធី	.....	៧០០០ រ
ទីម សាន + សំ សុរោគ	.....	៧០០០ រ
ម៉ីន ម៉ីន + ម៉ាលេវ កុសល	.....	៧០០០ រ
លោកគ្រូ នន អូកស្រី ទីវ + យាយ នន	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ឯម អេវិន	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា មុយ មុយ	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា គាត ហាន	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ទុង ហុ	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ទូរ កែម	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា បោន គនុក	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា បាន វិចលី	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា ជាន	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសិកា កុ លេ	.....	៧០០០ រ
ខ្មោសក បាន ផ្លូន	.....	៩៥០០ រ
លោក សំ សន និនកិរិយា	.....	៩៥០០ រ

ជីវ ប្រវត្តិ ពុទ្ធសារ៉ក ៩០០.២៦០-

សាមណែរ ម៉ោង	.....	៩០០០ ខ
យាយ សេវីម ផែ + បុគ្គ	.....	៩០០០ ខ
ឧបាស៊ិក គី	.....	៩០០០ ខ

តម្លៃប្រាជេទុមកន្ល ១ ក្បាល ០.៨ × ៦០០០ ក្បាល = ០ ៨
 ចំណាយទៅលើសម្ងារ៖ ដើម្បី ៣២ \$ ចំណាយទៅលើការដឹងទៀត និងមធ្យាងប្រាយដឹកជញ្ជូន ៦៥០០០០ ខ ប្រាក់ដែលនៅសរប់ពីភាគ ៧
 ទុកប្រាជេទុមភាគ ៤ ជាបន្ទូលទៀត ។

ខ្លួនឯករាយ អាជ្ញាកាត មានបំណាននិងប្រាជេទុមសេវា ក្រុង ធមិ ជាប្រចិនមុខទៀត ដើម្បីបែកជាចម្លើទាន ហើយត្រូវបានបន្ទាត់ មានបំណានចងចាំបន្ទាត់ប្រាជេទុមសេវា ក្រុងជាចម្លើទាននៅ សូមទំនាក់ទំនងតាមរយៈលទ្ធផលសំរួល ០១២ ៣០៤ ៧៦៦ នៅក្នុង ចំពោះ សេវាក្រុងប្រចាំឆ្នាំ ០១២ ៣០៤ ៧៦៦ នៅក្នុងប្រាជេទុមភាគ ៤ ។

-ជីវប្រវត្តិទេសជីថិតិមបានសារក ៨០ រប ភាគ ៤ ដែលជាកាតបញ្ចប់ ហើយសព្វថ្មីនេះ គឺបានដោះបញ្ចប់ចាស់ហើយដែរ ទាំង ៤ ភាគ នៅពេលមានការប្រាជេទុមជាបន្ទូលបន្ទាប់ទៀតតែបីរឿងរបៀប ។

-ជីវប្រវត្តិរបស់ពុទ្ធសារិក (កិឡិ) មាន ៤ ភាគ ដែលជាកាតបញ្ចប់ ហើយសព្វថ្មីនេះ គឺបានដោះបញ្ចប់ចាស់ហើយដែរ ទាំង ៤ ភាគ នៅពេលមានការប្រាជេទុមជាបន្ទូលបន្ទាប់ទៀតតែបីរឿងរបៀប ។

ភាគបញ្ចប់ ហេយសព្វថ្មីនេះ កើតុនដើម្បីចប់រចអស់ហេយដ៏រ ទាំង ៤
ភាគ នៅតែមានការគ្មានៗពុម្ពជាបន្ទប់ទៀតតែបូរណ៍ ឬ

-ជីវប្រធិតុទសវក មាន ៥ ភាគ ដែលជាកភាគបញ្ចប់ ហេយ
សព្វថ្មីនេះ កើតុនដើម្បីចប់រចអស់ហេយដ៏រ ទាំង ៥ ភាគ នៅតែមាន
ការគ្មានៗពុម្ពជាបន្ទប់ទៀតតែបូរណ៍ ឬ

-ជីវប្រធិតុទសវក មាន ៤ ភាគ ដែលជាកភាគបញ្ចប់
ហេយសព្វថ្មីនេះ កើតុនដើម្បីចប់រចអស់ហេយដ៏រ ទាំង ៤ ភាគ នៅ
តែមានការគ្មានៗពុម្ពជាបន្ទប់ទៀតតែបូរណ៍ ឬ

-រចនានុក្រមព្រះអភិធម្ម និង គម្ពីរ សព្វថ្មីនេះបានដើរសារម្រប
ជាស្ថាពរហេយ គឺរាយកុព្យូទ័រចារបន្ទប់ស្រប ដែលមានកម្រាស់រហូត
ទៅដល់ ៨៣៣ ទំព័រ ឬ

-គម្ពីរសារត្រសវន្តហេយ

-អភិធម្មមត្តសវន្តហេយ និង បរមត្តទីបនិជីកា

-ជមិសុធន្តិមស្ថាបែបសម្រេចឱចិជប

-ទុកប្លាក្តី

-និងមានការគ្មានៗពុម្ព និង បរមត្តមត្តសាមបាងីកា

សមាជិកិច្ចិស ភាគ ២ ជាបន្ទប់ទៀត ឬ

ជីវិប្រឈាន ពុទ្ធសាស្តក ៩០២២០២០-

បញ្ជីចុះថ្ងៃចុះចាន ៤០០០ ដុល្លារ

ចូលរាយ ១៧០០ ដុល្លារ